HIVATALOS ÉRTESÍTŐ 4. szám

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE

2010. január 20., szerda

Tartalomjegyzék

III. Utasítások, jogi iránymutatások

7/2010. (I. 20.) HM utasítás A Magyar Honvédség Alaki Szabályzata című szolgálati könyv kiadásáról 654

VIII. Közlemények

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közleménye a közvetítői névjegyzékbe bejegyzettekről és a közvetítői névjegyzékből töröltekről 827

A Nemzeti Közlekedési Hatóság közleménye a Közlekedési Szakértői Névjegyzékről 846

III. Utasítások, jogi iránymutatások

A honvédelmi miniszter 7/2010. (I. 20.) HM utasítása A Magyar Honvédség Alaki Szabályzata című szolgálati könyv kiadásáról

1. § A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 52. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján a Magyar Honvédség Alaki Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) ezen utasítás mellékleteként kiadom.

2. § Az utasítás a közzététele napján, a Szabályzat 2010. július 1-jén lép hatályba. A Szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Honvédség Alaki Szabályzata című szolgálati könyv kiadásáról szóló 86/2003. (HK 23.) HM utasítás és az azzal kiadott, „A Magyar Honvédség Alaki Szabályzata (Ált./14)" a hatályát veszti.

Budapest, 2009. december 28.

Dr. Szekeres Imre s. k.,
honvédelmi miniszter

Melléklet a 7/2010. (I. 20.) HM utasításhoz

A MAGYAR HONVÉDSÉG ALAKI SZABÁLYZATA

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁSOK

Az alakzatok és vezetésük

1. Az alakiság a katonák és a különböző kötelékek egységes, szabályozott, a katonai fegyelmet és tartást kifejező megjelenése és mozgásformái. Olyan szabályozott tevékenységek és megnyilvánulási formák összessége, amely a katona és különböző kötelékek egységes – az általános testtartásnál feszesebb – megjelenésében, egyöntetű tevékenységében és fegyelmezett magatartásában jut kifejezésre. Minden helyzetben, a közízlésnek és a szabályozott katonai élet sajátosságainak megfelelően, tükrözze a Magyar Honvédség szilárd fegyelmét.

2. Az alakzat a katonák és alegységek meghatározott elhelyezkedése közös és egységes tevékenységük végrehajtásához.

3. Az oszlop olyan alakzat, amelyben a katonák, alegységek (járművek) egymás mögött, a meghatározott vagy elrendelt távközre (többes oszlop esetén tér- és távközre) helyezkednek el.
   Az oszlop lehet egyes, illetve a rajok számától függően többes. Egyes és többes oszlopban a katonák rajon belül egyes oszlopban, a rajok egyes oszlopai egymás mellett, az így felsorakozott szakaszok és századok egymás mögött sorakozzanak. A többes oszlop mindig zárt alakzat.

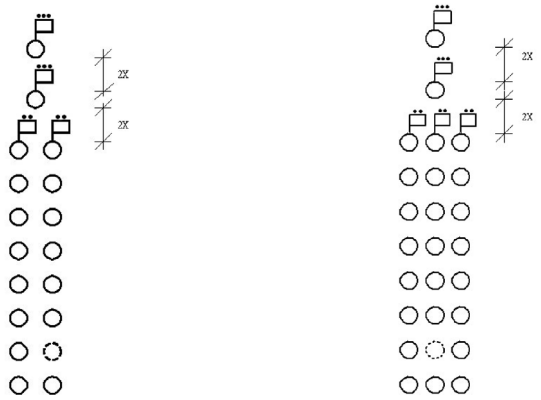

1. ábra. Az oszlop

4. Az oszlopvonal olyan alakzat, amelyben a szakasz- és századoszlopok, a szakaszjárműoszlopok egymás mellett, a meghatározott vagy az elöljáró parancsára elrendelt tér- és távközre helyezkednek el. A kötelék nagyságától függően megkülönböztetünk szakasz- vagy századoszlopvonalat és szakasz-járműoszlopvonalat.

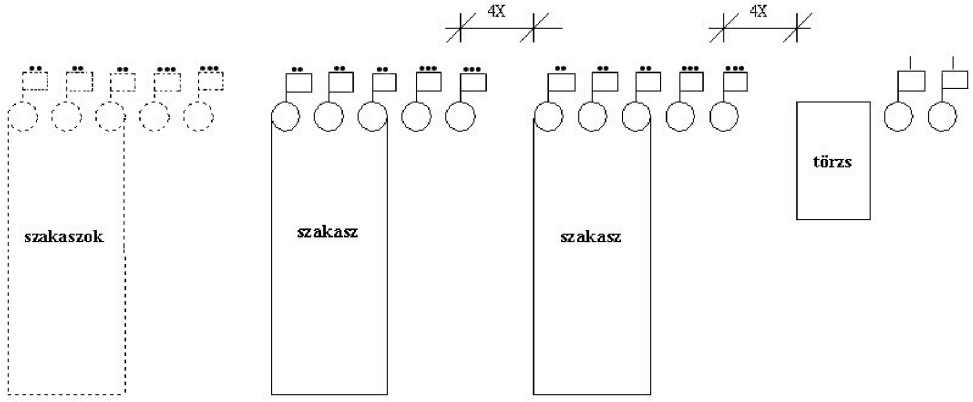

2. ábra. Az oszlopvonal

5. A vonal olyan alakzat, amelyben a katonák vagy alegységek egymás mellett a szabályzatban meghatározott vagy a parancsnok által elrendelt térközre, többsoros vonal esetén tér- és távközre helyezkednek el.
A vonalalakzat a rajok, a kezelőszemélyzet, csoport (a továbbiakban együttesen rajok) számától függően lehet egy- vagy többsoros. Többsoros vonalban a rajok egysoros vonalalakzatai egymás mögött, a szakaszok, századok pedig egymás mellett helyezkednek el. Vonalalakzatban többsoros vonal esetén az alakzat vége mindig zárt. Ha a rajok létszáma nem egyenlő, a szakaszok bal szárnyán álló katonák mindig úgy zárkózzanak fel, hogy az első sor és az alakzat teljes legyen.
A raj, a szakasz és a század vonalalakzatát oktatás, ellenőrzés, eligazítás, szemle és katonai rendezvények alkalmával oszlopból fordulattal kell megalakítani.

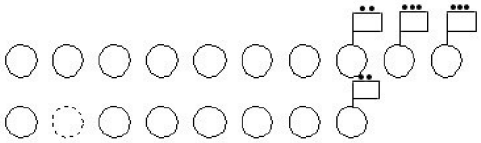

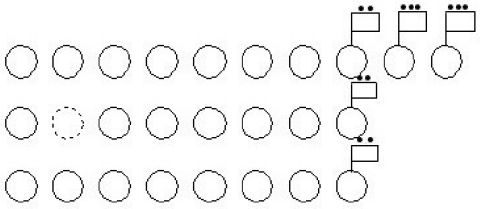

3. ábra. A vonal

6. A járművonal olyan alakzat, amelyben a járművek egymás mellett a meghatározott vagy elrendelt térközre, egy sorban helyezkednek el (a továbbiakban a jármű fogalmán az összes gép- és harcjármű értendő).

7. A szárny az alakzat jobb és bal oldali végződése.

8. Az arcvonal az alakzat első sora, amerre a katonák arccal, illetve a járművek elejükkel állnak.

9. Az alakzat vége az alakzat hátsó sora.

10. A térköz az egymás mellett álló katonák, járművek és alegységek közötti – meghatározott vagy külön elrendelt – távolság.

11. A távköz az egymás mögött álló katonák, járművek, alegységek közötti – meghatározott vagy külön elrendelt – távolság.

12. Az alakzat szélessége a szárnyak közötti távolság.

13. Az alakzat mélysége az arcvonal és az alakzat vége közötti távolság.

14. A zárt alakzat a katonák és az alegységek meghatározott tér- és távközre történő sorakozása.
Zárt alakzatban:
– a térköz a katona ökölbe zárt, csípőre tett bal karjának könyöke és egytenyérnyi távolság a mellette álló katona karjától;
– a távköz a katona kinyújtott bal karjával (a kéz nyújtott, zárt ujjakkal) az előtte álló katona bal válláig mért távolság.
A tér- és távközt a katonák sorakozáskor vezényszó nélkül, önállóan veszik fel.
Az alegységek és a járművek közötti tér- és távközöket az V. és a VI. fejezet szabályozza.

4. ábra. A térköz

5. ábra. A távköz

15. A nyitott alakzat a katonák egymástól két lépésre vagy a külön elrendelt tér- és távközre történő sorakozása.

16. Az alapalakzat az alegységek (járművek) oszlop- és oszlopvonal-alakzata.

17. A menetalakzat az alegységek oszlopalakzata menet végrehajtásához.

18. Menetben az iránytartó az elrendelt irány megtartására kijelölt katona, alegység vagy jármű.
Mozgás közben az iránytartóhoz kell igazodni. Egyes, kettes, hármas, négyes oszlopban menetelő alegységeknél a jobb (bal) szélső sor élén levő katonának kell az irányt tartani, öt és annál több oszlop esetén a fővetés irányával megegyező sornak (oszlopnak).

19. A támpont meghatározott hely: kijelölt katona, alegység vagy jármű.
Az alakzat- és helyváltoztatást a támponthoz igazodva kell végrehajtani.

20. Az oktatási alakzat az alegységek oktatás céljából való elhelyezkedése, a jobb szemléltetés érdekében.

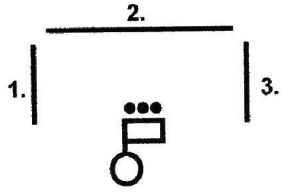

6. ábra. Az oktatási alakzat

21. Az alakzatok vezetése vezényszavakkal és jelekkel történik.
Álló helyben a vezénylő parancsnok a kötelék előtt középen és – az alakzat szélességétől függően – olyan távolságra álljon, hogy fejének elfordítása nélkül lássa a szárnyakat, illetve az alakzat nagyobbik részét. A többi parancsnok, valamint vezénylőzászlós, ellátó tiszthelyettes, szakasztiszthelyettes stb. az V. fejezetben meghatározott helyen tartózkodjon, az alakzatból csak a vezénylő parancsnok engedélyével (utasítására) léphet ki.
Menet közben valamennyi parancsnok, valamint vezénylőzászlós, ellátó tiszthelyettes, szakasztiszthelyettes stb. az V. fejezetben meghatározott helyen tartózkodjon. A vezénylő parancsnokok a kötelék (század, zászlóalj stb.) éléről megállás nélkül, fejüket a bal váll felé fordítva vezényeljenek.
A vezényszavak adása és végrehajtásuk ellenőrzése céljából csak a köteléket vezénylő szakasz- és annál magasabb beosztású parancsnokok léphetnek ki beosztási helyükről (a szakasz önálló menete esetén a szakasz-, a század önálló menete esetén pedig a századparancsnok).

A rajparancsnokok – az oktatás egyes eseteinek kivételével – beosztási helyükről vezényeljenek. Oktatás közben valamennyi parancsnok azon a helyen tartózkodjon, ahonnan a vezényszavak adása és végrehajtásuk ellenőrzése a legkedvezőbb.

22. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részből áll. Például: a „Jobbra át!" vezényszó esetén a „Jobbra" a figyelmeztető, az „át!" pedig a végrehajtást elrendelő rész. A fogások és mozdulatok ütemenként történő gyakorlásakor a teljes vezényszó (például: „Jobbra át") a figyelmeztető, a rá következő „Egy! Kettő! Három!" pedig a végrehajtást elrendelő rész. A csak végrehajtást elrendelő részből álló vezényszavak (például: „Vigyázz!", „Pihenj!", „Oszolj!") előtt figyelmeztető részként az alegység (ezred, dandár) megnevezését kell alkalmazni, például: „Első szakasz! Vigyázz!"
A vezényszót csak vigyázz (alap-) állásban lehet kiadni (kivéve a díszmenet, menet és helybenjárás).
A vezényszónak a végrehajtást elrendelő (a szabályzatban vastag betűvel nyomtatott) részét a figyelmeztető részt követően 1-2 másodperc szünet után hangosan és határozottan kell adni. A vezényszót az alakzat kiterjedésével arányos hangerővel, de minden esetben harsányan kell mondani.
A vezényszó kiadása előtt nevezzük meg a katonát vagy alegységet, például: „Nagy tizedes!", „Első raj!", ezt megelőzően, ha szükséges, adjuk a „Figyelem!" vezényszót (jelet).
Az alegységeket eredeti megnevezésük szerint kell megszólítani, például: „Első harckocsiszázad!", „Aknavetőüteg!", „Híradószázad!", „Szállítózászlóalj!".
A „Figyelem!" vezényszót vagy jelet rendszerint a nagyobb területen elhelyezkedő részlegek, rajok, szakaszok, századok vagy zászlóaljak tevékenységének megszüntetésére kell alkalmazni.
A „Figyelem!" vezényszóra vagy az alegység (Például: „Első szakasz!") megszólítására a katonák forduljanak a parancsnok felé és álljanak alapállásba, készüljenek fel a vezényszó végrehajtására.
A vezényszavak jelek és jelzések útján történő továbbításakor előzetesen a „Figyelem!" jelet kell adni. Ha a vezényszó csak egy alegységre vonatkozik, akkor az alegység (például: „Első" vagy „Második szakasz!") jelét kell a „Figyelem!" helyett adni. Az alegységek vezetését szolgáló kiegészítő jelzéseket a dandár-, ezred- (alegység-) parancsnok határozza meg.
A jelzések útján adott vezényszavak végrehajtására való készenlétet a kapott „Figyelem!" jel megismétlésével kell jelezni.
Az alegységeknek szóló vezényszavakat, jeleket minden alegységparancsnoknak, járműparancsnoknak (rangidősnek) ismétléssel át kell vennie és végre kell hajtania.

23. Az alegységek gyülekeztetésekor a „Raj (Szakasz, Század)! Hozzám!" vezényszót (jelet) kell adni.
Erre a vezényszóra (jelre) a rajok és szakaszok 5, a századok 10 lépésre, csoportban, félkörben álljanak fel a parancsnok előtt. A beosztott parancsnokok az élen helyezkedjenek el.

24. Az alegységek igazodását álló helyben az „Igazodj!" vagy „Balra igazodj!" vezényszóval kell elrendelni.
Az „Igazodj!" vezényszóra jobbra kell igazodni. A „Balra igazodj!" vezényszót abban az esetben kell alkalmazni, ha a parancsnokok (például: fordulat végrehajtása után) a bal szárnyon helyezkednek el vagy az alegység balra zárkózott.
Az „Igazodj!" vezényszót vigyázzban álló alegység (ezred, dandár) részére kell adni. A vezényszó végrehajtást elrendelő részére – a jobb szárnyon álló katona kivételével – az alakzatban állók egyszerre és gyorsan vessék fejüket jobbra annyira, hogy a testük középvonala és a bal szemük egy vonalba essen, az álluk legyen egy kissé megemelve. Ezt követően – a jobb szárnytól kezdve – előre, illetve hátra végrehajtott apró mozdulatokkal igazodjanak ki úgy, hogy lábbelijük orra egy vonalban legyen, melyet egy gyors, lefelé irányuló pillantással ellenőrizzen. Az igazodást befejező katona álljon mozdulatlanul, fejét tartsa továbbra is az elrendelt irányban.
A „Balra igazodj!" vezényszóra a fentieket értelemszerűen kell alkalmazni.
Az igazodás ellenőrzését – az alakzat szélességétől függően 5-10 lépés távolságról – a fővetés irányával megegyező szárnytól, közelebbről távolabbra haladva, rövid utasításokkal (jelekkel) kell végrehajtani, például: „Kiss tizedes, előre (hátra), jó!" Az igazodás ellenőrzésének befejezése után a vezénylő parancsnok a 21. pontban meghatározott helyről adja az alegység megnevezését és a „Vigyázz!" vezényszót; például: „Első raj! Vigyázz!" A „Vigyázz!" vezényszóra a katonák – egy határozott, gyors mozdulattal – fejüket egyszerre vessék az eredeti irányba, és álljanak „Vigyázz!" állásba.
Menet közben vezényszó nélkül jobbra kell igazodni. Ha az igazodást balra vagy középre kell végrehajtani, ezt külön vezényszóval kell elrendelni, például: „Első század! Irány az úton! Igazodás balra! Lépés! Indulj!"

Az „Indulj!" vezényszóra a katona a fej elfordítása nélkül, a szemének jobbra vagy az elrendelt irányba történő elmozdításával ellenőrizze és önállóan tartsa meg a tér- és távközöket, az első öt-tíz lépésig folyamatosan, majd az igazodás fenntartásához szükséges gyakorisággal.

25. A kötelékrendezést az alegységek megalakításakor – sorakoztatásuk előtt – kell végrehajtani. A katonák beosztásuk meghatározása után rajonként sorakozzanak, majd – az alegység létszámától és a feladattól függően – meg kell alakítani a szakaszokat, századokat, és ha szükséges, ki kell jelölni a parancsnokokat.
Díszelgések és katonai rendezvények alkalmával az alegységek 6-18-as oszlopban is sorakozhatnak. Ez esetben a sorakozót nagyság szerint kell végrehajtani.

26. Gyakorlás ütemenként.
Oktatás közben az egyes mozdulatokat és fogásokat először ütemekre bontva kell gyakoroltatni, hogy az előírásnak megfelelő, pontos legyen a végrehajtásuk, illetve a hibákat részenként, folyamatosan lehessen javítani. Az ütemenként történő gyakorlás alkalmával a vezényszó figyelmeztető része előtt az „Ütemezve!" meghatározást kell adni, például: „Ütemezve! Jobbra át! Egy! Kettő!".
Az összefüggő végrehajtásra való áttérés előtt az „Összefüggően!" meghatározást kell adni.

27. A „Visszakozz!" vezényszó.
A fogás vagy mozdulat végrehajtásakor elkövetett hiba kijavítása, az előző helyzet felvétele céljából a „Visszakozz!" vezényszót kell adni.

A parancsnokok és beosztottak kötelmei sorakozás előtt és sorakozás után

28. A sorakozást elrendelő parancsnok
a) Sorakozás előtt:
– határozza meg a sorakozó idejét, helyét, alakzatát, az öltözetet, a felszerelést, valamint a haditechnikai és kiképzési eszközöket, anyagokat, szükség esetén (ha egyértelműen nincs meghatározva) jelölje ki a vezénylő parancsnokot. A sorakozó helyét úgy kell meghatározni, hogy az elöljáró lehetőleg jobbról érkezzen.
b) Sorakozás után:
– az általa meghatározott időpontban, a fogadására elhangzó vezényszó végrehajtása után a vezénylő parancsnok előtt 2-3 lépésre álljon meg, tisztelegve fogadja jelentését, menjen az alakzat közepe elé 5-10 lépésre, forduljon az arcvonal felé, köszöntse a felsorakozott alegységet (ezredet, dandárt). A köszöntésre adott válasz után forduljon a vezénylő parancsnok felé és a sorakozó céljának (tervének) megfelelően intézkedjen a feladat (ellenőrzés, parancskihirdetés stb.) végrehajtására;
– ha az alegységek hadi- és egyéb technikával menet végrehajtására sorakoznak, ellenőrizze, illetve ellenőriztesse a személyi állomány szállításának biztonságát, továbbá a szállítandó anyagok málházását, rögzítését, az összeköttetés fenntartására szolgáló eszközöket, s ezek működőképességét.
Katonai rendezvények alkalmával fogadja a jelentést a csapatzászló előtt, majd tisztelegve rendes lépésben menjen végig 5-10 lépésre az arcvonal előtt, szemlélje meg a felsorakozott állományt. A bal szárnyon az arcvonal felé történő kis ívű kanyarodással menjen a díszemelvényre (az alakzat közepe elé), és köszöntse (üdvözölje) a felsorakozott állományt. A köszöntésre adott válasz és a Himnusz elhangzása után a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelően a feladat végrehajtására.

29. A vezénylő parancsnok
a) Sorakozás előtt és alatt:
– ellenőrizze és követelje meg az alegységek pontos időben és az elrendelt alakzatban történő sorakozását;
– a beosztott parancsnokok útján állapítsa meg a létszámot, szükség esetén intézkedjen az indokolatlanul távollevők odarendelésére;
– vezényeljen „Igazodj!"-ot, ellenőrizze (zászlóalj és az ennél nagyobb kötelékek esetében ellenőriztesse) helyes végrehajtását, majd vezényeljen „Vigyázz!"-t;
– a gyakorlatban győződjön meg az elöljáró fogadásához szükséges vezényszavak szabályos és egységes végrehajtásáról, továbbá a köszöntésre adandó válasz helyességéről;

– hívja fel az állomány figyelmét a sorakozás rendeltetésének megfelelő legfontosabb tevékenységekre;

– ellenőrizze és követelje meg a vezényszavak pontos végrehajtását, tartsa fenn az alakzat fegyelmét, legyen készen az elöljáró fogadására és a jelentéstételre.

b) Sorakozás után:

– az elöljáró érkezésekor az alakzat kiterjedésének és a sorakozás jellegének megfelelően vezényeljen. A vezényszót – az alakzat kiterjedését és az elöljáró mozgási ütemét figyelembe véve – úgy kell kiadni, hogy a jelentés a jobb szárny, illetve a csapatzászló előtt történjen. Katonai rendezvények alkalmával a „Fogadás jobbról, tisztelegj!", egyéb esetekben pedig a „Jobbra nézz!" vezényszót kell adni;

– ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az elöljáró felé, tisztelegjen és díszlépésben menjen eléje 2-3 lépésre. Amikor az elöljáró megáll, tegyen jelentést, például: „Őrnagy úr! Kovács százados, az első század parancsnoka jelentem, a század alaki szemlére felsorakozott!";

– miután jelentését befejezte, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal. Engedje előre az elöljárót 2-3 lépésre, majd hajtson végre fordulatot jobbra, és kövesse az alakzat külső oldalán tisztelegve, rendes lépésben, leszorított bal kézzel, lépést tartva. Az elöljáró követését úgy kell végrehajtani, hogy az elöljáró – a vezénylő parancsnokhoz viszonyítva 1-2 lépésre oldalt – az arcvonal felől (a belső oldalon) haladjon;

– amikor az elöljáró a személyi állomány köszöntéséhez (üdvözléséhez) megállt, a vezénylő parancsnok is álljon meg az elöljárótól balra és hátra 2-3 lépésre, majd forduljon az arcvonal felé;

– a köszöntés (üdvözlés) befejezése után lépjen az elöljáró vonalába, forduljon vele szembe, és utasításának (a sorakozás tervének) megfelelően tevékenykedjen.

A katonai rendezvényeken a vezénylő parancsnok, miután jelentését a csapatzászló előtt megtette, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal. Engedje előre az elöljárót 2-3 lépésre, majd hajtson végre fordulatot jobbra, és kövesse az alakzat külső oldalán tisztelegve, rendes lépésben, leszorított bal kézzel, lépést tartva. Az elöljáró követését úgy kell végrehajtani, hogy az elöljáró – a vezénylő parancsnokhoz viszonyítva 1-2 lépésre oldalt – az arcvonal felől (a belső oldalon) haladjon. Az arcvonal végigjárásában, megszemlélésében az előzőkben meghatározottak szerint járjon el.

Ha a rendezvényen van díszemelvény, az arcvonal megszemlélése után kövesse az elöljárót tisztelegve a díszemelvényhez, és az emelvénnyel szemben álljon a vezénylés helyére. A köszöntés (üdvözlés) és a Himnusz elhangzása után az elöljárótól kapott utasítások szerint tevékenykedjen.

30. A beosztott parancsnok

a) Sorakozás előtt:

– ellenőrizze (ellenőriztesse) az alegység létszámát, az egyének tisztaságát (hajzatát, borotváltságát), az öltözet, felszerelés és fegyverzet karbantartottságát, viselésük helyességét;

– vizsgálja meg a haditechnikai és a kiképzési eszközök, anyagok üzemképességét, karbantartottságát, ellenőrizze a személyi állomány szállításának biztonságát;

– gondoskodjon a feltárt hiányosságok pótlásáról, illetve kijavításáról, tegyen jelentést közvetlen elöljárójának a hatáskörében meg nem szüntethető hiányosságokról;

– az elrendelt időben jelentse közvetlen elöljárójának alegysége felkészültségét és létszámát, például: „Százados úr! Pintér hadnagy jelentem, az első szakasz sorakozásra teljes létszámmal felkészült!";

– a meghatározott időben vezesse alegységét a sorakozás helyére, sorakoztassa az elrendelt alakzatba.

b) Sorakozás után:

– hajtsa végre a vezénylő parancsnok parancsait, vezényszavait.

31. A beosztott

a) Sorakozás előtt:

– készüljön fel a sorakozó végrehajtására, hozza rendbe öltözékét, felszerelését és haditechnikai eszközeit;

– figyelmeztesse társait a hiányosságokra és nyújtson segítséget megszüntetésükhöz;

– ismerje helyét az alakzatban, legyen képes annak gyors elfoglalására.

b) Sorakozás után:

– önállóan igazodjon, tartsa meg a tér- és távközöket, valamint a meghatározott rendszabályokat;

– figyelje parancsnokának vezényszavait (jeleit, jelzéseit), gyorsan és pontosan – mások zavarása nélkül – hajtsa végre őket;

– ha szükséges, továbbítsa hangosan és érthetően a vezényszavakat, jeleket, illetve jelzéseket;
– az elöljáró „Jó reggelt (Jó napot, Jó estét), honvédek!" köszöntésére az alegység egyszerre, hangosan és érthetően egy erőteljes, rövid „Erőt, egészséget!" köszöntéssel válaszoljon.

Ha az elöljáró a „Viszontlátásra, honvédek!" szavakkal búcsúzik, a katona „Viszontlátásra!" köszöntéssel válaszoljon.

II. FEJEZET
ALAKI FOGÁSOK ÉS MOZDULATOK FEGYVER NÉLKÜL

A „Vigyázz" állás

32. A „Vigyázz" állás a katona alapállása, fegyelmezettségének egyik alapvető külső formája, az egészséges ember testtartása, a katonai sajátosságoknak megfelelő kiegészítésekkel.
A „Vigyázz" állás a különböző mozdulatok és fogások kiinduló és – általában – befejező helyzete. Kivételt jelentenek a „Vigyázz" állást módosító, könnyítő vagy megszüntető helyzetek, mint például az „Igazodj!" vezényszó, a „Pihenj!", „Szerelvényt igazíts!", a „Terpeszállás", az ‚Oszolj!".
A katona a „Vigyázz!" vezényszóra vagy a 33. pontban meghatározott esetekben önállóan, vezényszó nélkül álljon „Vigyázz" állásba.
„Vigyázz" állásban a katona egyenes, emelt tartással, mozdulatlanul álljon:
– lábfejei az arcvonal irányába álljanak és a köztük levő távolság egy lábfejszélesség legyen;
– sarkai legyenek egymáshoz zárva, egy vonalban;
– térdeit egyenesítse ki, dőljön egy kissé előre úgy, hogy testsúlya a sarokra és a talp közepére egyformán nehezedjék;
– hasát húzza be, mellkasát egy kissé emelje ki, vállait tartsa egy magasságban, de ne feszítse hátra;
– karját tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse a combjára úgy, hogy a középső ujjak a nadrág varrását érintsék;
– fejét tartsa egy kissé megemelve, nézzen egyenesen előre.

33. A katona önállóan – vezényszó nélkül – álljon „Vigyázz" állásba:
– sorakozó alkalmával, a tér- és távköz felvétele, valamint az igazodás befejezése után;
– amikor az elöljáró megszólítja vagy rámutat;
– álló helyben történő tiszteletadás esetén;
– parancsok, vezényszavak adásakor és vételekor, jelentéskor, jelentkezéskor, illetve ezek fogadásakor;
– a Himnusz, a Szózat (ének- vagy zenekari) dallamának felhangzásakor.
Alakzaton kívül a katona a Himnusz, a Szózat felhangzásakor – rendezvényeken más nemzet himnuszának felhangzásakor is – önállóan teljesítsen tiszteletadást.

7. ábra. A „Vigyázz" állás

34. „Pihenj!” vezényszóra a katona:
– bal lábbal lépjen oldalra úgy, hogy sarkai egy vonalban álljanak, és a két sarka közti távolság két lábfejszélesség legyen;
– lábfejeit tartsa – a „Vigyázz” álláshoz hasonlóan kifelé;
– térdeit tartsa lazán nyújtva;
– vállát tartsa természetesen, ne húzza fel, de le se szorítsa;
– karját tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét enyhén hajlított ujjakkal fektesse a combjára;
– fejét tartsa egyenesen és nézzen előre;
– fegyver, felszerelés nélkül kezeit tartsa lazán, ejtve, teste mögött összekulcsolva, az öv magassága alatt (bal tenyerébe fektesse jobb kézfejét, nyújtott, zárt ujjakkal, a hüvelykujjaknál keresztezve).
A „Pihenj!” vezényszóra az alegységen belül azonos fogást, illetve mozdulatot kell végrehajtani.

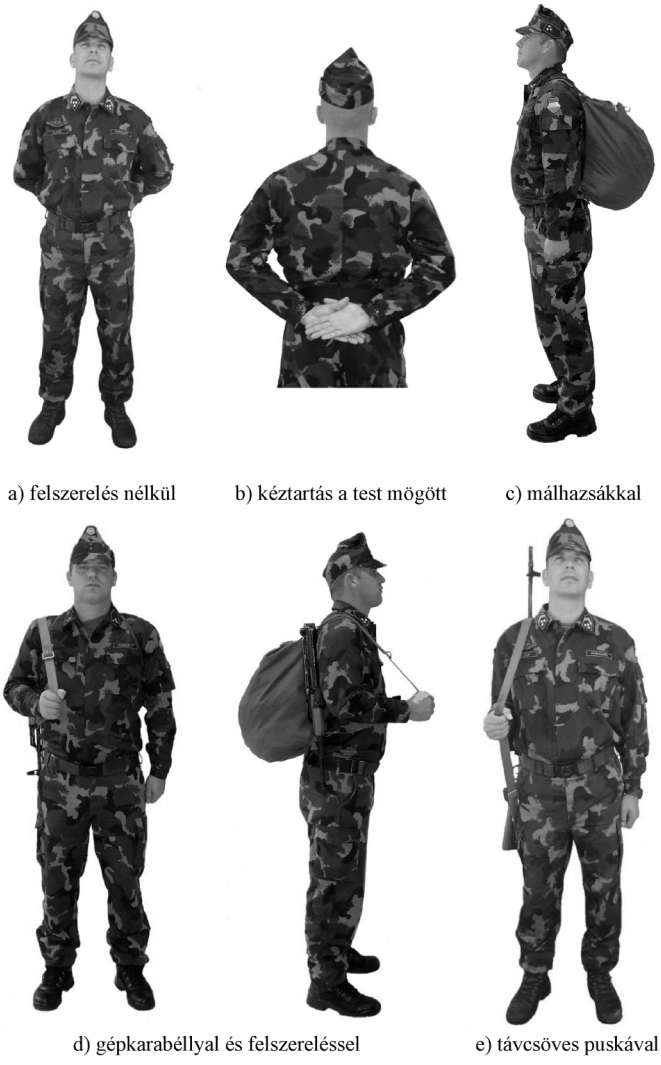

8. ábra. A „Pihenj” állás

35. A „Szerelvényt igazíts!” vezényszóra a katona:
– álljon kényelmesen;
– igazítsa meg (illetve segítsen megigazítani az előtte, mellette állók) öltözetét, felszerelését;
– az előtte, mellette levőkkel halkan beszélgethet;
– helyét nem hagyhatja el.
A „Szerelvényt igazíts!” vezényszó csak a „Pihenj!” vezényszó után adható.

36. Az „Oszolj!” vezényszóra a katona lépjen ki keményen bal lábbal, majd gyorsan hagyja el beosztási helyét. Ez a vezényszó csak „Vigyázz” állásban álló alegység részére adható.

37. „Tovább!” vezényszót kell adni a foglalkozás (tevékenység) folytatásának elrendeléséhez abban az esetben, ha az érkező elöljáró az alegységek (katonák) tevékenységét (kiképzését, egyéni tanulását, munkáját stb.) nem akarja megszakítani. Erre a vezényszóra az alegységek (katonák) folytassák az előző tevékenységet.

A sapka, a sisak és a fejvédő levétele és felhelyezése

38. A sapka, a sisak és a fejvédő levételét és felhelyezését vezényszóra vagy önállóan három ütemben kell végrehajtani.

39. A sapka levételének fogásai
    a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sapkát-” részére a katona egy határozott, gyors mozdulattal jobb kezével fogja meg a sapkáját a simléderénél, nyújtott újakkal, szemből csak a kéz éle legyen látható.
    b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-le!” részére gyorsan vegye le a sapkát fejéről és hozza jobb combja mellé oldalra a simléderénél fogja, a belseje a combja felé nézzen.
    c) Harmadik ütem: vegye át sapkáját nyújtott karokkal a teste előtt a bal kezébe, majd ezt követően mindkét kezét vigye alapállásba, a sapkát a simléderénél fogja, a belseje a bal combja felé nézzen.

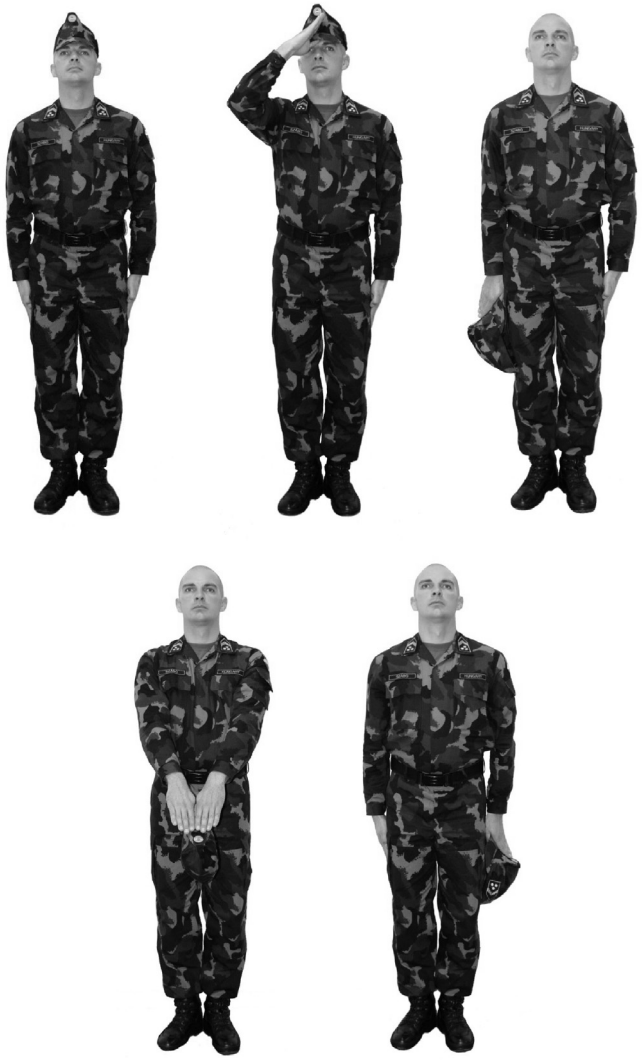

a) gyakorlósapka

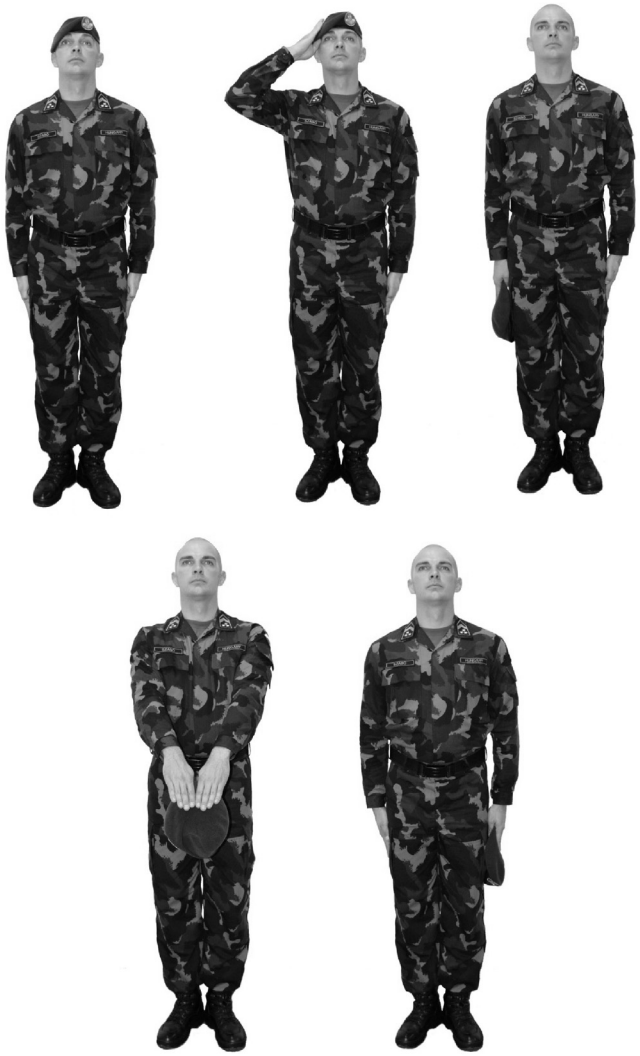

b) barettsapka

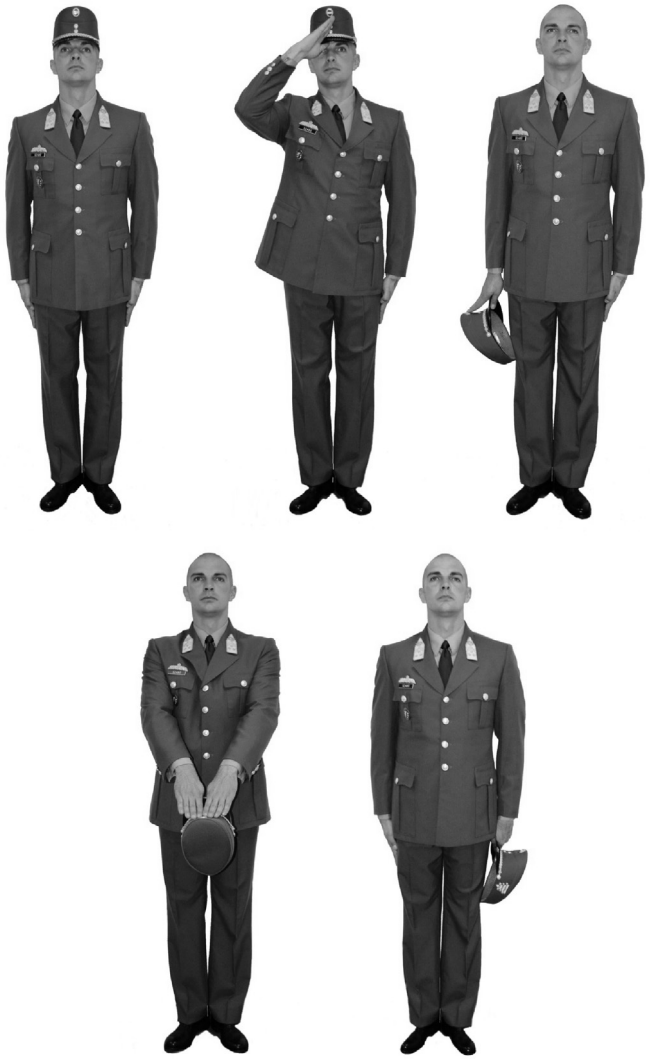

c) társasági sapka

9. ábra. A sapka levételének fogásai

40. A sapka felhelyezésének fogásai
    a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sapkát-” részére a katona helyezze a sapkáját teste elé, bal kezével a sapka hátsó részét, jobbal a simléderét fogja..
    b) Második ütem: mindkét kezével tegye fel a fejére, majd mindkét kezével igazítsa meg.
    c) Harmadik ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-fel!” részére mindkét kezét gyorsan vigye alapállásba.

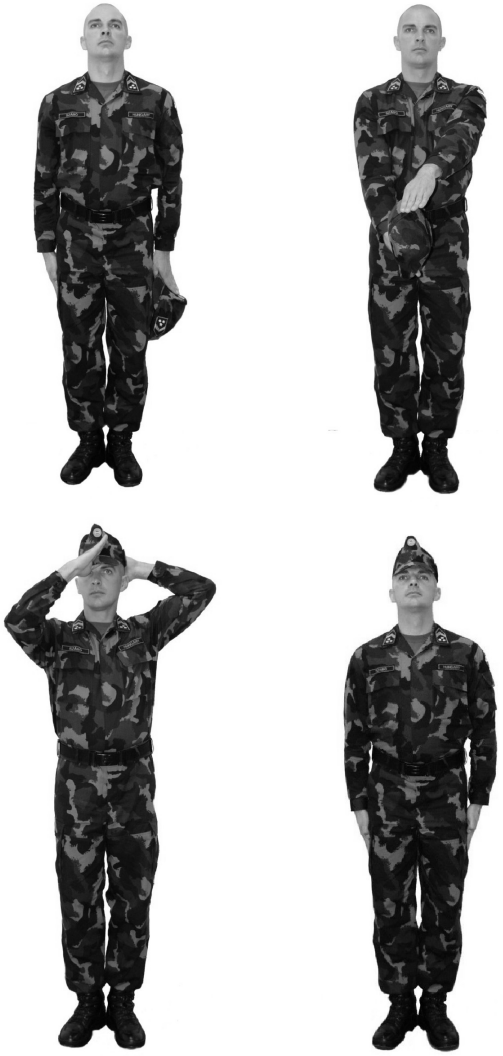

a) gyakorlósapka

b) barettsapka

c) társasági sapka

10. ábra. A sapka felhelyezésének fogásai, illetve a sapka szabályos viselése

41. A sisak levételének fogásai

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sisakot-” részére a katona két kézzel kapcsolja ki (csatolja ki) az állszíjat, és jobb kezével fogja meg a sisakját.

b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-le!” részére vegye le a teste elé.

c) Harmadik ütem: bal kezével tegye a teste mellé, jobb kezét pedig vigye alapállásba.

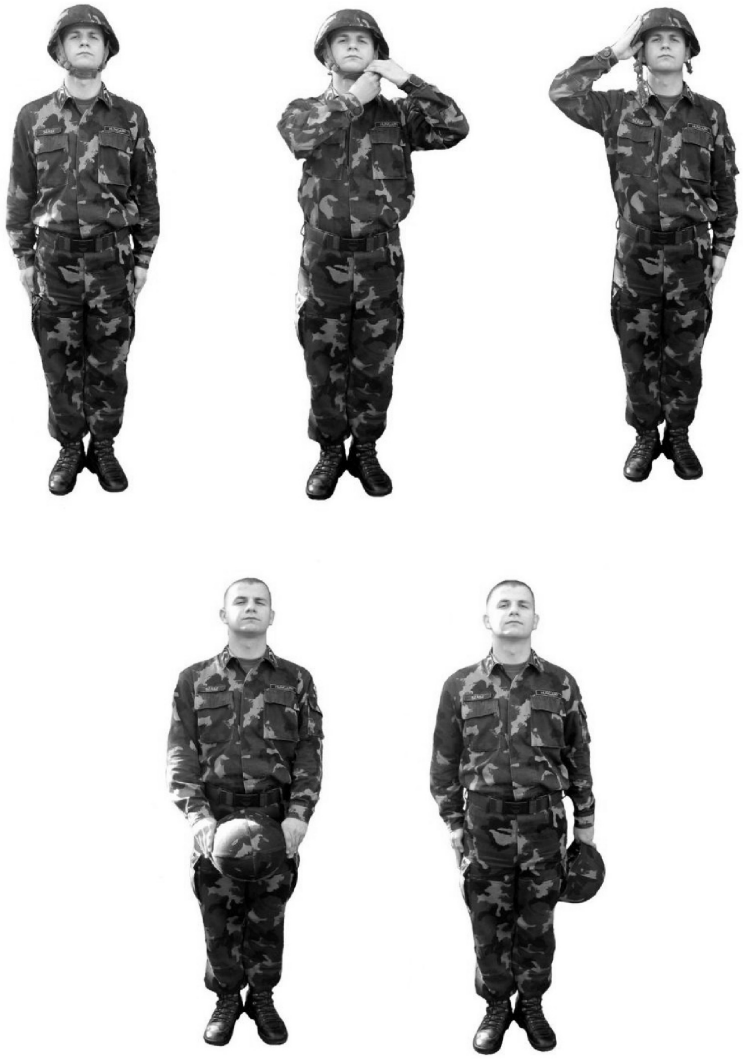

11. ábra. A sisak levételének fogásai

42. A sisak felhelyezésének fogásai
    a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sisakot-” részére a katona helyezze a teste elé, mélyedésével felfelé úgy, hogy az állszíj mindkét oldalon kívül legyen.
    b) Második ütem: tegye fel a sisakját a fejére két kézzel, igazítsa meg és rögzítse az állszíjat.
    c) Harmadik ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-fel!” részére mindkét kezét vigye alapállásba.

12. ábra. A sisak felhelyezésének fogásai (a sisak szabályos viselése)

43. A fejvédő levételének fogásai

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Fejvédőt-” részére a katona két kézzel csatolja ki, lazítsa meg az áll és a gégemikrofon rögzítőszíját, majd jobb kezével fogja meg a fejvédője tetejét, bal kezével pedig a mikrofonrögzítő szíja végét.

b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-le!” részére vegye le a fejvédőjét teste elé.

c) Harmadik ütem: bal kezével tegye a fejvédőjét a teste mellé, jobb kezét pedig vigye alapállásba.

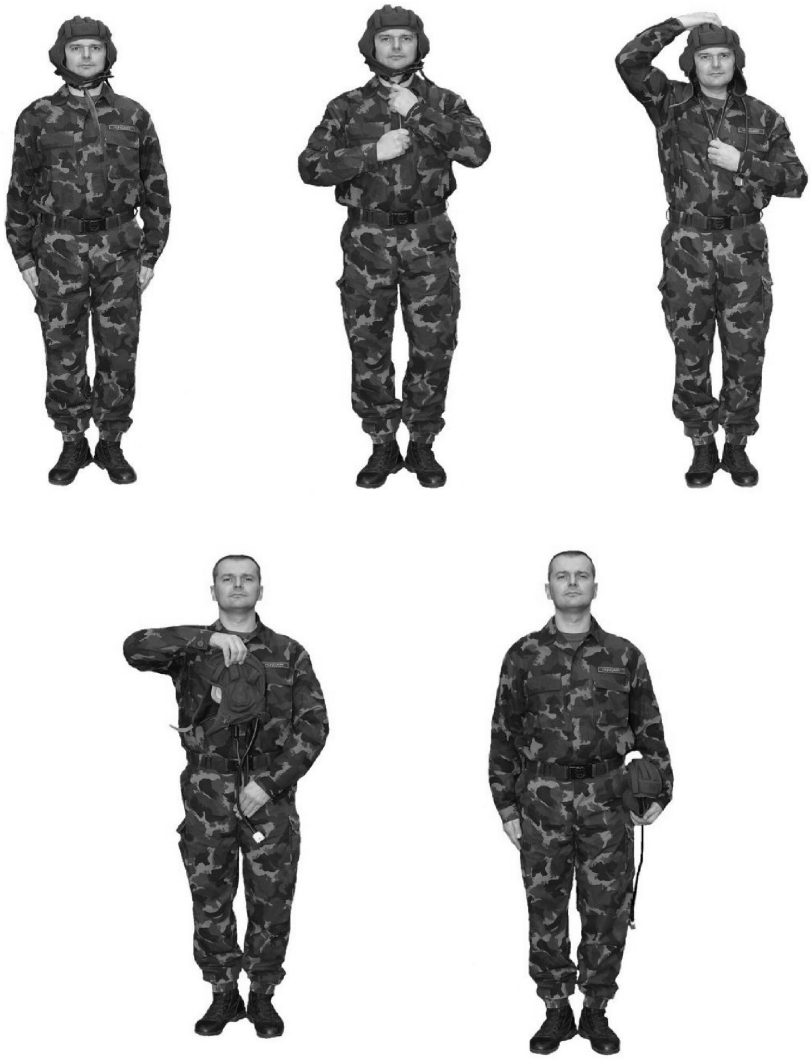

13. ábra. A fejvédő levételének fogásai

44. A fejvédő felhelyezésének fogásai
    a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Fejvédőt-” részére a katona helyezze a fejvédőjét a teste elé, és fogja meg két kézzel.
    b) Második ütem: tegye fel a fejére két kézzel, igazítsa meg, rögzítse az áll és a gégemikrofon rögzítőszíját.
    c) Harmadik ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-fel!” részére mindkét kezét vigye alapállásba.

14. ábra. A fejvédő felhelyezésének fogásai (a fejvédő szabályos viselése)

Fordulatok álló helyben

45. A fordulatokat álló helyben két ütemben a „Jobbra át!", „Balra át!" és a „Hátra arc!" vezényszóra kell végrehajtani. A jobbra és a balra át egy negyed (90°-os), a hátra arc pedig egy félkörnek megfelelő fordulat (180°-os).
A fordulatokat az alábbiak szerint kell végrehajtani:
a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő („át!", illetve „arc!") részére a katona helyezze át testsúlyát a fordulat irányával megegyező lába sarkára, és vállának határozott, gyors lendítésével forduljon a fordulat irányával megegyező lába sarkán és a másik lába talpizmán az elrendelt irányba, közben a karját tartsa a testéhez zárva, a térdét pedig nyújtva.
b) Második ütem: keményen, a legrövidebb úton zárja a lábát, és álljon „Vigyázz" állásba.
A „Jobbra át!"-ot a jobb láb sarkán és a bal láb talpizmán kell végrehajtani.

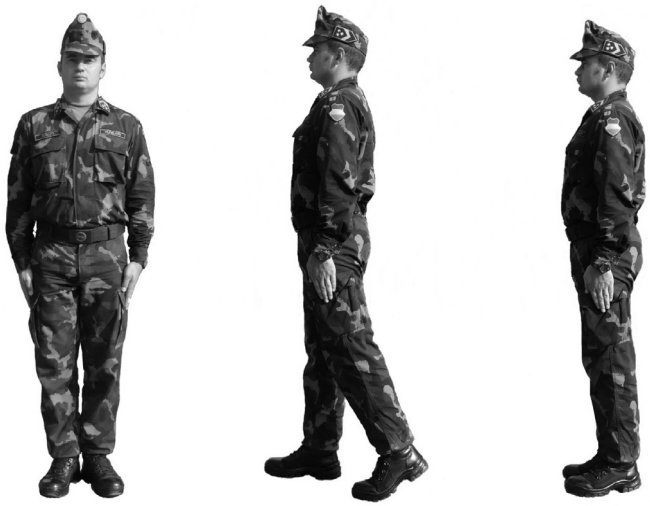

a) jobbra át

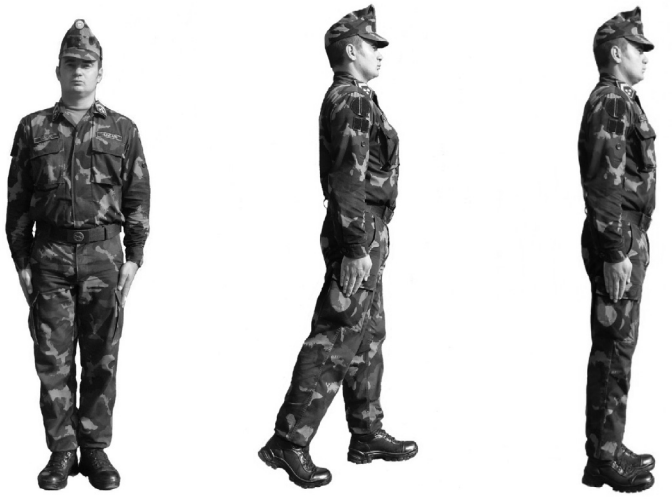

b) balra át

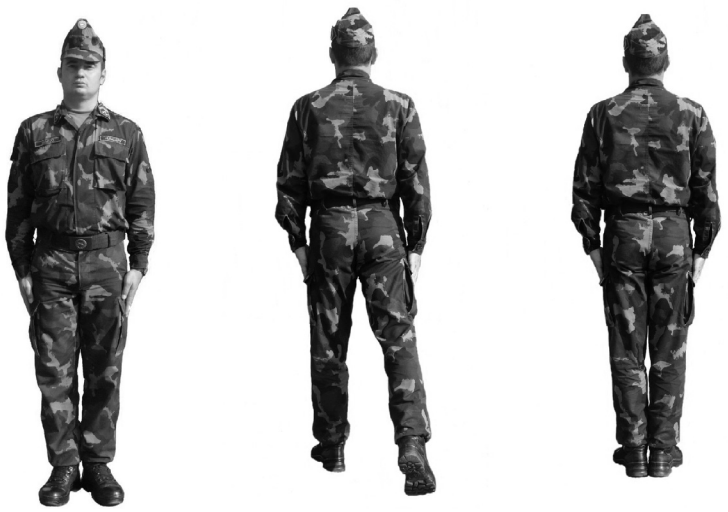

c) hátra arc
15. ábra. Fordulatok álló helyben

A „Balra át!" végrehajtásakor a katona a bal lába sarkán és a jobb lába talpizmán forduljon el.
A „Hátra arc!" fordulatot a katona bal sarkán és a jobb lába talpizmán hajtsa végre. A fordulat mértékét és az egyensúlyi helyzet fenntartását a jobb lábával szabályozza úgy, hogy az új arcvonalba jutva jobb lábujja hegyét egy kissé hátra és oldalt egy fél lépésre helyezze a földre, egylépésnyi ütem idejére. Az ütemek között ugyancsak egy lépésütem szünetet kell tartani.

Mozgásmódok

46. A mozgás történhet: rendes lépésben, rövid lépésben, gyors lépésben, helyben járásban, díszlépésben, lassú díszlépésben, lassú futásban, futásban és helyben futásban.
A menetütem lassú díszlépésben 50-60 lépés percenként, díszlépésben 104-108, rendes lépésben, rövid lépésben, helyben járásban 110-115, gyors lépésben 130-150, lassú futásban, helyben futásban 150-160, futásban 165-180 lépés percenként.
A lépés hossza rövid lépésben 50-60 cm, rendes lépésben, gyors lépésben, díszlépésben és lassú díszlépésben 70-80 cm, futásban 85-90 cm.
A menetet „Lépés! Indulj!" vezényszóra kell megkezdeni. A vezényszó figyelmeztető „Lépés!" részére a katona dőljön egy kissé előre, helyezze testsúlyát a jobb lábára, őrizze meg az egyensúlyát, a vezényszó végrehajtást elrendelő „Indulj!" részére pedig lépjen ki keményen bal lábával úgy, hogy bal lábfeje lefeszítve, talpa a talajjal párhuzamos, térde nyújtva, karjait lábakkal ellentétesen mozgassa.
A katona lépésben felemelt fejjel, egyenes testtartással, a lábfeje megfeszítése nélkül meneteljen; alakzatban, díszelgések alkalmával karját nyújtott ujjakkal mozgassa a teste mellett a lépés ütemére, a lábával ellentétesen a mellzseb alsó szélének magasságáig, tenyerével a teste felé, a test előtt egytenyérnyire, és lendületesen nyújtsa hátra.
Alakzaton kívül, egyénileg a kezét enyhén behajlított ujjakkal mozgassa a derékszíj magasságáig, tenyerével a teste felé, a teste előtt egytenyérnyire.

a) alakzatban

b) alakzaton kívül

16. ábra. A karok mozgatása

47. Menet közben a „Vigyázz!" vezényszóra a katona díszlépésben folytassa mozgását attól kezdve, hogy a vezényszót követően bal lábát először helyezi a földre.
Díszlépésben a katona a rendes lépés menetüteme szerint tértnyerően meneteljen. Felső testét csípőből emelje ki. Lábát térdben kissé hajlítsa meg, leszorított lábfejét közel a földhöz – testsúlyát előrehozva – gyorsan lendítse előre, majd lábát kinyújtott térddel – a földtől 5-10 cm-re felemelve – leszorított lábfejjel, teljes talppal keményen helyezze a földre, s ezzel egy időben hátul levő sarkát emelje meg. Karját tartsa természetesen nyújtva a teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse a combjára úgy, hogy a középső ujjai a nadrág varrását érintsék. Menet közben fejét és törzsét tartsa egyenesen, tekintete egy kissé fölfelé és előre – nagyság szerint történő sorakozás esetén az előtte haladó katona fejének legmagasabb pontjára – irányuljon. A lassú díszlépés a fent leírtaktól csak ütemében tér el.

17. ábra. A díszlépés

A katona a „Jobbra (Balra) nézz!" vezényszót követően bal lábának földre helyezésével egy időben vesse fejét az elrendelt irányba, a 74. pontban előírtak szerint.
Az alegységnek díszlépésben kell menetelnie a „Vigyázz!" vezényszót követően a bal láb földre helyezésével kezdve a „Pihenj!" és az alegység („Szakasz!", „Század!") megszólítása után az „Állj!" vezényszóig.

18. ábra. Tiszteletadás díszlépésben

48. A futást álló helyből és menet közben a „Futás!" „Indulj!" vezényszóra kell megkezdeni.
A katona a vezényszó figyelmeztető „Futás!" részére álló helyben egy kissé dőljön előre, könyökét húzza hátra, karját félig hajlítsa be. A vezényszó végrehajtást elrendelő „Indulj!" részére bal lábával kezdje meg a futást, behajlított karját mozgassa szabadon előre és hátra, a futás ütemére.
Menet közben a vezényszó figyelmeztető részére bal lábának földre helyezésével egy időben a jobb karját vigye hátra, a könyökét félig hajlítsa be, az „Indulj!" vezényszót követően bal lábbal kezdje meg a futást.
Futásból lépésre való áttérésre a „Lépés!" vezényszót kell adni, a jobb láb földre helyezésekor. A vezényszó után a katona fusson még 3-4 lépést – fokozatosan lassítva -, majd bal lábának kemény földre helyezésével kezdve, rendes lépésben meneteljen tovább.

49. A helyben járást (futást) álló helyben és menet közben a „Helyben járás! (futás!) Indulj!" vezényszóra kell végrehajtani. Erre a vezényszóra a katona kezdje meg a helyben járást (futást) bal lábával, a lábát 15-20 cm-re emelje fel a földtől, lábfejét kissé leszorítva, először lábujjhegye, majd teljes talpa érje a földet, karját nyújtott ujjakkal mozgassa a lépés ütemére – lábaival ellentétesen – a mellzseb alsó szélének magasságáig, tenyérrel a teste felé, teste előtt egy tenyérnyire, és lendületesen nyújtsa hátra. (Helyben futáskor a karok mozgása megegyezik a futásnál leírtakkal.)

50. „Rendes lépés!" vezényszóra – melynek a végrehajtást elrendelő „Lépés!" részét a jobb láb földre helyezésével egy időben kell adni – a katona bal lábával történő kemény kilépés után rendes lépésben meneteljen.

51. A menetet „Állj!" vezényszóra kell megszüntetni, például: „Péteri tizedes! (vagy Szakasz!) Állj!"
A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét a jobb láb földre helyezésével egy időben kell adni. Erre a katona bal lábával tegyen még egy rövid kemény lépést, majd a legrövidebb úton gyorsan és keményen zárja a jobb lábát és álljon „Vigyázz" állásba.

52. Az alegységek néhány (3-4) lépésre történő helyváltoztatását a következő vezényszóval kell elrendelni: „Első szakasz! Három lépést előre (hátra, jobbra, balra) lépj!" Erre a vezényszóra a katonák lépjenek a meghatározott helyre, és külön vezényszó nélkül álljanak meg. Az oldalirányú mozgást fordulat nélkül kell végrehajtani, a lábat pedig minden lépés után zárni kell. A karok a test mellett zárva maradnak.

Fordulatok menet közben

53. Menet közben a fordulatokat a „Jobbra át!", „Balra át!" és a „Hátra arc!" vezényszóra három ütemben kell végrehajtani.
A vezényszó végrehajtást elrendelő részét a „Jobbra át!" esetében a jobb lábra kell adni, a „Balra át!" és a „Hátra arc!" végrehajtásakor pedig a bal lábra.
A fordulatokat – a vezényszónak a végrehajtást elrendelő részére – az alábbiak szerint kell végrehajtani:
   a) Első ütem: a katona lépjen még egy kemény fél lépést előre (a „Jobbra át!" esetében a bal, a „Balra át!" és a „Hátra arc!" végrehajtásakor pedig a jobb lábával), karját zárja szorosan a teste mellé, testsúlyát helyezze az elöl levő lábára, emelje fel a hátul levő lába sarkát, térdét nyújtsa ki, és nézzen egyenesen előre.
   b) Második ütem: válla határozott és gyors lendítésével forduljon az elrendelt irányba (a „Balra át" és a „Hátra arc" esetében egyaránt balra), mindkét lába talpizmán.
   c) Harmadik ütem: lépjen ki keményen a bal lábával, ezzel egy időben jobb karját lendítse előre, bal karját pedig hátra, majd meneteljen rendes lépésben az új irányba, miközben karját mozgassa a rendes lépésnél leírtak szerint.

a) „Jobbra át!"

b) „Balra át!”

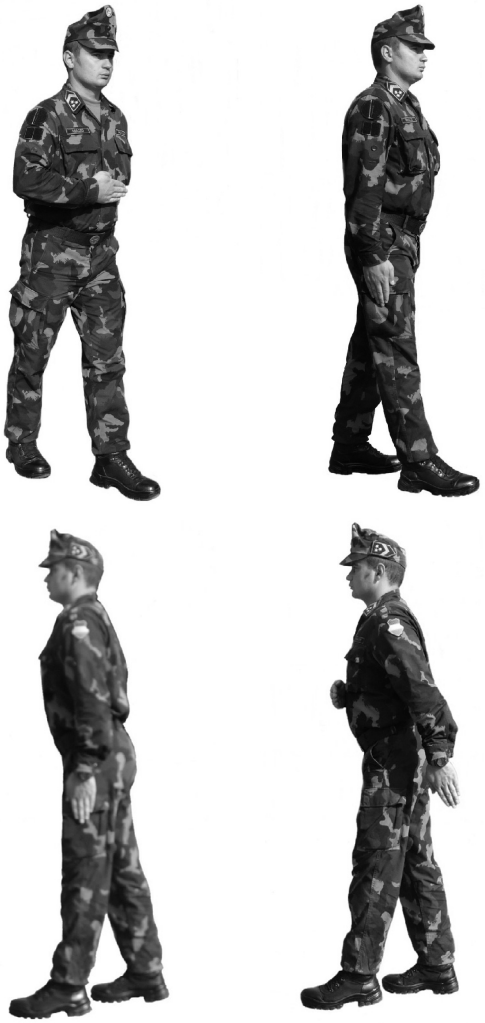

c) „Hátra arc!”

19. ábra. Fordulatok menet közben

III. FEJEZET
MOZDULATOK ÉS FOGÁSOK FEGYVERREL

„Vigyázz" állás fegyverrel

54. „Vigyázz" állásban a gépkarabélyt és a kézi páncélelhárító gránátvetőt csővel lefelé (a gépkarabélyt behajtott válltámasszal), a géppuskát, a távcsöves puskát csővel felfelé kell tartani. Ez a fegyverek alaphelyzete.
A fegyver hordhevedere a jobb vállgödör felett, a jobb alkar vízszintes helyzetben, a fegyver és a test tengelye párhuzamos legyen. A katona testtartását (a fent leírtakon kívül) a 32. pont szabályozza.

a) behajtható válltámaszú gépkarabéllyal

b) merev tusás gépkarabéllyal

c) géppuskával

d) távcsöves puskával

e) kézi páncélelhárító gránátvetővel

f) pisztollyal
20. ábra. „Vigyázz" állás fegyverrel

A fegyverek hordmódjai

55. A gépkarabélyt, a géppuskát, a távcsöves puskát és a kézi páncélelhárító gránátvetőt – a feladattól függően – az alábbi helyzetekben kell tartani:
   a) „Szíjra" helyzetben:
      – sorakozáskor;
      – a kiképzés (oktatás) során;
      – szolgálatban.
   b) „Mellre" helyzetben (csak a gépkarabélyt):
      – katonai rendezvények, szemlék alkalmával az álló helyben és mozgás közben végrehajtott tiszteletadáshoz;
      – díszőrségben;
      – amikor az őrséget tiszteletadás céljából szólították „Fegyverbe", továbbá a csapatzászlóhoz felállított őröknek;
      – az alakzatot vezető parancsnok parancsára (intézkedésére).

21. ábra Gépkarabély mellre helyzetben

c) „Hátra” helyzetben:
– a felállított őröknek tűzoltáskor (csak a gépkarabélyt);
– a mindkét kezével tevékenységet folytató katonának (anyagot vagy sebesültet szállít, munkát végez, kerékpáros, motoros járőr, vonalvizsgáló, őrkutyavezető stb.);
– oktatás közben a gépkarabéllyal felszerelt oktatóknak.

a) gépkarabély

b) géppuska

c) távcsöves puska

d) kézi páncélelhárító gránátvető

22. ábra. Fegyverek hordmódja háton

d) „Súlyba" helyzetben:
   – futás közben;
   – a „Fegyvert le!" vezényszó előtt;
   – őrségben a „Tölts!", illetve „Üríts!" vezényszó előtt;
   – járműre (járműről) szálláskor.
e) „Lábhoz" helyzetben (a géppuskát, a távcsöves puskát, a kézi páncélelhárító gránátvetőt):
   – álló helyben alakzaton kívül;
   – álló helyben alakzatban a„Szerelvényt igazíts!" vezényszóra.
f) „Tüzeléshez kész" helyzetben:

Valamennyi fegyvert, ha a gyors tűzmegnyitás érdekében szükséges.

Fegyverfogások álló helyben

56. A fegyverfogásokat gépkarabéllyal három ütemben, géppuskával, távcsöves puskával és kézi páncélelhárító gránátvetővel ütemek nélkül a legegyszerűbb módon kell végrehajtani.

57. „Gépkarabélyt „Szíjra" helyzetből „Mellre"
A gépkarabély „Mellre" vételét „Szíjra" helyzetből a „Gépkarabélyt mellre!" vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:
a) Első ütem: a katona emelje a gépkarabélyát a teste elé úgy, hogy a szíjat markoló jobb keze a feje előtt egy tenyérnyire, és annak magasságában legyen, majd ezzel egy időben bal kezével fogja meg a csőköpenyt;
b) Második ütem: jobb kezével emelje át a szíjat a feje fölött, és a hüvelykujja segítségével helyezze hátra;
c) Harmadik ütem: jobb kezével engedje el a szíjat, és egy határozott gyors mozdulattal fogja meg a behajtható válltámaszú gépkarabély tokfedelét közvetlenül a tokfedélrögzítő fölött (merev tusás gépkarabély esetén a tusa nyakát), és ezzel egy időben bal kezét vigye alapállásba.

alaphelyzet a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

23. ábra. „Gépkarabélyt mellre" behajtható válltámaszú gépkarabéllyal

58. „Gépkarabélyt „Mellre" helyzetből „Szíjra"
A gépkarabély „Szíjra" vételét „Mellre" helyzetből a „Gépkarabélyt szíjra!" vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:
a) Első ütem: a katona jobb keze hüvelykujjával egy kissé emelje meg a szíjat, bal kezével pedig fogja meg a csőköpenyt;
b) Második ütem: emelje át a szíjat a feje fölött úgy, hogy a gépkarabélya a teste előtt egytenyérnyire, a szíj pedig a feje magasságában legyen;
c) Harmadik ütem: jobb kezével a szíj, bal kezével pedig a csőköpeny segítségével lendítse a gépkarabélyát „Szíjra" helyzetbe, majd a bal kezét gyorsan vigye alapállásba.

a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

24. ábra. „Gépkarabélyt szíjra” „Mellre” helyzetből

59. Gépkarabélyt „Mellre” helyzetből „Hátra”

A gépkarabély „Hátra” vételét „Mellre” helyzetből a „Gépkarabélyt hátra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a katona jobb kezével egy gyors mozdulattal fogja meg a mellső markolatot (csőköpenyt), egy kissé emelje meg a gépkarabélyát annyira, hogy a szíj meglazuljon;

b) Második ütem: egy erőteljes lendülettel fordítsa a gépkarabélyát jobbra lefelé, egészen hátra;

c) Harmadik ütem: a jobb karját gyorsan vigye alapállásba.

a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

25. ábra. „Gépkarabélyt hátra” („Mellre” helyzetből)

60. Gépkarabélyt „Szíjra” helyzetből „Hátra”

A gépkarabély „Hátra vételét” „Szíjra” helyzetből a „Gépkarabélyt hátra!” vezényszóra az alábbi fogásokat kell végrehajtani:

a) Első ütem: a katona fogja meg jobb kezével a csőköpenyt, bal kezével lazítsa meg a szíjat, majd emelje meg függőlegesen a gépkarabélyát;

b) Második ütem: emelje át a gépkarabély hordszíját a feje felett hátra;

c) Harmadik ütem: mindkét kezét vigye alapállásba.

alaphelyzet a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

26. ábra. „Gépkarabélyt hátra” („Szíjra” helyzetből)

61. Gépkarabélyt „Hátra” helyzetből „Mellre”

A gépkarabély „Mellre” vételét „Hátra” helyzetből a „Gépkarabélyt mellre!” vezényszóra az alábbi fogásokat kell végrehajtani:

a) Első ütem: a katona jobb kezével fogja meg a csőköpenyt és egy kissé emelje meg a gépkarabélyát annyira, hogy a szíj meglazuljon;

b) Második ütem: egy erőteljes mozdulattal fordítsa a gépkarabélyát balra felfelé úgy, hogy a válla elé kerüljön;

c) Harmadik ütem: jobb kezével markolja meg a behajtható válltámaszú gépkarabély tokfedelét, a merev tusás gépkarabélyon a tusa nyakát.

a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

27. ábra. „Gépkarabélyt mellre” („Hátra” helyzetből)

62. Gépkarabélyt „Hátra” helyzetből „Szíjra”

A gépkarabély „Szíjra” vételét „Hátra” helyzetből a „Gépkarabélyt szíjra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a katona jobb kezével fogja meg a csőköpenyt, bal keze hüvelykujjával pedig a szíjat, és emelje a feje magasságába;

b) Második ütem: emelje át a gépkarabélyát a feje fölött a teste jobb oldalára;

c) Harmadik ütem: jobb kezével fogja meg a szíjat, engedje le a gépkarabélyát „Szíjra” helyzetbe, ezzel egy időben a bal kezét vigye alapállásba.

alaphelyzet a) első ütem b) második ütem c) harmadik ütem

28. ábra. „Gépkarabélyt szíjra” („Hátra” helyzetből)

63. Gépkarabélyt, géppuskát, távcsöves puskát és kézi páncélelhárító gránátvetőt „Súlyba”, „Szíjra”

A fegyvereket „Szíjra” helyzetből ütemek nélkül a legcélszerűbb módon és a legrövidebb úton kell „Súlyba”, illetve „Súlyba” helyzetből „Szíjra” venni, az alábbiak szerint:

a) A futásban történő mozgást megelőzően álló helyben a „Fegyvert súlyba!” vezényszóra, menet közben pedig a „Futás! Indulj!” vezényszót követően. A „Lépés!” vezényszóra két lépésütem alatt a fegyvereket „Szíjra” helyzetbe kell venni;

b) A fegyverek földre helyezése előtt a„ Fegyvert súlyba!”, a felvétel után pedig a„Fegyvert szíjra!” vezényszóra;

c) A „Járműre!”, „Járműről!” vezényszóra „Súlyba” helyzetbe.

a) behajtható válltámaszú gépkarabély

b) merevtusás gépkarabély

c) távcsöves puska

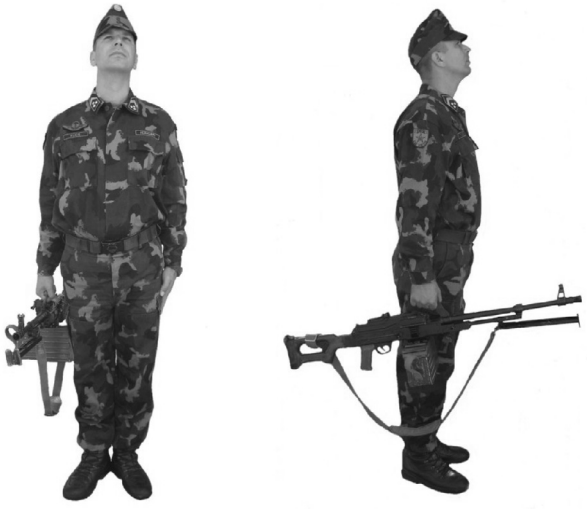

d) géppuska

e) kézi páncélelhárító rakétavető
29. ábra. A fegyverek „Súlyba” helyzete

64. Géppuskát, távcsöves puskát és kézi páncélelhárító gránátvetőt „Hátra”, „Szíjra”, géppuskát, távcsöves puskát és kézi páncélelhárító gránátvetőt „Lábhoz” helyzete

A géppuska, a távcsöves puska és a kézi páncélelhárító gránátvető „Hátra”, illetve „Szíjra” helyzetbe vételét ütemek nélkül, a legegyszerűbb módon a „Fegyvert hátra!”, illetve a „Fegyvert szíjra!” vezényszóra kell végrehajtani.

a) távcsöves puska

b) géppuska

c) kézi páncélelhárító rakétavető
30. ábra „Lábhoz" helyzetben

Álló helyben a géppuskát, a távcsöves puskát, a kézi páncélelhárító gránátvetőt a „Pihenj!, Szerelvényt igazíts!" vezényszóra „Lábhoz", a „Figyelem!" vezényszóra (az alegység megszólítására) pedig „Szíjra" helyzetbe kell venni.

a) géppuskával

b) távcsöves puskával

c) kézi páncélelhárító gránátvetővel

31. ábra. „Pihenj!, Szerelvényt igazíts!" helyzet

65. „Fegyvert le"

A fegyverek földre helyezését – előzetesen „Súlyba" vett fegyverrel – a „Fegyvert le!" vezényszóra az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Fegyvert" részére lépjen a katona egy rendes lépést előre bal lábával, hajoljon le, fordítsa a fegyverét elsütőszerkezettel jobbra és legyen készen fegyvere lehelyezésére;

b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „le!" részére helyezze fegyverét a földre;

c) Harmadik ütem: gyorsan egyenesedjen fel, zárja a bal lábát és álljon alapállásba.

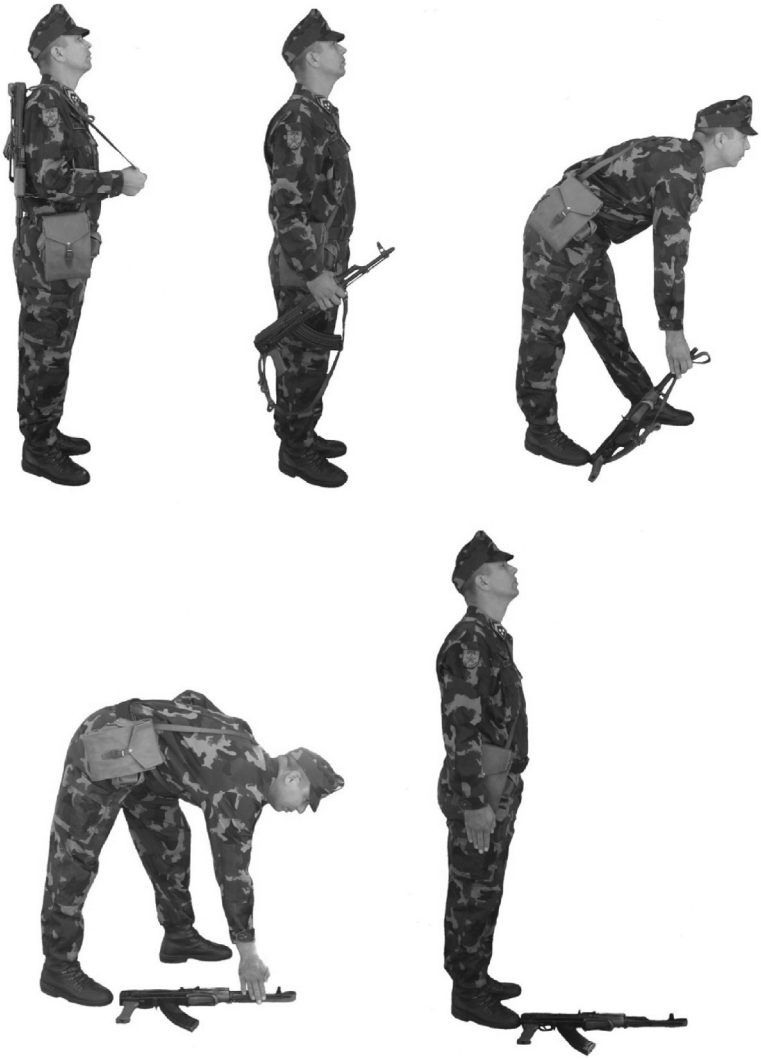

a) gépkarabély

b) merevtusás gépkarabély

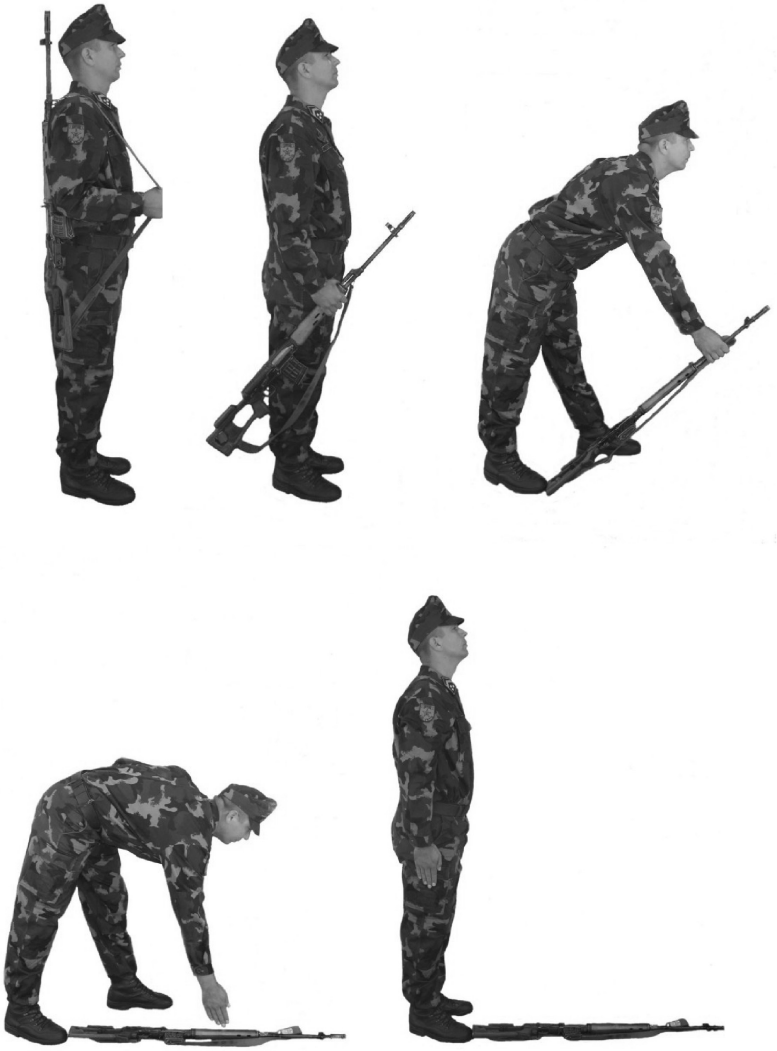

c) távcsöves puska

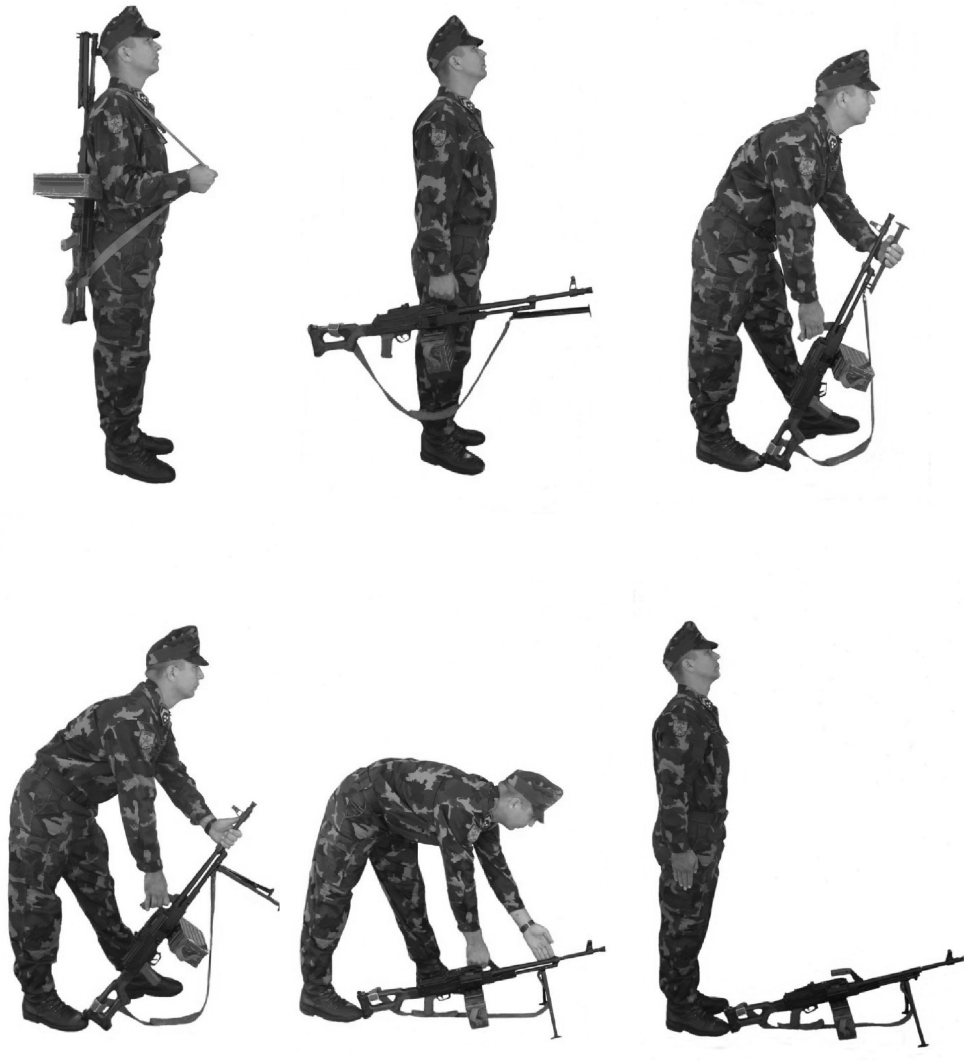

d) géppuska

e) kézi páncélelhárító gránátvető
32. ábra. „Fegyvert le”

66. „Fegyvert fogj” vezényszó
A fegyverek felvételét a „Fegyvert fogj!” vezényszóra a következő módon kell végrehajtani:
a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető részére lépjen a katona egy rendes lépést előre bal lábával, hajoljon le, készen a fegyvere megfogására;
b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő részére fogja meg a fegyverét jobb kezével;
c) Harmadik ütem: tegyen egy lépést hátra, zárja a bal lábát, fegyverét tartsa „Súlyba” helyzetben.

67. Többsoros vonalalakzatban álló alegységeket a fegyverek lehelyezése előtt – ha szükséges – soronként egy-egy lépést előre kell léptetni, a fegyverek felvétele után pedig fel kell zárkóztatni.

68. A fegyverek átadását oktatás vagy ellenőrzés céljából a parancsnok utasítására (például: „Kovács tizedes, adja át a fegyverét!”) az alábbiak szerint kell végrehajtani:
a) Első ütem: a katona vegye fegyverét „Súlyba” helyzetbe, és lépjen előre egy lépést jobb lábbal;
b) Második ütem: emelje fel a fegyverét függőlegesen;
c) Harmadik ütem: jelentse a fegyver számát és töltetlenségét, például: „SJ 19480411, a cső és a tár üres!”

33. ábra. A fegyver átadása

Terpeszállás

69. Terpeszállásban a katona felső testét egy kissé emelje ki, fejét tartsa egyenesen és nézzen előre. Testsúlya egyformán nehezedjék mindkét lábára. A lábfejei közötti távolság testalkatának megfelelően természetes legyen úgy, hogy ebben a helyzetben huzamosabb ideig tudjon állni.
(Általában díszőrségben és csak gépkarabéllyal!)

34. ábra. Terpeszállás behajtható válltámaszú gépkarabéllyal

Vállhoz!

35. ábra. „Vállhoz!” vezényszó végrehajtásának főbb mozzanatai

IV. FEJEZET
KATONAI TISZTELETADÁS, A JELENTÉSEK ÉS JELENTKEZÉSEK SZABÁLYAI

Az egyéni tiszteletadás módjai

70. A tiszteletadás a katonák egymás iránti kölcsönös tiszteletének és megbecsülésének a kifejezése. A tiszteletadást minden esetben – az adott helyzetnek megfelelő módon – az alábbiak szerint kell végrehajtani:
   a) Tisztelgéssel: ha a katonát a jobb keze felemelésében semmi nem korlátozza.
   b) Fővetéssel: ha a katona mindkét keze foglalt vagy a jobb keze olyan mértékben sérült, hogy nem tudja felemelni, illetve ha a katona sapka nélkül van.
   c) Főhajtással:
      – ha a katona a katonai étkezdébe sapka nélkül lép be, illetve távozik onnan s ott tartózkodik valaki;
      – ha bármelyik szolgálati helyiségbe, katonai étterembe, szórakozóhelyre, orvosi rendelőbe sapka nélkül lép be, onnan távozik vagy ott tartózkodik;
      – tömegközlekedési eszközökön;
      – ha karonfogva megy vagy beteget kísér;
      – főhajtással köszön a polgári ruhát viselő alárendelt is.
   d) Fegyverrel „Tisztelegj!” fogással: ha a gépkarabély „Mellre” helyzetben van.

A tiszteletadás végrehajtásának szabályai

71. Álló helyben a tiszteletadást „Vigyázz" állásban a 32. pontban meghatározottak szerint, a tiszteletadás módjait előíró szabályok (eltérések) megtartásával kell végrehajtani.
A tiszteletadást minden esetben egy határozott gyors mozdulattal, az elöljáró, feljebbvaló felé (szemébe) irányuló tekintettel kell végrehajtani.
A tiszteletadás fogadása az adott helyzetre előírt módon minden esetben kötelező.

72. A katona álló helyben akkor teljesítsen tiszteletadást, amikor az elöljáró, feljebbvaló 5-6 lépés távolságra megközelítette. A tiszteletadást megelőzően a katona forduljon az elöljáró, feljebbvaló felé.

73. A tisztelgés végrehajtásakor a katona jobb kezét nyújtott és összezárt ujjakkal közvetlenül a teste mellett, az alsó és felső karját egyszerre mozgatva egy gyors mozdulattal emelje sapkájához (sisakjához) úgy, hogy a középső ujja a sapka alsó széléhez érjen.
Sapka nélkül a halántékához emelje úgy, hogy a középső ujja a szemöldököt és a fül felső szélét összekötő vonal közepén legyen. A könyökét a testétől kissé oldalt tartsa, sem előre tolva, sem hátra feszítve. Ezzel egy időben fejét vesse az elöljáró, feljebbvaló felé, és álló helyben a 74. pontban meghatározottak szerint kísérje fejének elfordításával, a keze és a teste azonban továbbra is maradjon eredeti „Vigyázz" helyzetben.
Barettsapka viselése esetén a sapkarózsa alatt és a sapkaszegély találkozásához emelje a kezét.

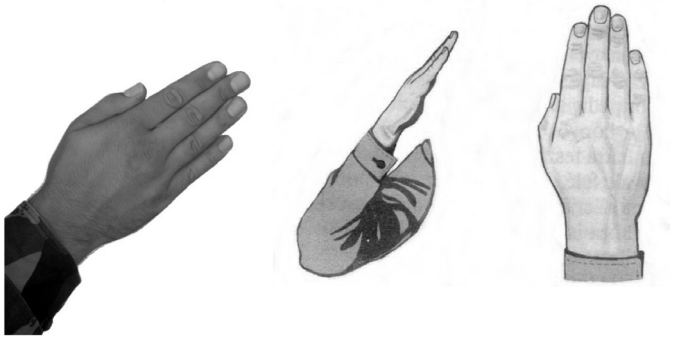

36. ábra Ujjak és a kar helyzete tisztelgéskor

37. ábra. Tiszteletadás tisztelgéssel

74. A fővetéssel történő tiszteletadás – az elöljáró, feljebbvaló érkezésének megfelelően – végrehajtható jobbra vagy balra, illetve középre (csak álló helyben) amikor az elöljáró, feljebbvaló szemből érkezik.
A jobbra és balra végrehajtott fővetés esetén a katona annyira fordítsa el fejét oldalra – egy kissé felfelé irányuló gyors mozdulattal –-, hogy a fővetés irányával ellentétes szeme testének középvonalában legyen, állát egy kissé emelje meg anélkül, hogy a fejét bármerre is megdöntené. Ezt követően – álló helyben – tekintetével és fejének fokozatos visszafordításával folyamatosan addig kísérje az elöljárót, feljebbvalót, amíg a fővetés irányával megegyező szeme a teste középvonalába nem kerül, az álla maradjon egy kissé megemelve.
A középre történő fővetést úgy kell végrehajtani, hogy az áll – a „Vigyázz" állásnál meghatározottakhoz viszonyítva – 2-3 centiméterrel legyen magasabban.

a) sapkában

b) sapka nélkül

38. ábra. Tiszteletadás fővetéssel

75. A főhajtással történő tiszteletadást a 70/c. pont első bekezdésében foglalt esetekben „Vigyázz" állásban, a második és harmadik bekezdésben felsorolt esetekben, továbbá minden más helyzetben ülve vagy állva, illetve mozgás közben kell végrehajtani.
A főhajtással történő tiszteletadáskor a katona hajtsa meg a fejét könnyedén – de észrevehetően – az elöljáró, feljebbvaló felé, felső testét ne döntse előre.

76. A fegyverrel –„Mellre” helyzetben levő gépkarabéllyal – történő tiszteletadást a katona úgy hajtsa végre, hogy a fővetéssel egy időben egy határozott gyors mozdulattal fogja meg a csőköpenyt közvetlenül a mellső markolat fölött.

39. ábra. Tiszteletadás gépkarabéllyal

A tiszteletadás időtartama és befejezése

77. A tiszteletadást egyénileg a különböző esetek figyelembevételével az alábbiak szerint kell befejezni:
    a) amikor az elöljáró, feljebbvaló a tiszteletadást teljesítő katonától vagy a katona az elöljárótól, feljebbvalótól 1-2 lépésre elhaladt, vagy az elöljáró, feljebbvaló a tiszteletadás fogadását befejezte;
    b) egyénileg a jelentések, jelentkezések alkalmával az egy mondatos jelentés befejezését követően azonnal, például: „Őrnagy úr! Kovács főhadnagy jelentem, parancsára megjelentem!” Az egy mondatnál hosszabb jelentések megtételére engedélyt kell kérni, például: „Alezredes úr! Kérek engedélyt jelentésem megtételére!” Ezt követően a tiszteletadást be kell szüntetni. A jelentés az elöljáró, feljebbvaló intézkedése szerint „Pihenj” állásban is megtehető. Amennyiben a munka jellege a napi első találkozás után az elöljáró többszöri tájékoztatását teszi szükségessé vagy az elöljáró jól ismeri a jelentéstevőt, a külön engedélykérés mellőzhető;
    c) az elöljárótól, a feljebbvalótól történő távozáskor a „Végeztem!” parancs után, amikor az elöljáró, feljebbvaló tisztelgésre emelt kezét leengedte. A „Végeztem!” parancsot követően az alárendelt az elöljáróval, feljebbvalóval egy időben kezdje meg és fejezze be a tiszteletadást, majd forduljon a megfelelő irányba (az alakzat felé, helyiségben az ajtó felé, egyéb esetekben pedig hajtson végre „Hátra arc”-ot), és egy kemény kilépés után rendes lépésben távozzon. Minden más esetben a tiszteletadáskor egy ütemet kitartva kell a kezét fenntartani;
    d) a Himnusz és a Szózat elhangzása után közvetlenül;
    e) temetési menet esetében, amikor a díszkíséret utolsó sora 1-2 lépéssel elhaladt.

78. A tiszteletadás megszüntetését a katona gyors mozdulattal hajtsa végre. Fejét vesse az eredeti helyzetbe és ezzel egy időben a tisztelgésre emelt jobb, illetve a gépkarabélyt markoló bal kezét engedje le alapállásba.

Tiszteletadás egyénileg menet közben és különböző esetekben

79. Menet közben a katona a 70., 74., 76. és 78. pontban meghatározottak szerint, a lépés ütemének megfelelően és a mozgásból eredő sajátosságok figyelembevételével teljesítse, illetve fejezze be a tiszteletadást.
    A tiszteletadás megkezdésével egy időben kezét zárja a teste mellé, felső testét pedig emelje ki a „Vigyázz” állásra meghatározott módon. Ezt követően rendes lépésben a bal lába földre helyezésével egy időben kezdje meg, illetve szüntesse meg a tiszteletadást, majd folytassa a menetet, közben karját ismét mozgassa a menet ütemére.

80. Különböző eseteket figyelembe véve, az alábbiak szerint kell tiszteletadást teljesíteni:
    a) az elöljáró, feljebbvaló megelőzésekor vagy ha az elöljáró, feljebbvaló előzi meg a katonát, a megelőzés első lépésével egy időben kezdődik és a bal láb harmadik lépéséig tart a tiszteletadás;
    b) ha az elöljáró, feljebbvaló szembe (felénk) jön, 5-6 lépéssel előtte kell kezdeni és egy lépéssel rajta túlhaladva kell befejezni a tiszteletadást;
    c) ha a katona jobb kezében visz valamit (például táskát), és a bal keze szabad, az adott tárgyat a tiszteletadás idejére vegye át a bal kezébe;
    d) a gépjármű-parancsnoki ülésen tartózkodó katona álló helyben és menet közben (a gépkocsivezető csak álló helyben) ülő helyzetben tisztelgéssel vagy főhajtással teljesítsen tiszteletadást;
    e) a szolgálati helyiségbe belépő elöljárónak a katona a helyzetre előírt módon teljesítsen tiszteletadást, első alkalommal pedig tegyen jelentést;
    f) ha a katona nem látja az elöljáró rendfokozatát, kérje a rendfokozat megnevezését, például: „Kérem a megszólítást!" Miután az elöljáró megnevezte rendfokozatát, tegyen jelentést;
    g) katonai objektumban az elöljáróval vagy feljebbvalóval való találkozáskor tisztelgéssel vagy a körülményeknek megfelelő módon kell tiszteletadást teljesíteni.

Tiszteletadás alakzatban, álló helyben és menet közben

81. Alakzatban a dandárok (ezredek), alegységek minden esetben vezényszóra, a 29/b., 73., 74. és 76. pontban meghatározottak szerint teljesítenek tiszteletadást.
    Alakzatban fegyver nélkül vagy pisztollyal a parancsnokok – a vezető szervek alakzatban álló személyei kivételével – minden esetben tisztelgéssel (a karddal felszereltek karddal), a géppuskával, távcsöves puskával, kézi páncélelhárító gránátvetővel felszereltek és a gépkarabéllyal „Szíjra" helyzetben álló katonák csak fővetéssel teljesítenek tiszteletadást.
    Katonai rendezvényeken, szemléken a gépkarabélyokat „Mellre" helyzetben kell tartani, és a „Fogadás jobbról! Tisztelegj!" vezényszóra a 76. pont szerint kell tiszteletadást teljesíteni.
    A különböző fegyverekkel eltérő ütemek szerinti tiszteletadás egyszerre történő végrehajtását – a karddal, illetve puskával felszerelteket szem előtt tartva – a vezénylő (a felkészítést végző) parancsnok (parancsnokok) hangolja (hangolják) össze.
    Az alegység, dandár (ezred) megnevezést követő „Vigyázz!" vezényszóra a katonák vessék fejüket – egy határozott, gyors mozdulattal egyszerre – az eredeti irányba, ezzel egyidejűleg a parancsnokok jobb kezüket, a gépkarabélyosok pedig a bal kezüket engedjék le alapállásba és álljanak „Vigyázz" állásba.

82. Menet közben az alegységek a „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszóra az elöljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesítsenek tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit a bal láb egymást követő földre helyezésekor úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása az elöljáró előtt 5-6 lépéssel (ünnepélyes alkalmakkor a kijelölt távolságon) befejeződjék.
    A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét követően, a bal láb földre helyezésével egy időben, a katonák – a 18. pontban meghatározott iránytartók kivételével – egyszerre teljesítsenek tiszteletadást.
    A tér- és távközöket tiszteletadás közben is meg kell tartani. Menet közben nem kell az elöljárót a fej fordításával követni.
    Az elöljáró „Pihenj!" vezényszavára, vagy miután az alegység utolsó sora az elöljáró előtt 1-2 lépéssel elhaladt, a vezénylő parancsnok vezényeljen Század! Zászlóalj! „Pihenj!"-t. A megszólítást és az elrendelést a bal láb egymást követő földre helyezésével egy időben kell adni. A vezényszót követően a bal láb földre helyezésével egy időben az alegység fejezze be a tiszteletadást, és meneteljen rendes lépésben.

Tiszteletadás különböző esetekben kötelékben

83. Kötelékben az alegységek vezényszóra teljesítsenek tiszteletadást.
    Szolgálati elöljárónak laktanyán belül álló helyben és menet közben a „Vigyázz! Jobbra (Balra, csak álló helyben: Középre) nézz!" vezényszóra kell tiszteletadást teljesíteni. Menet közben laktanyán kívül csak a parancsnok teljesítsen tiszteletadást.

Az a katona, aki elsőnek veszi észre az elöljáró érkezését, figyelmeztesse a parancsnokot, például: „Elöljáró jobbról!"
Ha az elöljáró az alakzat vége felől érkezik, a parancsnok vezényeljen „Hátra arc!"-ot és tiszteletadást, majd ezt követően fogadja az elöljárót.
Az ellenőrzésre érkező elöljárónak a foglalkozásvezető jelentse a foglalkozás tárgyát és a létszámot, például: „Őrnagy úr! Nagy százados, az első század parancsnoka jelentem, a foglalkozás tárgya fordulatok álló helyben, a létszám 76 fő, jelen 73 fő, távol 3 fő szolgálatban!"
A feljebbvalóknak minden esetben csak a kötelék parancsnoka teljesítsen tiszteletadást. Azonos rendfokozatúak előre tisztelegjenek a kötelék parancsnokának.
A laktanyán belül csoportban levő katonák a rangidős vezényszavára teljesítsenek tiszteletadást.

Kilépés alakzatból, elöljáróhoz való menet, jelentés, jelentkezés, távozás

84. A katona alakzatból történő kiléptetésére vezényszót kell adni, például: „Ön, tizedes! (vagy: Jánosi tizedes!) Lépjen ki!"
Szükség esetén a parancsnok határozza meg a kilépés távolságát, például: „Jánosi tizedes! Két lépést előre lépj!"
Amikor a katona meghallja a nevét, „Parancs!" szóval jelentkezzék, majd lépjen ki rendes lépésben az arcvonal elé 2 lépésre vagy a meghatározott távolságra és álljon meg.
Az „Ön, honvéd! vagy Ön, őrvezető (tizedes, hallgató) úr!" megszólítással kijelölt katona vagy akikre az elöljáró rámutat (de a nevét nem mondja), „Parancs!" szóval, családi nevével és rendfokozatával jelentkezzen, például: „Parancs! Jánosi tizedes!"

85. Az elöljáró „Hozzám!" parancsára és az elöljáróhoz jelentés céljából történő menetkor a katona rendes lépésben menjen, az elöljáró előtt 2-3 lépésre álljon meg, a láb zárását követően a 77/b. pontban leírtak szerint teljesítsen tiszteletadást és jelentsen.
A jelentést (jelentkezést) egyénileg a családi név és a rendfokozat, alakzat előtt (vezénylő parancsnokok) pedig a családi név, rendfokozat és beosztás megjelölésével kell megtenni, például: „Hadnagy úr! Szőke szakaszvezető jelentem, parancsára megjelentem!" vagy: „Hadnagy úr! Szőke szakaszvezető jelentkezem!", illetve: „Őrnagy úr! Bíró százados, az első század parancsnoka jelentem, a század parancsára felsorakozott!"
Ha a katonát az elöljáró név szerint ismeri, a jelentést vagy jelentkezést röviden (a név és a rendfokozat említése nélkül) kell megtenni, például: „Hadnagy úr! Jelentem, parancsára megjelentem!" vagy „Főhadnagy aszony! A parancsot végrehajtottam!", illetve: „Őrnagy úr! Jelentkezem!"
Az elöljáró a jelentés (jelentkezés) idejére álljon „Vigyázz" állásba, és fogadja a tiszteletadást.
Munka közben (irodában, tanteremben, szolgálati helyiségben, gépkocsiban stb.) az elöljáró felállás nélkül is fogadhatja a jelentést.
Foglalkozáson az oktató által feltett kérdésre a választ jelentés formájában, „Vigyázz" állásban (tisztelgés nélkül) kell megadni.

86. Ha a katona a második sorból lép ki, tegye bal kezét könnyedén (de észrevehetően) az előtte álló vállára (jelezze kilépési szándékát). Erre a jelzésre az érintett katona bal lábával tegyen egy lépést előre, és jobb lába zárása nélkül lépjen még egy lépést jobbra, zárja a bal lábát, engedje át az alakzatból kilépőt, majd a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza eredeti helyére.
A harmadik, negyedik sorból történő kilépés esetén a kilépést és a visszalépést a fentiekben meghatározott módon kell végrehajtani, azonban az oldalra történő lépést a jelzéseket követően, a visszalépést pedig az első sorban álló katonához igazodva egyszerre kell végrehajtani.
Amikor a katonának oszlopból kell kilépnie, a közelebbi szárny felé oldalt lépjen ki. A kilépés előtt forduljon a közelebbi szárny felé, a mellette álló katona pedig tegyen egy lépést oldalt, majd lába zárása nélkül lépjen egy lépést hátra, engedje ki az alakzatból kilépő katonát, ezt követően a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza helyére.
A katonának az alakzatba történő visszaléptetésére a „Lépjen be!" vezényszót kell adni. Erre a vezényszóra a katona forduljon az elöljáró felé, teljesítsen tiszteletadást, forduljon a menetirányba, és lépjen vissza a helyére.

V. FEJEZET
ALAKZATOK JÁRMŰVEK NÉLKÜL, ALAKI SZEMLE

87. Az alakzatok megalakításához a sorakozást minden esetben a parancsnok mögött (mellett) a szolgálati beosztás sorrendjében kell végrehajtani.

A RAJ ALAKZATAI

Az alapalakzat

88. A raj alapalakzata az egyes oszlop. A raj sorakoztatását az „Első raj! Oszlopban sorakozó!" vezényszóval kell elrendelni. A raj a sorakozást gyors lépésben vagy futásban hajtsa végre.
A vezényszó kiadását, valamint a raj sorakozásának ellenőrzését a rajparancsnok az alábbiak szerint végezze:
a) Álljon a sorakoztatás helyére arccal a katonák felé „Vigyázz" állásban, és szólítsa meg a rajt, például: „Első raj!" Ezután ellenőrizze a katonák „Vigyázz" állásának és a fegyverek („Szíjra" helyzetben) tartásának szabályosságát;
b) Folytassa a vezényszót az „Oszlopban (Futásban)" résszel (ellenőrizze a fegyverek „Súlyba" vételét);
c) Adja a „Sorakozó!" végrehajtást elrendelő részt, ellenőrizze a (kemény) kilépést és a gyors lépésben (futásban) történő mozgás helyes végrehajtását.
d) Forduljon a sorakozás irányába, majd miután az első katona beállt, forduljon az alakzat felé, lépjen egy lépést balra, és ellenőrizze a meghatározott sorrendben történő elhelyezkedést, a távköz, valamint a „Vigyázz" állás helyes felvételét, szüntesse meg a hiányosságokat.
e) Lépjen vissza a raj elé, ellenőrizze a takarást, és rövid utasításokkal (jellel) igazítsa ki a rajt, majd hajtson végre hátra arcot.

a) lövész raj oszlopban

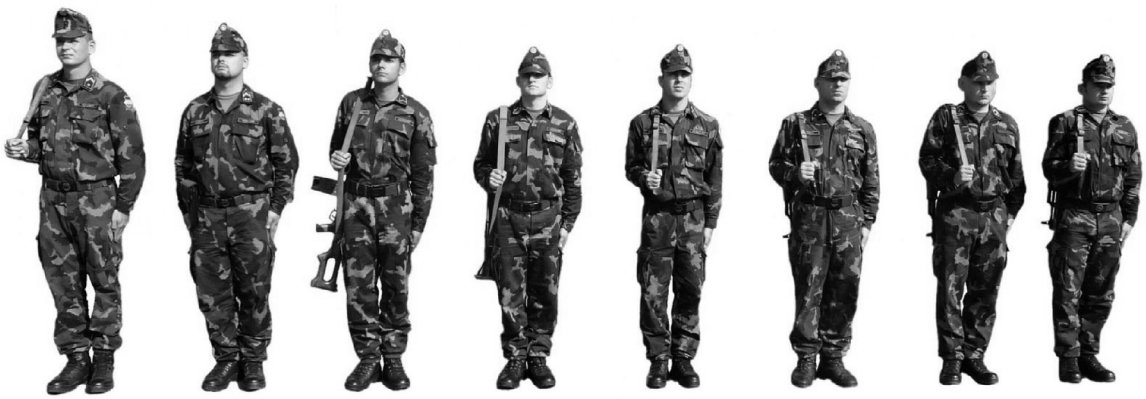

b) lövész raj vonalban

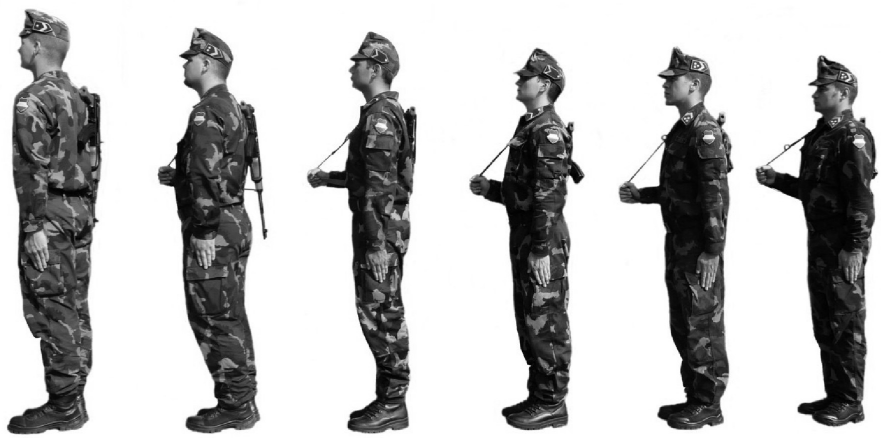

c) gépkarabéllyal felszerelt raj (kezelőszemélyzet, részleg) oszlopban

c) gépkarabéllyal felszerelt raj (kezelőszemélyzet, részleg) vonalban

40. ábra. A raj alakzatai

Alakzatváltoztatás

89. A raj alakzatváltoztatását oszlopból vonalba a „Balra át!", vonalból oszlopba a „Jobbra át!" vezényszóra kell végrehajtani.

90. A nyitott alakzat megalakítása és a zárt alakzat újrafelvétele.
A nyitódást és zárkózást vonalalakzatban az alábbiak szerint kell végrehajtani:
a) egy irányba – jobbról balra vagy balról jobbra;
b) két irányba – középtől jobbra és balra.
A katonák a vezényszónak megfelelően lépésben vagy futásban, a meghatározott vagy a külön elrendelt távolságra nyitódjanak, illetve zárkózzanak.
A nyitódás vagy zárkózás végrehajtásához minden esetben meg kell jelölni a „Támpont"-ot, például: „Támpont Kovács tizedes!"
A támpontként kijelölt katona „Parancs!" szóval történő jelentkezéssel egy időben bal kezét nyújtsa vízszintesen előre a nyitódás vagy zárkózás megkezdéséig, a fordulatok végrehajtásáig.
A nyitódás végrehajtására a következő vezényszavakat kell adni:
a) az egy irányba történő nyitódásra például: „Első raj! Támpont Kovács tizedes! Támponttól Nyitódj!" vagy „Második raj! Támpont Balogh szakaszvezető! Támponttól futásban négy lépést Nyitódj!";

b) a két irányba történő nyitódásra például: „Második raj! Támpont Kovács tizedes! Támponttól jobbra-balra Nyitódj!" („Futásban négy lépést nyitódj!").

A vezényszó végrehajtást elrendelő „Nyitódj!" részére a katonák – a „Támpont"-ként kijelölt kivételével – forduljanak a nyitódás irányába és kemény kilépés után lépésben (futásban) nyitódjanak (a nyitott alakzatnál leírt vagy a meghatározott távolságra), miközben bal válluk felett figyeljék a mögöttük levő katonát.

A nyitódás befejezésekor a katonák a „Támpont"-tól kezdve – a nyitódás befejezésének megfelelő sorrendben – önállóan álljanak meg, és forduljanak (ugyanúgy, mint vezényszóra) az eredeti arcvonal irányába. Az „Igazodj!" (vagy: „Balra igazodj!") vezényszóra igazodjanak ki a meghatározott vagy elrendelt nyitódási térköz megtartásával.

Az egy irányban végrehajtott nyitódáskor az igazodást mindig a „Támpont" felé kell végrehajtani, ha a nyitódás kétirányú, akkor jobbra.

91. A zárkózást a következő vezényszóra kell végrehajtani, például: „Első raj! Támpont Kovács tizedes! Támponthoz Zárkózz!"

Vezényszó végrehajtást elrendelő részére a katonák forduljanak a zárkózás irányába, majd egy kemény kilépés után zárkózzanak fel lépésben (futásban) a meghatározott távolságra, önállóan álljanak meg, és forduljanak – a zárkózás befejezésének megfelelő sorrendben – az eredeti arcvonal irányába. Az igazodást – vezényszóra – a nyitódásnál leírtak szerint hajtsák végre.

41. ábra. A támpontként kijelölt katona kéztartása (fegyver nélkül)

A menetalakzat

92. A raj menetalakzata az egyes oszlop. A raj sorakoztatását a 88. pont szerint kell végrehajtani.

Irányváltoztatás

93. Menet közben az irány 90°-ban történő megváltoztatására az „Irány jobbra!" vagy „Irány balra!" vezényszót kell adni; amikor az irányt 180°-ban kell megváltoztatni, az „Irány kétszer jobbra!" vagy: „Irány kétszer balra!" vezényszót.

Ha az irányváltoztatást a 90 vagy a 180°-tól eltérő irányban kell végrehajtani, az irányt tereptárgyak segítségével – ezek megnevezésével – és a jobb (bal) kéznek az adott irányba történő fellendítésével kell meghatározni, például: „Első raj! Irány a ház bal sarka!"

Az irányváltoztatást elrendelő vezényszóra a katonák rövid lépésben kanyarodjanak, majd miután az irányváltoztatás megtörtént, a rajparancsnok „Egyenest!" vezényszóra egy kemény kilépés után folytassák a menetet az új irányban, rendes lépésben. A katonák irányváltoztatáskor karjukat zárják a testük mellé.

Az irány meghatározásán kívül a 42. ábra szerinti kéztartást kell alkalmazni:

a) az igazodás és a takarás ellenőrzésekor a 24. pontban meghatározott rövid utasításokkal együttesen;

b) az alegységek nyitódásakor, a támpont megjelöléséhez;
c) minden olyan esetben, amikor a katonára (járműre, egyéb eszközre) megjelölés céljából rá kell mutatni.

a) irány meghatározása fegyver nélkül

b) irány meghatározása fegyverrel

42. ábra. Az irány meghatározása fegyver nélkül és fegyverrel

A menet megkezdése

94. A menet megkezdését „Első raj! Irány utánam! (oktatás során: „Irány egyenest!") Lépés! (Futás!) „Indulj!" vezényszóval kell elrendelni.
A vezényszó „Lépés!" részére a katonák helyezzék testsúlyukat a jobb lábukra, az „Indulj!" elhangzása után lépjenek ki egyszerre, keményen, bal lábbal, s ezzel egy időben lendítsék jobb karjukat előre, a balt pedig hátra, meneteljenek az elrendelt irányba, lépést tartva, emelt testtartással, kissé felfelé irányuló tekintettel, a távközök megtartásával, takarva.
A menet ütemét és a lépéstartást az „Egy! Kettő!" számolással kell szabályozni. Az „Egy" mindig a bal, a „Kettő" pedig a jobb lábra vonatkozik. A menet ütemét a lépés hosszának változtatásával vagy (amikor a katona ellentétes ütem szerint menetel) lépésváltással kell megtartani.

A raj megállítása

95. A rajt a helyzettől függően az alábbiak szerint kell megállítani:
   a) rendes lépésben a vezényszó figyelmeztető „Raj!" és a végrehajtást elrendelő „Állj!" részének folyamatos kiadásával, három egymást követő lépés és a lábzárás időtartama alatt;
   b) a figyelmeztető és a végrehajtást elrendelő rész – díszmenet közbeiktatásával történő – különválasztásával. A figyelmeztető részt – mindkét esetben – a bal, a végrehajtást elrendelő részt pedig a jobb láb földre helyezésekor kell adni. A végrehajtást elrendelő rész után a katonák bal lábukkal lépjenek még egy rövid kemény lépést, zárják a jobb lábukat egyszerre energikusan, és álljanak „Vigyázz" állásba;
   c) a „Helybenjárás!" vezényszót követően az „Állj!" vezényszóval, ha egy másik alegységhez mozgás közben igazodunk;
   d) az „Él, állj!" vezényszóval, a felzárkózást (a távközfelvételt) követően, amikor lépéstartás nélkül menetelünk.

96. A „Ne tarts lépést!" vezényszót kell adni, ha a lépéstartás nem célszerű vagy nem lehetséges, például: hídon, épületekben, csúszós úton, meredekebb emelkedőn és lejtőkön.
Erre a vezényszóra a menet ütemének megtartása nélkül kényelmesen kell menetelni.

A SZAKASZ ALAKZATAI

Az alapalakzat

97. A szakasz alapalakzata a rajok számától függően a kettes, hármas vagy többes oszlop.
A szakasz alapalakzatba való sorakoztatását az „Első szakasz! Oszlopban sorakozó!" vezényszóval kell elrendelni.
Az „Oszlopban sorakozó!" vezényszóra a rajok egymás mellett jobbról balra, szolgálati sorrendben sorakozzanak.
A szakaszparancsnok a vezényszó kiadását és végrehajtásának ellenőrzését a 88. pontban meghatározottak értelemszerű figyelembevételével hajtsa végre.

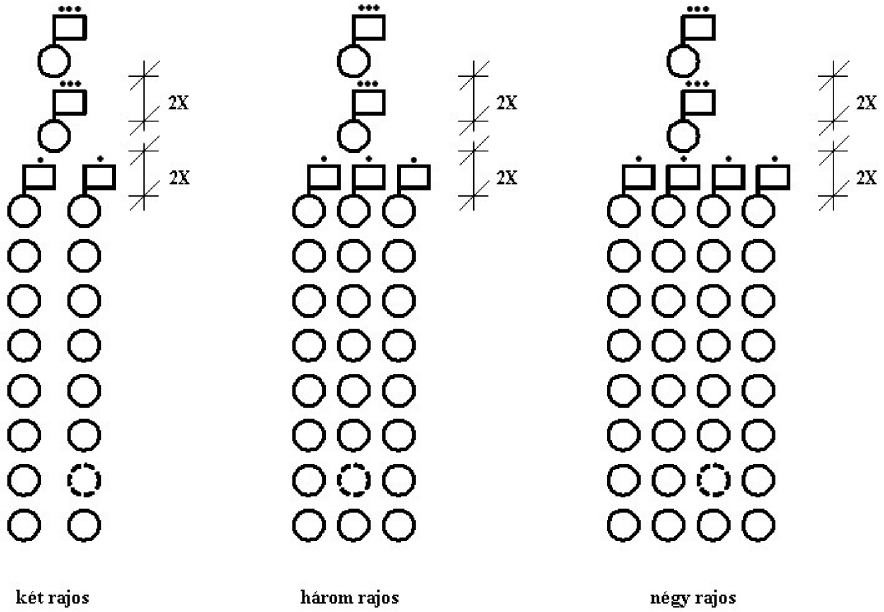

a) fegyvernemi szakasz alapalakzata

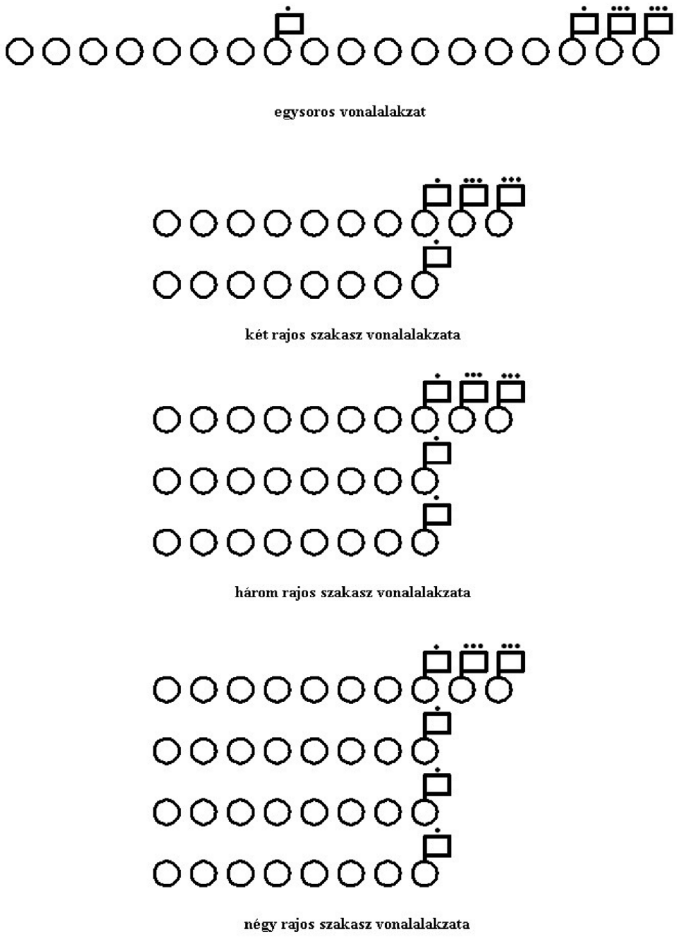

b) fegyvernemi szakasz vonalalakzatai

43. ábra Változatok a fegyvernemi szakasz lehetséges alapalakzatairól és vonalalakzatairól

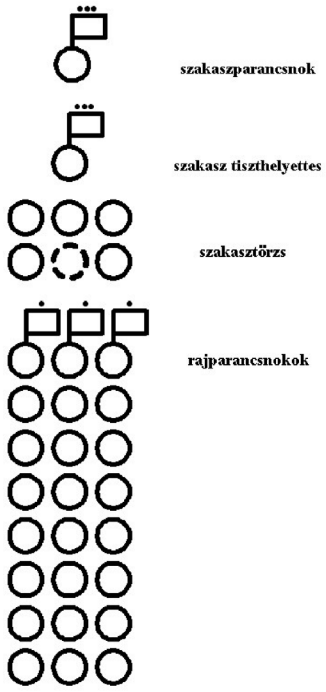

a) oszlopalakzat

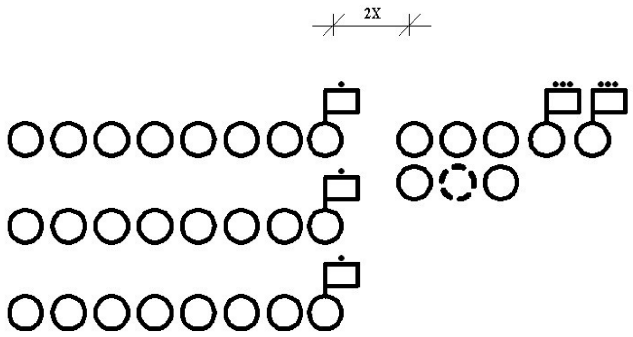

b) vonalalakzat

44. ábra Lövész szakasz alakzatai (változat)

Az oktatási alakzat

98. A kiképzés (oktatás) során az oktató „Első szakasz! Oktatási alakzatban Sorakozó!" vezényszavára a rajok egysoros vonalban helyezkedjenek el. Az elrendelő parancsnok önmagához viszonyítva határozza meg az alakzat pontos helyét.

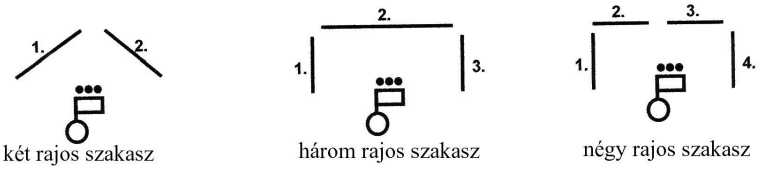

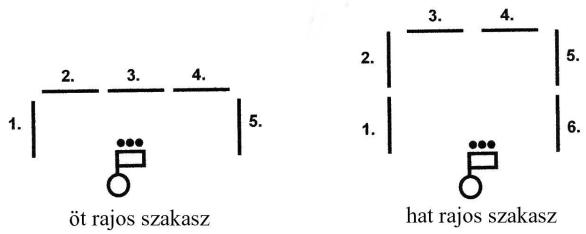

45. ábra Szakasz oktatási alakzatai

A menetalakzat

99. A szakasz menetalakzata a rajok egyes oszlop alakzataiból áll, és ennek megfelelően lehet kettes, hármas vagy többes oszlop.

A szakasz menetalakzatba való sorakoztatását az „Első szakasz! Oszlopban sorakozó!" vezényszóval, a 88. pont figyelembevételével kell elrendelni. Erre a vezényszóra a szakasztiszthelyettes és a szakasztörzs a szakaszparancsnok mögött 2 lépésre, a rajok egyes oszlopban jobbról balra, szolgálati sorrendben, a szakasztörzs mögött 2 lépésre sorakozzanak úgy, hogy az alakzat középvonala a szakaszparancsnokkal egybeessen. A szakasz élén álló katonák vegyék fel a térközt, a többi katona pedig a beállást követően bal kezével mérje meg a távközt.

A szakasz megindítása előtt a szakaszparancsnok forduljon arccal a szakasz felé és vezényeljen: „Első szakasz! Vigyázz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" A szakasz megindulásával egy időben lépjen hátra bal lábával, forduljon a menetirányba, és meneteljen a szakasz élén.

Oktatás alkalmával minden esetben, a szakasz önálló menete esetén pedig rövid ideig tartó ellenőrzés céljából, a szakaszparancsnok beosztási helyéről kiléphet az alakzat mellé. Laktanyában és lakott területen azonban a szakasz élén, ütemet tartva meneteljen.

100. A szakasz a szakaszparancsnok „Nótát!" vezényszavára énekeljen a rövidebb menetek – ki- és bevonulások, laktanyában, lakott helységben történő mozgás – alkalmával, ébresztő és takarodó közötti időben (rossz időjárás és 5 °C-nál alacsonyabb hőmérséklet kivételével). Az éneklés befejezésére a „Nóta állj!" vezényszót kell adni.

Alakzat- és irányváltoztatás

101. A szakasz alakzatváltoztatását fordulattal (a 89. pont szerint) vagy a menetütem változtatásával kell végrehajtani. Az egysoros vonal megalakítása előtt az „Első szakasz! Egyes oszlopban sorakozó!" vezényszót kell adni. Erre a vezényszóra a rajok egymás mögött, szolgálati sorrendben, a katonák között meghatározott távközre sorakozzanak.
Az alakzatváltoztatást álló helyből egyes oszlopba az „Egyes oszlop! Lépés! Indulj!", menet közben „Egyes oszlop!" vezényszóra kell végrehajtani.
Erre a vezényszóra az első raj kezdje meg (folytassa) a menetet rendes lépésben, a többi pedig végezzen helyben járást az előtte menetelő raj áthaladásáig, majd a rajparancsnok „Rendes lépés!" vezényszavára zárkózzon fel és meneteljen a távközök megtartásával, takarva.
Egyes oszlopból, álló helyből a menetalakzat megalakítását az „Első szakasz! Kettes (Hármas, Négyes) oszlop! Lépés! Indulj!", menet közben pedig az „Első szakasz! Kettes (Hármas, Négyes) oszlop!" vezényszóra kell végrehajtani.
Erre a vezényszóra az első raj végezzen helyben járást, a többi pedig – egyszerre kezdve – zárkózzon fel. A felzárkózás, igazodás és takarás után a szakasz – lépést tartva – folytassa a helyben járást a szakaszparancsnok „Rendes lépés!" vagy „Állj!" vezényszaváig.
Ha a szakasz egyes oszlopban, lépést nem tartva menetel, a szakasz megállítását és felzárkóztatását az „Él állj! Zárkózz fel!" vezényszóval kell elrendelni.

102. A szakasz menetirányának megváltoztatását a 93. pontban a raj részére előírtak értelemszerű alkalmazásával és az alábbi kiegészítésekkel kell végrehajtani.
Az irányváltoztatást elrendelő vezényszóra a katonák zárják karjukat a testük mellé, vessék fejüket az elrendelt iránnyal ellentétes (külső) szárny felé, majd az igazodás megtartásával fokozatosan forduljanak (a külső szárny rendes, a belső pedig rövid lépésben) az elrendelt irányba, rövid lépésben igazodjanak, és takarjanak a szakaszparancsnok „Egyenest!" vezényszaváig. Az „Egyenest!" vezényszóra egy kemény kilépés után rendes lépésben, takarva kell menetelni, a karokat pedig a lépés ütemére kell mozgatni.

A SZÁZAD ALAKZATAI

Az alapalakzat

103. A század, üteg (a továbbiakban század) alapalakzata az oszlop- és a szakaszoszlopvonal.
A század alapalakzatba való sorakozását „Első század! Oszlopban (Oszlopvonalban) sorakozó!" vezényszóval kell elrendelni. Az „Oszlopban sorakozó!" vezényszóra a szakaszok a századtörzs mögött 4 lépésre szolgálati sorrendben sorakozzanak.
Az „Első század! Oszlopvonalban sorakozó!" vezényszóra a szakaszok oszlopban, a századtörzstől 4-4 lépésre jobbra-balra, szolgálati sorrendben sorakozzanak. A századparancsnok a vezényszó kiadását és végrehajtásának ellenőrzését a 21. és a 88. pontban meghatározottak értelemszerű figyelembevételével végezze.

A menetalakzat

104. A század menetalakzata az oszlop, amely a század törzs mögött 4-4 lépés távolságra felsorakozott szakaszok oszlopalakzataiból áll.
A század sorakoztatását az „Első század! Oszlopban sorakozó!" vezényszóval kell elrendelni. Erre a vezényszóra a szakaszok a század törzs mögött szolgálati sorrendben sorakozzanak.
Század (üteg) szinten a nótázást a 100. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

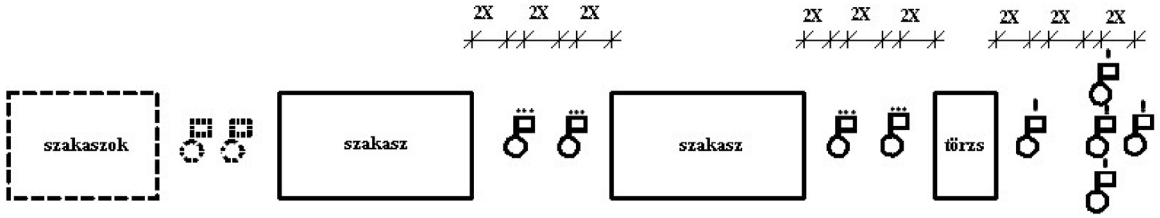

46. ábra. A század oszlopalakzata

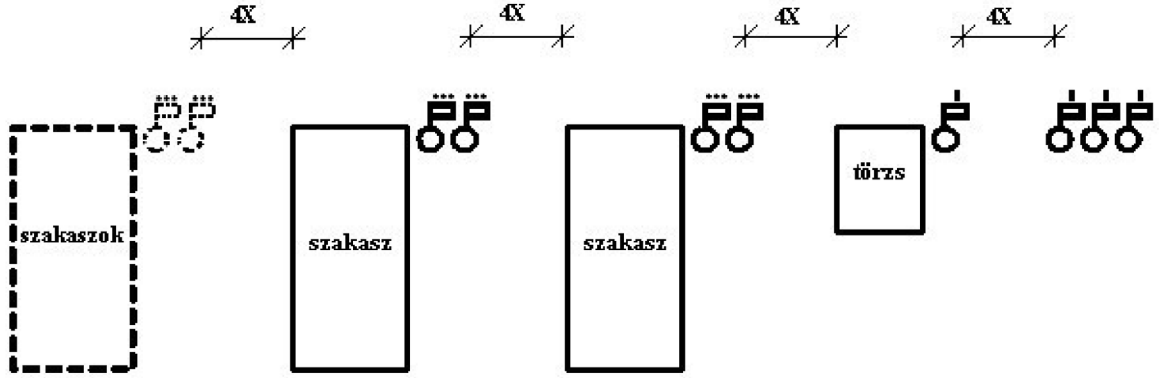

47. ábra Század oszlopvonalban

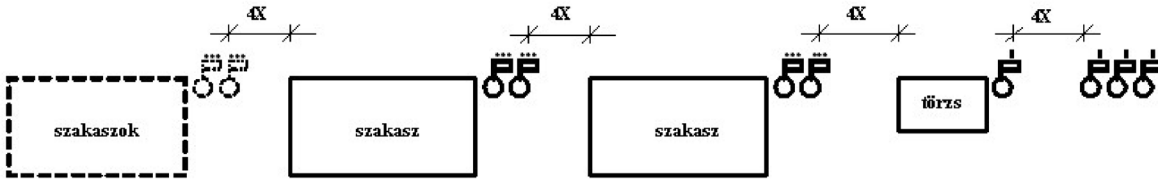

48. ábra Század vonalalakzata

Alakzat- és irányváltoztatás

105. A század alakzatváltoztatását értelemszerűen a 101. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani:
   a) álló helyben oszlopból vonalba, illetve vonalból oszlopba fordulattal;
   b) oszlopvonalból – álló helyből – oszlopba az „Első század! Vigyázz! Menet! Oszlop az első szakaszra! Irány az úton! Lépés! Indulj!" vezényszóra;
   c) menet közben oszlopból oszlopvonalba az „Első század! Oszlopvonal! Balra előre!" vezényszóra.

   A fordulattal végrehajtott alakzatváltoztatás után a szakaszparancsnokok önállóan lépjenek a beosztási helyükre. A század irányváltoztatását a 102. pontban előírtaknak megfelelően kell végrehajtani.

A ZÁSZLÓALJ ALAKZATAI

Az alapalakzat

106. A zászlóalj alapalakzata a szakasz- és századoszlopvonal.
   A zászlóalj sorakoztatása az „Első zászlóalj! Szakasz (Század-) oszlopvonalban sorakozó!" vezényszóra történik. Erre a vezényszóra a zászlóaljtörzs mögött a századok 4 lépés tér-, illetve távközre szolgálati sorrendben sorakozzanak.
   A sorakozás után a zászlóaljparancsnok adja az „Igazodj!" vezényszót. Erre a vezényszóra a zászlóaljparancsnok-helyettes hajtson végre „Jobbra át"-ot, majd lépjen előre 6 lépést, hajtson végre „Hátra arc"-ot, és soronként – elölről hátrafelé haladva – a 42. ábra szerint tartott jobb kezével és rövid utasításokkal igazítsa ki a sorokat.

Az igazodás befejezése után lépjen vissza eredeti beosztásába, a zászlóaljparancsnok pedig adja a „Vigyázz! Takarás!" vezényszót. Erre a vezényszóra a századparancsnokok lépjenek ki az arcvonal elé 6 lépésre, hajtsanak végre „Hátra arc"-ot, és a jobb szárnytól kezdve – elölről hátrafelé haladva – ugyancsak a 42. ábra szerint tartott jobb kézzel és rövid utasításokkal igazítsák ki a sorokat, majd álljanak az alakzat jobb szárnyával szemben „Vigyázz" állásba.
Ezt követően a zászlóaljparancsnok „Parancsnokok! Belépni!" vezényszavára a századparancsnokok lépjenek be beosztási helyükre és hajtsanak végre „Hátra arc"-ot.

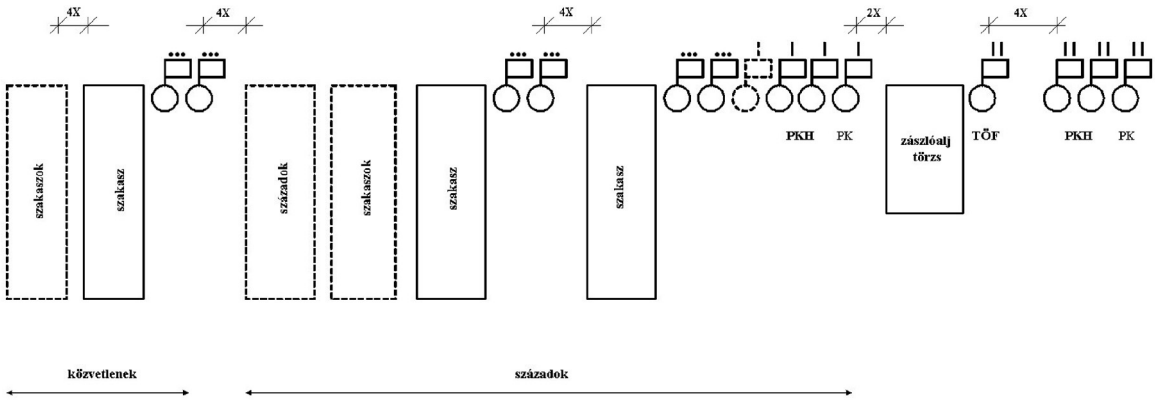

49. ábra. A zászlóalj szakaszoszlopvonalban

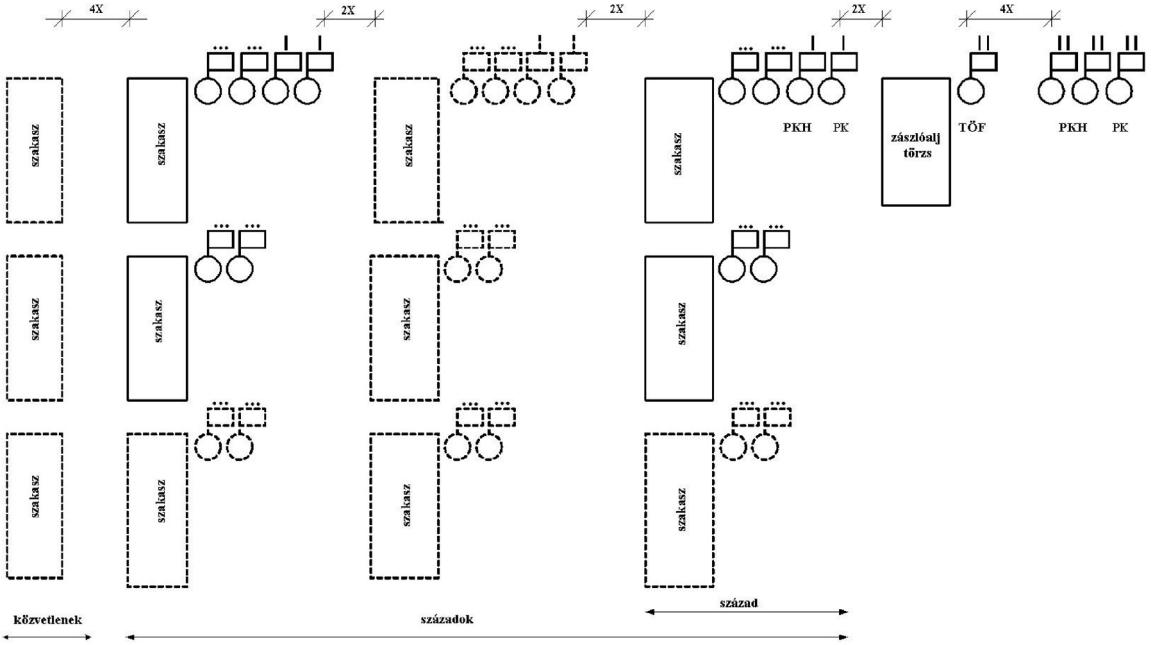

50. ábra A zászlóalj századoszlopvonalban

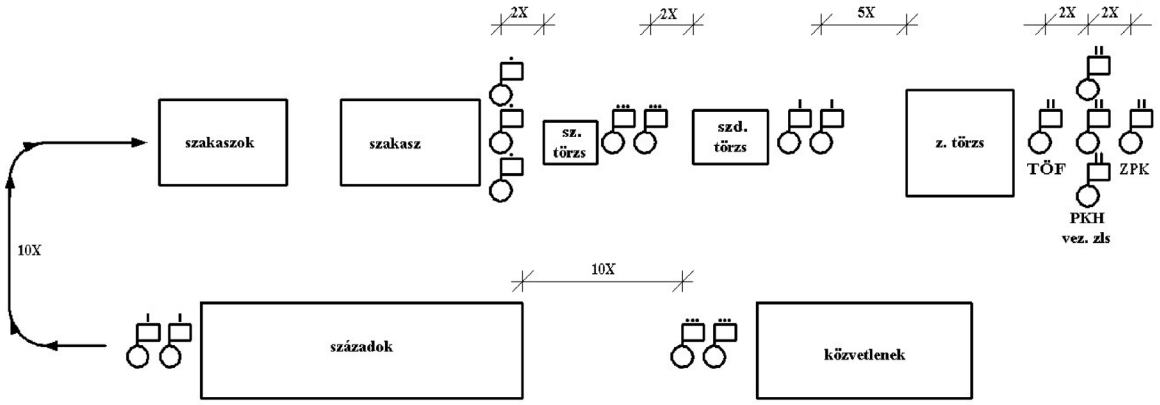

51. ábra A zászlóalj menetalakzata

107. A zászlóalj menetalakzata a zászlóaljparancsnokság állományából, valamint a századok és zászlóalj közvetlenek oszlopalakzataiból áll. A zászlóalj menetalakzatban történő sorakoztatását az „Első zászlóalj! Oszlopban sorakozó!" vezényszóval kell elrendelni. Erre a vezényszóra a századok oszlopban, egymás mögött 10 lépésre, szolgálati sorrendben sorakozzanak.

Alakzat- és irányváltoztatás

108. A zászlóalj alakzatváltoztatását szakasz- vagy századoszlopvonalból menetoszlopba, illetve menetoszlopból alapalakzatba, továbbá az irányváltoztatást értelemszerűen a 105. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.
A vezényszó „Menet!" részére (alapalakzatból menetalakzatba) a századparancsnokok 8, a századparancsnok-helyettesek (vezénylő zászlósok) 6, a szakaszparancsnokok 4, a szakasztiszthelyettesek 2 lépést lépjenek ki az arcvonal elé. A vezényszó többi részét ezután kell adni.

A DANDÁR (EZRED) ALAKZATAI

Az alapalakzat

109. A dandár (ezred) alapalakzata a dandár- (ezred-) vezető szervekből, a századoszlopvonalban felsorakozott zászlóaljakból, valamint a dandár- (ezred-) közvetlen és a logisztikai szervezetekből áll.
A dandár (ezred) sorakozása a dandár- (ezred-) parancsnok parancsa alapján az alegységparancsnokok vezényszavára történik.
A sorakozást az 52. és 53. ábrák szerint kell végrehajtani.
Az igazodást és a takarást a 106. pontban meghatározottak szerint kell ellenőrizni.

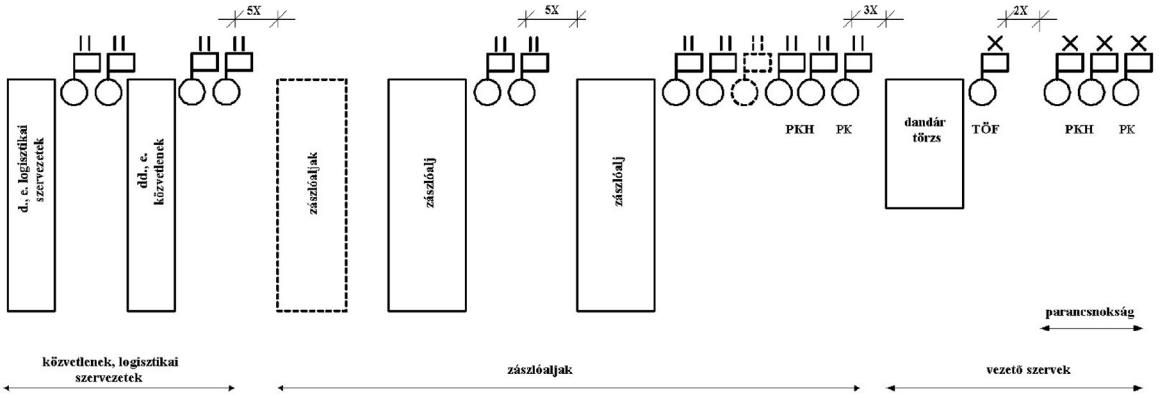

52. ábra. A dandár (ezred) alapalakzata

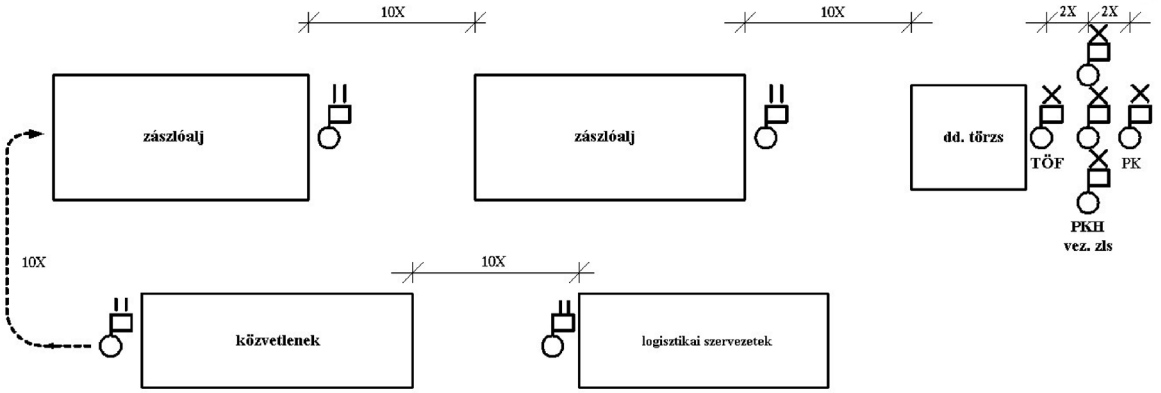

53. ábra. A dandár (ezred) menetalakzata

Alakzatváltoztatás

110. A „Dandár (Ezred)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet!) Oszlop a dandár- (ezred-) vezető szervre! Zászlóaljak (századok) között egy irányjelző (10 méter) távköz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vagy a „Dandár (Ezred)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet!) Oszlop a dandár- (ezred-) vezető szervre! Zászlóaljak (századok) között egy irányjelző távköz! Dandár (Ezred) vezető szerv egyenest, a többiek jobbra át! Lépés indulj!" vezényszóra történik.
A vezényszó „Menet! (Díszmenet!)" részére félfordulat végrehajtása után a zászlóaljparancsnokok 12, a zászlóaljparancsnok-helyettesek, a századparancsnokok és a vezénylő zászlósok 8, a századparancsnok-helyettesek (vezénylő zászlósok) 6, a szakaszparancsnokok 4, a szakasztiszthelyettesek 2 lépést lépjenek ki az arcvonal, illetve az alegysége elé. A vezényszó „Indulj!" részére a dandár (ezred-) vezető szerv induljon meg rendes lépésben, a dandár (ezred) többi része pedig végezzen helyben járást.
Díszmenet esetén a dandár- (ezred-) vezető szerv megindulásával egy időben az irányjelzők foglalják el a kijelölt helyüket.
A zászlóalj- (század-) parancsnokok az elrendelt távközök megtartásával adják a „Rendes lépés!", illetve a „Balra át!" vezényszót.
A dandár (ezred) menetoszlopból alapalakzatba való alakzatváltoztatását a „Dandár (Ezred)! Századoszlopvonal! Balra előre!" vezényszóra kell végrehajtani. Erre a vezényszóra a dandár (ezred) az 50. ábra szerint sorakozzon.

A PIHENŐK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK RENDJE

111. Álló helyben laktanyában és lakott területen kívül a pihenőt megelőzően – ha lehetséges – a fegyvereket és a felszerelést egységes rendben le kell rakatni.
A „Pihenő! Oszolj!" vezényszó után a katona:
– leülhet (lefekhet);
– étkezhet;
– dohányozhat (az erre kijelölt helyen);
– sapkáját leteheti;
– kigombolkozhat;
– lábbelijét megigazíthatja;
– természetes szükségleteit elvégezheti (az erre a célra kiépített, kijelölt helyen).
A lakott területen tartott pihenő előtt a parancsnok határozza meg a pihenő tartalmát úgy, hogy az engedmény ne sértse a közerkölcsöt.
Menet közben a „Pihenő menet!" vezényszóra a katona:
– sapkáját (sisakját) leveheti;
– fegyverét bármely – a szabályzatban meghatározott – hordmódban viheti;
– a lépés ütemének megtartása nélkül (kényelmesen) menetelhet.

A pihenő megszüntetésére álló helyben a „Sorakozóra felkészülni!" vezényszót kell adni, menet közben az „Él állj! Szerelvényt igazíts!", a rendes menetre (lépéstartásra) való áttérésre pedig a „Tarts lépést!" vezényszót.

AZ ALAKI SZEMLÉK VÉGREHAJTÁSÁNAK RENDJE

112. Alaki szemlét az alaki kiképzés elsajátítási fokának megállapítása céljából század-, zászlóalj- vagy dandár- (ezred-) kötelékben, külön intézkedés szerint kell tartani.
Az alaki szemlét a parancsnok intézkedésétől függően végre lehet hajtani járművek nélkül vagy járművekkel. Az utóbbi esetben a VI. fejezetben foglaltak szerint kell sorakozni.
Alaki szemlén a személyi állomány felszerelése az egyéni fegyverzet. A parancsnokoknak (szakaszparancsnoktól felfelé) legyen névjegyzékük (szakasz névjegyzékük, század-, ütegnaplójuk), alaki szabályzatuk és jegyzetfüzetük.

113. Az alaki szemlén ellenőrizni kell:
a) A katonák egyéni ápoltságát, öltözetét, felszerelését, fegyverzetét, ezek karbantartottságát, a szolgálati elöljárók ismeretét, az alaki fogások és mozdulatok egyenkénti (szabályos) végrehajtását.
b) A parancsnoki állománynál:
– az alaki ténykedést;
– az alárendeltek (beosztásuknak megfelelő) ismeretét;
– az alaki szabályzat (beosztásuknak megfelelő) ismeretét, gyakorlati alkalmazását, a vezényszavak adását, végrehajtásának ellenőrzését;
– az igényességet és követelménytámasztást.
c) Az alegységek
– egységes ténykedését, a mozdulatok és fogások szabályos, határozott végrehajtását;
– rendes lépésben való menetelését;
– nótázását;
– díszmenetben történő elvonulását.

114. Alaki szemlére az alegységek (dandár, ezred) alapalakzatban helyezkedjenek el; az ellenőrzés végrehajtására kijelölt tisztek (zászlósok, tiszthelyettesek) a vezénylő parancsnok mögött 5 lépésre, arccal az alakzat felé egy- vagy kétsoros vonalban álljanak.
Az elöljáró fogadását a 29. b) pont alapján kell végrehajtani.
Az arcvonal megszemlélése és a köszöntés befejezése után a vezénylő parancsnok adja a „Vigyázz!" vezényszót, majd állománycsoportonként léptesse ki és zárkóztassa a parancsnokokat.
A parancsnokok kiléptetését a következő vezényszóra kell végrehajtani: „Zászlóaljparancsnokok 20, századparancsnokok 15, szakaszparancsnokok 10, rajparancsnokok 5 lépést előre! Lépés! Indulj!" (A kilépések távolsága a helyi lehetőségek függvényében arányosan csökkenthető.)
Ezt követően a vezénylő parancsnok a zárkózás végrehajtására vezényeljen: „Zászlóaljparancsnokok jobbra, századparancsnokok balra, szakaszparancsnokok jobbra, rajparancsnokok balra! Zárkózz!"
A zárkózás befejezése után adja a „Pihenj! Ellenőrzést kezdd meg!" vezényszót.
A parancsnoki állomány ellenőrzésével egy időben ellenőrizni kell a legénységi állomány egyéni ápoltságát, öltözetét, felszerelését, fegyverzetét, ezek karbantartottságát és a szolgálati elöljárók, rendfokozatok ismeretét.
Az ellenőrzés megszüntetésére a vezénylő parancsnok vezényeljen „Ellenőrzést befejezni!", „Vigyázz!", majd „Zászlóaljparancsnokok balra, századparancsnok jobbra, szakaszparancsnok balra, rajparancsnokok jobbra nyitódj!" (erre a vezényszóra a megnevezett parancsnokok a kiléptetés helyére lépjenek vissza), „Hátra arc! Parancsnokok a beosztási helyre! Lépés! Indulj!"
A parancsnoki sorok ki- és belépése, nyitódása, zárkózása díszlépésben történjen.
A parancsnokok beléptetése után a vezénylő parancsnok alegységenként jelölje ki az alaki kiképzés elsajátításának ellenőrzésére szolgáló helyet, majd adja a parancsot: „Parancsnokok az alegységeket a kijelölt helyre vezessék el!"
Az alaki kiképzés elsajátításának ellenőrzését befejezve a vezénylő parancsnok adjon parancsot az ellenőrzés befejezésére és a sorakozásra. Ezzel egy időben az ellenőrzésre kijelölt személyek is sorakozzanak az alakzattal szemben.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen, például: „Első zászlóalj! Vigyázz! Menet! Oszlop az első századra, századonként egy irányjelző távköz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" A vezényszó „Menet!" részére a parancsnokok a 110. pontban előírtak szerint lépjenek ki az arcvonal elé és vezényeljenek.
Az alegységek vonuljanak el nótázva az elöljáró előtt, majd ismét sorakozzanak az előző rendben. A nótázás és az újra sorakozás után a vezénylő parancsnok a 110. pont szerint intézkedjen a díszmenet végrehajtására.

115. Az alaki szemlével kapcsolatos főbb megállapításokat a helyszínen szóban kell megtenni, a részletes értékelést pedig írásban a megszemlélt katonai szervezetek parancsnokának kell átadni. Ha az alaki szemlét bizottsági ellenőrzés vagy felügyeleti szemle keretében végzik, az értékelést a bizottsági ellenőrzés jegyzőkönyvében kell rögzíteni.

116. Az értékelésnek tartalmaznia kell:
– az eredményeket és a hiányosságokat (az értékelési mutatóknak megfelelően);
– a hiányosságok okait, a megszüntetésükkel kapcsolatos feladatokat, a határidő megjelölésével;
– az alegység (ezred, dandár) összesített értékelését.

VI. FEJEZET
ALAKZATOK JÁRMŰVEKKEL

Általános meghatározások

117. Az alegységek (ezred, dandár) járműveit alapalakzatban a parancsnok parancsára vagy jelére oszlopban, oszlopvonalban, 3-5 méter távközzel kell sorakoztatni. A személyi állomány a parancsnok intézkedése szerint a járművekben (járműveken) tartózkodjon vagy az V. fejezetben meghatározottak szerint a járművek előtt sorakozzon.

Az alapalakzat

118. Alapalakzatban az alegységek (dandárok, ezredek) járműveikkel az alábbiak szerint sorakozzanak:
a) a szakasz, század járművei oszlopban, a rajok, illetve szakaszok a járművek előtt oszlopban;
b) a zászlóalj járművei szakaszoszlopban, a századok szakaszoszlopvonalban;
c) a dandár (ezred) járművei századoszlopban, a személyi állomány századoszlopvonalban.

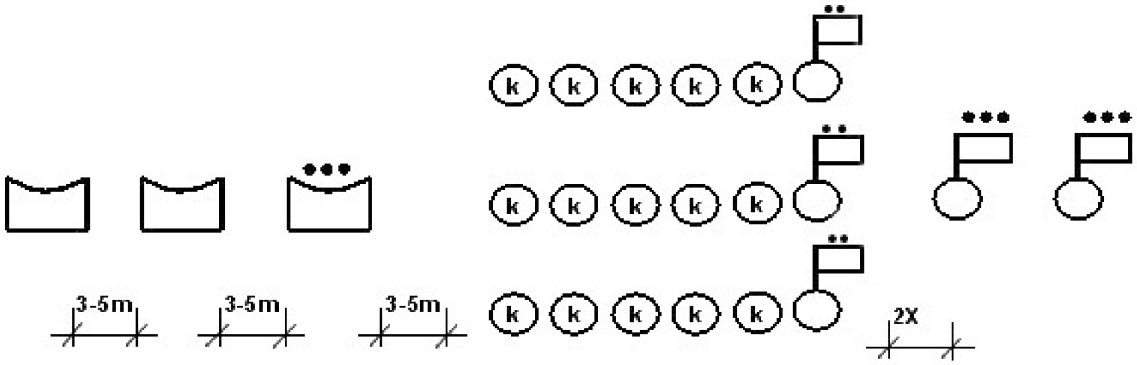

54. ábra. A három rajos szakasz alapalakzatai járművekkel

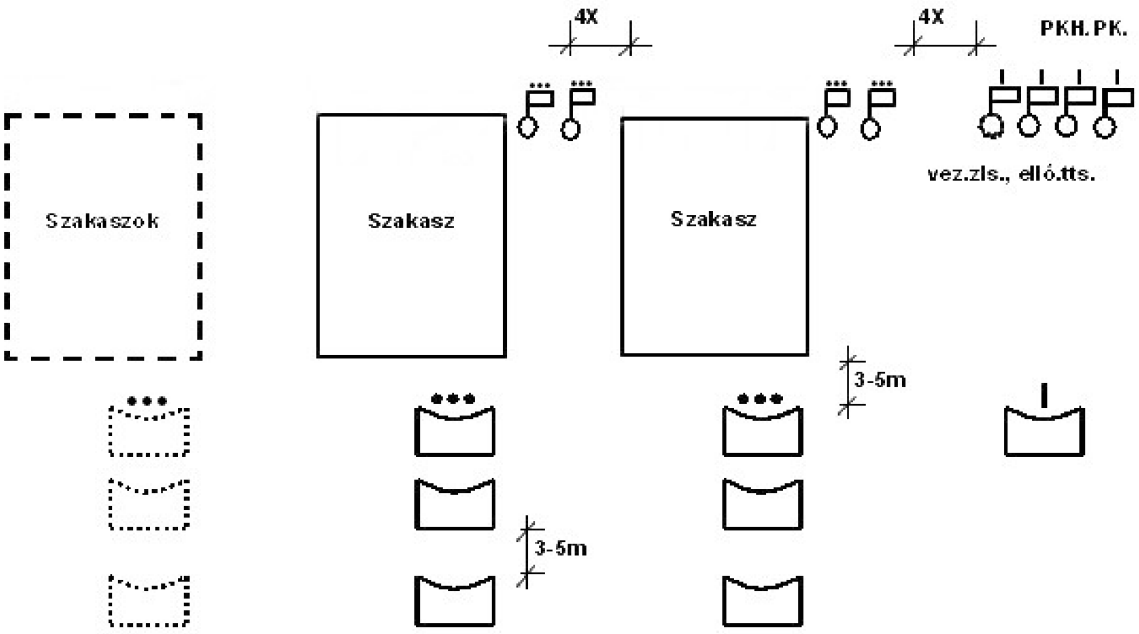

55. ábra. A század alapalakzata járművekkel

A menetalakzat

119. Menetalakzatban a járművek és az alegységek egymás mögött 10 méter távközre, szolgálati sorrendben sorakozzanak. A katonák a parancsnok intézkedésétől függően a járművekben (járműveken) helyezkedjenek el, vagy a járművek mellett jobb oldalon, éllel a jármű elejének vonalában (egyes vagy többes) oszlopban sorakozzanak.

A járműre és a járműről szállás rendje

120. A járműre történő felszállást megelőzően a parancsnok adja a „Járműhöz!" vezényszót vagy jelet.
Erre a vezényszóra (jelre) az alegységek (a felszállás sorrendjében) a járművek mögött a hátsó kerekek meghosszabbításában 2, vagy a jármű két oldalán, éllel a rakfelület hátsó sarkától oldalt és hátra 1 lépésre sorakozzanak. Ezzel egy időben a járművezető nyissa le a hátfalat. A rajparancsnok ellenőrizze le a fel- és leszállás esetén balesetet okozó eszközöket (gyűrű, fémcsatos óra), illetve vetesse le.
A „Járműre!" vezényszóra (jelre) a katona:
a) vegye fegyverét „Súlyba" helyzetbe (a géppuskát, a távcsöves puskát és a kézi páncélelhárító gránátvetőt fel-, illetve leszállás előtt át kell adni egy-egy már fel-, illetve leszállt katonának);
b) gyorsan lépjen fel a járműre, és foglalja el helyét az ülésen, arccal a meghatározott irányban;
c) vegye fegyverét a térdei közé (a gépkarabélyt kihajtott válltámasszal).
A járműre szállás után a járművezető csukja fel és rögzítse a hátfalat, majd foglalja el helyét a vezetőülésen.
A járműről szállás előtt a járművezető nyissa le a hátfalat, a katonák pedig a parancsnok „Járműről!" vezényszavára a felszállásnak megfelelő rendben szálljanak le a járműről (gépkarabélyuk válltámaszát hajtsák be), fegyverüket vegyék „Szíjra" helyzetbe és sorakozzanak a járműnél.

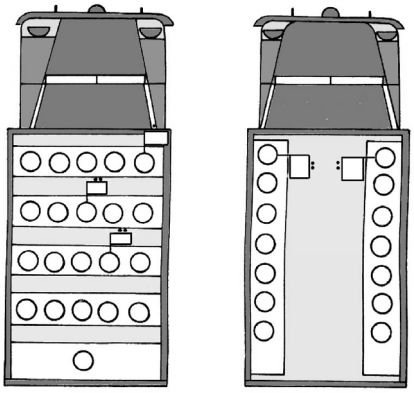

56. ábra. Elhelyezkedés rendje járművön

Magatartás és tiszteletadás járművön

121. A járművön utazó katona üljön arccal a menet-, illetve oldalirányban, kényelmesen, de fegyelmezetten. Menet közben nem dohányozhat, vezényszó nélkül nem állhat fel, és nem szállhat le a járműről.
Járművön történő utazás alkalmával menet közben csak a járműparancsnok (ülő helyzetben, tisztelgéssel, főhajtással) teljesítsen tiszteletadást az elöljárónak és feljebbvalónak.
Díszelgések alkalmával a meghatározott jelre (a megjelölt ponton) a katonák ülve teljesítsenek tiszteletadást mellre helyzetbe vett gépkarabéllyal. A hosszirányú üléssel ellátott járműveken a fővetést a haladás irányába kell végrehajtani.

A járművezető jelentkezése

122. A járművezető az elöljárót a jármű bal oldalánál, a jármű elejével egy vonalban fogadja, és tegyen jelentést, például: „Őrnagy úr! Kerekes szakaszvezető, a HA-2120 forgalmi rendszámú gépjármű vezetője igénybevételre jelentkezem. A jármű üzemképes, a menetokmányok rendben vannak. Érkezés közben rendellenességet nem tapasztaltam". (Vagy jelentse a történteket, illetve a parancsnok távollétében elvégzett feladatokat).
A járműparancsnok külön intézkedésére, továbbá ha a közlekedési vagy a várakozási körülmények a meghatározott módon történő jelentést nem teszik lehetővé, a jelentést a jármű mellett, közvetlen közelében, a járműparancsnokkal szembefordulva kell megtenni.

VII. FEJEZET
KATONAI RENDEZVÉNYEK LEFOLYÁSÁNAK ÁLTALÁNOS RENDJE

A csapatzászlóval kapcsolatos fogások és mozdulatok

123. A csapatzászló kísérésének és fogadásának rendje
A csapatzászló a hazához, a nemzethez, annak történelméhez, az eskühöz és a csapathoz való kitartó hűség, valamint a bátorság, a katonai becsület és a bajtársiasság jelképe.
A katonai szervezet részére adományozott kitüntetést a csapatzászlón kell elhelyezni, a kitüntető címet pedig rá kell hímezni. Ünnepélyes alkalmakkor a csapatzászlóra elismerésként zászlószalag köthető.
A csapatzászlót mint a katonai szervezet tekintélyét és becsületét megtestesítő jelképet óvni és védeni kell, illetve megfelelő tiszteletet kifejező körülmények között kell tárolni és őrizni.
Katonai rendezvényeken a csapatzászlót kibontott állapotban, katonai tiszteletadással kell kísérni és fogadni. A zászlókísérő szakasz a meghatározott időben „Mellre" helyzetbe vett gépkarabéllyal (puskával felszerelve „Lábhoz" helyzetben levő puskával) a zászló őrzési helyével szemben, az 57. ábra szerint sorakozzon.

Amikor a zászlóvivők – a zászlókíséret dobosának dobjelére – megközelítették a kijáratot, a zászlókísérő szakasz parancsnoka vezényeljen: „Zászlókísérő szakasz! Vigyázz! Fogadás középről! Csapazászlónak tisztelegj!"
A zászlóvivők és a zászlókíséret parancsnoka álljanak a szakaszparancsnoktól jobbra egy sorba, „Lábhoz" helyzetbe vett zászlóval.
A zászlókíséret parancsnoka adja a „Vigyázz! Jobbra át! Irány utánam! Lépés Indulj!" vezényszót.

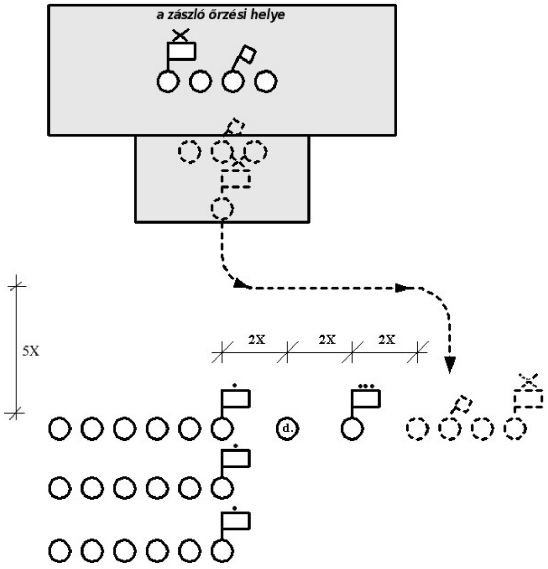

57. ábra. A zászlókísérő szakasz sorakozása a csapatzászló fogadásához és visszakísérése után

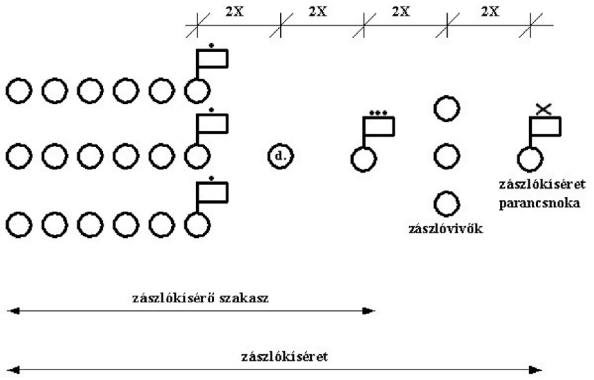

58. ábra. A zászló kísérésének rendje

A vezényszó „Lépés" részére a zászlót „Vállra" helyzetbe kell venni, a vezényszó „Indulj!" részére a zászlókíséret (a zászlókíséret parancsnoka, a zászlóvivők, a zászlókísérő szakasz) kezdje meg a menetet rendes lépésben, és a „Zászló jele" dobolására meneteljen a felsorakozott alakzathoz.
Amikor a zászlókíséret a csapatzászlóval az alakzatot 40-50 lépésre megközelítette, a vezénylő parancsnok „Dandár! Vigyázz! Fogadás jobbról! Csapazászlónak tisztelegj!" vezényszavára az alakzatban állók teljesítsenek tiszteletadást, a zenekar játssza a fogadási indulót, a dobos fejezze be a dobolást. A zászlókíséret parancsnoka „Vigyázz!" vezényszavára a zászlókíséret térjen át díszmenetre, a parancsnokok teljesítsenek tiszteletadást.
A zászlóval az alakzat arcvonalával párhuzamosan az alakzat előtt 10 lépésre kell menetelni. A zászlókísérő szakasz a jobb szárny elérése előtt 10-15 lépésre álljon meg és a zászlókísérő szakaszparancsnok „Zászlókísérő szakasz! Fogadás középről! Csapazászlónak tisztelegj!" vezényszavára teljesítsen tiszteletadást. A zászlókíséret parancsnoka és a zászlóvivők a bal szárnyat elérve – balra kanyarodva – az arcvonal előtt 2-3 lépésre haladva az alakzat jobb szárnyán a kijelölt helyükre álljanak be.
Amikor a zászlóvivők a helyükre álltak, a zenekar szüntesse meg a játékát, a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz!"-t (Lábhoz!"-t). A vezényszó végrehajtása után a zászlókísérő szakaszparancsnok vezesse a szakaszt a kijelölt helyre, rendezze az alakzatot.

124. A csapatzászló kiléptetése

A Himnusz elhangzása után a vezénylő parancsnok vezényel: „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Fogadás jobbról! Csapazászlónak tisztelegj! Zászlókíséret középre!" Ezután a zászlókíséret parancsnoka lépjen a zászlóvivők elé és vezényeljen: „Zászlókíséret! Irány utánam! Lépés! Indulj!", majd díszmenetben vezesse a zászlókíséretet a meghatározott helyére.

A vezényszó „Lépés" részére a csapatzászlót „Vállra" helyzetbe kell venni. A vezényszó „Indulj!" részére a zászlókísérő szakasz helyben járásának befejezéséig fogadási indulót játsszon.

59. ábra A csapatzászló „Vállra" helyzete

125. Tiszteletadás csapatzászlóval

A Himnuszt és a Szózatot megelőző „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!" vezényszóra a zászlóvivő – bal lábával egy fél lépést előre lépve és ezzel egy időben – 65°-os szögben döntse meg a csapatzászlót.

60. ábra Tiszteletadás csapatzászlóval

A Himnusz és a Szózat elhangzása után a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! (Lábhoz!)" vezényszóra a zászlóvivő – bal lábának zárásával egy időben – a csapatzászlót vegye „Lábhoz" helyzetbe.

61. ábra A csapatzászló „Lábhoz" helyzete

126. A csapatzászló visszakísérése őrzési helyére

A katonai rendezvényeken a díszmenet befejezése után a dandár (ezred, zászlóalj) ismét sorakozzon az elvonulás előtti rendben. A sorakozó után a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Fogadás jobbról (középről)! Csapazászlónak tisztelegj!" A zenekar játssza a fogadási indulót.

A vezényszó végrehajtása után a zászlókíséret parancsnoka vezesse a zászlóvivőket és a szakaszt díszmenetben a csapatzászló őrzési helyére. Miután a zászlóval az alakzattól 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse meg a játékot, és a zászlókíséret a „Zászló jele" dobolására – rendes lépésben – folytassa a menetet.

A vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred, Zászlóalj) Vigyázz!"-t.

Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra!" köszönéssel válaszoljanak. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladat végrehajtására.

A vezénylő parancsnok vezényeljen adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. Az elvonulás ideje alatt a zenekar menetindulókat játsszon. A csapatzászló őrzési helyéhez érve a zászlókíséret parancsnoka az 57. ábra szerint sorakozzon. A zászlókíséret parancsnoka a 123. pont előírásainak megfelelően vezényeljen tiszteletadást. A zászlókíséret az 58. ábra szerint sorakozzon. A rendezvény záróaktusa minden esetben a zenekar elvonulása legyen.

A katonai rendezvények lefolyásának általános rendje helyiségen kívül csapatszintű szervezetek esetében

127. A dandár (ezred, zászlóalj) térelfoglalása

A katonai rendezvények alkalmával a dandár (ezred, zászlóalj) alapalakzatban sorakozzon fel.

A dandár (ezred, zászlóalj) sorakozása a dandár- (ezred-, zászlóalj-) parancsnok parancsa alapján az alegységparancsnokok vezényszavára történik. A térelfoglalás teljes időszakában a zenekar történelmi indulókat játszik.

A sorakozást követően a vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Igazodj!", majd a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz!" vezényszavakat. Ellenőrizze és ellenőriztesse a végrehajtást.

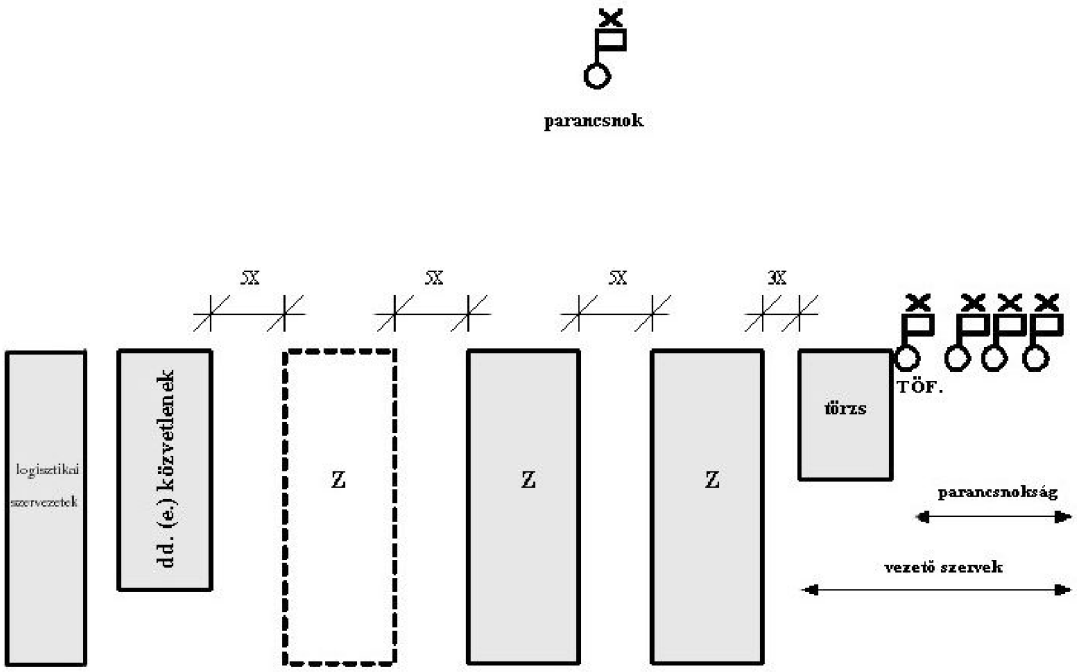

62. ábra. A dandár (ezred) alapalakzata

128. A csapatzászló fogadása a 123. pont szerint.

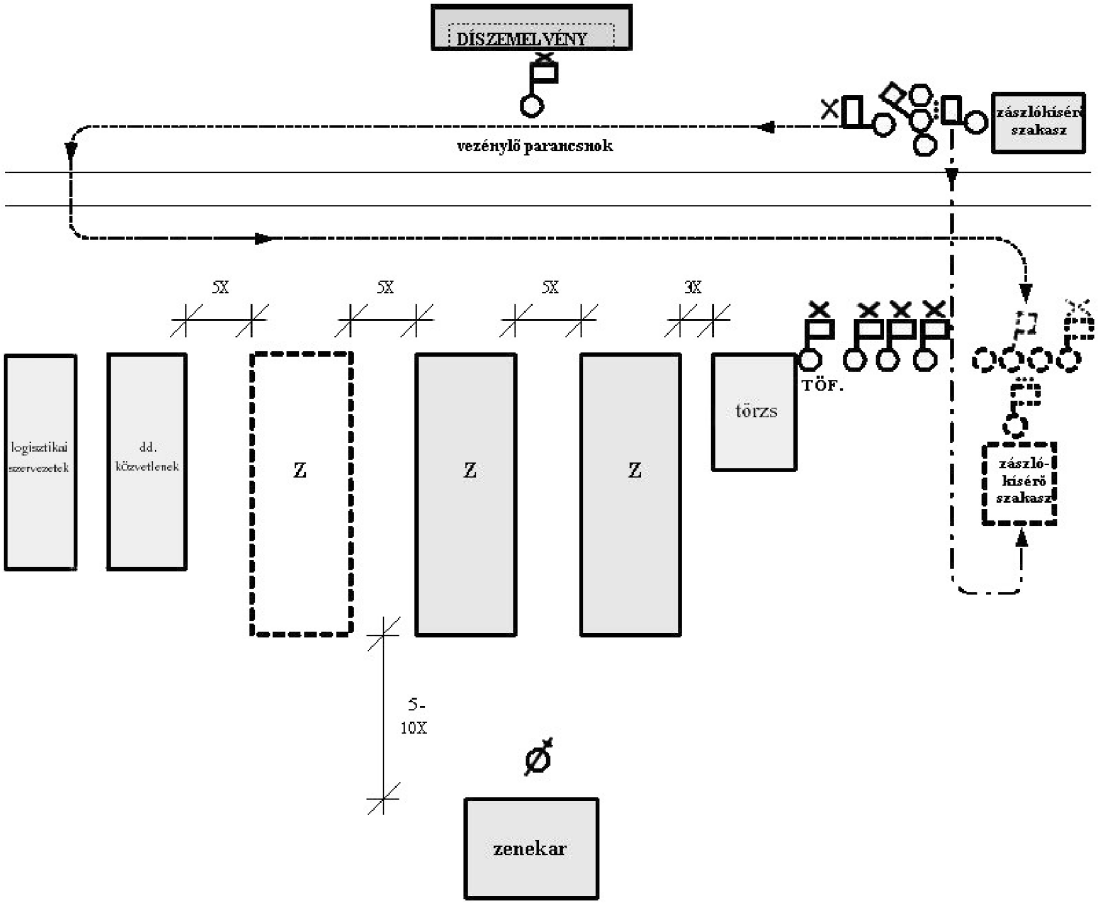

63. ábra Csapatzászló fogadása

129. Az elöljáró fogadása

Amikor az elöljáró az alakzatot 40-50 lépésre megközelítette, a zenekar első sorának trombitásai a „Vigyázz!" jelet fújják. A vezénylő parancsnoknak a „Fogadás jobbról, tisztelegj!" vezényszót az alakzat kiterjedését és az elöljáró mozgási ütemét figyelembe véve úgy kell kiadni, hogy a jelentés a csapatzászló vonalában történjen.

Az elöljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „-legj!" részével egy időben a zenekar kezdje meg a fogadási induló játszását.

A vezénylő parancsnok ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az elöljáró irányába, tisztelegjen, díszlépésben menjen az elöljáró felé és előtte 2-3 lépésre álljon meg.

Amikor az elöljáró a csapatzászló vonalában a jelentés fogadásához megállt, a zenekar szüntesse meg a játékot. A vezénylő parancsnok tegyen jelentést, például: „Ezredes úr! Kiss alezredes az MH 25. Klapka György lövészdandár törzsfőnöke jelentem, a dandár …… felsorakozott".

A vezénylő parancsnok miután a jelentését befejezte, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányban úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal. Engedje előre az elöljárót, majd hajtson végre fordulatot jobbra. Ezután az elöljárót 2-3 lépésre lemaradva és tőle jobbra 1-2 lépésre kövesse, tisztelegve, rendes lépésben, lépést tartva, bal kezét leszorítva.

Az elöljáró a jelentés meghallgatása után az arcvonal előtt 5-10 lépésre haladva szemlélje meg a felsorakozott állományt. A bal szárnyon az arcvonal felé történő kis ívű kanyarodással menjen a díszemelvényre. A vezénylő parancsnok kísérje a díszemelvényig és az emelvénnyel szemben álljon a vezénylés helyére.

A jelentés befejezését követően, a köszöntésig a zenekar fogadási indulókat játsszon.

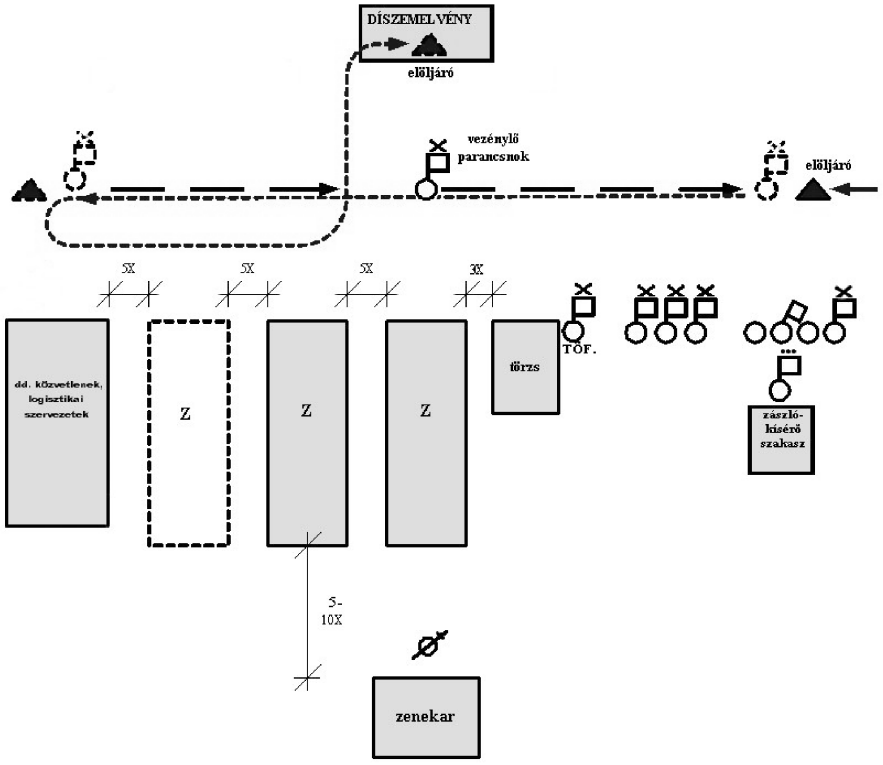

64. ábra. Az elöljáró fogadásának rendje

130. A személyi állomány köszöntése, a Himnusz meghallgatása

Az elöljáró a díszemelvényre érkezését követően köszöntse a felsorakozott állományt, például: „Jó reggelt (napot, estét) honvédek". A válasz: „Erőt, egészséget"!

A köszöntés után a zenekar a Himnuszt játssza. Ezt követően az elöljáró vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladatok végrehajtására.

131. A csapatzászló kiléptetése

A vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj) vigyázz!, pihenj!" vezényszót.

A csapatzászló kiléptetése a 123. pontban leírtak szerint történik.

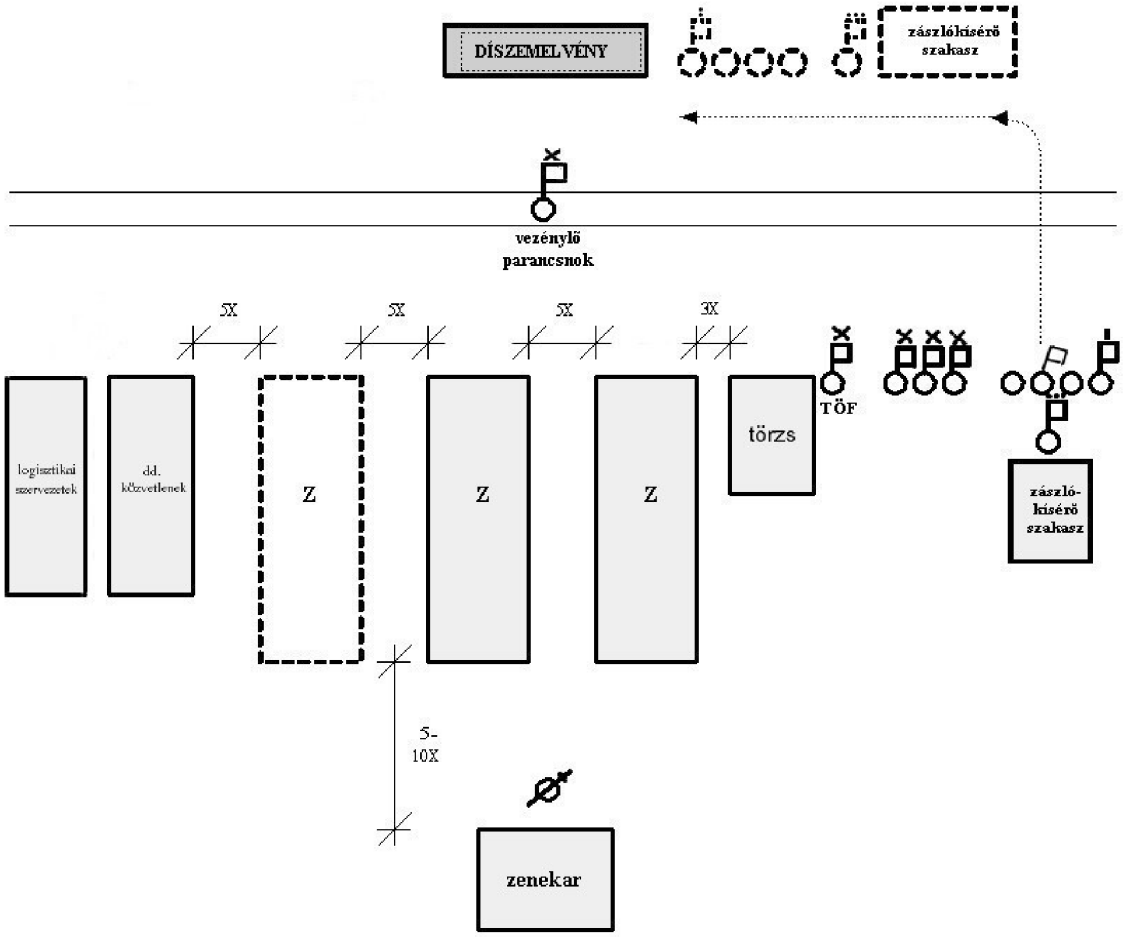

65. ábra. A csapatzászló kiléptetése

132. A katonai rendezvény lefolyásának rendje

A csapatzászló kiléptetése után a vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj) vigyázz!" (amennyiben az ünnepi határozat (parancs) nem kerül kihirdetésre), „Dandár (Ezred, Zászlóalj) pihenj!" vezényszót.

A rendezvény jellegének megfelelően ünnepi határozat (parancs) kihirdetése, beszédek, jutalmazások következnek.

A köztársasági elnök, miniszter, vezérkarfőnök által aláírt határozatok, parancsok tárgyának kihirdetése után a határozatot, (parancsot) felolvasó személy tartson szünetet, ezalatt a zenekar fanfárosai fújják a Magyar Honvédség ünnepi szignálját.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Pihenj!"-t. Ünnepi határozat (parancs) kihirdetése esetén a határozat (parancs) felolvasása után kell „Pihenj!"-t vezényelni.

Az ünnepi határozat (parancs) kihirdetésekor a parancsot aláíró elöljáró (elöljárók) nevének felolvasása előtt szünetet kell tartani és „Vigyázz!"-t, a név elhangzását követően „Pihenj"-t kell vezényelni.

Azok a katonák, köztisztviselők, közalkalmazottak, akiknek a nevét olvassák „Parancs!" szóval jelentkezzenek, lépjenek az elöljáró elé, a katonák tisztelgéssel, a köztisztviselők, közalkalmazottak fővetéssel teljesítenek tiszteletadást. A kötelékeknek szóló cím adományozásakor csak a kötelék parancsnoka lépjen ki. A távollévő személy, (személyek) olvasásakor közvetlen elöljárója jelentse a távollét okát, például: „Szabadságon!". Az elismerés átvételét (bal kézzel), az elöljáró jókívánságait követően „Hazámat szolgálom"-mal válaszoljanak. Az elöljáró tisztelgését követően hajtsanak végre „Balra át"-ot, bal lábbal keményen lépjenek ki és álljanak beosztási helyükre.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj) vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!"

A zenekar játssza a Szózatot. A Szózat elhangzását követően a vezénylő parancsnok vezényel: „Dandár (Ezred, Zászlóalj) vigyázz! pihenj!"

133. Elvonulás a csapatzászló előtt díszmenetben.

A dandár (ezred, zászlóalj) alapalakzatból menetalakzatba való alakzat változtatása a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet!) Oszlop a dandár (ezred) vezető szervre! Zászlóaljak (századok) között egy irányjelző (10 méter) távköz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vagy „Dandár (Ezred)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet!) Oszlop a dandár (ezred) vezető szervre! Zászlóaljak (századok) között egy irányjelző távköz! Dandár (Ezred) vezető szerv egyenest, a többiek jobbra át! Lépés indulj!" vezényszóra történik.

A vezényszó „Menet! (Díszmenet)" részére félfordulat végrehajtása után a zászlóaljparancsnok 12, a zászlóaljparancsnok helyettesek, vezénylő zászlósok és századparancsnokok 8, a századparancsnok helyettesek (vezénylő zászlósok) 6, a szakaszparancsnokok 4, a szakasz tiszthelyettesek 2 lépést lépjenek az arcvonal vagy alegységük elé díszlépésben.

A vezényszó „Indulj!" részére a zenekar menetindulót játsszon a dandár (ezred, zászlóalj-) törzs induljon meg rendes lépésben, a dandár (ezred, zászlóalj) többi része pedig végezzen helyben járást. Ezzel egy időben az irányjelzők foglalják el a kijelölt helyüket.

A zászlóalj- (század-) parancsnokok az elrendelt távköz megtartásával adják a „Rendes lépés!" illetve a „Balra át!" vezényszót. Megalakítják a dandár- (ezred-, zászlóalj-) menetalakzatát. Amikor a dandár (ezred, zászlóalj) a díszmenet megkezdésének vonalához ér a zenekar ütemváltás nélkül térjen át a díszmenetinduló játszására.

Az alegységek a „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszóra az elöljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesítsenek tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása a kijelölt helyen befejeződjék.

Miután a század utolsó sora a díszemelvény vonalát (az elöljárót) 1-2 lépéssel elhagyta az alegységparancsnokok vezényeljenek „Pihenj!"-t.

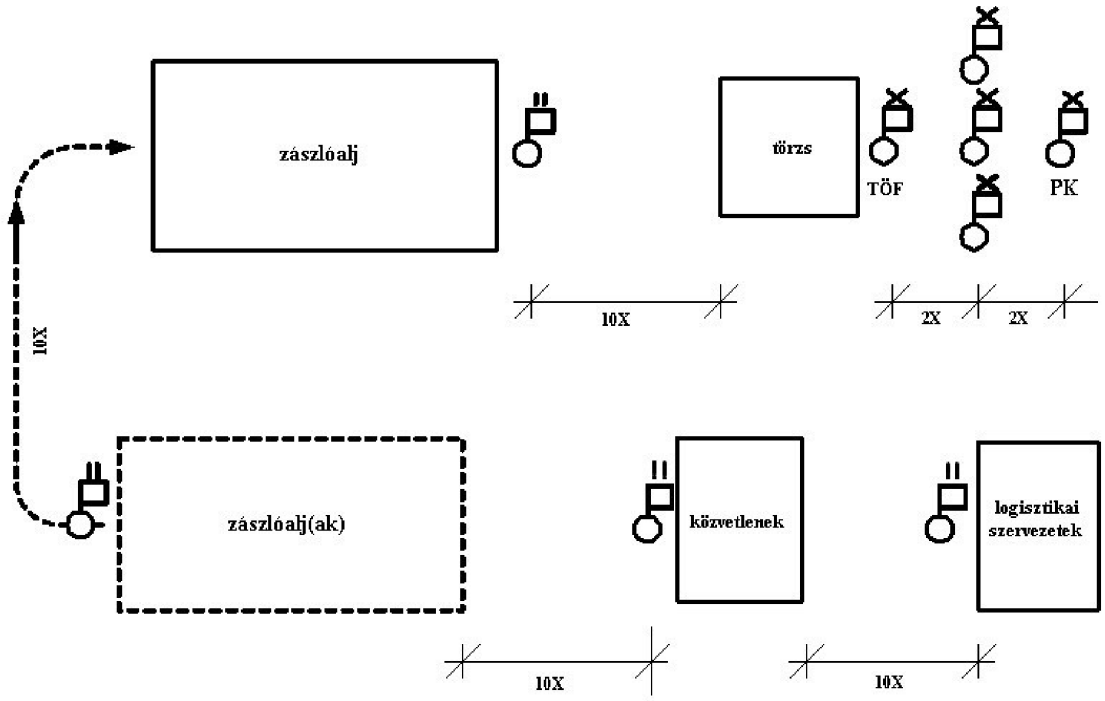

66. ábra. A dandár (ezred) menetalakzata

134. Térelfoglalás

A díszmenet befejezését követően a dandár (ezred, zászlóalj) újból alapalakzatba sorakozzon. A zenekar ütősei a térelfoglalás befejezéséig a menetütemet játsszák.

135. A csapatzászló visszakísérése

Az alapalakzat felvételét követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Igazodj! Vigyázz! Fogadás jobbról (középről), Csapatzászlónak tisztelegj!" Ezt követően a zenekar játssza a „Fogadási induló"-t.

Miután a zászlókíséret az alakzattól 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse meg a játékot és a zászlókíséret a „Zászló jele" dobolására rendes lépésben folytassa a menetet.

A csapatzászló őrzési helyéhez érve a zászlókíséret az 57., 58. ábra szerint sorakozzon. A zászlókíséret parancsnoka a 123. pont előírásainak megfelelően vezényeljen tiszteletadást.
A zászlókíséret parancsnoka a zászlókísérőkkel vigye vissza a csapatzászlót őrzési helyére.

136. Az elöljáró elköszönése
A vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred, Zászlóalj) vigyázz!"-t.
Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra!" köszönéssel válaszoljanak. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladat végrehajtására.

137. Térkiürítés
A vezénylő parancsnok az elöljáró távozását követően adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. Az elvonulás ideje alatt a zenekar menetindulókat játsszon.

138. A zenekar elvonulása
A katonai rendezvény záró aktusa minden esetben a zenekar elvonulása legyen.

Rendezvények megtartása helyiségben, csapatzászlóval

139. A résztvevők elhelyezkedése
Helyiségben a katonai rendezvényeken a személyi állomány a parancsnok intézkedése szerint alakzatban vagy csoportban (ülve) helyezkedjen el.
A katonai rendezvényeken, ha a személyi állomány alakzat felvétele nélkül helyezkedik el a helyiségben, az elismerésben részesülő személyek az első sorba üljenek (álljanak).

140. A csapatzászló fogadása
A meghívott vendégek a csapatzászló behozatalát megelőzően foglalják el helyüket a kijelölt helyen.
A csapatzászló (őrzési helyéről), kísérése, fogadása a 123–126. pontok előírásai szerint történjen az alábbi sajátosságokkal.
A zenekar és a zászló kísérő szakasz helyiségen kívül úgy helyezkedjenek el, hogy a vezényszavak és a zenekar játéka mindkét helyen hallható legyen.
Amikor a zászlókíséret 40-50 m-re megközelítette a rendezvény helyszínét, a vezénylő parancsnok „Dandár! (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz!" vagy „Fel! Vigyázz!" vezényszóra a résztvevők álljanak „Vigyázz"-ba (fej elfordítás nélkül). A zenekar játssza a fogadási indulót, a dobos fejezze be a dobolást.
A zászlókíséret a zászlókíséret parancsnok „Vigyázz!" vezényszavára térjen át díszmenetre, a parancsnokok teljesítsenek tiszteletadást. A helyiség bejárata előtt állítsa meg a zászlókíséretet. Ezt követően a zászlókíséret parancsnok vezényszavára a zászlóvivők a helyiségben a dísztribün jobb oldalán, szemben az alakzattal foglalják el a kijelölt helyüket.
A zászlókísérő szakasz a helyiségen kívül, a szakaszparancsnok „Zászlókísérő szakasz! Fogadás középről! Zászlónak tisztelegj!" vezényszavára teljesítenek tiszteletadást.
Amikor a zászlókíséret parancsnoka és a zászlóvivők elfoglalták helyüket, a zászlókísérő szakaszparancsnok vezényeljen „Zászlókísérő szakasz! Vigyázz!"-t, Pihenj!"-t, majd azt követően a csapatzászló visszakíséréséig, önállóan a szakaszparancsnok parancsai szerint tevékenykedjenek.
A vezénylő parancsnok vezényeljen: „Dandár! (Ezred! Zászlóalj!) Pihenj!"

141. Az elöljáró fogadása
Amikor az elöljáró a rendezvény helyszínét 40-50 m-re megközelítette, a zenekar első sorának trombitásai a „Vigyázz!" jelet fújják. A vezénylő parancsnok a „Vigyázz!", illetve a „Fel! Vigyázz!" vezényszót adja.
Ezekre a vezényszavakra a résztvevők álljanak „Vigyázz" állásba anélkül, hogy az elöljáró felé fordulnának vagy fővetést végeznének.
Az elöljáró fogadására elhangzott „Vigyázz!" vezényszóval egy időben a zenekar kezdje meg a fogadási induló játszását.

A vezénylő parancsnok ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az elöljáró irányába, tisztelegjen (sapkában, sapka nélkül).

Amikor az elöljáró a vezénylő parancsnokot 2-3 lépésre megközelítette, álljon meg tisztelegve (sapkában, sapka nélkül). Ezzel egy időben a zenekar szüntesse meg a játékot. A vezénylő parancsnok tegyen jelentést. Például: Ezredes úr! Tánczos alezredes az MH 5. Bocskai István lövészdandár törzsfőnöke jelentem, a dandár…….. felsorakozott.

A vezénylő parancsnok miután a jelentést befejezte, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalra, engedje előre az elöljárót, kövesse a dísztribünig, majd álljon a vezénylés helyére.

Az elöljáró díszemelvényre érkezését követően köszöntse az állományt. Például: „Jó reggelt!" (napot, estét) katonák! Válasz: „Erőt, egészséget!"

A köszöntést követően a zenekar a Himnuszt játssza. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladatok végrehajtására.

142. A rendezvény lefolyásának rendje

A rendezvény jellegének megfelelően ünnepi határozat (parancs) kihirdetése, beszédek, jutalmazások következnek.

A köztársasági elnök, miniszter, vezérkari főnök által aláírt határozatok, parancsok tárgyának kihirdetése után a határozatot, (parancsot) felolvasó személy tartson szünetet, ezalatt a zenekar fanfárosai fújják a „Magyar Honvédség ünnepi szignál"-át.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Pihenj!"-t. Ünnepi határozat (parancs) kihirdetése esetén a határozat (parancs) felolvasása után kell „Pihenj!"-t vezényelni.

A parancs kihirdetésekor a parancsot aláíró elöljáró (elöljárók) nevének felolvasása előtt szünetet kell tartani és „Vigyázz!"-t, a név elhangzását követően „Pihenj"-t kell vezényelni.

Azok a katonák, köztisztviselők, közalkalmazottak, akiknek a nevét olvassák „Parancs!" szóval jelentkezzenek, lépjenek az elöljáró elé, a katonák tisztelgéssel, a köztisztviselők, közalkalmazottak fővetéssel teljesítenek tiszteletadást. A kötelékeknek szóló cím adományozásakor csak a kötelék parancsnoka lépjen ki. A távollévő személy, (személyek) olvasásakor közvetlen elöljárója jelentse a távollét okát, például: „Szabadságon!". Az elismerés átvételét (bal kézzel), az elöljáró jókívánságait követően „Hazámat szolgálom!"-mal válaszoljanak. Az elöljáró tisztelgését követően hajtsanak végre „Balra át!"-ot, bal lábbal keményen lépjenek ki és álljanak beosztási helyükre.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz!"-t.

A zenekar játssza a Szózatot.

143. A csapatzászló visszakísérése őrzési helyére

A vezénylő parancsnok vezényel „Dandár! (Ezred, Zászlóalj)! Pihenj!, Vigyázz!", majd adjon parancsot a csapatzászló őrzési helyére történő visszakísérésére.

A zenekar játssza a fogadási indulót.

A zászlóvivők a zászlókíséret-parancsnok „Zászlóvivők utánam, lépés indulj!" vezényszavára hagyja el a rendezvény helyszínét. A zászlókíséret-parancsnok alakítsa meg a zászlókíséret menetalakzatát, majd díszmenetben vonuljanak el a csapatzászló őrzési helyére. Miután a rendezvény helyszínétől 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse meg a játékot és a zászlókíséret a „Zászló jele" dobolására rendes lépésben meneteljenek. A csapatzászlót a 126. pont előírásai szerint vigyék az őrzési helyére.

Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra!" köszönéssel válaszoljanak. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladat végrehajtására.

144. A rendezvény befejezése

A vezénylő parancsnok adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. A zenekar az elvonulás ideje alatt menetindulókat játsszon.

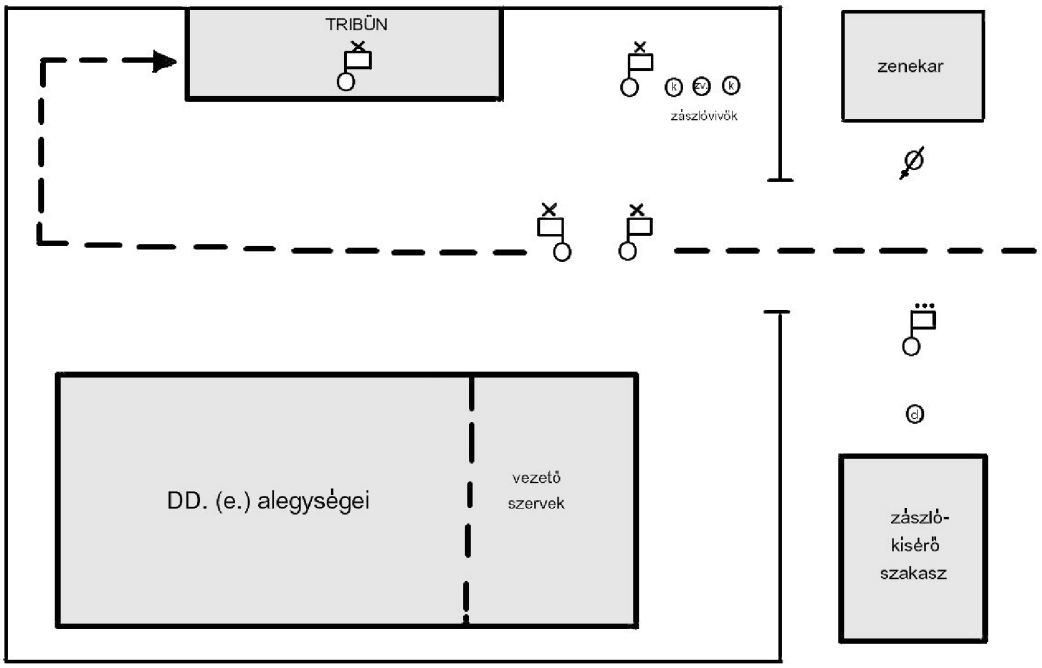

67. ábra. A sorakozás rendje központi rendezvényeken helyiségben

Rendezvények megtartása helyiségben csapatzászló nélkül

145. Az állomány elhelyezkedése

Helyiségben a katonai rendezvényeken a részt vevő állomány a parancsnok intézkedése szerint alakzatban vagy csoportban állva vagy ülve helyezkedjen el.

Katonai rendezvényeken, ha a részt vevő állomány alakzat felvétele nélkül helyezkedik el a helyiségben, az elismerésben részesülő személyek az első sorban üljenek (álljanak).

146. Az elöljáró fogadása, a résztvevők köszöntése

Az elöljáró érkezésekor (a helyiségbe történő belépésekor) a résztvevők összetételétől függetlenül a vezénylő parancsnok a „Fel! Vigyázz!" vezényszót adja. Ha a rendezvény jellege lehetővé teszi, a vezényszó – ha csak férfiak vannak a helyiségben – „Uraim", – ha csak nők – „Hölgyeim", vagy ha mindkét nem jelen van „Hölgyeim és uraim" is lehet. A vezényszóra a résztvevők álljanak vigyázzállásba anélkül, hogy az elöljáró felé fordulnának vagy fővetést végeznének.

A vezénylő parancsnok a jelentést a vezénylés elhangzásának helyéről tegye meg, például: „Vezérőrnagy úr! Kiss ezredes főosztályvezető-helyettes jelentem, a főosztály ünnepi állománygyűlésre együtt áll.

A vezénylő parancsnok a jelentés megtétele után a helyzettől függően az arcvonal felé vagy azzal ellentétesen lépjen oldalra. Engedje előre az elöljárót és a dísztribünig kövesse, majd álljon be a vezénylés helyére.

Az elöljáró köszöntse a résztvevőket – a jelenlévők összetételétől függetlenül – a „Jó reggelt!" (Jó napot, Jó estét honvédek!, illetve ha a rendezvény jellege lehetővé teszi – a jelenlévők nemétől függően – „Uraim" vagy „Hölgyeim" vagy „Hölgyeim és uraim" köszöntéssel üdvözölje a résztvevőket. A résztvevők „Erőt, egészséget!" viszontköszönéssel válaszoljanak.

Az elöljáró Pihenj! Ülj le!" parancsára a vezénylő parancsnok – a résztvevők összetételétől függetlenül – a „Pihenj! Ülj le!" vezényszót adja. Ha a rendezvény jellege lehetővé teszi – a jelenlévők nemétől függően – „Uraim" vagy „Hölgyeim" vagy „Hölgyeim és uraim" foglaljanak helyét vezényszót lehet adni.

147. A rendezvény lefolyása

A rendezvény jellegének megfelelően az ünnepi határozat (parancs) kihirdetése, elöljáró parancsainak, intézkedéseinek ismertetése történik.

Azok a katonák, köztisztviselők, közalkalmazottak, akiknek a nevét olvassák „Parancs!" szóval jelentkezzenek, lépjenek az elöljáró elé, a katonák tisztelgéssel, a köztisztviselők, közalkalmazottak fővetéssel teljesítenek tiszteletadást. A kötelékeknek szóló cím adományozásakor csak a kötelék parancsnoka lépjen ki. A távollévő személy, (személyek) olvasásakor közvetlen elöljárója jelentse a távollét okát, például: „Szabadságon!". Az elismerés átvételét (bal kézzel), az elöljáró jókívánságait követően „Hazámat szolgálom"-mal válaszoljanak. Az elöljáró tisztelgését követően hajtsanak végre „Balra át"-ot, bal lábbal keményen lépjenek ki és álljanak beosztási helyükre.

A rendezvény befejezése

A rendezvény befejezésekor a vezénylő parancsnok adja a „Fel! Vigyázz!" vezényszót, vagy ha a rendezvény jellege lehetővé teszi – a jelenlévők nemétől függően – „Uraim!" vagy „Hölgyeim és uraim!". Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra! Köszönéssel válaszoljanak és az elöljáró távozását követően önállóan – vezényszó nélkül – hagyják el a termet.

Központi rendezvények helyiségben

148. A Honvédelmi Minisztérium, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság, illetve a dandár részére szervezett központi rendezvényeken elismerésben részesülő személyek az előírt öltözetben, a meghatározott időben és helyen, elismerési fokozatonként jobbról balra sorakozzanak.
Az elöljáró fogadása
Az elöljáró fogadása a 130. pontban leírtak szerint.

149. Az ünnepi határozat (parancs) kihirdetése
A köztársasági elnök, a miniszter, a vezérkari főnök által aláírt határozat (parancs) tárgyának kihirdetése után a határozatot (parancsot) felolvasó személy tartson szünetet, ezalatt a zenekar fanfárosai fújják a „Magyar Honvédség ünnepi szignál"-ját.
Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj) pihenj!"-t. Ünnepi határozat (parancs) kihirdetése esetén a határozat (parancs) felolvasása után kell „Pihenj!"-t vezényelni.
A határozat (parancs) kihirdetésekor a parancsot aláíró elöljáró (elöljárók) nevének felolvasása előtt szünetet kell tartani és „Vigyázz!"-t, a név elhangzását követően „Pihenj"-t kell vezényelni.
Azok a katonák, köztisztviselők, közalkalmazottak, akiknek a nevét olvassák „Parancs!" szóval jelentkezzenek, lépjenek az elöljáró elé, a katonák tisztelgéssel, a köztisztviselők, közalkalmazottak fővetéssel teljesítenek tiszteletadást. A kötelékeknek szóló cím adományozásakor csak a kötelék parancsnoka lépjen ki. A távollévő személy (személyek) olvasásakor közvetlen elöljárója jelentse a távollét okát, például: „Szabadságon!".
Az elismerés átvételét (bal kézzel), az elöljáró jókívánságait követően „Hazámat szolgálom"-mal válaszoljanak. Az elöljáró tisztelgését követően hajtsanak végre „Balra át"-ot, bal lábbal keményen lépjenek ki, álljanak beosztási helyükre és az alakzatot megkerülve menjenek annak az oszlopnak a végére, amelyből kiléptek és álljanak be.
A rendezvény befejezése a 147. pontban leírtak szerint történjen.

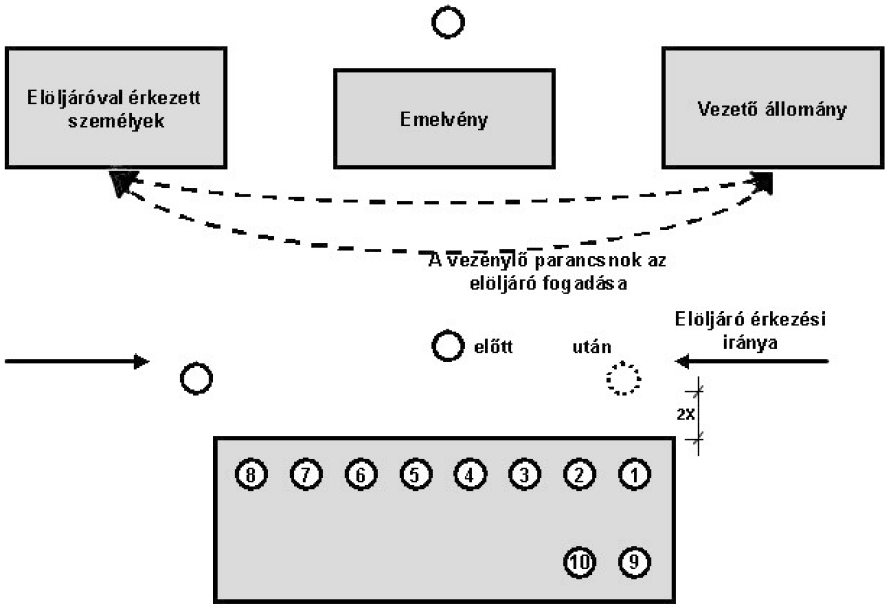

68. ábra. A sorakozás rendje központi rendezvényeken

A katonai rendezvények lefolyásának rendje a csapatoktól eltérő jellegű szervezetek esetében

A rendezvények lefolyásának rendje – helyiségen kívül és helyiségben – megegyezik a csapatszintű szervezeteknél leírtakkal. Eltérés csak a katonai szervezetek megnevezésében mutatkozik.

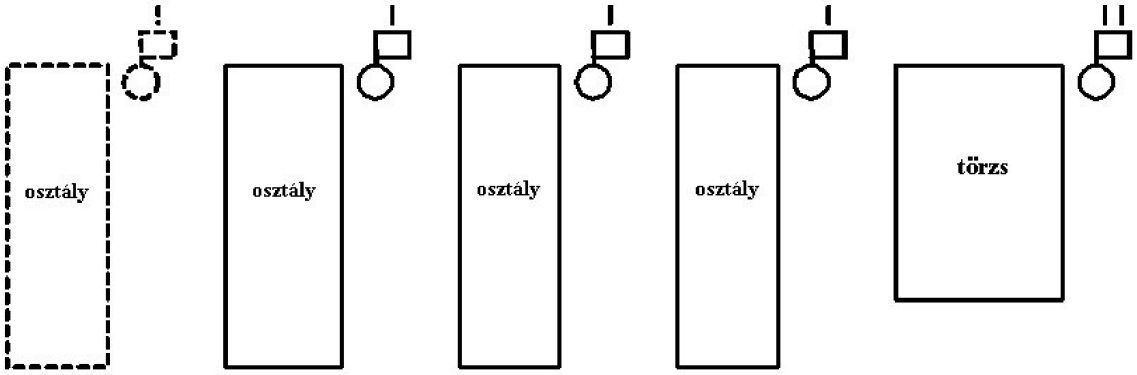

a) egy katonai szervezet esetén

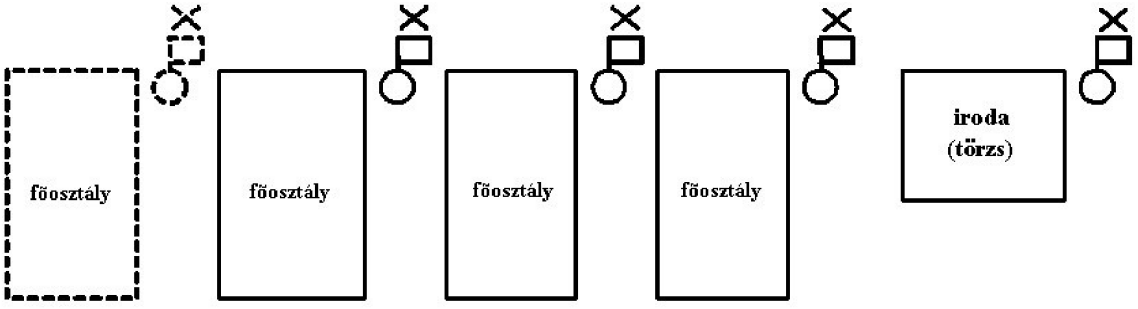

b) több katonai szervezet esetén

69. ábra Katonai rendezvények lefolyásának rendje a csapatoktól eltérő jellegű szervezetek esetében

Nyilvános tisztavatás és tiszthelyettes-avatás lefolyásának rendje

150. Az avatás lefolyásának rendje

a) Térelfoglalás

A rendezvény kezdete előtt – a helyszíni sajátosságoknak megfelelően – a történelmi zászlóvivők a rendezvény előtt 10 perccel sorakozzanak fel az indulási helyen egyes, vagy kettes oszlopban, két lépés tér- és távközre.

Az avatásra kerülő tisztek (tiszthelyettesek) és a parancsnokok fegyver nélkül sorakozzanak fel (a szervezetből adódó eltérések értelemszerű figyelembe vételével). A zászlókíséret a térelfoglalás, valamint alap- és menetalakzat esetén az alakzat élén a meghatározott helyen sorakozzon.

A térelfoglalást a vezénylő parancsnok parancsára, az alegységparancsnokok vezényszavára kel végrehajtani. A térelfoglalás teljes időszakában a zenekar történelmi indulókat játsszon.

A térelfoglalást követően a vezénylő parancsnok adja az „Avatandók igazodj!", majd az „Avatandók vigyázz!" vezényszavakat. Ellenőrizze, ellenőriztesse annak szabályos végrehajtását.

A meghívott vendégek az elöljáró fogadását megelőzően foglalják el helyeiket.

b) Elöljáró fogadása

Amikor az elöljáró az alakzatot 40-50 lépésre megközelítette, a zenekar első sorának trombitásai a „Vigyázz!" jelet fújják. A vezénylő parancsnok részéről a „Fogadás jobbról (balról), Tisztelegj!" vezényszót az alakzat kiterjedését és az elöljáró mozgási ütemét figyelembe véve úgy kell kiadni, hogy a jelentés a csapatzászló vonalában történjen. Az elöljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „-legj!" részével egyidőben a zenekar kezdje meg a fogadási induló játszását.

A vezénylő parancsnok ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az elöljáró irányába, tisztelegjen és díszlépésben menjen az elöljáró felé, előtte 2-3 lépésre álljon meg. Amikor a az elöljáró a csapatzászló vonalában a jelentés fogadásához megállt, a zenekar szüntesse meg a játékot. A vezénylő parancsnok tegyen jelentést. Például: „Miniszter úr! Tánczos Attila ezredes (a …… parancsnoka/igazgatója/rektora) jelentem, a …… évben avatásra kerülő tiszti (tiszthelyettesi) állomány ünnepélyes eskütételre felsorakozott."

A vezénylő parancsnok, miután jelentését megtette, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalra, úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal. Engedje előre az elöljárót, majd hajtson végre fordulatot jobbra. Ezután az elöljárót 2-3 lépésre lemaradva és tőle jobbra 1-2 lépésre kövesse tisztelegve, rendes lépésben, lépést tartva, bal kezét leszorítva.

Az elöljáró a jelentés meghallgatása után az arcvonal előtt 5-10 lépésre haladva szemlélje meg a felsorakozott állományt.

A bal szárnyon az arcvonal felé történő kisívű kanyarodással menjen a díszemelvényre. A vezénylő parancsnok kísérje a díszemelvényig és az emelvénnyel szemben álljon a vezénylés helyére.

A jelentés befejezését követően a köszöntésig a zenekar fogadási indulót játsszon.

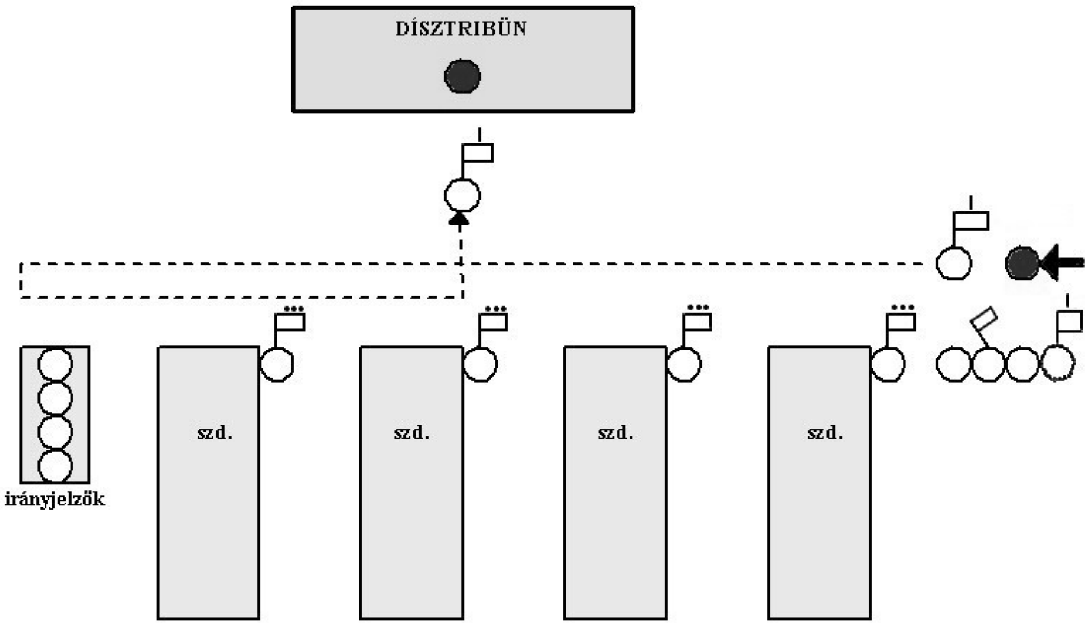

70. ábra Avatandók alapalakzata

c) A személyi állomány köszöntése, a Himnusz meghallgatása

Az elöljáró díszemelvényre érkezését követően köszöntse az avatásra felsorakozott állományt. Például: „Jó napot avatandók!". A válasz: „Erőt, egészséget!"

A köszöntést követően a zenekar a Himnuszt játssza. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladatok végrehajtására.

d) A történelmi zászlók felvezetése

A vezénylő parancsnok adja az „Avatandók vigyázz!" majd az „Avatandók pihenj!", ezt követően pedig az „Avatandók vigyázz!", „Fogadás jobbról (balról, középről), történelmi zászlóknak tisztelegj!" vezényszavakat.

Ezt követően a zászlóvivők parancsnokának „Zászlóvivők! Történelmi zászlót hevederbe!" vezényszavára a zászlóvivők helyezzék hordhevederbe a zászlókat. A zászlóvivők parancsnokának „Zászlóvivők! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszavára a zenekar dobütemére a zászlóvivők lassú díszlépésben vigyék a történelmi zászlókat.

A zászlóvivők megindulását követően a zenekar dobosai szüntessék meg a játékot és a zenekar térjen át Liszt XIV. rapszódiájának játszására.

Amikor a zászlóvivők helyükre értek, a zenekar szüntesse meg a játékot, a zászlóvivők parancsnoka vezényeljen: „Zászlóvivők! Helybenjárás indulj!"-t, majd „Zászlóvivők állj!-t, „Zászlót lábhoz!"-t, „Pihenj!"-t.

e) A rendezvény lefolyásának rendje

A vezénylő parancsnok vezényeljen: „Avatandók Vigyázz!"-t.

f) Ünnepi határozat (parancs) felolvasása

A köztársasági elnök, miniszter, vezérkari főnök által aláírt határozatok, parancsok tárgyának kihirdetése után a határozatot, (parancsot) felolvasó személy tartson szünetet, ezalatt a zenekar fanfárosai fújják a „Magyar Honvédség ünnepi szignálja"-t.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Pihenj!"-t. Ünnepi határozat (parancs) kihirdetése esetén a határozat (parancs) felolvasása után kell „Pihenj!"-t vezényelni.

A határozat (parancs) kihirdetésekor a határozatot (parancsot) aláíró elöljáró, illetve elöljárók nevének felolvasása előtt szünetet kell tartani és „Vigyázz!"-t, a név elhangzását követően pedig „Pihenj!"-t kell vezényelni.

Ezután az előolvasó tiszt (tiszthelyettes) díszlépésben lépjen ki az alakzat elé a meghatározott helyre. A vezénylő parancsnok ezt követően vezényeljen „Vigyázz!"-t, „Fogadás középről! Tisztelegj!"-et, majd „Esküt tevők! Eskühöz!"-t.

Amennyiben az esküt tevők fegyver nélkül vannak, a vezényszó „Eskü" részére a „Sapkát le!" vezényszó 1. ütemét, a vezényszó „-höz!" részére a 2. és 3. ütemét hajtják végre. Az esküt tevők bal alkarjukat egy gyors mozdulattal emeljék fel úgy, hogy tenyerük a jelentkezésnek megfelelő tartással, mutató és középső új kinyújtva előre nézzen.

71. ábra „Eskü" esetén a katona kéztartása (fegyver nélkül)

Az alakzatban állók teljesítsenek tiszteletadást. A zenekar játssza Erkel Ferenc: Bánk Bán című operájából a „Hazám, hazám" kezdetű ária zenekari feldolgozását.

Az esküt előolvasó tiszt (tiszthelyettes) az eskü szövegét hangosan, érthetően, hangsúlyozva és az egyes szakaszok között szünetet tartva olvassa.

Az esküt tevők az előolvasó tisztet (tiszthelyettest) követve egyszerre, hangosan mondják az eskü szövegét.

72. ábra Eskü esetén a katona kéztartása (fegyverrel)

Az eskü befejezését követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Esküt tettek! Eskütől!"-t. A vezényszó „Eskü-„ részére az esküt tettek a „Sapkát fel!" 1. és 2. ütemét, a „-től!" vezényszó részre a 3. ütemét hajtják végre és bal kezüket gyorsan alapállásba viszik. Ezt követően a vezénylő parancsnok „Esküt tettek! Vigyázz!"-t vezényel. Ezt követően az előolvasó tiszt (tiszthelyettes) díszlépésben menjen az elöljáró elé és kérjen engedélyt az aláírt eskü átadására. Például: Miniszter úr! Vértesi István hadnagy kérek engedélyt a tiszttársaim (tiszthelyettes társaim) által aláírt eskü átadására." Az elöljáró „Engedélyezem!" válasza után adja át az okmányt. Az elöljáró kezet fog és gratulál, az előolvasó a „Hazámat szolgálom!"-mal válaszoljon, tisztelegjen, hajtsa végre a „Hátra arc"-ot és lépjen be díszlépésben a beosztási helyére. Az előolvasó tiszt belépése után a vezénylő parancsnok adja a „Pihenj!" vezényszót.

g) A honvédelmi miniszter (illetve a képviseletében megjelent elöljáró) beszéde

A beszéd elhangzását követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Avatottak! Vigyázz!"-t, „Fogadás középről! Tisztelegj!"-et. A zenekar játssza a Szózatot.

h) A történelmi zászlók elvitele

A vezénylő parancsnok a Szózat elhangzása után adja a „Vigyázz!", Fogadás jobbról (balról, középről), Történelmi zászlóknak tisztelegj!" vezényszót.

A vezényszó elhangzását követően a zászlóvivők parancsnoka lépjen a zászlóvivők elé, vezényeljen „Zászlóvivők! Történelmi zászlót hevederbe!", majd „Zászlóvivők! Irány utánam, lépés indulj!". A vezényszó „Indulj!" részére a zenekar játssza a Káldi kuruc indulót. A zászlóvivők a zene ütemére lassú díszlépésben vonuljanak el. A vezénylő parancsnok adja az „Avatottak! Vigyázz!", majd „Pihenj!" vezényszót.

i) Elvonulás díszmenetben

Alakzatváltoztatást alapalakzatból menetalakzatba az „Avatottak! Vigyázz! Oszlop a zászlókíséretre, századonként (szakaszonként) egy irányjelző távköz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszóra történik.

A vezényszó „Menet (Díszmenet)" részére a parancsokat az alakzat sajátosságainak, a helyi lehetőségeknek a figyelembevételével lépjenek az alegységük elé. A vezényszó „Lépés!" részére a csapatzászlót vegyék vállra., az „Indulj!" részére a zenekar menetindulót játsszon. A zászlókíséret induljon meg, a többi pedig végezzen helybenjárást. Ezzel egyidőben az irányjelzők foglalják el helyüket.

A századok részére az elrendelt távköz megtartásával adják a „Rendes lépés!" vezényszót. Megalakítják a menetalakzatot és amikor az alegység a díszmenet megkezdésének vonalához ér, a zenekar ütemváltás nélkül térjen át a díszmenet induló játszására.

Az alegységek a „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszóra az elöljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesít tiszteletadást.

A vezényszó figyelmeztető és a végrehajtást elrendelő részeit úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása a kijelölt helyen befejeződjön.

Miután az avatottak alegységének utolsó sora a díszemelvény vonalát (elöljárót) 1-2 lépéssel elhagyta, az alegységparancsnokok vezényeljenek „Pihenj!"-t.

73. ábra Avatottak menetalakzata

j) A zenekar elvonulása

A rendezvény záró aktusa a zenekar tiszteletadása és elvonulása.

Csapatzászló-adományozás rendje

151. Csapatzászló adományozás alkalmával az alábbi fogásokat és mozdulatokat kell végrehajtani:

a) A dandár (ezred) térelfoglalása.

A katonai rendezvények alkalmával a dandár (ezred, zászlóalj) alapalakzatban sorakozzon fel. A dandár (ezred, zászlóalj) sorakozása a dandár (ezred, zászlóalj) parancsnok parancsa alapján az alegységparancsnokok vezényszavára történik. A térelfoglalás teljes időszakában a zenekar történelmi indulókat játszik.

A sorakozást követően a vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Igazodj!", majd a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz!" vezényszavakat. Ellenőrizze és ellenőriztesse a végrehajtást.

b) A meghívott vendégek helyeinek elfoglalása.

c) Az elöljáró fogadása.

Amikor az elöljáró az alakzatot 40-50 lépésre megközelítette, a zenekar első sorának trombitásai a „Vigyázz!" jelet fújják. A vezénylő parancsnoknak a „Fogadás jobbról, tisztelegj!" vezényszót az alakzat kiterjedését és az elöljáró mozgási ütemét figyelembe véve úgy kell kiadni, hogy a jelentés a csapatzászló vonalában történjen.

Az elöljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „-legj!" részével egyidőben a zenekar kezdje meg a fogadási induló játszását. A vezénylő parancsnok ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az elöljáró irányába, tisztelegjen, díszlépésben menjen az elöljáró felé és előtte 2-3 lépésre álljon meg.

Amikor az elöljáró a jelentés fogadásához megállt, a zenekar szüntesse meg a játékot. A vezénylő parancsnok tegyen jelentést. Például: „Ezredes úr! Kiss alezredes a MH 25. Klapka György lövészdandár törzsfőnöke jelentem, a dandár …….. felsorakozott".

A vezénylő parancsnok miután a jelentését befejezte, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányban úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal. Engedje előre az elöljárót, majd hajtson végre fordulatot jobbra. Ezután az elöljárót 2-3 lépésre lemaradva és tőle jobbra 1-2 lépésre kövesse, tisztelegve, rendes lépésben, lépést tartva, bal kezét leszorítva.

Az elöljáró a jelentés meghallgatása után az arcvonal előtt 5-10 lépésre haladva szemlélje meg a felsorakozott állományt. A bal szárnyon az arcvonal felé történő kisívű kanyarodással menjen a díszemelvényre. A vezénylő parancsnok kísérje a díszemelvényig és az emelvénnyel szemben álljon a vezénylés helyére. A jelentés befejezését követően, a köszöntésig a zenekar fogadási indulókat játsszon.

d) A személyi állomány köszöntése és a Himnusz meghallgatása.

Az elöljáró a díszemelvényre érkezését követően köszöntse a felsorakozott állományt. Például: „Jó reggelt (napot, estét) honvédek!". A válasz: „Erőt, egészséget!"

A köszöntést követően a zenekar a Himnuszt játssza. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladatok végrehajtására.

e) A zászlóvivők és a zászlókísérők kiléptetése (a díszemelvény bal oldalához)

A vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz!, majd a Pihenj!" vezényszót.

A vezénylő parancsnok adja a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz!", majd a „Zászlókíséret középre!" vezényszót. Ezt követően a zászlókíséret parancsnoka lépjen a zászlóvivők elé és vezényeljen: „Zászlókíséret! Irány utánam! Lépés! Indulj!", majd díszmenetben vezesse a zászlókíséretet a meghatározott helyére, a dísztribün bal oldalához. A vezényszó „Indulj!" részére a zászlókísérő szakasz helyben járásának befejezéséig a zenekar a fogadási indulót játssza.

f) Az ünnepség lefolyásának rendje

A csapatzászló adományozására vonatkozó okirat felolvasása. Az okiratot a dandár (ezred) parancsnoka olvassa fel, ezt követően „Pihenj!"-t kell vezényelni.

A csapatzászló-adományozónak vagy képviselőjének a beszéde, a csapatzászló átadása, átvétele, köszöntése:
– csapatzászlót az ünnepi beszéd befejező aktusaként a dandár (ezred) parancsnok vegye át;
– a zászló átvételéhez a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár vigyázz!"-t, „Fogadás középről! Zászlónak tisztelegj!"-et;
– a parancsnok a zászlót emelje magasba, lengesse meg, majd adja át a zászlóvivőknek;
– a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz!"-t, „Pihenj!"-t;
– az adományozó (vagy képviselője) kösse fel a zászlóra az adományozói szalagot;
– a csapatzászló megszentelése, megáldása (katonai és egyházi közös rendezvény esetén);
– a parancsnok ünnepi beszéde.
Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred!) Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!"
A zenekar játssza a Szózatot.
A Szózat elhangzása után a vezénylő parancsnok vezényel: „Dandár! Vigyázz!", „Pihenj!"

g) Elvonulás csapatzászló előtt díszmenetben

A dandár (ezred, zászlóalj) alapalakzatból menetalakzatba való alakzat változtatása a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet) Oszlop a dandár (ezred, zászlóalj) törzsre! Zászlóaljanként (századonként) egy irányjelző távköz, Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszóra történik.
A vezényszó „Díszmenet" részére a zászlóaljparancsnok 12, a zászlóaljparancsnok-helyettesek, vezénylő zászlósok és századparancsnokok 8, a századparancsnok-helyettesek (vezénylő zászlósok) 6, a szakaszparancsnokok 4, a szakasztiszthelyettesek 2 lépést lépjenek az arcvonal, vagy az alegységük elé díszlépésben.
A vezényszó „Indulj!" részére a zenekar menetindulót játsszon a dandár (ezred, zászlóalj-) törzs induljon meg rendes lépésben, a dandár (ezred, zászlóalj) többi része pedig végezzen helyben járást. Ezzel egy időben az irányjelzők foglalják el a kijelölt helyüket.
A zászlóalj- (század-) parancsnokok az elrendelt távköz „megtartásával adják a „Rendes lépés!" vezényszót. Megalakítják a dandár- (ezred-, zászlóalj-) menetalakzatát. Amikor a dandár (ezred, zászlóalj) a díszmenet megkezdésének vonalához ér a zenekar ütemváltás nélkül térjen át a díszmenetinduló játszására.
Az alegységek a „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszóra az elöljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesítsenek tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása a kijelölt helyen befejeződjék.
Miután a század utolsó sora a díszemelvény vonalát (az elöljárót) 1-2 lépéssel elhagyta az alegységparancsnokok vezényeljenek „Pihenj!"-t.

h) Térelfoglalás (sorakozás alapalakzatban)

A díszmenet befejezését követően a dandár (ezred, zászlóalj) újból alapalakzatba sorakozzon. A zenekar ütősei a térelfoglalás befejezéséig a menetütemet játsszák.

i) A csapatzászló visszakísérése

A díszmenet befejezése után a dandár (ezred, zászlóalj) ismét sorakozzon az elvonulás előtti rendben. A sorakozó után a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Igazodj!", majd „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Fogadás jobbról (középről)! Zászlónak tisztelegj!" A zenekar játssza a fogadási indulót.
A zászlókíséret parancsnoka vezesse a zászlóvivőket és a szakaszt díszmenetben a csapatzászló őrzési helyére. Miután a zászlóval az alakzattól 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse meg a játékot, és a zászlókíséret a „Zászló jele" dobolására – rendes lépésben – folytassa a menetet.

j) Az elöljáró elköszönése

A vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred, Zászlóalj) Vigyázz!"-t.
Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra!" köszönéssel válaszoljanak. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladat végrehajtására.

k) Térkiürítés

A vezénylő parancsnok az elöljáró távozását követően adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. Az elvonulás ideje alatt a zenekar menetindulókat játsszon.

l) A zenekar elvonulása

A katonai rendezvény záró aktusa minden esetben a zenekar elvonulása legyen.

Szalagkötés rendje

152. A rendezvény lefolyásának rendjéig a tevékenység megegyezik „A katonai rendezvények lefolyásának általános rendje helyiségen kívül" címszó alatt leírtakkal.

a) A rendezvény lefolyásának rendje

– a szalag adományozására vonatkozó okirat felolvasása (az okiratot a dandár, illetve ezred parancsnoka olvassa fel, ezt követően „Pihenj!"-t kell vezényelni);

– a szalag adományozójának vagy képviselőjének beszéde;

– az adományozási szalag kötése, amit az adományozó vagy képviselője köt (történhet a dísztribün bal oldalán, de gyakoribb az alakzat közepe előtt);

– a csapatzászló, illetve szalag megszentelése (megáldása) katonai és egyházi közös rendezvény esetén;

– a parancsnok ünnepi beszéde.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred!) Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!"

A zenekar játssza a Szózatot.

A Szózat elhangzása után a vezénylő parancsnok vezényel "Dandár (Ezred, Zászlóalj!) Vigyázz!", Pihenj!"- t.

b) Elvonulás csapatzászló előtt díszmenetben

A dandár (ezred, zászlóalj) alapalakzatból menetalakzatba való alakzatváltoztatása a „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Menet! (Díszmenet) Oszlop a dandár (ezred, zászlóalj) törzsre! Zászlóaljanként (századonként) egy irányjelző távköz, Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszóra történik.

A vezényszó „Díszmenet!" részére a zászlóaljparancsnok 12, a zászlóaljparancsnok-helyettesek, vezénylő zászlósok és századparancsnokok 8, a századparancsnok-helyettesek (vezénylő zászlósok) 6, a szakaszparancsnokok 4, a szakasztiszthelyettesek 2 lépést lépjenek az arcvonal elé díszlépésben.

A vezényszó „Indulj!" részére a zenekar menetindulót játsszon a dandár (ezred, zászlóalj-) törzs induljon meg rendes lépésben, a dandár (ezred, zászlóalj) többi része pedig végezzen helyben járást. Ezzel egy időben az irányjelzők foglalják el a kijelölt helyüket.

A zászlóalj- (század-) parancsnokok az elrendelt távköz „megtartásával adják a „Rendes lépés!" vezényszót. Megalakítják a dandár- (ezred-, zászlóalj-) menetalakzatát. Amikor a dandár (ezred, zászlóalj) a díszmenet megkezdésének vonalához ér a zenekar ütemváltás nélkül térjen át a díszmenetinduló játszására.

Az alegységek a „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszóra az elöljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesítsenek tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása a kijelölt helyen befejeződjék.

Miután a század utolsó sora a díszemelvény vonalát (az elöljárót) 1-2 lépéssel elhagyta az alegységparancsnokok vezényeljenek „Pihenj!"-t.

c) Térelfoglalás (sorakozás alapalakzatban)

A díszmenet befejezését követően a dandár (ezred, zászlóalj) újból alapalakzatba sorakozzon. A zenekar ütősei a térelfoglalás befejezéséig a menetütemet játsszák.

d) A csapatzászló visszakísérése

A díszmenet befejezése után a dandár (ezred, zászlóalj) ismét sorakozzon az elvonulás előtti rendben. A sorakozó után a vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár (Ezred, Zászlóalj)! Vigyázz! Fogadás jobbról (középről)! Zászlónak tisztelegj!" A zenekar játssza a fogadási indulót.

A zászlókíséret parancsnoka vezesse a zászlóvivőket és a szakaszt díszmenetben a csapatzászló őrzési helyére. Miután a zászlóval az alakzattól 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse meg a játékot, és a zászlókíséret a „Zászló jele" dobolására – rendes lépésben – folytassa a menetet.

e) Az elöljáró elköszönése

A vezénylő parancsnok vezényeljen „Dandár! (Ezred, Zászlóalj) Vigyázz!"-t.

Az elöljáró a „Viszontlátásra!" szóval köszönjön el. A résztvevők a „Viszontlátásra!" köszönéssel válaszoljanak. Ezt követően az elöljáró a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelő feladat végrehajtására.

f) Térkiürítés

A vezénylő parancsnok – az elöljáró távozását követően –adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. Az elvonulás ideje alatt a zenekar menetindulókat játsszon.

g) A zenekar elvonulása

A katonai rendezvény záró aktusa minden esetben a zenekar elvonulása legyen.

A csapatok díszszemléje

153. Nemzeti ünnepeink alkalmából és fontos állami vagy katonai jellegű események megünneplésekor a csapatoknál a díszszemlét az adott alkalomra külön kiadott rendelkezések szerint kell megtartani.
A Magyar Honvédség és a hagyományőrző szervezetek vagy külföldi partnerszervezetek közös rendezvényei külön terv (forgatókönyv) alapján kerülnek végrehajtásra.
Katonai rendezvényeken az alakzaton kívül (tribünön és máshol) – egyenruhát viselő személyek – a vezénylő parancsnok vezényszavára a Himnusz, a Szózat vagy a más nemzetek himnuszának felcsendülésekor tisztelgéssel teljesítsenek tiszteletadást.

Emlékmű- (emléktábla-) avatás, koszorúzás

154. Emlékmű- (emléktábla-) avatásra vagy koszorúzásra kirendelt díszalegység – a helyi lehetőségeknek megfelelően – a 74. ábra szerint az emlékművel szemben sorakozzon. Ezzel egy időben az emlékműnél (emléktáblánál) díszőröket kell felállítani.
Az elöljáró fogadását a 29. pont, a jelentést pedig a következő példa szerint kell végrehajtani: „Vezérőrnagy úr! Juhász Kálmán őrnagy, a díszszázad parancsnoka jelentem, az emlékműavatásra (koszorúzásra) a kirendelt díszszázad felsorakozott!"
A díszszázad köszöntése és a Himnusz elhangzása után „Díszszázad! Vigyázz! Pihenj!" -t kell vezényelni.
Az ünnepség lefolyása:
a) Az emlékműavatásra vonatkozó miniszteri határozat felolvasása, az emlékmű leleplezése és megkoszorúzása.
A parancs kihirdetése alatt a díszalegység teljesítsen tiszteletadást. Ezután „Díszszázad! Vigyázz! Pihenj!"-t kell vezényelni.
b) Az ünnepi beszéd befejezése után a koszorúzás alatt a zenekar játsszon koszorúzási zenét.
c) Az emlékmű megszentelése, megáldása (katonai és egyházi rendezvény esetén).
Miután a koszorúzás és az emlékmű megszentelése, megáldása megtörtént, a díszszázad parancsnoka vezényeljen: „Díszszázad! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!", a zenekar játssza a Szózatot.
d) A Szózat befejezése után a „Díszszázad! Vigyázz!" vezényszót kell adni.
e) A díszszázad a zene ütemére vonuljon el az emlékmű előtt díszmenetben.
f) Az ünnepséget a zenekar díszelvonulásával kell befejezni.
g) Külföldi (hazai) állami és társadalmi szervek vezetői, valamint egyházi méltóságok által végrehajtott koszorúzás esetén a kirendelt díszalegység, a díszőrök, a dobosok és kürtösök a 71. ábra szerint sorakozzanak fel.

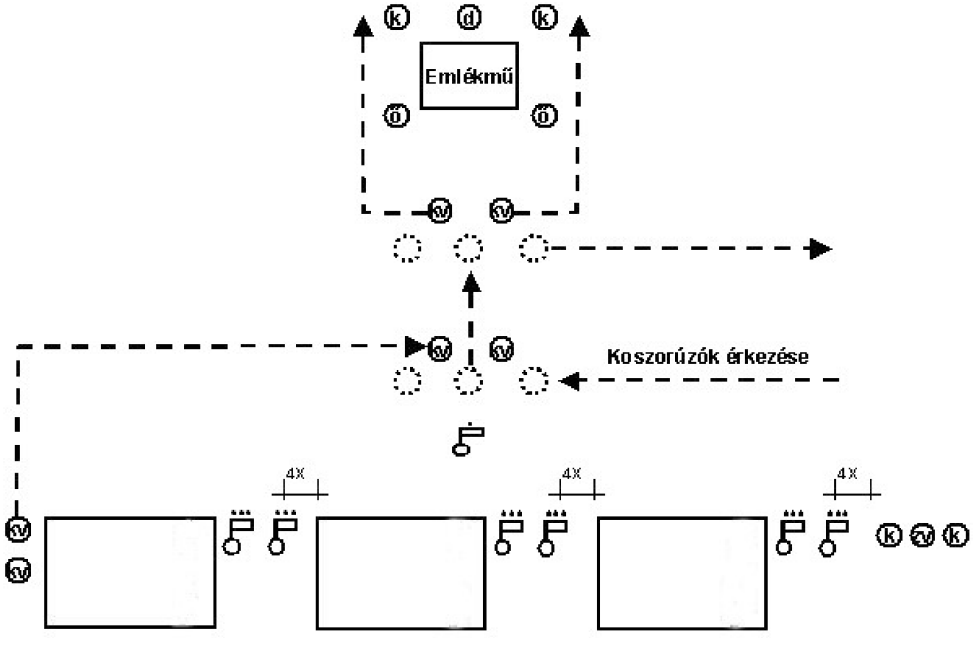

a)

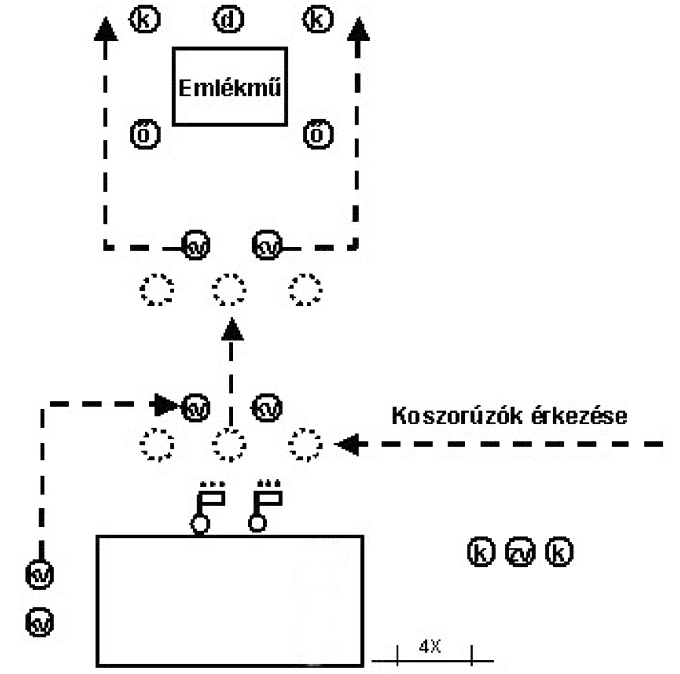

b)

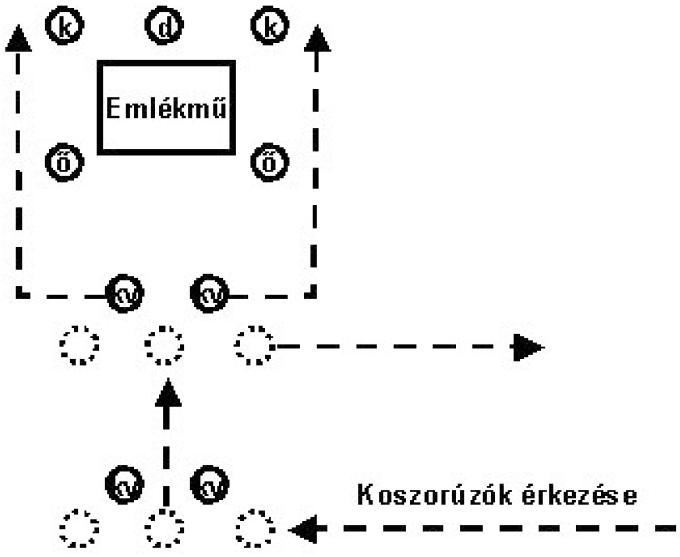

c)

74. ábra A koszorúzás lefolyása (változatok)

Ha a díszmenet végrehajtása nem megoldható, a díszalegység és a zenekar rendes lépésben vonuljon el a rendezvény helyéről. A rendezvényen részt vevők elvonulása után a díszőrparancsnok vonja be a díszőröket.

Viselkedési (magatartási) szabályok egyházi szertartásokon (ünnepségeken)

155. Egyházi szertartásokon (ünnepségeken) – egyénileg egyenruhában – részt vevő katonák az adott vallás előírásai (szokásai) szerint viselkedjenek.
A Magyar Honvédség hivatalos delegációjának, küldöttségének tagjai – az izraelita vallási szertartások kivételével – fedetlen fővel vesznek részt egyházi szertartásokon (ünnepségeken). A delegáció, a küldöttség tagjai, ha ülőhelyet tartottak fenn számukra, leülhetnek a szertartásokon (ünnepségeken). Amikor a szertartás rendje szerint a hívek

letérdelnek, ők maradjanak ülve, amikor a hívek felállnak ők is álljanak fel. Abban az esetben, ha a küldöttség valamelyik tagja az adott vallásfelekezet híve, viselkedhet annak előírásai szerint.
Egyházi szertartásokon – templomban és más helyen – nem kell tiszteletadást teljesíteni.
A katonai rendezvényeken részt vevő tábori lelkész(ek), magasabb beosztású egyházi személyek az emelvényen (díszemelvényen) foglaljanak helyet. Tevékenységüket a rendezvény jellegének megfelelően a katonai (egyházi) szabályozások szerint hajtsák végre.

Katonai temetés

156. Katonai temetés alkalmával a díszkíséret és a zenekar a ravatalozónál, a rendelkezésre álló helytől függően sorakozzon.
A temetés lefolyása:
– díszőrök felállítása;
– társadalmi díszőrök felállítása;
– belső ravatal bontása;
– a díszalegység parancsnoka vezényeljen „Díszszázad! Vigyázz! Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj”- et;
– koporsó (urna) külső ravatalra helyezése;
– Himnusz;
– a Himnusz elhangzása után a parancsnok vezényszavára a díszalegység fejezze be a tiszteletadást; beszéd(ek) (katonai szervezet, illetve az egyház részéről).
A külső ravatal bontása.
– a koszorúk járműre helyezése;
– a kijelölt koszorúknak (a család és a katonai szerv részéről maximum háromnak) a koszorúvivők kezébe adása;
– a koporsó elhelyezése a járművön;
– a zenekar a ravatal bontásakor gyászindulót játszik;
– a koporsó járműre helyezésével egy időben a vezénylő parancsnok vezényeljen: „Díszszázad! Vigyázz! Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!”
A koporsót szállító jármű megindulásakor a parancsnok vezényszavára a díszkíséret fejezze be a tiszteletadást.
A sírhelyhez a következő rendben kell menni:
– lelkész (katonai és egyházi közös temetések esetén);
– a koszorúvivő katonák, kettes oszlopban egymástól 3 lépés távközre;
– utánuk 3 lépésre az elhunyt érdemrendjeinek vivői, a kitüntetéseknek megfelelő sorrendben (egyes vagy kettes oszlopban); 5-10 lépésre a gépjármű (lövegtalp) a koporsóval, a díszőrök két oldalt oszlopban, a koporsó elejével és végével egy vonalban; az elhunyt hozzátartozói;
– a társadalmi szervek képviselői;
– a zenekar 5 lépésre, menetalakzatban;
– a díszkíséret 5-10 lépésre, menetalakzatban;
– a megjelent gyászoló közönség.
A menet alatt a zenekar dobosai megszakítás nélkül gyászmenetet, a zenekar megszakításokkal gyászindulókat játsszon. A díszkíséret a dob, illetve a zene ütemére meneteljen.
A temetés helyére való érkezéskor a zenekar szüntesse meg a játékát, és a díszkísérettel együtt – a helyi adottságok figyelembevételével – sorakozzon a sírnál.
A koszorút és érdemrendeket vivő katonák, valamint a díszőrök helyezkedjenek el a sírnál a kijelölt helyen. A koporsóvivők vegyék le a járműről a koporsót, vigyék a sírhoz, helyezzék a sír fölé.

Gyászbeszéd(ek) a katonai szervezet, illetve az egyház részéről

A koporsó sírba bocsátása alatt a díszkíséret és a csapatzászló teljesítsen tiszteletadást, s eközben kell végrehajtani az össztűz lövését. A koporsó sírba bocsátása után a díszkíséret parancsnoka vezényeljen: „Díszkíséret! Vigyázz! Pihenj!”
Az össztűz lövésére zászlóalj erejű díszkíséret esetén egy századot, század esetén egy szakaszt, szakasz esetén egy rajt kell kijelölni. Az össztűz lövésére kijelölt alegység tárba – zár alá – töltött és biztosított fegyverrel érkezzen a temetésre. Fegyverenként csak 3 db vaktöltényt szabad kiosztani, a töltést és a biztosítást egyenként ellenőrizni kell.

A díszkíséret parancsnoka az össztűz lövéséhez adja a „Súlyba!", majd a „Vállhoz!" és a „Tölts!" vezényszót. A „Vállhoz!" vezényszóra a gépkarabélyokat (puskákat) a katonák emeljék fel úgy, hogy a tusa a vállgödörbe kerüljön, a fegyver csöve pedig 45-60°-ban felfelé álljon. A „Tölts!" vezényszóra töltsék a fegyverüket csőre, és a gépkarabélyt állítsák egyes lövésre.
Az „Össztűz!" figyelmeztető részre (kard-, kézjelre) a katonák készüljenek fel, a „Tűz!" vezényszóra (a kard-, kéz lerántására) pedig egyszerre tüzeljenek.
Az össztűz befejezése után a díszkíséret parancsnoka vezényeljen: „Biztosíts! Mellre! (puska esetén: Lábhoz!) Pihenj!"
A koporsó elhantolása alatt, a koszorúk sírra helyezéséig a zenekar gyászindulókat játsszon. A koszorúk sírra helyezése után a díszkíséret teljesítsen tiszteletadást, a zenekar játssza a Szózatot.
A díszkíséret – ahol erre lehetőség van – a menetinduló ütemére díszmenetben vonuljon el az elhunyt sírja előtt, majd a zenekar kürtöse játssza el az „Il silenzió"-t, kérésre a takarodót. Miután a zenekar rendes lépésben elvonult, be kell vonni a díszőröket.

Hamvasztás előtti búcsúztatás

157. A végtisztesség megadását a 155. pontban előírtak szerint kell végrehajtani az alábbi eltérésekkel.
A koporsót a temetőben a ravatalozóépület előtt kell felravatalozni.
A ravatalozónál (a katonai szervezet, illetve az egyház részéről) elhangzott gyászbeszédek után a díszkíséret teljesítsen tiszteletadást, a kijelölt alegység lőjön össztüzet, az össztűz befejezése után a zenekar játssza el a Szózatot.
A díszkíséret teljesítsen tiszteletadást mindaddig, amíg a koporsót járműre nem helyezik.
A díszkíséret a temető kijáratáig kísérje a koporsót. A kijáratnál a díszkíséret álljon meg, a parancsnok adja a „Fogadás középről! Tisztelegj!" vezényszót. Miután a koporsót szállító jármű elhagyta a temető bejáratát, „Vigyázz!" vezényszót kell adni.
A búcsúztatás katonai része ezzel befejeződik.
Ha a búcsúztatás és a hamvasztás egy temetőben történik, a díszkíséret a ravatalozótól 150-200 m-re kísérje a koporsót, álljon meg és teljesítsen tiszteletadást míg a gyászmenet 40-50 méterre elhalad.

Hamvasztás utáni búcsúztatás

158. A végtisztesség megadását a 155. pontban előírtak szerint kell végrehajtani, az alábbi eltérésekkel.
A felravatalozott urna mellé 2 díszőrt kell állítani.
Az urna kolumbáriumba helyezésekor a díszkíséret és a csapatzászló teljesítsen tiszteletadást, a díszkíséretből kijelölt alegység lőjön össztüzet. Az urnatábla és a koszorúk elhelyezése alatt a zenekar játsszon gyászindulót.
Ha az elhunyt katonai díszkísérettel való búcsúztatása hamvasztás előtt megtörtént, az urnát a család és hozzátartozók jelenlétében kell elhelyezni a kolumbáriumba.
Szóróparcellában történő búcsúztatás:
– a díszalegység és zenekar elfoglalja a helyét;
– a hamvakat tartalmazó urna tároló helyről történő kihozatalakor és a tumbára történő elhelyezésekor a díszkötelék tiszteletadást teljesít;
– a kötelék tiszteletadásban marad, a zenekar a Himnuszt játssza;
– a Himnusz elhangzása után a kötelék befejezi a tiszteletadást;
– beszéd(ek) katonai szervezet, illetve egyház részéről;
– az urna szórótalpra történő kihelyezése;
– a szórás megkezdésekor a díszkíséret lőjön össztüzet;
– a szórás befejezésekor a díszkíséret tiszteletadást teljesít, a zenekar a Szózatot játssza;
– a díszkíséret – ahol erre lehetőség van – a menetinduló ütemére díszmenetben vonuljon el a „kegyeleti terület" előtt;
– ha díszmenet végrehajtása nem lehetséges, a Szózat elhangzása után a zenekar kürtöse játssza el a „Magyar takarodó"-t vagy külön kérésre az „Il Silenzio"-t;
– a „Magyar takarodó" (Il Silenzio) elhangzása után a díszkíséret és a zenekar rendes lépésben vonuljon el.

A katonai tiszteletadással történő temetések (hamvasztás előtti búcsúztatás, hamvasztás utáni búcsúztatás, szóróparcellában történő búcsúztatás) katonai egyenruhában résztvevő állománya a kirendelt díszalegység parancsnokának a tiszteletadásra vonatkozó vezényszavai elhangzását követően teljesítsen tiszteletadást.
Önállóan teljesítsen tiszteletadást az elhunyt iránt érzett kegyelet megnyilvánulásaként a temetőbe történő megérkezést követően a ravatal felé fordulva, illetve a temetőből történő távozáskor a behantolt sír (kolumbárium) irányába fordulva.

Az ideiglenes jelleggel létrehozott díszalegységek és a szervezett díszalegységek tevékenységének rendje állami vezetők fogadása esetén

159. Az állami vezetők fogadására kijelölt díszalegység egységes fegyverzettel, csapatzászlóval és zenekarral – a meghatározott helyen és időben – sorakozzon fel. Ha helyszűke miatt a zenekart nem lehet az alakzat mögött elhelyezni, a díszalegység jobb szárnyán sorakozzon.
Amikor a vendég (elöljáró és kísérete) a díszalegységet 40-50 lépésre megközelítette, a zenekar karmestere a kürtösök részére adja a „Hangszert fel!" jelet. A kürtösök játsszák a „Vigyázz!" jelet. A „Vigyázz!" jel elhangzását követően a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század)" „Vigyázz! Fogadás jobbról! Tisztelegj!" Hajtson végre „Balra át"-ot, díszlépésben menjen a vendég (elöljáró) elé, és tegyen jelentést. Például: „Elnök úr! Nagy Péter őrnagy, a díszzászlóalj parancsnoka jelentem, az Ön érkezése tiszteletére a díszzászlóalj felsorakozott!"
A díszalegység parancsnokának vezényszava után a zenekar játssza a „Rákóczi-induló"-t a jelentéstételig. A jelentéstétel után a vendég (elöljáró) és az őt kísérő személy a csapatzászló felé fordul, a zenekar játssza a vendég hazájának himnuszát, majd a magyar himnuszt.
A Himnusz (-ok) befejezése után az állami vezető megszemléli a díszköteléket. A köszöntés után a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz! Jobbra át!"-ot és a díszalegység vonuljon el díszmenetben az állami vezető előtt.
Az ünnepséget a zenekar díszelvonulásával kell befejezni.

VIII. FEJEZET
ALAKI SZABÁLYOK ÉS ALAKZATOK AZ ŐR- ÉS ÜGYELETI SZOLGÁLAT RÉSZÉRE

A kihallgatás vezetésének rendje

160. A szolgálati szabályzatban meghatározott személyek vonalban sorakozzanak a kihallgatásra, a napirendben előírt időpontban, a kihallgatás összeállítására kijelölt személy vezényszavára az ügyeleti szolgálat jobbról balra a szolgálatok szintjének és jellegének, továbbá a vezénylési parancsnak megfelelően helyezkedjen el.

75. ábra. A sorakozás rendje kihallgatáshoz

A kihallgatást a parancsnok utasítása alapján helyiségben vagy szabadban, de minden esetben zárt rendben kell megtartani.
Az elöljáró fogadására a kihallgatást összeállító személy adja a „Kihallgatás! Vigyázz! Jobbra nézz!" vezényszót az arcvonaltól és a jobb szárnytól két lépésre, vele szemben állva. Ezt követően forduljon az elöljáró felé, tisztelegjen, és

amikor az elöljáró megállt, tegyen jelentést, például: „Százados úr! Kiss zászlós, századvezénylő-tiszthelyettes jelentem, a kihallgatás hiánytalanul együtt áll!"

Ezután lépjen az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy az arcvonallal szembe kerüljön, engedje előre az elöljárót, vezényeljen „Vigyázz!"-t, és kövesse az elöljárót, a századnaplóba rögzítse a parancsnok intézkedéseit.

Az elöljáró az arcvonal előtt – folyamatosan tisztelegve – oldallépésekkel haladjon a jobb szárnytól balra, hallgassa meg a kihallgatáson részt vevők jelentését, kérelmét.

Amikor az elöljáró a kihallgatáson részt vevő személyek elé lépett, tisztelegjenek és jelentsék a megjelenés okát, például: „Százados úr! Siklósi tizedes jelentem, holnap 8.00-kor (a napirendben meghatározott időpontban) átveszem az épület- (alegység-) ügyeletes szolgálatot!", vagy „Alezredes úr! Pető főhadnagy, az első század parancsnoka jelentem, Keserű tizedest az Ön parancsára kihallgatásra elővezettem!"

Ezután a balszárnyról kezdve a rendeltek és kérelmezők részére egyenként határozza meg, hogy ügyükben ki, mikor, hol fog intézkedni; szabja meg a szolgálat általános feladatait; majd a szolgálatok szintjének és jellegének megfelelően külön-külön értékelje tevékenységüket és jelölje meg a feladatokat.

A rendelteket, kérelmezőket, valamint a szolgálatokat szintjüknek és jellegüknek megfelelően a „Végeztem!" vezényszóval bocsássa el, például: „Nagy tizedessel és elővezetőjével végeztem!", vagy „A katonai rendész szolgálattal végeztem!" Erre a vezényszóra a megnevezettek az elöljáróval egy időben tisztelegjenek, hajtsanak végre „Balra át"-ot és vonuljanak el.

Az őr- és ügyeleti szolgálat eligazításának rendje

161. Az őr- és ügyeleti szolgálat az eligazításhoz a napirendben előírt időben, a meghatározott helyen sorakozzanak.

Az egységügyeletes-helyettes az elöljáró fogadása előtt ellenőrizze a létszámot, az öltözetet, a felszerelés szabályosságát és rendezze az alakzatot.

Az elöljáró fogadását a 29. b) pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani. Az alegység megszólítás helyett „Szolgálat" megnevezést kell használni.

A jelentés, az arcvonal megszemlélése és a köszöntés után a laktanya- (objektum-) ügyeletes helyettese adja a „Vigyázz! Pihenj!" vezényszót. Ezután meg kell kezdeni a szolgálat felkészültségének ellenőrzését.

Az ellenőrzés befejezése után a laktanya- (objektum-) ügyeletes és helyettese lépjen az arcvonal közepe elé.

Az ismertetőjel megadására a laktanya- (objektum-) ügyeletes adja a „Szolgálat! Vigyázz!" Őrparancsnokok hozzám!" vezényszót. Az őrparancsnokok lépjenek ki a laktanya- (objektum-) ügyeletes elé és jelentkezzenek, például: „Őrnagy úr! Kiss tizedes, az egyes számú őrség parancsnoka jelentem, parancsára megjelentem!"

Az őrparancsnokok az ismertetőjel átvétele után a laktanya- (objektum-) ügyeletessel egy időben teljesítsenek tiszteletadást, hajtsanak végre „Hátra arc"-ot, és lépjenek be beosztási helyükre.

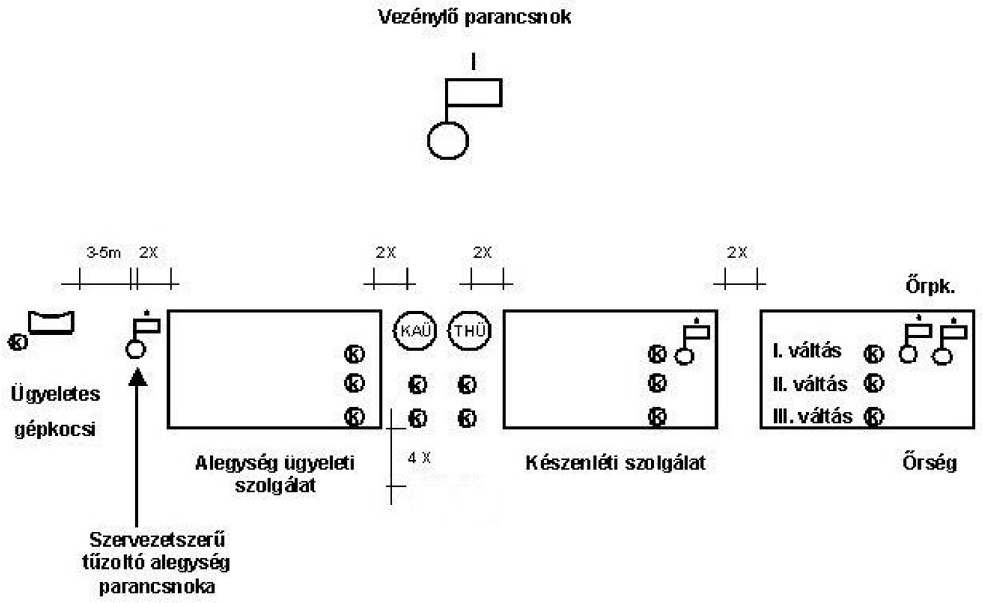

76. ábra. Az őr és ügyeleti szolgálat sorakozásának rendje eligazításhoz

Ezután a laktanya- (objektum-) ügyeletes vezényeljen: „Eligazítással végeztem! Szolgálat! Jobbra át! Lépés! Indulj!" Az eligazításon részt vevők parancsnokaik „Vigyázz! Jobbra (Balra) nézz!" vezényszavára díszmenetben vonuljanak el a laktanya- (objektum-) ügyeletes előtt.

Az őrségek és az őrök sorakozása váltáshoz

162. A régi és az új őrségek a váltás megkezdése előtt a kijelölt helyen sorakozzanak.

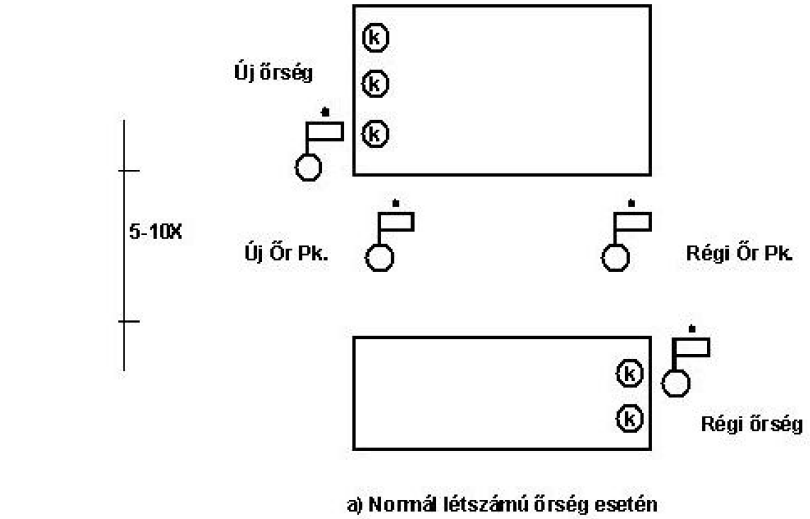

a) Normál létszámú őrség esetén

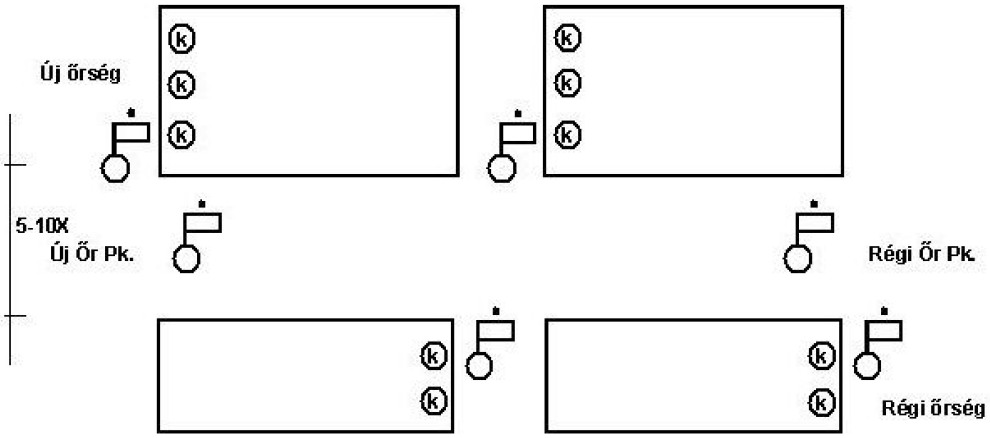

b) Nagy létszámú őrség esetén

77. ábra. Az őrségek sorakozása váltáshoz

A sorakozás befejezése után először az új, majd a régi őrparancsnok vezényeljen, például: „Új őrség! (Régi őrség!) Vigyázz! Középre nézz!" A vezényszavak elhangzása és végrehajtása után az őrparancsnokok teljesítsenek tiszteletadást, és tegyenek jelentést, például: „Törzsőrmester úr, Kiss törzsőrmester jelentem, az új őrség (régi őrség) váltásra felkészült!" Ezt követően vezényeljenek „Vigyázz!"-t, és kezdjék meg a váltást.
Az őrök váltáshoz történő sorakozáskor saját felvezetőjük „Első váltás! Sorakozó!" vezényszavára az őrszobában, arccal a kijárat felé sorakozzanak. A felvezető „Váltás! Vigyázz! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszavára a váltást a töltőhelyre kell vezetni.

78 ábra. Az őrök sorakozása váltáshoz

A fegyverek töltése és ürítése

163. Amikor a váltás a töltőhelyre érkezett, a felvezető vezényeljen „Váltás állj! Jobbra (Balra) át"-ot, lépjen a töltőállványhoz, töltse meg és biztosítsa fegyverét, vegye „Szíjra" helyzetbe, majd foglalja el helyét a töltés (ürítés) ellenőrzéséhez. A felvezető és az őrök a töltés (ürítés) végrehajtásához a 60. ábra szerint helyezkedjenek el.
A fegyverek töltését (ürítését) a felvezető vezényszavára és közvetlen ellenőrzésével, egyesével, a felvezető felőli szárnytól kezdve kell végrehajtani. A felvezető adja a „Váltás! Jobbról (Balról) egyesével tölts (üríts)!" vezényszót.
A fegyverek töltését (ürítését) az alábbi mozdulatokkal, illetve fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a katona vegye a fegyverét „Súlyba" helyzetbe, hajtsa ki a válltámaszt, bal lábbal lépjen egy lépést előre, és tegye a fegyverét az állványra.
b) Második ütem: vegye ki a tárat a tártáskából (ürítéskor a fegyverből), helyezze be a fegyverbe (ürítéskor a tártáskába), és biztosítsa a fegyvert. (Ürítéskor előzőleg húzza hátra a zárat, majd engedje előre, és húzza meg az elsütő billentyűt.)
c) Harmadik ütem: hajtsa be a válltámaszt, vegye „Szíjra" helyzetbe a fegyvert, és lépjen vissza a beosztási helyére. A következő katona külön vezényszó nélkül lépjen előre, és kezdje meg a töltés (ürítés) végrehajtását.

Ha az állomány készenléti szolgálatot lát el, a készültségi váltásban lévő őrök riasztáskor az őrparancsnok vagy a jelzőrendszer-kezelő parancsára vegyék magukhoz a fegyverüket és a tártáskát.
A töltő-ürítő hely felé haladva csatolják ki a tártáska fedelét. A töltő- és ürítő helyen az a)-b) alpontban meghatározott mozdulatokkal és fogásokkal – vezényszó bevárása nélkül, önállóan – hajtsák végre a töltést és ürítést. Gyalogos mozgás (futás) esetén fegyverüket „Súlyba", kerékpárral történő mozgás esetén „Hátra" helyzetben tartva menjenek a jelzést adó szektorhoz. A továbbiakban az őrutasítás előírásai szerint járjanak el.

79. ábra Töltőhely

A váltás felvezetése az őrhelyekre

A töltés (ürítés) végrehajtása után a felvezető vezényeljen: „Váltás! Jobbra (Balra) át! Irány utánam! Lépés! Indulj!" és vezesse a váltást az őrhelyekre (illetve az őrszobába).
A régi őrök leváltásakor az őrhelyekre történő menetben régi felvezető az új felvezető mellett balról haladjon; menet közben minden vezényszót (tiszteletadásra, megállításra) az új felvezető adjon.
Ha a felvezetés járművel történik, a járműre szállást a 120. pont szerint kell végrehajtani. A régi őrök leváltásakor az őrhelyekre történő menetnél a járművezető mellett a régi felvezető foglaljon helyet, visszafelé pedig az új.

Az őrök váltásának végrehajtása

164. Járművel történő felvezetéskor a felvezető – az őrutasításban meghatározott helyen – állítsa meg a járművet, adja a „Járműről!" vezényszót, vezesse a váltást a töltőhelyre, és az előírtak szerint járjon el.
Amikor a váltás az őrhelyet 6-8 méterre megközelítette az új felvezető adja az „Állj!" vezényszót, jelölje ki a biztosítót (a biztosítókat); határozza meg a figyelési szektort (szektorokat) úgy, hogy a figyelés körkörösen biztosítva legyen.
Ezt követően a régi felvezető „Őr! Az őrhelyét adja át!", majd az új felvezető „Énekes tizedes! Az őrhelyet vegye át!" vezényszavára a régi őr vegye fegyverét „Szíjra" helyzetbe, az új őr pedig lépjen eléje, és kezdjék meg az őrhely átadását, átvételét.
Ha a váltás őrtoronyban történik, a felvezetők csak a régi őrség leváltásakor menjenek fel a toronyba.
Az őrhely átvétele után az új őr tegyen egy lépést jobbra és előre, zárja a lábát és hajtson végre „Hátra arc"-ot, majd ezt követően az őrök tegyenek jelentést a felvezetőknek. Például: „Tizedes úr jelentem, az egyes számú őrhelyet hiánytalanul (vagy ezzel és ezzel a hiánnyal) átadtam (átvettem)!"
Őrtoronyban történő váltás esetén a régi őr a toronyból való leérkezés után a felvezetőnek, az új őr pedig a híradó eszközön az őrparancsnoknak tegyen jelentést.
Az új őr jelentésének befejezését követően a régi felvezető „Báthori tizedes! Az őrhelyről! Lépés! Indulj!" vezényszavára a régi őr lépjen be a sor végére, a biztosító vagy biztosítók a felvezető vezényszavára vegyék fegyverüket „Szíjra" helyzetbe és lépjenek be az alakzatba.
Az őrhelyek átadásáról érkező váltás élén a régi felvezető meneteljen és a szükséges esetekben ő vezényeljen. Az új felvezető a régi felvezető mellett balról haladjon.

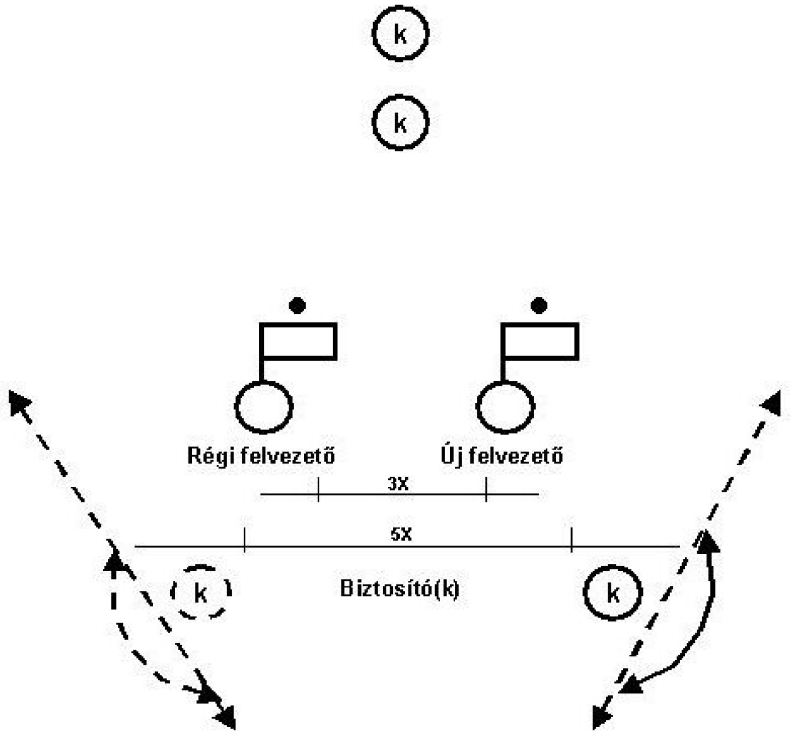

80. ábra. A váltás elhelyezkedése az őrhely átadásához

Ha a váltásnak az őrhelyre való felvezetése (szállítása) járművel történik, az őrhelyre való menetnél a járművezető mellett a régi, a váltás befejezése után pedig az új felvezető helyezkedjen el.
A fegyverek ürítése után a felvezetők tegyenek jelentést a váltásról az őrparancsnokoknak. Például: „Törzsőrmester úr! Nagy őrmester jelentem, az őrhelyeket hiánytalanul (vagy ezzel és ezzel a hiánnyal) átadtam (átvettem)!"

A felállított őrök ellenőrzése

165. A felállított őrök ellenőrzésekor – az ellenőrzés idejére – az őrhelyre érkező személyek a 81. ábra szerint helyezkedjenek el.

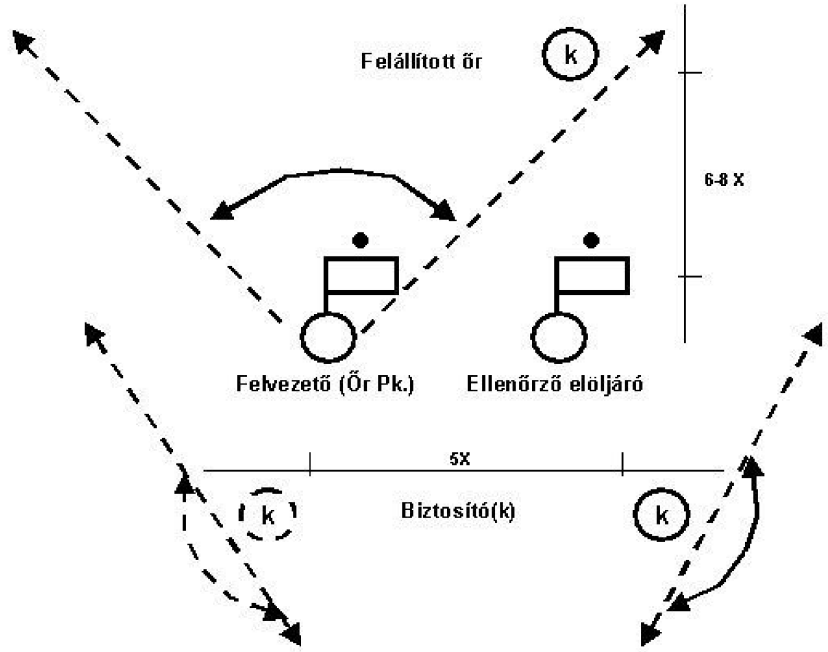

81. ábra. Az elhelyezkedés rendje a felállított őrök ellenőrzésekor

Miután a felállított őr meggyőződött a felvezető (az őrparancsnok) személyének valódiságáról, és az ellenőrző elöljárót előre szólította, a felvezető a biztosítókat kiléptette, vegye fegyverét „Szíjra" helyzetbe, álljon „Vigyázz" állásba és tegyen jelentést. Például: „Alezredes úr! Éber tizedes, kettes számú felállított őr jelentem, szolgálatom ideje alatt semmilyen esemény nem történt (vagy ezt és ezt tapasztaltam)!"
A felvezető (őrparancsnok) „Biztosító (Biztosítók) sorakozó!" vezényszavát követően az őr ismét vegye fegyverét „Tüzeléshez kész" helyzetbe.

Az őrség „Fegyverbe" szólítása tiszteletadás céljából

166. Az őrség az őrparancsnok „Őrség! Elöljáró érkezik! Fegyverbe!" vezényszavára – a készenlétben lévő személyek kivételével – az őrhelyek sorrendjében váltásonként, az őrszoba előtt kétsoros vonalban, „Mellre" helyzetben levő (tár nélküli) gépkarabéllyal sorakozzon.
Az őrparancsnok az őrség jobb szárnyáról vezényeljen: „Őrség! Vigyázz! Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!"
Amikor az elöljáró a jelentés fogadásához megállt, az őrparancsnok tegyen jelentést. Például: „Alezredes úr! Kovács törzsőrmester, az egyes számú őrség parancsnoka jelentem, szolgálatom ideje alatt az őrségnél és az őrhelyeken semmilyen esemény nem történt (vagy ez és ez történt)!"
Ezt követően az elöljáró intézkedése alapján vezényeljen „Vigyázz!"-t, majd „Oszolj!"-t.

82. ábra Gépkarabély tüzelésre kész helyzetben tartása (változat)

IX. FEJEZET
DÍSZELGÉS

167. A díszelgés a Magyar Honvédség központi díszelgő alakulatának (32. Budapest Díszzászlóalj), a vidéki helyőrségek ideiglenes jelleggel létrehozott díszalegységeinek és az átlagostól eltérő létszámú zenekaroknak készült, alaki tevékenységük szabályozására, a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatával összhangban.
Rendeltetése a (hazai és külföldi) protokollszabályok és a gyakorlatban kialakult rendtartások figyelembevételével szabályozni a főváros területén és a vidéki helyőrségekben – az általánostól eltérő s így több sajátossággal bíró – katonai rendezvények tartalmát és végrehajtásuk rendjét.
A katonai rendezvények jellegéből, helyéből adódó sajátosságok figyelembevételével segíti a rendezvények tartalmas, színvonalas előkészítését és végrehajtásuk egységes rendjét.
E fejezet előírásai magukban foglalják:
– a külföldi és hazai államfők, kormányfők és katonai vezetők fogadását;
– a Magyar Köztársaság lobogója fel- és levonásának rendjét;
– a zenés őrségváltást;
– a koszorúzási ünnepségeket;
– a díszőrök felállításának és váltásának rendjét;
– a tevékenységet nemzeti gyász esetén;
– a történelmi zászlók be- és kivonulásának rendjét és szabályait;
– a fegyverfogásokat (kard és karabély) állóhelyben és mozgás közben;
– a díszelgésekhez kapcsolódó zenekari tevékenységeket.

Államfők, kormányfők, nagykövetek, katonai vezetők fogadása

Bejelentett érkezésük esetén külföldi államok képviselőinek, valamint hazánk köztársasági elnökének, az Országgyűlés elnökének, a miniszterelnöknek, a Kormány tagjainak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának és Honvéd Vezérkar főnökének fogadására díszalegységet kell kirendelni. Külföldi államok képviselői esetében az előbbiekben felsoroltaknak megfelelő jogállású vezetőket kell figyelembe venni:
– a díszalegységek kirendelését külföldi vezetők érkezésekor a Honvéd Vezérkar főnökének intézkedése alapján a helyőrségparancsnokok végzik;
– a külföldi és hazai állam- és kormányfőket, az Országgyűlés elnökét zászlóalj erejű díszalegységgel kell fogadni;
– a külföldi katonai vezetőket (a nemzetvédelmi, illetve honvédelmi minisztert, NATO-főparancsnokot) és a Magyar Köztársaság honvédelmi miniszterét század erejű díszalegységgel kell fogadni;

– ha valamely katonai szervezethez a Kormány tagja, a Honvédelmi Minisztérium államtitkára, a Honvéd Vezérkar főnöke érkezik, fogadásukra szakasz erejű díszalegységet kell vezényelni;
– szakasz erejű díszalegységgel kell fogadni a hazánkba akkreditált nagyköveteket, a megbízólevél átadásakor.

A díszalegységek struktúráját és létszámát valamennyi esetben ezen fejezetben leírtak figyelembevételével kell kialakítani.
A díszalegységek összetétele:
a) Díszzászlóalj
– vezénylő parancsnok: 1 fő (főtiszt);
– századparancsnok: 3 fő (tiszt);
– zászlókísérő: 2 fő (tiszt, vagy tiszthelyettes);
– zászlóvivő: 1 fő (tiszt, vagy tiszthelyettes);
– 3×24 fős díszszázad: (összesen 72 fő legs.).
b) Díszszázad
– vezénylő parancsnok: 1 fő (tiszt);
– szakasz-parancsnok: 3 fő (tiszt, vagy tiszthelyettes);
– zászlókísérő: 2 fő (tiszt, vagy tiszthelyettes);
– zászlóvivő: 1 fő (tiszt, vagy tiszthelyettes);
– 3×18 fős díszszakasz: (összesen 54 fő legs.);
– 3×15 fős díszszakasz: (összesen 45 fő legs.);
– 2×18 fős díszszakasz: (összesen 36 fő legs.).
c) Díszszakasz
– vezénylő parancsnok: 1 fő (tiszt);
– zászlókísérő: 2 fő (tisztes, vagy tiszthelyettes);
– zászlóvivő: 1 fő (tisztes, vagy tiszthelyettes);
– 3×10 fős raj: (összesen 30 fő legs.);
– 2×10 fős raj: (összesen 20 fő legs.);
– 3×7 fős raj: (összesen 21 fő legs.);
– 3×6 fős raj: (összesen 18 fő legs.).
A kirendelt díszalegység a rendszeresített, az időjárásnak megfelelő, illetve a kirendelő parancsban meghatározott kifogástalan minőségű öltözetben, fegyverzettel, csapatzászlóval, és zenekarral a meghatározott helyen és időben sorakozzon fel.
A díszalegység parancsnoka jelentkezzen a kirendelő parancsban meghatározott, a végrehajtásért felelős személynél és pontosítsák a feladat-végrehajtás rendjét.
A szükséges mértékben jelölésekkel és jelzésekkel határozzák meg a díszalegység és a zenekar helyét, mozgási útvonalát, és gyakorolják be a feladat alaki mozzanatait.

A díszalegység tevékenységének rendje

168. A megindulási helyen történő sorakozás után, a díszalegység parancsnoka adja: „Díszzászlóalj (- század, – szakasz)! Vigyázz!" „Fegyvert szíjra!" „Menet!" „Irány utánam!" „Lépés! Indulj!" vezényszót. A vezényszó végrehajtást elrendelő „Indulj!" részére a zenekar játssza a „Fejérvári induló" című menetindulót.
Amikor a díszalegység első sora (csapatzászló) elérte a részére kijelölt helyet, a zenekar szüntesse be a menetinduló játszását, és a díszalegység parancsnoka „Helyben járás! Indulj!" – t (maximum 4-7 lépés), majd „Zászlóalj (-század, -szakasz)! Állj!" „Díszzászlóalj (- század, -szakasz)! Balra (jobbra) át!". Vezényszavakkal alakítsa meg a fogadás alakzatát.
A fordulat végrehajtása után: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Igazodj!" vezényszavakkal rendezze az alakzatot.
Az igazodás minden esetben a csapatzászló irányába történik, majd a díszalegység parancsnoka adja: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Vigyázz!" vezényszót. Erre a század- (szakasz-) parancsnokok forduljanak arccal az alegységük felé, ellenőrizzék a sorok igazodását, majd lépjenek beosztási helyükre.
A díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, – szakasz)! Pihenj! Szerelvényt igazíts!"- t. A vezényszó elhangzása után a (század, szakasz) parancsnokok a beosztási helyükről lépjenek előre, forduljanak az arcvonallal

párhuzamos irányba úgy, hogy a század (szakasz) első katonájával szembe kerüljenek, és oszloponként haladva ellenőrizzék a katonák ruházatát, felszerelését.

A végrehajtás után a parancsnokok álljanak meg a század, szakasz utolsó oszlopával szemben, majd a 2. század (szakasz) parancsnok jelére lépjenek helyükre, álljanak pihenj állásban.

Az díszalegység-parancsnok ezt követően vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Vigyázz!" „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Pihenj!"

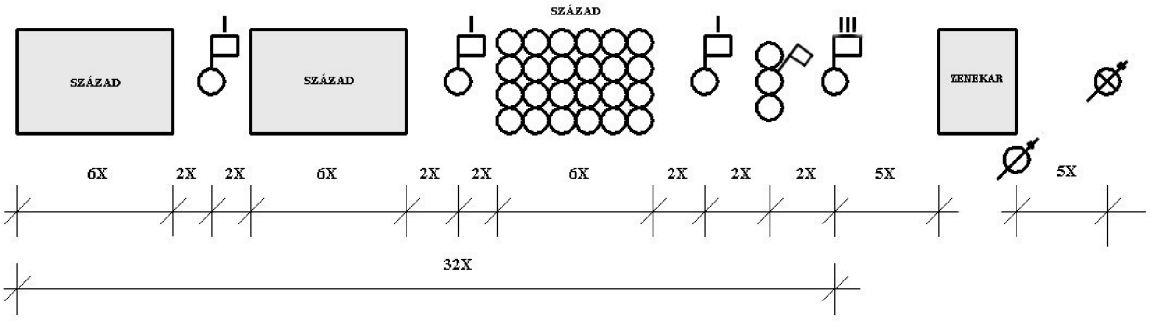

83. ábra Menetalakzat díszzászlóalj esetén

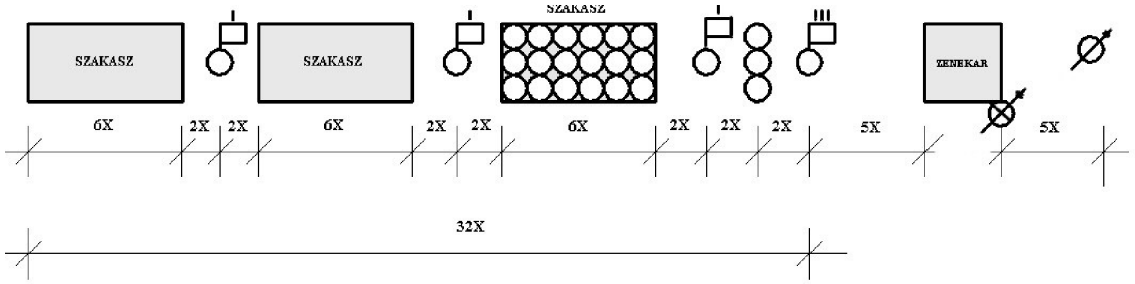

84. ábra Menetalakzat díszszázad esetén

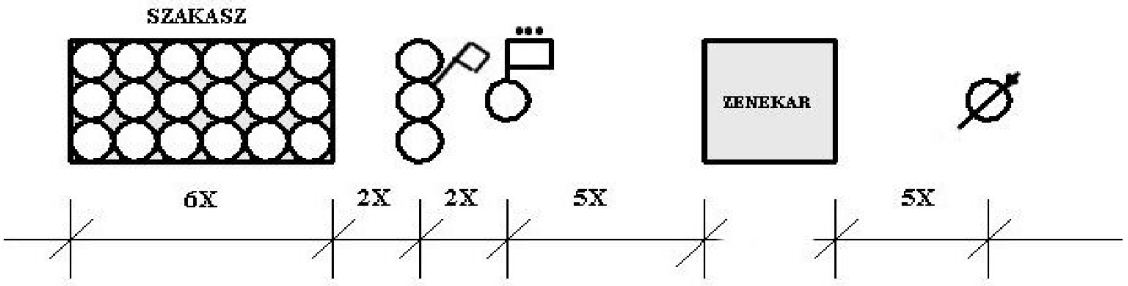

85. ábra Menetalakzat díszszakasz esetén

Fogadási alakzat

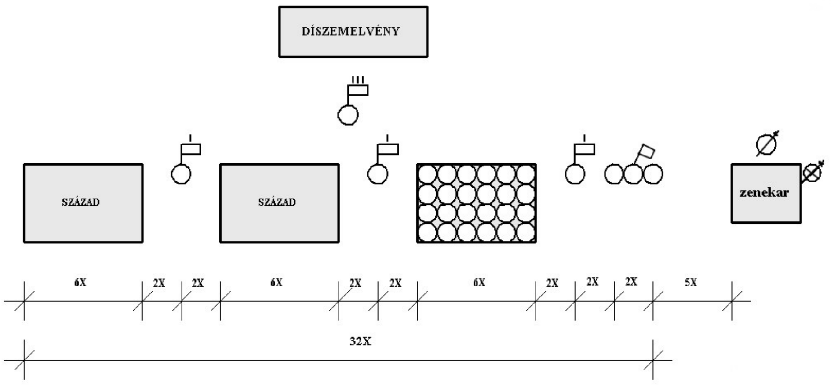

a)

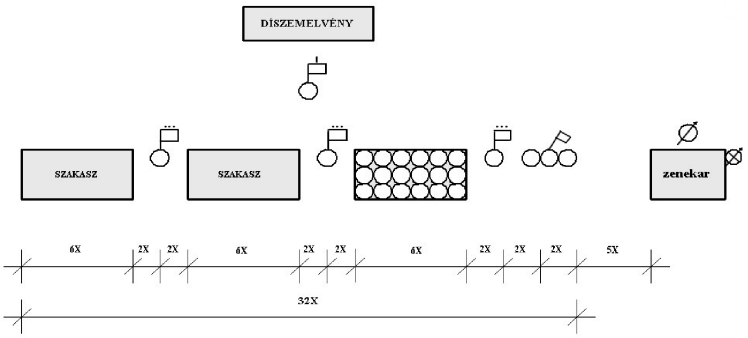

b)

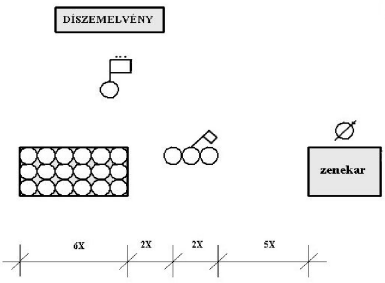

c)

86. ábra A díszalegységek sorakozása fogadáshoz a) díszzászlóalj-; b) díszszázad-; c) díszszakasz esetén

169. A kirendelő parancsban meghatározott személy jelére a zenekar karmestere a kürtösök részére adja a „Hangszert fel!" jelet. A kürtösök játsszák a „Vigyázz!" jelet.
A „Vigyázz!" jel elhangzása után a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Vigyázz!", „Fogadás jobbról! Tisztelegj!". A vezényszó elhangzása után a zenekar a „Rákóczi induló"-t játssza, a vezénylő parancsnok hajtson végre fordulatot, a zene ütemére díszlépésben menjen a vendég elé a csapatzászló vonaláig.
A zenekar szüntesse be a menetinduló játszását, a vezénylő parancsnok karddal teljesítsen tiszteletadást és jelentsen a vendégnek. Például: „Miniszterelnök úr (Köztársasági elnök úr, Tábornok úr!) Král Attila alezredes (százados, főhadnagy), a Díszzászlóalj (Díszszázad, Díszszakasz) parancsnoka jelentem, az Ön érkezése tiszteletére a Díszzászlóalj (-század, -szakasz) (és a Nemzeti Lovas Díszegység) felsorakozott!"
A jelentés szövege minden esetben magyarul történik.
A díszalegység parancsnokának jelentése után a parancsnok az elöljáróval (vendéggel) szemben marad.

A vendég és az őt fogadó személy a csapatzászló irányába fordul. Ezt követően a zenekar játssza el a vendég hazájának himnuszát, majd a magyar himnuszt. A himnuszok elhangzását követően az alegységparancsnok továbbra is tiszteletadást teljesítve, lépjen az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal.

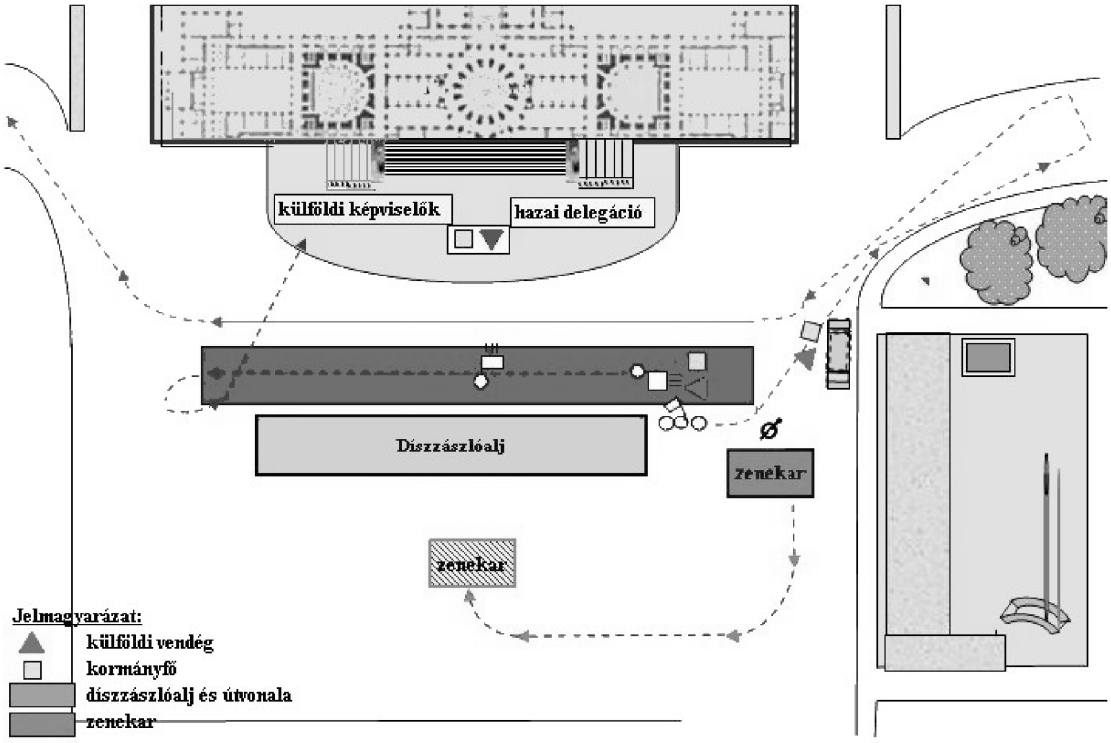

87. ábra Külföldi kormányfő fogadásának rendje

A zenekar játssza a „Rákóczi-induló”-t. A díszalegység parancsnoka engedje előre az elöljárót 2-3 lépésre, hajtson végre fordulatot az elöljáró (vendég) irányába és rendes lépésben kövesse. Az alakzat végéhez érve lépjen az elöljáró mögé, várja meg annak visszafordulását, karddal teljesítsen tiszteletadást, vegye a kardot „szíjra helyzetbe”, hajtson végre fordulatot és menjen az alakzat közepére (a vezénylés helyére). A díszalegység parancsnokának megállásával egy időben a zenekar szüntesse be a menetinduló játszását.

Térkiürítés, díszmenet

170. A térkiürítés megkezdése előtt a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Fegyvert! Lábhoz!”, „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Fegyvert! Szíjra!”. „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Balra (Jobbra) át!”
A fordulat végrehajtása után a zászlóvivő és a zászlókísérők, valamint az alegységparancsnokok lépjenek a meghatározott helyükre, és a vezénylő parancsnok rendes lépésben menjen az alakzat élére, majd adja: a „Díszmenet!” „Irány utánam! Lépés! (Várja meg a csapatzászló vállra vételét.) Indulj!” vezényszavakat.
A zenekarvezető a vezényszavak elhangzása közben a dobok ütemére vezesse a zenekart a meghatározott helyre, ezzel teret biztosítva az akadálytalan kivonulásához.
Az alegységparancsnok vezényszavának elhangzásakor, annak elrendelő részével egy időben a zenekar játssza a „Hunyadi-” vagy a „Zrínyi-menetinduló”-t. A díszalegység, a menetindulóra térkiürítést hajt végre és felkészül a díszmenet végrehajtására. A díszalegység díszmenetének megkezdése előtt a zenekar térjen át a „Magyar díszmenetinduló” játszására. A díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Vigyázz!”
A díszalegység hajtsa végre a fegyverfogásokat, és térjen át díszlépésre. Amikor díszalegység utolsó sora 10-15 lépés távolságra elhagyta a vendég vonalát, a parancsnok vezényeljen: „Díszzászlóalj (-század, -szakasz)! Pihenj!”
Az alegység hajtsa végre a fegyverfogásokat és térjen át rendes lépésre, vonuljon a meghatározott helyre. A vezénylő parancsnok „Pihenj!” vezényszavának elhangzása után a zenekar szüntesse meg a menetinduló játszását, zenei áttérés után vonuljon a vendég elé, teljesítsen tiszteletadást és a díszalegység elvonulásának irányába hajtson végre

fordulatot, vonuljon ki a fogadás helyéről, kövesse a díszalegységet, szüntesse be a zenét és a dobok ütemére vonuljon a meghatározott helyre.

Díszmenet nélkül végrehajtott fogadások alkalmával a térkiürítést úgy kell végrehajtani, hogy a zenekar a végrehajtás helyszínéről a díszalegység után vonul ki.

A nem szervezetszerű díszalegységek a fegyverfogásokat az alaki szabályzatban előírtak szerint, a rendszeresített fegyverzettel hajtják végre.

A Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes fel- és levonása, félárbocra engedése

A Magyar Köztársaság lobogójának felvonása

171. A lobogó felvonására kirendelt állomány összetétele:
– díszzászlóalj (összetétele megegyezik az állam- és kormányfők fogadására kirendelt állománnyal);
– zenekar
– lobogófelvonó parancsnok: 1 fő (főtiszt, engedélykérő parancsnok);
– lobogófelvonó: 2 fő (tiszt);
– díszőrparancsnok: 2 fő (tiszt, tiszthelyettes);
– lobogóvivő: 6 fő (tiszthelyettes, legs.);
– díszőr: 2 fő (legs.);
– dobos (48-as kisdobos): 2 fő (zenész tiszthelyettes).

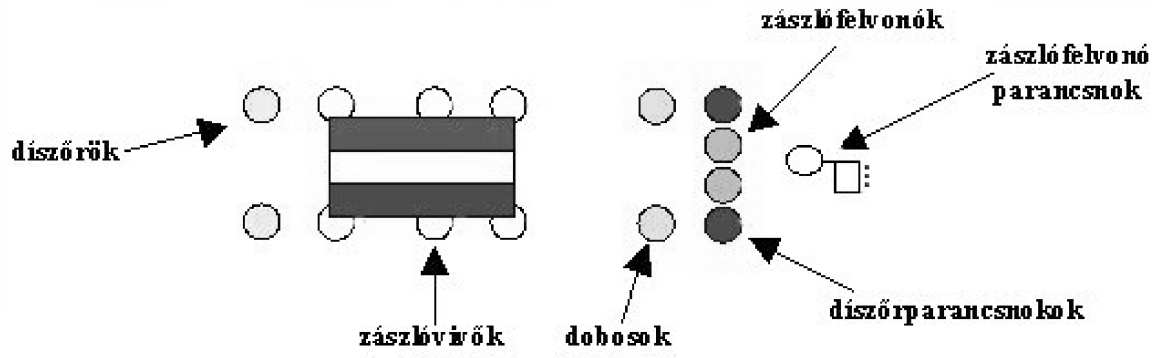

88. ábra A lobogófelvonók elhelyezkedése

A lobogó felvonásának rendje

A díszzászlóalj, a zenekar és a lobogófelvonó állomány vonuljon be a térre. (Az állam- és kormányfők fogadásánál előírt vezényszavakra alakítsa meg az alakzatot).

Az érkező Magyar Köztársaság elnökét fogadja a HM Honvéd Vezérkar főnöke és Budapest helyőrségparancsnoka. A helyőrségparancsnok jelent a katonai tiszteletadás rendjéről.

A kirendelő parancsban megjelölt személy jelére a zenekar karmestere a kürtösök részére adja a „Hangszert fel!" jelet. A kürtösök játsszák a „Vigyázz!" jelet.

A „Vigyázz!" jel elhangzása után a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj! Vigyázz!", „Fogadás balról (jobbról)! Tisztelegj!"

A vezényszó elhangzása után a zenekar a „Rákóczi induló"-t játssza, a vezénylő parancsnok hajtson végre fordulatot, a zene ütemére díszlépésben menjen a csapatzászló vonaláig.

A Magyar Köztársaság elnökét a Honvéd Vezérkar főnöke a csapatzászlóig kíséri, ahol fogadják a díszzászlóalj parancsnokának jelentését. A zenekar szüntesse be a menetinduló játszását, a vezénylő parancsnok karddal teljesítsen tiszteletadást és jelentsen a köztársasági elnöknek. Például: „Köztársasági elnök úr! Kiss Ferenc őrnagy, a díszzászlóalj parancsnoka jelentem, ... alkalmából a Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonására a díszzászlóalj felsorakozott!"

A csapatzászló előtt a köztársasági elnök főhajtással, a HM Honvéd Vezérkar főnöke tisztelgéssel teljesít tiszteletadást. A jelentéstétel után a zenekar folytassa a „Rákóczi-induló"-t. A díszalegység parancsnoka lépjen az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba. Engedje előre a köztársasági elnököt és az őt kísérő Honvéd Vezérkar főnökét 2-3 lépésre, majd hajtson végre fordulatot, és kísérje őket.

Amennyiben a zászlófelvonáson részt vesz a Magyar Köztársaság Nemzeti Lovas Díszegysége, fogadják a díszegység parancsnokának jelentését.

A zenekar folytassa a menetinduló játszását, amíg a köztársasági elnök és a HM Honvéd Vezérkar főnöke elfoglalja helyét a Magyar Köztársaság zászlajának talapzatánál. A díszalegység parancsnok menjen a vezénylési pontra, és vezényeljen: „Díszzászlóalj! Fegyvert! Lábhoz!", „Díszzászlóalj! Fogadás balról! A Magyar Köztársaság zászlajának tisztelegj!"

A lobogókíséret parancsnoka „Lobogófelvonók! Díszőrök! Irány utánam! Lépés! Indulj!" vezényszavával indítja el a menetet.

A lobogófelvonók és a díszőrök lassú díszlépésben, a '48-as dobok ütemére vonuljanak be a köztársaság lobogójával úgy, hogy annak piros sáv része a haladási irányhoz viszonyítva jobb oldalon legyen. A lobogófelvonó parancsnok a díszzászlóalj alakzatának élén az „Őrség! Állj!" vezényszóval állítsa meg a lobogófelvonó állományt.

A zászlófelvonók megállása után a díszzászlóalj parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj! Fegyvert! Lábhoz!". A lobogófelvonók parancsnoka díszlépésben menjen a vezénylési pontra, és kérjen engedélyt a Magyar Köztársaság Zászlajának felvonására. Például: „Köztársasági elnök úr! Kiss Ferenc őrnagy, a díszőrség parancsnoka kérek engedélyt …….. alkalmából a Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonására.

A köztársasági elnök „Engedélyt megadom" válaszára az „Értettem" szóval válaszoljon és azt követően vezényeljen: Lobogófelvonók és díszőrök! Felállítási helyre! Lépés! Indulj!". A lobogófelvonók a vezényszó „Indulj!" részére, lassú díszmenetben menjenek a meghatározott helyükre.

A lobogó rögzítését követően a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj! Fogadás középről! A Magyar Köztársaság lobogójának tisztelegj!". A lobogótartó árbocnál lévő díszőrök a díszalegység parancsnokának vezényszavára hajtják végre a fegyverfogásokat.

A vezényszó elhangzása után a zenekar a Himnuszt játssza. A lobogófelvonó tiszt a lobogót vonja fel úgy, hogy a Himnusz befejezésekor érjen fel a lobogótartó árboc csúcsához.

A lobogó felvonása után a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszzászlóalj! Fegyvert lábhoz!"

Ezt követően a lobogófelvonó (engedélykérő) parancsnok lépjen a lobogófelvonók elé (a lobogótartó árboccal szembe) és vezényeljen: „Lobogófelvonók! Irány utánam! Lépés! Indulj!"

A vezényszó „Lépés" részére a végrehajtók a lobogófelvonó (engedélykérő) parancsnok felé „Jobbra és balra át"-ot, a dobosok és a díszőrparancsnok „hátra arcot" hajtanak végre. Az „Indulj" részére a 48-as dobosok ütemére vonulnak.

A díszalegység arcvonalát elhagyva a lobogófelvonó (engedélykérő) parancsnok vezényeljen: „Rendes lépés! Indulj!".

A végrehajtó állomány áttér rendes lépésre, és a meghatározott helyre vonul.

A díszalegység és a zenekar az államfők, kormányfők fogadásánál előírtak szerint térkiürítést hajt végre, majd díszmenetben elvonul a felvont Magyar Köztársaság lobogója előtt.

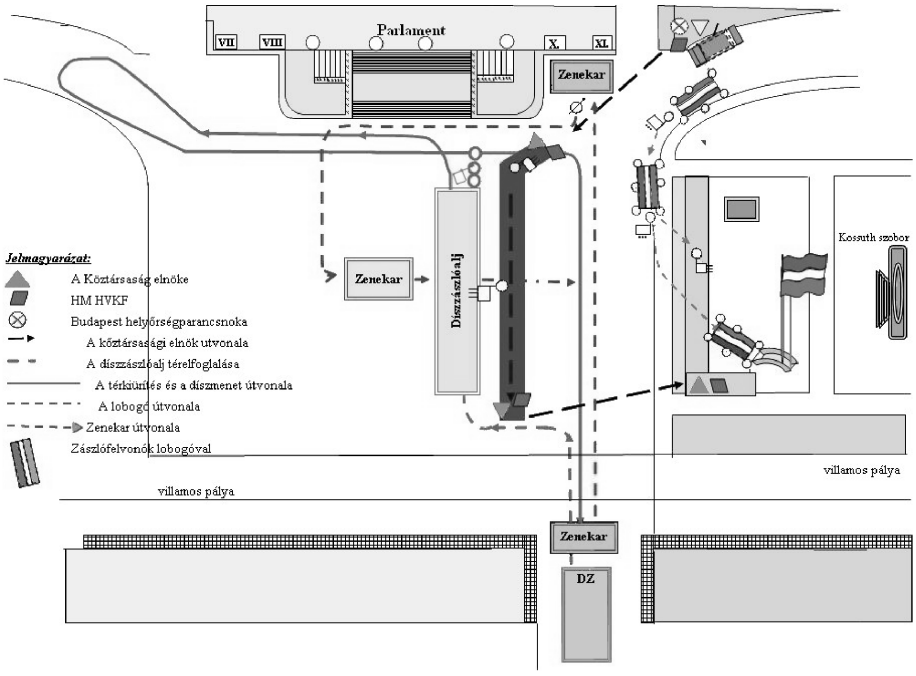

89. ábra A lobogófelvonás rendje

A Magyar Köztársaság lobogójának levonása

172. A lobogó levonására kirendelt állomány összetétele:
– a díszszázad (összetétele megegyezik a katonai vezetők fogadására kirendelt állománnyal);
– zenekar;
– lobogólevonók (összetétele megegyezik a lobogófelvonásra kirendelt állománnyal).

A lobogó levonásának rendje

A díszalegység, a lobogólevonók és a zenekar a rendezvény kezdete előtt 15 perccel a sorakozzanak a meghatározott helyen. A díszőrök a felállítási helyükön állnak.
Az elöljáró fogadása az állam- és kormányfők fogadásánál előírtak szerint történik.
Amikor az elöljáró elfoglalta helyét a lobogó talapzatánál, a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszszázad! Fegyvert lábhoz!". A díszőrség parancsnoka díszlépésben lépjen a vezénylési pontra, és kérjen engedélyt a lobogó levonására Például: „…….. Úr! Zsolnai Tamás őrnagy, a díszőrség parancsnoka kérek engedélyt Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes levonására.
Az elöljáró „Engedélyt megadom!" válaszára „Értettem!" szóval válaszoljon, forduljon a lobogólevonók irányába, és vezényeljen: „Lobogólevonók! Felállítási helyre! Lépés! Indulj!"
A lobogólevonók a vezényszó „Indulj!" részére lassú díszlépésben menjenek a meghatározott helyükre. A felállás megegyezik a zászlófelvonásakor alkalmazott elhelyezkedéssel.
Miután a lobogólevonók elfoglalták helyüket, a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszszázad! Fogadás középről! A Magyar Köztársaság lobogójának tisztelegj!"
Ezzel egy időben a díszőrök a díszszázaddal együtt végrehajtják a fegyverfogást. A vezényszó elhangzása után a zenekar a Szózatot játssza. A lobogólevonás és a Szózat egy időben fejeződjön be.
A lobogólevonók (engedélykérő) parancsnoka menjen a lobogólevonók élére és vezényeljen: „Díszőrök! Fegyvert lábhoz!" „Díszőrök! Fegyvert szíjra!"„Lobogólevonók és díszőrök! Irány utánam! Lépés! Indulj!"
A vezényszó „Lépés" részére a végrehajtók a lobogólevonó (engedélykérő) parancsnok felé „Jobbra és balra át"-ot, a dobosok és a díszőrparancsnok „hátra arcot" hajtanak végre. Az „Indulj" részére a '48-as dobosok ütemére vonulnak.
A díszalegység arcvonalát elhagyva a lobogólevonó (engedélykérő) parancsnok vezényeljen: „Rendes lépés! Indulj!"
A végrehajtó állomány áttér rendes lépésre, és a meghatározott helyre vonul.
A lobogólevonók kivonulása után a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszszázad! Fegyvert lábhoz!". „Díszszázad! Fegyvert szíjra!". „Jobbra (balra) át!", „Menet!" „Irány utánam! Lépés! Indulj!"
A zenekar a vezényszó elrendelő részére kezdje meg a menetinduló játszását.
A díszalegység parancsnoka rendes lépésben vezesse el az alegységet a meghatározott helyre. Az alegység elvonulása után a zenekar is vonuljon el.

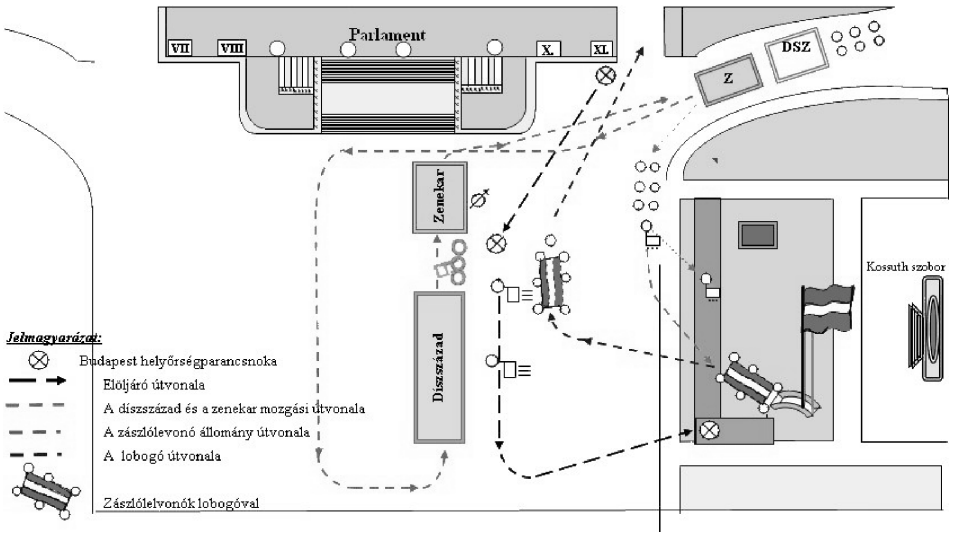

90. ábra A lobogólevonás rendje

A lobogó félárbocra engedése és az azt követő levonása

173. Nemzeti gyász esetén vagy külön intézkedésre a Magyar Köztársaság lobogóját fel kell vonni, majd félárbocra kell engedni. A gyász napja után a félárbocra eresztett zászlót le kell vonni.

a) A kirendelt állomány összetétele

Megegyezik a lobogó fel- és levonásánál előírtakkal.

b) A lobogó félárbocra engedésének és levonásának rendje

A félárbocra engedés a lobogó felvonásával kezdődik, a tevékenység rendje megegyezik a lobogó felvonásánál előírtakkal.

A lobogó félárbocra engedéséhez a zenekar játssza el a Szózatot. A Szózat hangjaira a lobogófelvonó tisztek a felvont lobogót engedjék vissza félútig. A félárbocra engedett lobogó levonása megegyezik a lobogó levonásánál előírtakkal, azzal a különbséggel, hogy a lobogó levonása előtt, a félárbocon lévő lobogót a Himnusz hangjaira fel kell vonni.

Díszalegység parancsnokának jelentése: „Köztársasági elnök úr! Král Attila alezredes, a díszszászlóalj parancsnoka jelentem, a Magyar Köztársaság lobogójának ünnepélyes felvonására és félárbocra engedésére a díszszászlóalj felsorakozott."

Lobogólevonó (engedélykérő) parancsnok jelentése: „Köztársasági elnök úr! Nagy János őrnagy, a díszőrség parancsnoka kérek engedélyt ..... alkalmából a Magyar Köztársaság Lobogójának ünnepélyes felvonására és félárbocra engedésére."

91. ábra A lobogó felvonása

Zenés őrségváltás

174. A kirendelt állomány összetétele:

– díszőrparancsnok: 2 fő (tiszt);

– 2 váltás díszőrség: 10-10 (vagy 6-6) fő (ebből a régi díszőrségből 2 fő díszőrséget teljesít a lobogó talapzatán);

– zenekar.

A zenés őrségváltás rendje

A zenekar foglalja el a helyét a meghatározottak szerint és játsszon indulókat. A rendezvényért felelős személy jelzésére a zenekar szüntesse be az indulók játszását, és a kürtösök játsszák az „Őr- és ügyeleti szolgálatok gyülekező" jelet. A régi és az új őrség a meghatározott helyen sorakozzon.

A zenekar a „Rákóczi indulót" játssza, az őrségek díszlépésben vonuljanak az őrségváltás helyére.

Miután párhuzamosan egymás mellé értek a zenekar fejezze be a játékot, a régi díszőrség parancsnoka vezényeljen mindkét díszőrségnek: „Helyben járás! Indulj!". „Őrségek! Állj!"

A vezényszó végrehajtása után először a régi majd az új díszőrparancsnok vezényeljen: „Régi díszőrség (Új díszőrség)! Balra át!". „Régi díszőrség (Új díszőrség)! Igazodj!" „Régi díszőrség (Új díszőrség)! Vigyázz!"

Ezt követően zenekar kürtösei játsszák a „Vigyázz" jelet. A díszőrparancsnokok vezényeljenek „Régi díszőrség (Új díszőrség)!, Fogadás középről! Tisztelegj!"

Miután a díszőrségek végrehajtották a tiszteletadást, mindkét díszőrparancsnok díszlépésben a saját díszőrsége arcvonalától lépjen előre 2 lépést. Megállás után forduljanak egymással szembe („Balra át"-ot hajtsanak végre). Jelentsék az őrzés átadás-átvételét Például: „Főhadnagy úr! Pásztor Antal főhadnagy, a régi díszőrség parancsnoka jelentem, a …… őrzését átadom", illetve „Főhadnagy úr! Szutár Csaba főhadnagy, az új díszőrség parancsnoka jelentem, a …… őrzését átveszem!"

Ezt követően mindkét őrparancsnok a „Régi díszőrség (Új díszőrség)! Fegyvert lábhoz! „Pihenj!" vezényszavával vetesse lábhoz a fegyvert.

Ezt követően az új díszőrparancsnok hajtson végre „Hátra arc"-ot.

A régi díszőrparancsnok díszlépésben menjen az új díszőrparancsnok bal oldalára, hajtsanak végre a díszőrök felvezetéséhez szükséges fordulatokat. Ezt követően az új díszőrparancsnok vezényel: „Első váltás! Vigyázz! Fegyvert szíjra! Jobbra át! Irány utánam! Lépés! Indulj!"

Az első váltás fegyverfogásával egy időben a díszőrséget teljesítő díszőrök „Tisztelegj!" fogást teljesítenek. A díszőrség első váltás megindulásával egy időben a zenekar játssza az „Őrségek menete" jelét, mindaddig, amíg az új díszőrök felállítási helyükre érnek.

Az új díszőrség vonuljon a felállítási helyre, a két díszőrparancsnok és a díszőrök álljanak meg az emlékmű előtt, a zenekar szüntesse be a játékát. A díszőrök lassú díszmenetben menjenek a felállítási helyükre, és önállóan, egyszerre álljanak meg.

Az új díszőrparancsnok vezényeljen: „Díszőrök! Fegyvert lábhoz!", „Díszőrök! Hátra arc!", „Díszőrök! Igazodj!", „Díszőrök! Vigyázz!" A régi díszőrparancsnok adja a „Régi díszőrök! Fegyvert szíjra!", „Régi díszőrök! Felállítási helyről! Lépés! Indulj!", „Őrség! Állj!" vezényszavakat.

A régi díszőrség „Fegyvert szíjra" vezényszó végrehajtásával egy időben az új díszőrség „Tisztelegj" fogást hajt végre.

A díszőrparancsnokok hajtsanak végre „Hátra arc!"-ot, a régi díszőrparancsnok vezényeljen: „Irány utánam!" Lépés indulj!"

A zenekar a vezényszó elhangzását követően játssza az „Őrségek menete" jelet. A díszőrparancsnokok a megindulás első ütemében tiszteletadás teljesítésével vonulnak beosztási helyükre.

Az őrparancsnokok és régi díszőrök a beosztási helyükön önállóan állnak meg és veszik „lábhoz" helyzetbe a fegyvert.

A váltás végrehajtása után mindkét díszőrség vonuljon el díszmenetben az emlékmű előtt, a zenekar a „Magyar díszmenet" indulót játssza.

A zenekar díszelvonulása jelzi a zenés őrségváltás végét.

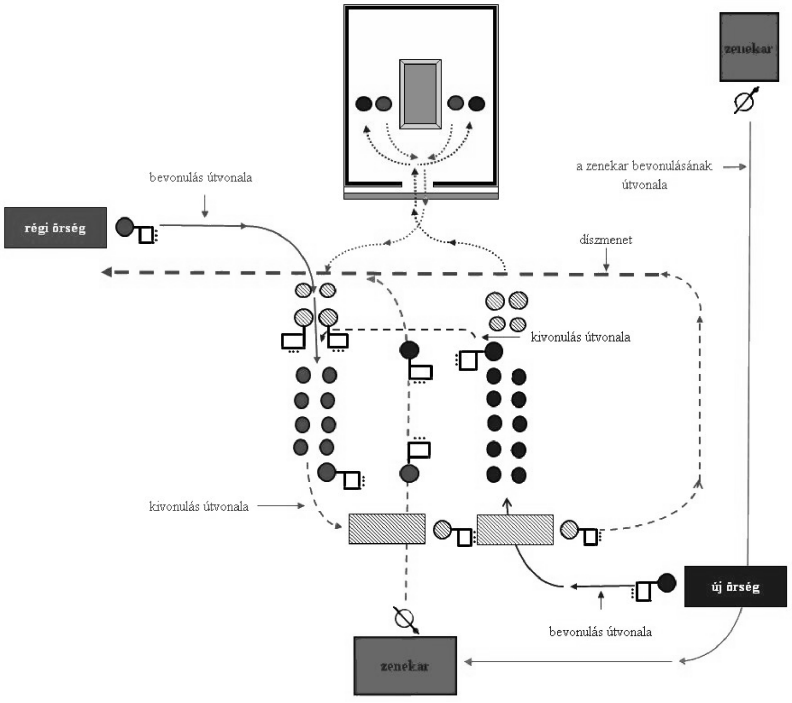

92. ábra Zenés őrségváltás alaki rendje (2×10 fős váltás)

Magyarországra akkreditált nagykövetek fogadása

175. A hazánkba akkreditált nagyköveteket, megbízólevelük átadásakor szakasz szintű díszalegységgel kell fogadni.
A díszalegység kirendelését – a Külügyminisztérium protokollfőnöke igényének figyelembevételével – Budapest helyőrségparancsnoka végzi.
A díszalegység összetétele:
– vezénylő parancsnok: 1 fő (tiszt);
– zászlókísérő: 2 fő (tts. vagy ts.);
– zászlóvivő: 1 fő (tts. vagy ts);
– végrehajtó állomány: 2×10 fős raj, rajonként 10 fő beosztott (legs.);
– zenei részleg: 1 fő (kürtös), 1 fő (dobos).

93. ábra Díszalegység felsorakozása

Hazánkba akkreditált nagykövetek fogadására kirendelt díszalegység a rendszeresített – az időjárásnak megfelelő – öltözetben, fegyverzettel, továbbá csapatzászlóval, a feladat megkezdését megelőzően 1 órával előbb érkezzen a meghatározott helyre, és ott az adott rendezvényszervezésért felelős személlyel egyeztesse a feladat végrehajtásának rendjét.
Ebben az időben hajtsa végre adott helyszínen a feladatra történő speciális felkészülést.
A végrehajtás helyszínén a szükséges mértékben jelölésekkel és jelzésekkel jelöljék az alegység helyét, mozgási útvonalát.

A díszalegység tevékenységének rendje

A megindulási helyen történő sorakozó után, a díszalegység parancsnok vezényszavára a dob ütemére a díszalegység foglalja el a helyét. A díszalegység parancsnok vezényli: „Díszszakasz! Vigyázz!", „Fegyvert szíjra!", „Menet!" „Irány utánam!", „Lépés! Indulj!"
A zenei részleg (2 fő) a díszalegység mögött vonuljon a részére kijelölt helyre, amikor az alegység a helyét megközelítette (3-4 lépés) a dobos szüntesse meg a játékot, a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Helyben járás! Indulj!" (maximum 4-7 lépés), majd „Szakasz! Állj!". „Díszszakasz! Jobbra Át!"
A következő vezényszavakkal alakítsa meg a fogadás alakzatát: „Díszszakasz! Igazodj!" (Az igazodás a csapatzászló irányába történjen.). „Díszszakasz! Vigyázz!", „Díszszakasz! Pihenj! Szerelvényt igazíts!". „Díszszakasz! Vigyázz!" és „Díszszakasz! Pihenj!".
Ezzel a tevékenységgel a kirendelt alegység végrehajtotta a fogadás előkészítői részét.

A fogadási feladatok végrehajtásának rendje

A nagykövet megérkezését követően Budapest helyőrségparancsnoka tájékoztassa a fogadás lefolyásának rendjéről.
A kürtös játssza a „Vigyázz!" jelét.
A „Vigyázz!" jel elhangzása után a díszalegység parancsnoka vezényeljen:„Díszszakasz! Vigyázz!", „Fogadás balról (jobbról)! Tisztelegj!"
A díszalegység parancsnoka hajtson végre fordulatot, díszlépésben menjen a fogadott személy elé a csapatzászló vonaláig, karddal teljesítsen tiszteletadást és tegyen jelentést. A jelentés szövege: Nagykövet úr! Kiss Róbert százados (főhadnagy, hadnagy), a díszszakasz parancsnoka jelentem, az Ön érkezése tiszteletére a díszszakasz felsorakozott!"
A nagykövet és Budapest helyőrségparancsnoka a csapatzászló felé fordul, a nagykövet főhajtással, a helyőrségparancsnok tisztelgéssel tiszteletadást teljesít. Ezt követően a parancsnok továbbra is tiszteletadást teljesítve lépjen az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembe kerüljön az arcvonallal.
A díszalegység parancsnoka engedje előre a nagykövetet és az őt kísérő helyőrségparancsnokot 2-3 lépésre, hajtson végre fordulatot, és rendes lépésben kövesse őket.
Az alakzat végéhez érve lépjen a nagykövet mögé, várja meg annak visszafordulását és teljesítsen tiszteletadást addig, amíg a nagykövet belép az épületbe.
Vegye „Szíjra!" helyzetbe a kardot és menjen a vezénylési pontra.

Térkiürítés

A térkiürítés megkezdése előtt a díszalegység parancsnoka vezényeljen: „Díszszakasz! Fegyvert! Láb-hoz!". „Díszszakasz! Fegyvert! Szíj-ra!", majd „Díszszakasz! Balra át!". „Menet!" (Lépjen az alakzat élére.) „Irány utánam! Lépés! Indulj!"
A zenei részleg (2 fő) közvetlenül a díszalegységgel együtt vonuljon ki a dob ütemére.

Külföldi állami és társadalmi szervezetek vezetői által végrehajtott koszorúzás (Koszorúzások a Magyar Hősök Emlékkövénél)

176. A hazánkba érkező állami és társadalmi szervezetek vezetői Budapesten a Hősök terén, a Magyar Hősök Emlékkövénél, vidéki helyőrségekben a kijelölt emlékműveknél helyezik el koszorúikat.
A koszorúzást végrehajtó állomány kirendelését – a Külügyminisztérium protokollfőnöke igényének figyelembe vételével – a Honvédelmi Miniszter, a Honvéd Vezérkar főnöke vagy helyettese engedélyével a helyőrségparancsnok végzi.
Külföldi állami és társadalmi szervek vezetői által végrehajtott koszorúzáshoz államfőknek (Országgyűlés elnökének, miniszterelnöknek) díszszázadot, miniszternek és nagykövetnek, valamint a külföldi katonai vezetőknek, (honvédelmi, illetve nemzetvédelmi miniszter, NATO-főparancsnok) látogatásakor díszszakaszt, más személyek esetén díszőröket, valamint dobosokat és kürtösöket kell kijelölni.

A koszorúzást végrehajtó állomány összetétele
a) Állam- és kormányfő koszorúzása esetén
Díszszázad:
– Századparancsnok: 1 fő (ti.);
– Szakaszparancsnok: 2 fő (ti.);
– Zászlóvivő: 1 fő (ti., tts.);
– Zászlókísérő: 2 fő (ti., tts.);
– Szakasz: 2×18 fő (legs.).
Koszorúzók:
– Díszőrparancsnok: 1 fő (ti., tts.);
– Díszőr: 4 fő (ts., legs.);
– Koszorúvivő: 2 fő (ts., legs.);
– Kürtös: 3 fő (zenész tts.);

– Dobos: 2 fő (zenész tts.).

b) Miniszterek (nagykövetek) esetén
Díszszakasz:
– Szakaszparancsnok: 1 fő (ti.);
– Zászlóvivő: 1 fő (tts.);
– Zászlókísérő: 2 fő (ti., tts.);
– Szakasz: 2×10 fő (legs.).
Koszorúzók:
– Díszőrparancsnok: 1 fő (tts.);
– Díszőr: 2 fő (ts., legs.);
– Koszorúvivő: 2 fő (ts., legs.);
– Kürtös: 3 fő (zenész tts.);
– Dobos: 2 fő (zenész tts.).

c) Más személyek esetén:
– Díszőrparancsnok: 1 fő (tts.);
– Díszőr: 2 fő (legs.);
– Koszorúvivő: 2 fő (legs.);
– Kürtös: 3 fő (zenész tts.);
– Dobos: 2 fő (zenész tts.).

A koszorúzás lefolyásának rendje

177. A kirendelt díszszázad (-szakasz), díszőrparancsnok, díszőrök, koszorúvivők, kürtösök, dobosok a megindulási helyen alakítsák meg a menetalakzatot. A koszorúzó vendég érkezése előtt 15 perccel a díszszázad- (-szakasz-, díszőr) parancsnok vezetésével rendes lépésben, a dobok ütemére, foglalják el a kijelölt helyüket.
A vendég érkezésekor a koszorúvivők vegyék kézbe a koszorút. A helyőrségparancsnok tájékoztassa a vendéget a koszorúzás lefolyásának rendjéről. A kürtösök a „Vigyázz" jelet játsszák. A jel elhangzása után a díszszázad (-szakasz, díszőr) parancsnok vezényeljen: „Díszszázad (-szakasz, díszőrök)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!" A felállított díszőrök a díszszázad (-szakasz, díszőr) parancsnok vezényszavára hajtsák végre a fegyverfogásokat.
A helyőrségparancsnok kísérje a vendéget a koszorú mögé.
A zenekar kürtösei és dobosai játsszák a „Hazám, hazám" című ária részletét, a koszorúvivők a zene ütemére a meghatározottak szerint vigyék a koszorút az emlékműhöz és helyezzék el. A kürtösök és a dobosok a koszorú elhelyezésekor szüntessék be a játékot.
A koszorúvivők teljesítsenek tiszteletadást tisztelgéssel. A koszorú elhelyezését követően a vendég a koszorúhoz lép, megigazítja a szalagot, majd a katonák tiszteletadásával egyidőben főhajtással vagy tisztelgéssel tiszteletadást teljesít.
A helyőrségparancsnok a vendéget vezesse a vezénylő parancsnok elé. A vezénylő parancsnok karddal teljesítsen tiszteletadást. Amennyiben a vendég a koszorúzás befejezése után azonnal távozik, az alegység és a díszőrök a rendezvény végéig (a „Lefúvás" jelig) teljesítsenek tiszteletadást.
A vendég gépjárművének elindulásakor a kürtösök játsszák a „Lefúvás" jelét. A „Lefúvás" jel elhangzása után a díszszázad (-szakasz) parancsnoka vezényeljen: „Díszszázad (-szakasz)! Fegyvert lábhoz! Szíjra! Balra át!". Menjen az alakzat élére, és rendes lépésben vezesse el a díszalegységet. A kürtösök és dobosok a díszalegység parancsnokának vezényszavára hajtsanak végre fordulatot és a dobok ütemére, rendes lépésben vonuljanak el az emlékműtől. A díszalegység és a zenészek elvonulása után, a díszőrparancsnok vonja be a díszőröket.
Amennyiben a vendég a koszorúzás után meghallgatja a tértájékoztatót, a díszszázad (-szakasz, díszőr) parancsnok vezényeljen: „Díszszázad (-szakasz, díszőrök)! Fegyvert! Lábhoz! Pihenj!"
A vendég gépjárműbe szállásakor ismét vezényeljen: „Díszszázad (-szakasz, díszőrök)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!" A további tevékenység megegyezik az előző bekezdésben leírtakkal.

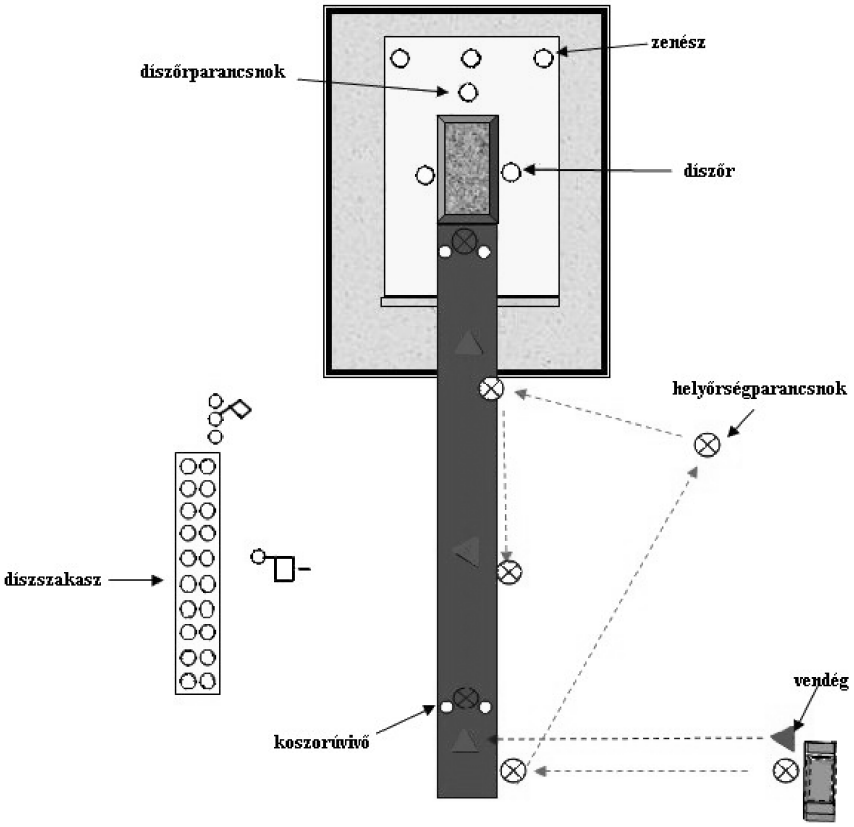

94. ábra A koszorúzás végrehajtása díszszakasszal

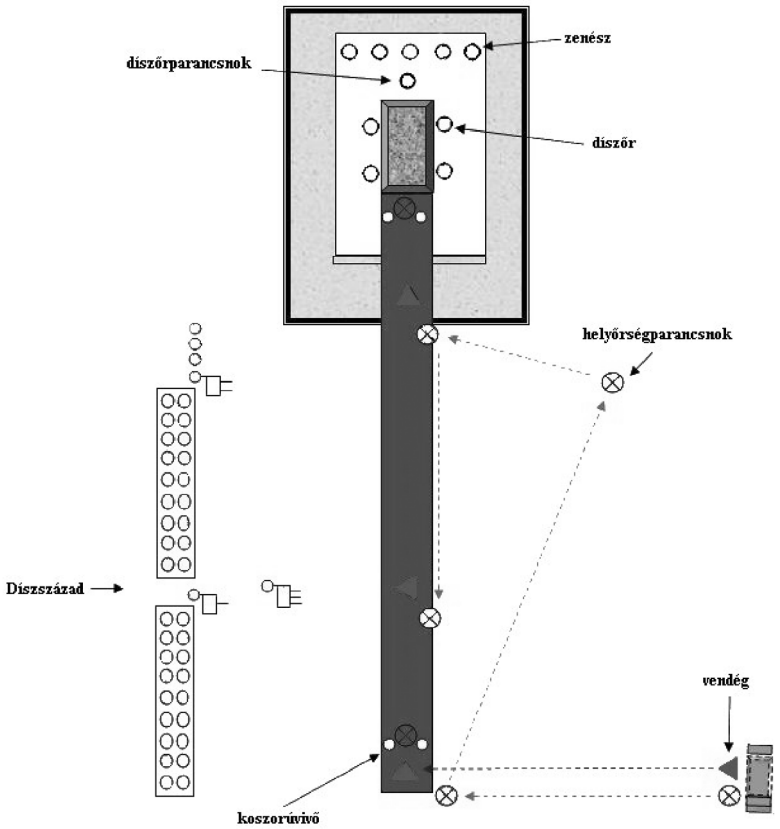

95. ábra A koszorúzás végrehajtása díszszázaddal

A koszorúvivők tevékenysége

178. A koszorúvivők, a koszorúzók, a meghívott vendégek elhelyezkedését a helyi lehetőségek alapján kell megválasztani.
A koszorúzás megkezdésekor a koszorúvivő (-vivők) a meghatározott módon vegye (vegyék) kézbe a koszorút.

96. ábra. A koszorú tartása

Menjen (menjenek) rendes lépésben az emlékművel (-táblával) szemben 8-10 lépés távolságra és álljon (álljanak) meg.
Amikor a koszorúzó személy(-ek) mögé (-jük) lép (-nek), a meghatározott módon vigye (-ék) a koszorút.
A díszőrparancsnok jelére a koszorúvivő (-k) 8-10 lépést tegyen (-ek) lassú díszlépésben. Az emlékmű (-tábla) előtt 1-2 lépésre álljon (-anak) meg.
A koszorú elhelyezése után lépjen (-ek) oldalt 1-2 lépést és teljesítsen(-ek) tiszteletadást 8-10 másodpercig.
A tiszteletadás befejezése után az előzetesen begyakorolt módon távozzon (-anak).

97. ábra A koszorú tartása menet közben

98. ábra A koszorú elhelyezése

a) Egy fő esetén

b) Két fő esetén

99. ábra A tiszteletadás végrehajtása

A díszőrség felállítása, váltása, bevonása

179. A díszőröket állami és nemzeti ünnepek alkalmával, valamint különböző emlékművek (-táblák) avatásakor, koszorúzásakor állítják fel.
A kirendelt állomány összetétele:
– díszőrparancsnok: 1 fő (ti., tts.);
– díszőr: 2-6 fő díszőr (legs.).

A díszőrség felállításának rendje

180. A díszőrparancsnok sorakoztassa a díszőröket, és rendes lépésben vesse az emlékművel (-táblával) szembe, a meghatározott helyre, majd vezényeljen: „Díszőrök! Vigyázz! Fegyvert szíjra! Irány utánam! Lépés! Indulj!" „Őrség állj!" A fegyver „szíjra" helyzetben marad.

100. ábra. Díszőrök sorakoztatása

Ezt követően lassú díszlépésben vezesse a díszőröket a felállítási helyükre az alábbi vezényszavakkal: „Díszőrök! Irány utánam! Lépés! Indulj!"
A díszőrparancsnok az emlékmű (-tábla) előtt álljon meg, és teljesítsen tiszteletadást. A díszőrök jobbról és balról haladjanak el mellette, és a díszőrparancsnok vezényszavára álljanak meg: „Őrség! Állj!" (a díszőrparancsnok befejezi a tiszteletadást.) „Díszőrök! Hátra arc!" „Díszőrök! Fegyvert! Lábhoz!" „Díszőrök! Igazodj! Vigyázz! Pihenj!"
Ezután a díszőrparancsnok hajtson végre „Hátra arc"-ot, és rendes lépésben távozzon az emlékműtől (-táblától).

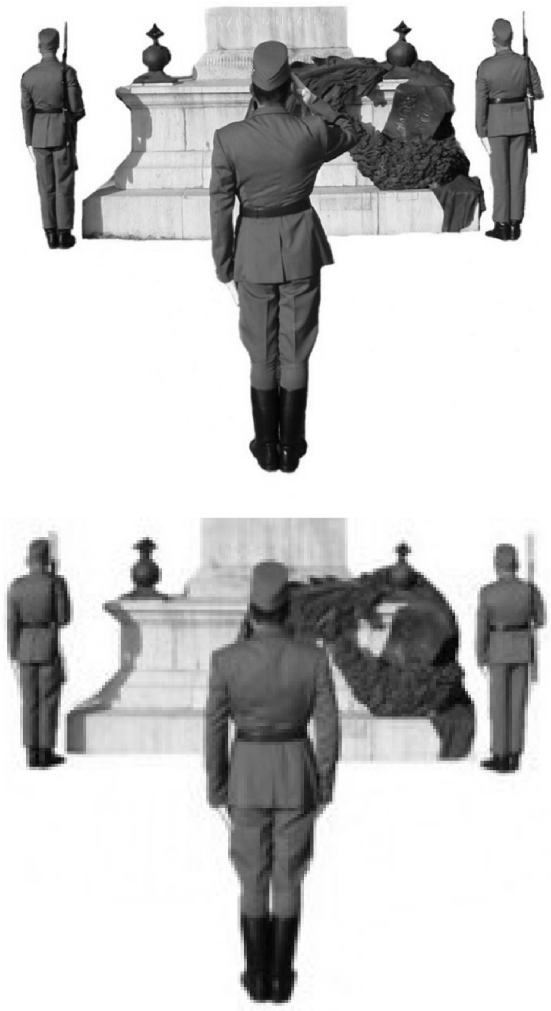

101. ábra Díszőrök felállításának mozzanatai

Az emlékműnél (-táblánál) a díszőrök a meghatározott módon álljanak.

102. ábra. Díszőrök állása

A díszőrség váltásának rendje

181. Állandó díszőrségben, valamint hosszabb időtartamú rendezvény esetén a díszőrök váltását a díszőrparancsnok a meghatározott időpontban hajtsa végre.
A díszőrparancsnok az új váltást „A díszőrség felállításának rendje" szerint vezesse fel. Az új váltás érkezésekor a régi díszőrség tagjai önállóan teljesítsenek tiszteletadást.
Az új díszőrök álljanak meg a kijelölt helyen.
A díszőrparancsnok és a díszőrök „A díszőrség felállításának rendje" szerint tevékenykedjenek.
A díszőrparancsnok vezényeljen: „Díszőrök! Fegyvert szíjra!"
Az új őrség teljesítsen tiszteletadást, a régi őrség vegye szíjra a fegyvert.

103. ábra. Díszőrség váltása (régi őrség tiszteletadása)

104. ábra. Díszőrség váltása (új őrség tiszteletadása)

A díszőrparancsnok hajtson végre „Hátra arc"-ot, lassú díszlépésben vezesse el a régi díszőrséget.
Amikor a régi díszőrség 10-15 lépésre eltávozott az emlékműtől, a díszőrparancsnok a leváltott díszőrséget állítsa meg, majd rendes lépésben vezesse el. Az új díszőrök a rangidős vezényszavára a meghatározott módon álljanak.

105. ábra Díszőrök állása

A díszőrség bevonulásának rendje

182. Az ünnepség végén, a koszorúzást végrehajtó személyek távozása után a díszőrparancsnok hajtsa végre a díszőrök bevonását.
A díszőrparancsnok lassú díszlépésben menjen az emlékműhöz, teljesítsen tiszteletadást, ezzel egy időben a díszőrök is teljesítsenek tiszteletadást.
A díszőrparancsnok vezényeljen: „Díszőrök! Fegyvert lábhoz! Fegyvert szíjra!"
Majd hajtson végre „Hátra arc"-ot és folytassa a vezényszó adását: „Irány utánam! Lépés! Indulj!"
Lassú díszlépésben vezesse el a díszőröket a felállítási helyről. Amikor a bevont díszőrség 10-15 lépésre eltávozott az emlékműtől, a díszőrparancsnok állítsa meg, majd rendes lépésben vezesse el a díszőrséget.

Fegyverfogások

183. A „Vigyázz" és „Pihenj" állást az alaki szabályzatban előírtak szerint kell végrehajtani. Mindkét esetben a fegyvert „Lábhoz" helyzetben van.
A fegyvert „Lábhoz" helyzetben jobb kézzel úgy kell tartani, hogy az a tusaborító lemezzel álljon a földön, érjen a jobb lábfej széléhez, a jobb láb bakancsának orrával egy vonalban legyen. Jobb karja a teste mellett nyújtva legyen, fegyverét hüvelyk és mutató ujjával tartsa, a többi ujja legyen zárt, a fegyver csövével párhuzamos.

106. ábra „Vigyázz" és „Pihenj" állás

A fegyver alaphelyzete a „Lábhoz” helyzet. Ezen kívül a fegyverrel az alábbi fogásokat kell végrehajtani:

a) Álló helyben:
   – „Lábhoz” helyzetből „Szíjra!”;
   – „Szíjra!” helyzetből” Lábhoz!”;
   – „Lábhoz!” helyzetből „Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!”;
   – „Tisztelegj!” helyzetből „Lábhoz!”.
b) Menet közben:
   – „Szíjra” helyzetből „Vigyázz!”;
   – „Vigyázz” helyzetből „Szíjra!”.

184. Fegyverfogások álló helyben

1. „Lábhoz!” helyzetből „Szíjra!”

A vezényszó figyelmeztető „Szíj-” részére a katona jobb keze mutatóujjával fogja át a fegyver csövét a szíjbilincs alatt úgy, hogy mutatóujjával érintse meg a hüvelykujját, fennmaradt ujjai nyújtott, zárt helyzetben a fegyver csövével párhuzamosan legyenek, emelje meg a fegyvert a földtől 1-2 cm-re anélkül, hogy testét döntené.

a) Első ütem: a katona a vezényszó végrehajtást elrendelő „-ra!” részére a fegyvert 90°-kal balra fordítva úgy emelje fel függőlegesen, hogy a jobb keze – a csövet a szíjbilincs alatt markolva – az álla magasságába, attól egy tenyérnyire kerüljön; jobb alkarját zárja a fegyverhez; bal kezével fogja meg a fegyver alsó agyát.
b) Második ütem: jobb kezének ujjait nyújtott, zárt helyzetbe helyezze a fegyvercső és a hordheveder közé úgy, hogy kézfeje a fegyvercsőhöz érjen, a szíj a mutató-, és a hüvelykujjak közé kerüljön.
c) Harmadik ütem: jobb kezével fogja meg a fegyver szíját a szíjbilincsnél, majd elengedése nélkül (tenyerében csúsztatva) feszítse meg úgy, hogy a szíj vízszintes legyen. A jobb keze enyhén ökölbe szorítva fogja a szíjat, jobb könyöke pedig a bal keze hüvelykujjánál a fegyver mögött legyen.
d) Negyedik ütem: bal kezével forgassa a fegyvert 90°-kal jobbra, a társzekrény előre nézzen. Ezzel egy időben döntse teste jobb oldala mellett hátra a fegyvert úgy, hogy az a talajjal 45°-os szöget zárjon be. A bal kéz mozgásával egyszerre a szíjat markoló jobb kézfeje kerüljön jobb fülmagasságába.
e) Ötödik ütem: a fegyvert bal kézfejével egy erőteljes mozdulattal hátrafelé mozgatja úgy, hogy a fegyver véghelyzetbe függőlegesen háta jobb oldalára feküdjön föl, majd bal kezét lendítse alaphelyzetbe. Ezzel egyidőben jobb kezével enyhén rántsa meg a fegyver szíját lefelé, a mozdulatot nem abbahagyva a markát csúsztassa a szíjon addig, amíg jobb könyöke a teste mellé nem kerül.
   Jobb kezének alkarja és felkarja 90°-ot zárjon be. A fegyver szíját markolja.

a) b) c)

107. ábra. „Lábhoz!" helyzetből „Szíjra!" vezényszó végrehajtásának mozzanatai

2. „Szíjra" helyzetből „Lábhoz!"

a) Első ütem: jobb kezével enyhén rántsa meg a fegyver szíját felfelé, majd a mozdulatot folytatva jobb tenyerét a szíjon csúsztatva emelje jobb füle magasságába, ezzel egyidőben bal kezét teste előtt lendítse addig, amíg a fegyver alsó ágyát meg tudja markolni. Az ütem véghelyzetében a fegyvere 45°-os szöget zár be a talajjal.

b) Második ütem: bal kezével a fegyvert jobb válla mellett hozza előre függőleges helyzetbe, társzekrénnyel előre, testének jobb oldalára kerüljön. Ezzel egyidőben jobb kezével engedje el a fegyver szíját, majd markolja meg a fegyver csövét a szíjbilincs alatt és jobb alkarját zárja a fegyverre. A fegyver szíjbilincse szájmagasságban legyen.

c) Harmadik ütem: jobb kezével lendületesen mozgassa a fegyvert függőlegesen lefele. Amikor a fegyver egy-kettő cm-re van a földtől, fejezze be a mozdulatot, majd engedje le a földre, ujjait nyújtsa ki, zárja össze hüvelyk és mutató ujja közé szorítsa a fegyver csövét. Ezzel egyidőben bal kezével engedje el a fegyvert és lendítse azt alaphelyzetbe.

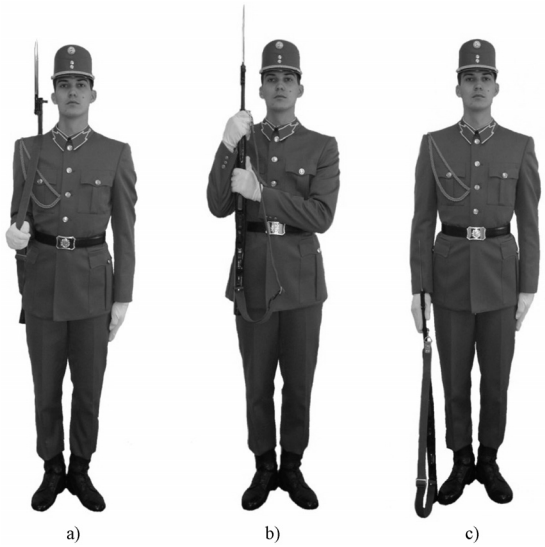

108. ábra „Szíjra" helyzetből „Lábhoz!" mozzanatai

3. „Lábhoz" helyzetből: „Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!"

A vezényszó figyelmeztető „Tiszte-" részére a fogás megegyezik a 1. pont első bekezdésében leírtakkal.

a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-legj!" részére a fegyvert függőlegesen felfelé mozgassa, eközben jobb kezével markolja át a fegyver csövét a szíjbilincs alatt, és jobb alkarját szorítsa a fegyverhez. A szíjbilincs kerüljön szájmagasságba. Ezzel egyidőben bal kezét lendítse teste előtt szűken és markoljon rá az alsó ágyra. A fegyver társzekrénye előre nézzen.

b) Második ütem: jobb kezével engedje el a fegyver csövét és lendítse a kinyújtott karját hátra úgy, hogy kézfeje és a fegyver tokfedele között kb. 40 cm legyen. Ujjai legyenek nyújtva, zárva.
c) Harmadik ütem: jobb kezének alkarját lendítse előre és markolja meg a fegyvertusa nyakát.
d) Negyedik ütem: a fegyvert maga előtt testének jobboldaláról baloldalára lendítse át úgy, hogy a fegyver függőleges helyzetben maradjon és társzekrénye előre nézzen.
e) Ötödik ütem: vesse fejét az elrendelt irányba annyira, hogy testének tengelye és a fővetés irányával ellentétes szeme egy vonalban legyen.

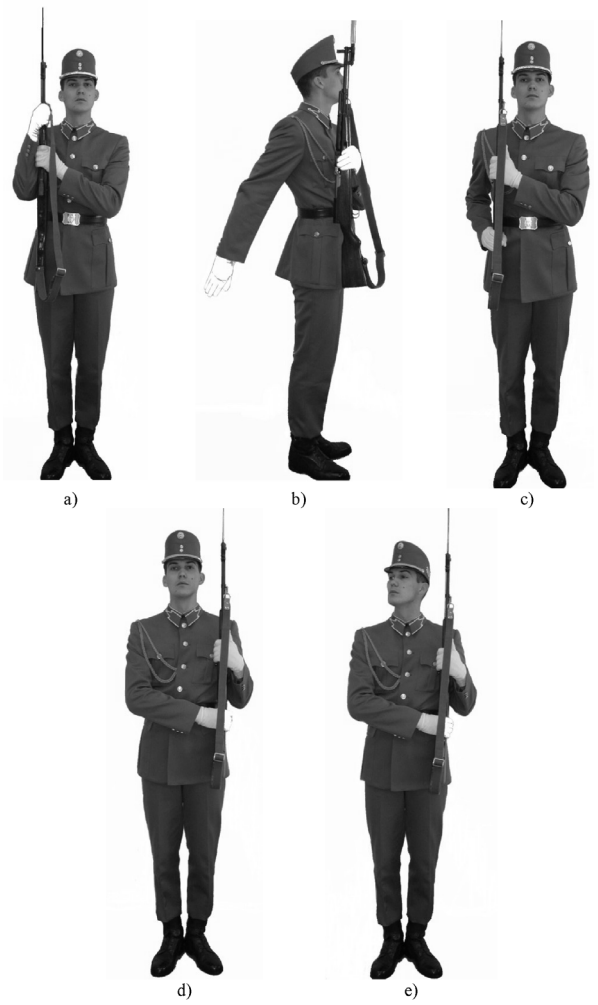

109. ábra „Lábhoz" helyzetből: „Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!" vezényszó végrehajtásának mozzanatai

4. „Tisztelegj" helyzetből „Lábhoz!"
A vezényszó figyelmeztető „Láb-" részére a katona gyorsan vesse vissza a fejét az eredeti helyzetbe.
a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-hoz!" részére tolja át a fegyvert a teste előtt – végig függőlegesen tartva – a jobb válla közepéig.
b) Második ütem: jobb kezével markolja meg a fegyver csövét a szíjbilincs alatt úgy, hogy jobb alkarját szorítsa a fegyverhez, a szíjbilincs szájmagasságban legyen.
c) Harmadik ütem: jobb kezével lendületesen mozgassa a fegyvert függőlegesen lefele. Amikor a fegyver egy-kettő cm-re van a földtől, fejezze be a mozdulatot, majd a fegyvert engedje le a földre, ujjait nyújtsa ki, zárja össze hüvelyk és mutató ujja közé szorítsa a fegyver csövét. Ezzel egyidőben bal kezével engedje el a fegyver és lendítse azt alaphelyzetbe.

a) b) c)

110. ábra „Tisztelegj” helyzetből „Lábhoz!” mozzanatai

185. Fegyverfogások menet közben

1. „Szíjra” helyzetből „Vigyázz!”

a) Első ütem: a „Vigyázz!” vezényszót követő bal láb földre helyezésével egyidőben lendítse bal karját a teste előtt és markolja meg a fegyver szíját a jobb keze felett, bal alkarját tartsa vízszintesen teste előtt.

b) Második ütem: a bal lába következő földre helyezésével egy időben jobb kezével engedje el a fegyver szíját és fogja meg a tusa nyakát. Bal kezét tartsa az első ütemben meghatározottak szerint.

c) Harmadik ütem: a bal lába következő földre helyezésével egy időben jobb kezével mozgassa a fegyvert függőlegesen lefelé addig, míg a szíj meg nem feszül a vállán. A fegyver társzekrényének előre kell nézni. A fegyvert szorítsa combja jobb hátsó részéhez. Ezzel egy időben bal kezének szorítását lazítsa meg a hevederen, és kezét csúsztassa a szíjon jobb vállgödréig, könyökét tartsa lazán.

d) Negyedik ütem: a bal lába következő földre helyezésével egy időben bal kezét lendítse alaphelyzetbe, ezzel egy időben vesse fejét a meghatározott irányba és kezdje meg a díszmenetet.

elölnézet oldalnézet elölnézet oldalnézet

a) b)

111. ábra. „Szíjra" helyzetből a „Vigyázz!" mozzanatai

2. „Vigyázz" helyzetből „Szíjra!"

a) Első ütem: a jobb lábra adott „Pihenj!" vezényszóra a katona lendítse bal kezét a teste előtt és markolja meg a fegyver szíját a jobb vállgödrénél, könyökét tartsa lazán. Ezzel egy időben fejét vesse eredeti irányba és fejezze be a díszmenetet.

b) Második ütem: a jobb lába következő földre helyezésével egy időben jobb kezével mozgassa a fegyvert függőlegesen felfelé addig, míg a szíjbilincs jobb vállával kerül egymagasságba. Ugyanakkor bal kezét csúsztassa a fegyver szíján addig, míg az meg nem feszül és a bal kezének alkarja a teste előtt vízszintes nem lesz hasának magasságában.

c) Harmadik ütem: a jobb lába következő földre helyezésével egyidőben jobb kezével engedje el a tusanyakat és markolja meg a szíjat bal kézfeje alatt úgy, hogy jobb alkarja és felkarja 90°-ot zárjon be, könyöke testének jobb oldalához legyen szorítva. Bal kezét tartsa az előző ütemnek megfelelően.

d) Negyedik ütem: a jobb lába következő földre helyezésével egyidőben bal kezével engedje el a fegyver szíját és lendítse nyújtott, zárt ujjakkal hátra rendes lépésnek megfelelően. Jobb kéz helyzete megegyezik az előző ütemben leírtakkal.

A menet közben „Vigyázz!" fogások megkezdésekor a katonák kezdjék meg csökkenteni a térközöket az 1. raj irányába addig, amíg a vállak össze nem érnek. „Pihenj!" vezényszóra a katonák kezdjék meg a térközök növelését az 1. rajtól távolodva. A távközök nem változnak.

112. ábra „Vigyázz" helyzetből „Szíjra!" végrehajtásának mozzanatai

Kardfogások

186. A „Vigyázz" és „Pihenj" állást az alaki szabályzatban előírtak szerint kell végrehajtani.
A kard alaphelyzete a „Lábhoz" helyzet. A katona a kard szabadon leengedett hüvelyét kinyújtott bal keze hüvelykujjával belülről, az összezárt többi ujjal pedig kívülről fogja.

113. ábra. A kard alaphelyzete

Ezenkívül a karddal az alábbi fogásokat kell végrehajtani:

187. Állóhelyben:
– „Lábhoz!" helyzetből „Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!";
– „Tisztelegj!" helyzetből „Lábhoz!";
– „Lábhoz!" helyzetből „Szíjra!";
– „Szíjra!" helyzetből „Lábhoz!".
Az egyes fogások végrehajtásának módja állóhelyben és menet közben azonos. Állóhelyben a fogások végrehajtásának üteme a menetütemmel egyezik meg.
Menet közben minden ütemet – a „Tisztelegj" helyzetből „Szíjra" fogás kivételével – a bal láb földre helyezésével egy időben kell megkezdeni.

1. „Lábhoz!” helyzetből „Fogadás jobbról! Tisztelegj!”

A vezényszó figyelmeztető „Tiszte-” részére bal kezével emelje meg a kardot a hüvelynél fogva a bilincskarikák között markolva annyira, hogy jobb alkarja – a markolat megfogása után – vízszintes legyen, majd bal kezével – egy gyors mozdulattal – rántsa le alaphelyzetbe a hüvelyt.

114. ábra A vezényszó figyelmeztető „Tiszte-” részére végrehajtandó mozzanatok

a) Első ütem: a vezényszónak a végrehajtást elrendelő „-legj!” részére gyorsan rántsa ki a kardot a hüvelyből, nyújtott karral a feje fölé, a markolatkengyel balra nézzen.
b) Második ütem: a kardját engedje le úgy, hogy a markolatkengyel továbbra is balra nézzen, a markolat a bal zsebtakaró előtt attól 10 cm-re legyen. A kard függőleges.
c) Harmadik ütem: a pengét teste előtt lefelé jobbra lendítse addig, míg a markolatkengyel a jobb combja mellé nem kerül. A kard pengéje balra nézzen, hegye 10 cm-re a földtől. A kardot tartó jobb karja legyen nyújtva a teste mellett.
d) Negyedik ütem: fejét vesse az elrendelt irányba.

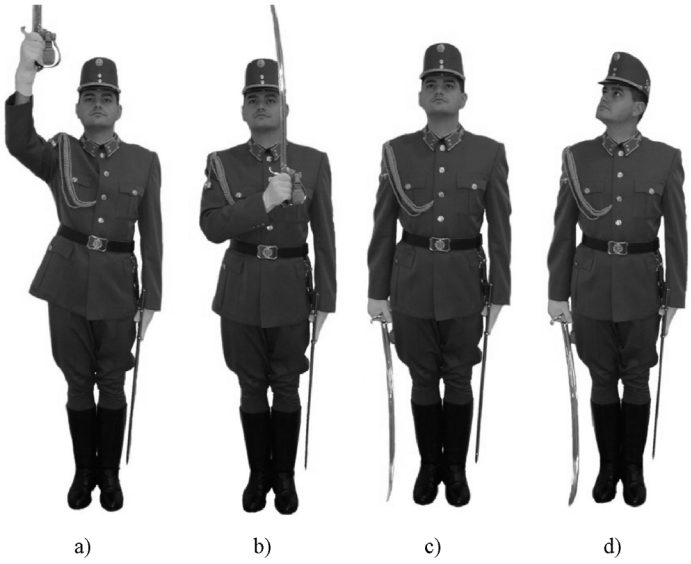

115. ábra „Lábhoz!” helyzetből „Fogadás jobbról! Tisztelegj!” vezényszó végrehajtásának mozzanati

2. „Tisztelegj!” helyzetből „Lábhoz!”

A vezényszó figyelmeztető „Láb-” részére fejét vesse az eredeti irányba.

a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-hoz!” részére nyújtott kézzel emelje kardját feje fölé, a markolatkengyel balra nézzen. Végrehajtás közben kézfejét csúsztassa a markolatról a markolatkengyel alsó részére.

b) Második ütem: jobb kézfejével billentse a kardot pengével lefelé, bal kéz ujjainak segítségével illessze a hüvely szájához.

c) Harmadik ütem: kardját eressze a hüvelybe addig, amíg jobb alkarja nem lesz vízszintes mellének magasságában. Ezzel egy időben bal kezét vigye alaphelyzetbe, fejét vesse a vezénylő parancsnok irányába.

d) Negyedik ütem: a vezénylő parancsnok jelzésére kardját jobb kezével energikusan rejtse a hüvelybe, a mozdulatot nem abbahagyva kezét lendítse alaphelyzetbe. Ezzel egyidőben fejét vesse az eredeti irányba.

a) b) c) d)

116. ábra „Tisztelegj!" helyzetből „Lábhoz!" vezényszó végrehajtásának mozzanatai

3. „Lábhoz!" helyzetből „Szíjra!"

A vezényszó figyelmeztető „Szíj-" részére bal kezével emelje meg a kardot a hüvelynél fogva a bilincskarikák között markolva annyira, hogy jobb alkarja – a markolat megfogása után – vízszintes legyen, majd bal kezével – egy gyors mozdulattal – rántsa le alaphelyzetbe a hüvelyt. A markolat megfogásánál kis ujja a markolatkengyel külső részénél legyen.

a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-ra!" részére gyorsan rántsa ki a kardot a hüvelyből, nyújtott karral a feje fölé, a markolatkengyel balra nézzen.

b) Második ütem: a kardját engedje le úgy, hogy a markolatkengyel továbbra is balra nézzen, a markolat a bal zsebtakaró előtt attól 10 cm-re legyen. A kard függőleges.

c) Harmadik ütem: kardját teste előtt vízszintesen mozgassa, bal zsebtakarójától jobb zsebtakarójáig a markolatkengyelt csuklóból fordítsa 90°-kal jobbra, majd jobb karjának leengedésével függőlegesen mozgassa úgy, hogy a penge jobb vállgödrébe kerüljön. A kardot teste mellett nyújtott karral hüvelyk és mutató ujjával a markolatnál fogva tartsa. A markolatkengyel előre nézzen.

a) b) c)

117. ábra „Lábhoz!" helyzetből „Szíjra!" végrehajtásának mozzanatai

4. „Szíjra!” helyzetből „Lábhoz!”

A vezényszó figyelmeztető „Láb-” részére fejét vesse az eredeti irányba.

a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „-hoz!” részére nyújtott kézzel emelje kardját feje fölé, a markolatkengyel balra nézzen. Végrehajtás közben kézfejét csúsztassa a markolatról a markolatkengyel alsó részére.

b) Második ütem: jobb kézfejével billentse a kardot pengével lefelé, a bal kéz ujjainak segítségével illessze a hüvely szájához.

c) Harmadik ütem: kardját eressze a hüvelybe addig, amíg jobb alkarja nem lesz vízszintes mellének magasságában. Ezzel egyidőben bal kezét vigye alaphelyzetbe, fejét vesse a vezénylő parancsnok irányába.

d) Negyedik ütem: a vezénylő parancsnok jelzésére kardját jobb kezével energikusan rejtse a hüvelybe, a mozdulatot nem abbahagyva kezét lendítse alaphelyzetbe. Ezzel egyidőben fejét vesse az eredeti irányba.

a) b) c) d)

118. ábra „Szíjra!” helyzetből „Lábhoz!” végrehajtásának mozzanatai

188. Menet közben:

– „Szíjra!” helyzetből „Tisztelegj!”;

– „Tisztelegj” helyzetből „Szíjra!”;

– „Szíjra” helyzetből „Lábhoz!”.

Megindulás előtt a kardot a meghatározottak szerint „Szíjra!” helyzetbe kell venni. A vezényszó „Lépés!” részére bal kezének hüvelyujját a hüvely külső részére helyezi, többi ujjával a hüvelyt hátulról átfogva csuklóból lendítse előre úgy, hogy a hüvely vége a bal láb csizmaorrával legyen egy vonalban.

A vezényszó „Indulj!” részére kezdje meg a menetet. Menet közben a jobb karját nyújtott könyökkel a bal láb földre helyezésével egyidőben lendítse előre addig, hogy 45°-os szöget zárjon be a talajjal. A jobb láb lépésével azonos időben pedig hátra lengessen.

1. „Szíjra!” helyzetből „Tisztelegj!”

Menet közben a tiszteletadás „Vigyázz!” vezényszóra, vagy az elöljárónak történő jelentés alkalmával önállóan kell végrehajtani.

a) Első ütem: A „Vigyázz!” vezényszó elhangzása után a bal láb földre helyezésével egyidőben emelje kardját bal zsebtakarója elé úgy, hogy a markolatkengyel balra nézzen, kardja függőleges legyen.

b) Második ütem: bal lába negyedik földre helyezésével egyidőben (jelentéstétel esetén a lábzárást követően) a pengét teste előtt lefelé jobbra lendítse addig, míg a kard markolatkengyele a jobb combja mellé nem kerül. A kard pengéje balra nézzen, hegye 10 cm-re legyen a földtől. A kardot tartó jobb karja legyen nyújtva a teste mellett.

c) Harmadik ütem: fejét vesse az elrendelt irányba.

a) b) c)

119. ábra „Szíjra!” helyzetből „Tisztelegj!” végrehajtásának mozzanatai

2. „Tisztelegj!” helyzetből „Szíjra!”

Miután a katona az elöljárótól 10-15 lépésre eltávolodott, a „Pihenj!” vezényszóra jobb lábának földre helyezésével egy időben fejét vesse vissza menetirányba.

a) Első ütem: a következő jobb lábának földre helyezésével egyidőben a kardját emelje fel bal zsebtakarója elé úgy, hogy a markolatkengyel balra nézzen, a markolat a bal zsebtakaró előtt attól 10 cm-re legyen. A kard függőleges.

b) Második ütem: következő jobb láb földre helyezésekor kardját teste előtt vízszintesen mozgassa, bal zsebtakarójától jobb zsebtakarójáig a markolatkengyelt csuklóból fordítsa 90°-kal jobbra, majd jobb karjának leengedésével függőlegesen mozgassa úgy, hogy a penge jobb vállgödrébe kerüljön. A kardot teste mellett nyújtott karral hüvelyk és mutató ujjával a markolatnál fogva tartsa. A markolatkengyel előre nézzen. A hüvelyt tartsa továbbra is előretolva.

c) Harmadik ütem: a jobb karját nyújtott könyökkel a jobb láb földre helyezésével egyidőben lendítse hátra addig, hogy 45°-os szöget zárjon be a talajjal. A bal láb lépésével azonos időben pedig előre lengessen.

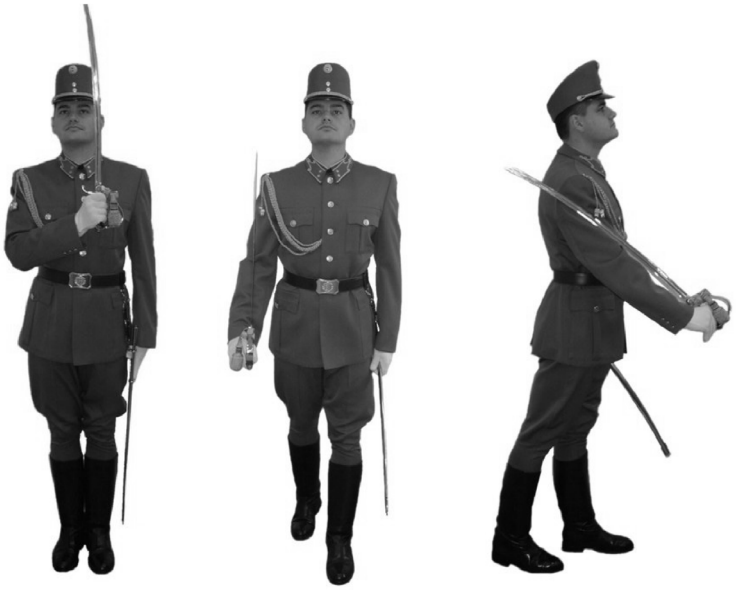

a) b) c)

120. ábra „Tisztelegj!” helyzetből „Szíjra!” végrehajtásának mozzanatai

3. „Szíjra” helyzetből „Lábhoz!”

Menet közben a katona az „Állj!” vezényszóra megállást és a lábzárást követően a következőket hajtsa végre:

a) Első ütem: nyújtott kézzel emelje kardját feje fölé, a markolatkengyel balra nézzen. Végrehajtás közben kézfejét csúsztassa a markolatról a markolatkengyel alsó részére.

b) Második ütem: jobb kézfejével billentse a kardot pengével lefelé, bal kéz ujjainak segítségével illessze a hüvely szájához.

c) Harmadik ütem: kardját eressze a hüvelybe addig, amíg jobb alkarja nem lesz vízszintes mellének magasságában. Ezzel egy időben bal kezét vigye alaphelyzetbe, fejét vesse a vezénylő parancsnok irányába.

d) Negyedik ütem: a vezénylő parancsnok jelzésére kardját jobb kezével energikusan rejtse a hüvelybe, a mozdulatot nem abbahagyva kezét lendítse alaphelyzetbe. Ezzel egy időben fejét vesse az eredeti irányba.

a) b) c) d)

121. ábra „Szíjra” helyzetből „Lábhoz!” vezényszó végrehajtásának mozzanatai

A történelmi zászlók be- és kivonulása

A 2004. évi CV. törvény 140. § (1) szerint „Katonai jelképek: a csapatzászló, a zászlószalag, a hadilobogó, az árbocszalag, a történelmi zászlósor és a felségjel.”

A 2004. évi CV. törvény 143. § rögzíti, hogy „A történelmi zászlósor a magyar történelem kiemelkedő hadieseményeinek, valamint állandó hadseregeinek zászlóiból áll. A történelmi zászlósor nemzeti ünnepek állami rendezvényein, illetve kiemelkedő katonai rendezvényen katonai tiszteletadással vonultatható fel.”

A kirendelt állomány összetétele:

– parancsnok: 1 fő (tiszt, tiszthelyettes);

– zászlóvivők (ts.) – a zászlók számának megfelelően.

189. A történelmi zászlók bevonulása

A rendezvény kezdete előtt a helyi sajátosságoknak megfelelően a zászlóvivők parancsnoka és a zászlóvivők a rendezvény előtt 15 perccel sorakozzanak egyes vagy kettes oszlopban, 2 lépés tér- és távközre. A csapatzászló és az elöljáró fogadása után a zászlóvivők parancsnoka vezényeljen: „Történelmi zászlót! Hevederbe!”. A zászlóvivők hordhevederbe helyezik a zászlókat, majd következik a „Történelmi zászlóvivők! Irány utánam! Lépés! Indulj!” vezényszó. „Liszt XIV. rapszódia” ütemére a zászlóvivők lassú díszlépésben a meghatározott módon vigyék a történelmi zászlókat.

122. ábra A történelmi zászló tartása bevonuláskor

Amikor a zászlóvivők a helyükre érnek, a zenét be kell szüntetni, a zászlóvivők parancsnoka vezényeljen: „Zászlók állj!", „Történelmi zászlót lábhoz!", „Zászlóvivők! Igazodj!" majd „Terpeszállás!"

190. A történelmi zászlók kivonulása

A történelmi zászlók kivonulása a rendezvény befejezése után, a csapatzászló és az elöljáró távozása előtt történik. A zászlóvivők parancsnoka lépjen a vezénylési pontra és vezényeljen: „Történelmi zászlót! Hevederbe!" A zászlóvivők a terpeszállás egyidejű megszüntetésével együtt hajtsák végre a fogásokat.

A zászlóvivők parancsnoka vezényeljen: „Zászlóvivők! Jobbra és balra át! Irány utánam! (vagy „Felállítási helyről!) Lépés! Indulj!". A vezényszó „Indulj!" részére a zászlóvivők a „Káldi: Kuruc induló" ütemére, lassú díszlépésben vonuljanak el.

191. Történelmi zászlóval végrehajtandó fogások

1. Történelmi zászlóvivők alapállása a terpeszállás

A zászlót lábhoz helyzetben jobb kézzel úgy kell tartani, hogy a zászlórúd a jobb lábfej előtt legyen, a jobb alkar a testtel és a felkarral derékszöget zárjon be, a zászlórúd függőleges legyen.

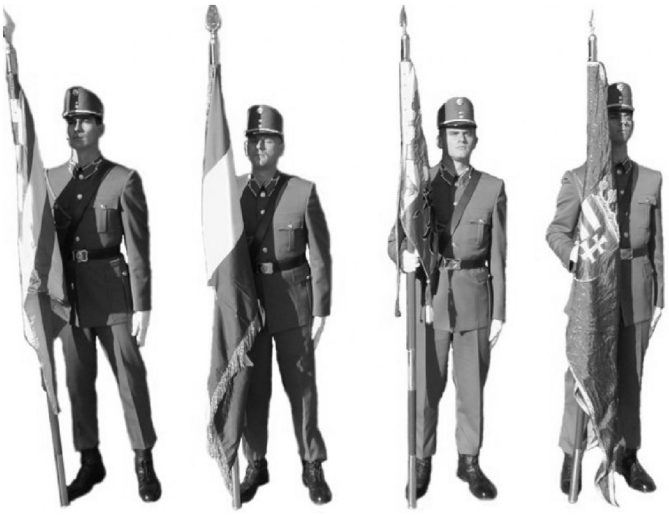

123. ábra Történelmi zászlók alapállása

2. A történelmi zászlók alaphelyzete a „Lábhoz” helyzet, ebből az alábbi fogásokat kell végrehajtani:
– „Lábhoz!” helyzetből „Hevederbe!”;
– „Hevederbe!” helyzetből „Lábhoz!”;
– „Lábhoz!” helyzetből „Fogadás középről (jobbról, balról) Tisztelegj!”;
– „Tisztelegj!” helyzetből „Lábhoz!”

3. „Lábhoz!” helyzetből „Hevederbe!” vezényszó végrehajtása
a) Első ütem:
A vezényszó figyelmeztető „Heveder-” részére a zászlóvivő zárja a lábát. Ezzel egy időben jobb kezével függőleges irányban megemeli a zászlórudat úgy, hogy a zászlót fogó jobb kéz alkarjához zárja a rudat, a jobb csukló szájmagasságban, bal kezével átnyúl, megfogja a zászlórudat a jobb kéz könyöke alatt közvetlenül.
b) Második ütem:
A vezényszó végrehajtást elrendelő „-be!” részére bal kezével megemeli a zászlót úgy, hogy a bal kéz szájmagasságban, a bal alkar közel vízszintesen, jobb kézzel megfogja a zászlórudat a derékszíj magasságában.
c) Harmadik ütem:
Jobb kézzel emelje meg a rudat a zászlótartó hevederkosár magasságáig, bal kézzel fogjon át a zászlórúd alján.
d) Negyedik ütem:
A zászlórudat engedje a hordheveder nyílásába, bal kezével fogja a rudat közvetlenül a nyílás felett, jobb keze az álla magasságában legyen.

124. ábra „Lábhoz!” helyzetből „Hevederbe!” vezényszó végrehajtásának mozzanatai

4. „Hevederbe” helyzetből „Lábhoz!” vezényszó végrehajtása
a) Első ütem:
A vezényszó figyelmeztető „Láb-” részére emelje ki a zászlórudat a hevederből.
b) Második ütem:
A vezényszó végrehajtást elrendelő „-hoz!” részére a zászlót jobb kezével fogva vigye a teste jobb oldalára, hogy a jobb kéz könyöke kinyújtva, zászlórúd függőlegesen, bal kézzel átfog a zászlórúdon mellmagasságban.
c) Harmadik ütem:
Bal kézzel leviszi a zászlót, jobb kézzel átfogja a zászlórudat úgy, hogy a jobb kéz csuklója mellmagasságban legyen.
d) Negyedik ütem:
A zászlórudat lágyan helyezze a talajra, a jobb láb bakancsának (csizmájának) közvetlenül az orra elé, a zászlórúd koppanása nélkül úgy, hogy a zászlót tartó jobb kéz könyöke derékszögben legyen, majd ezzel egy időben bal kezét vigye alaphelyzetbe.

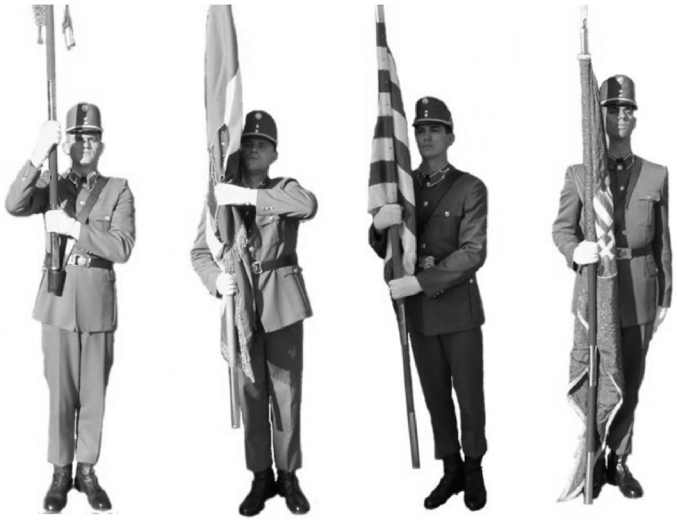

125. ábra „Hevederbe" helyzetből „Lábhoz!" vezényszó végrehajtása

5. „Lábhoz" helyzetből „Fogadás középről (jobbról, balról)! Tisztelegj!" vezényszó végrehajtása

a) Első ütem:

Bal kezével fogja meg a rudat a jobb keze feje felett.

b) Második ütem:

Jobb kezét nyújtsa ki, és engedje le a rúdon, tenyere zárt ujjakkal balra nézzen.

c) Harmadik ütem:

Döntse meg a történelmi zászlót.

126. ábra A „Tisztelegj!" vezényszó végrehajtása

6. „Tisztelegj” helyzetből „Lábhoz!” vezényszó végrehajtása

a) Első ütem:

A zászlót húzza a teste mellé.

b) Második ütem:

Jobb kezét húzza fel a rúdon úgy, hogy kerüljön a bal keze alá.

c) Harmadik ütem:

Bal karját hozza alaphelyzetbe.

a) b) c)

127. ábra „Tisztelegj” helyzetből „Lábhoz!” vezényszó végrehajtása

A zenekarok alaki tevékenysége

Alakzatok, fogások és szabályok a zenekarok részére

192. Általános előírások

A zenekarok az Alaki szabályzat I., II. fejezetében előírtakat – a speciális felszerelés és a sajátos feladatok figyelembevételével – ezen fejezet szerint alkalmazzák.

Katonai rendezvényeken a zenekar a helyi lehetőségek szerint az alakzat mögött, illetve az alakzat jobb szárnyán helyezkedjen el.

A zenekar minden tevékenysége (hangszerfogások, játék megkezdése, megszüntetése) a 28 főnél nagyobb létszámú zenekarok esetén a karmesterhelyettes, ennél kisebb zenekarok esetén a karmester botjelére, illetve a vezénylő parancsnok vezényszavára történjen.

Az alaki szabályzat 28. pontjában foglaltakon felül a rézfúvós hangszerekben felgyülemlett víz leeresztését a „Szerelvényt igazíts!” vezényszóra kell végrehajtani, játék közben pedig önállóan – a lehető leggyorsabban –, a hangszer leengedése nélkül.

A szolgálati zenei darabokat (menetindulókat) a karmester-helyettes bottal; a himnuszokat, Szózatot, koszorúzózenét, Liszt XIV. rapszódiájának részletét, Káldi Kuruc indulóját, illetve az ezekhez hasonló zeneművek a karmester pálcával (kézzel) vezényelje.

193. Hangszerfogások

A különböző hangszerek fel-, illetve levétele a karmester vagy a karmester-helyettese botjelére, illetve a vezénylő parancsnok „Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!” vezényszavával egy időben történjen.

Jelölések:

a) „Vigyázz” állás (a hangszer alaphelyzete)

b) Első ütem

c) Második ütem

a) b) c)

128. ábra Fuvola

a) b) c)

129. ábra Oboa-klarinét

a) b) c)

130. ábra Szakszofon

a) b) c)

131. ábra Mélyszárnykürt-eufórium

a) b) c)

132. ábra Vadászkürt

a) b) c)

133. ábra Cornett – piston – szárnykürt – szárnykürttrombiták

a) b) c)

134. ábra Harsona

a) b) c)

135. ábra Tuba

a) b)

136. ábra Kisdob

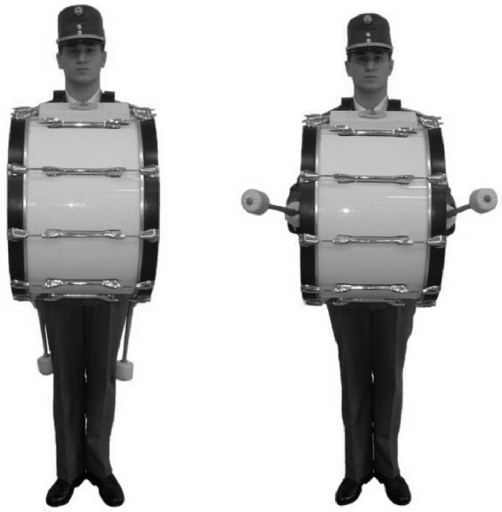

a) b)

137. ábra Nagydob

138. ábra Réztányér

194. A vezénylőbot rendeltetése

A vezénylőbot a zenekar alakzatban történő irányításához és vezetéséhez szükséges jelzések adására szolgál.

A vezénylőbotot a karmester (karmesterhelyettes) jobb kezében tartsa az alsó fémrésznél, ceruzafogással.

A vezénylőbotot függőlegesen, nyújtott kézzel kell tartani; a felső része a jobb vállgödörben legyen. A karmester (karmester-helyettes) játék közben a vezénylőbotot emelje fel a díszöv magasságáig – rézsútosan tartva kissé oldalt –, így irányítsa a zenekar játékát.

Menetalakzaton kívül minden más alkalommal (teremben, ünnepélyeken, térzene alkalmával, hangversenydobogón) a karmester a vezénylőbot helyett karmesteri pálcát használjon.

139. ábra Az „Alapállás” két változata

140. ábra A „Pihenj” állás

141. ábra „Hangszert fel!”

142. ábra „Figyelem!”

143. ábra Az „Ütemezés”

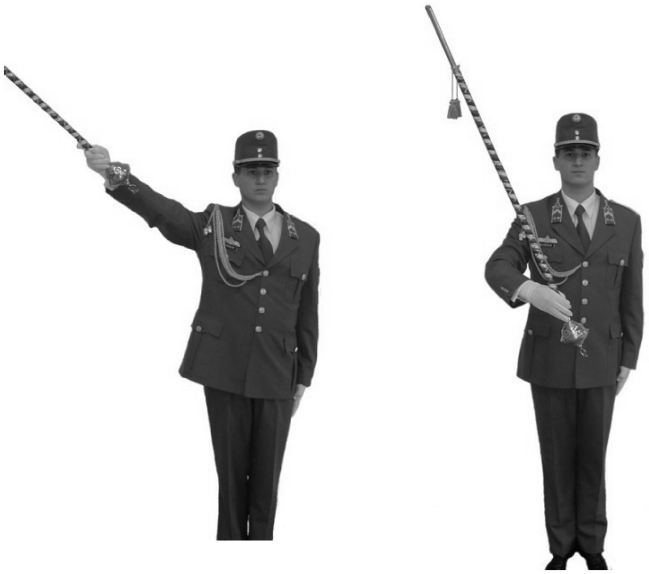

a) első ütem b) második ütem

144. ábra Az „Állj!” első üteme (figyelmeztetés) és második üteme

145. ábra Helyben járás

146. ábra Tiszteletadás állóhelyben

147. ábra A „Kanyarodás jobbra!” vezénylése

148. ábra A „Kanyarodás balra!” vezénylése

195. A zenekar alakzata
A zenekar alap- és menetalakzata a zenekari alakzat. A zenekar sorakoztatásakor a karmester álljon a sorakozás helyére, és adja a „Zenekar! Zenekari alakzatba sorakozó!” vezényszót. A vezényszó elhangzása után a zenekar sorakozzon. Hangversenyeken a zenekar önállóan, vezényszó nélkül foglalja el helyét. Ezt megelőzően fel kell állítani a kottaállványokat.

196. A helyőrségi zenekarok szolgálati és koncert összetétele.
26 fős zenekarok esetén:

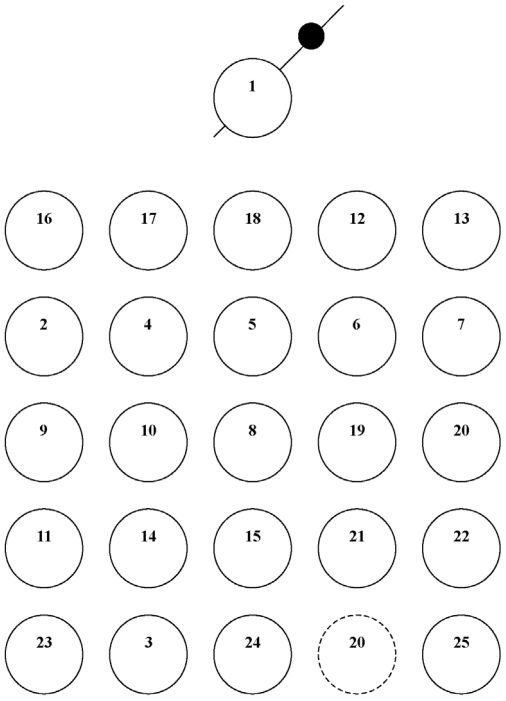

1.	Karmester	14.	I. harsona
2.	Fuvola (piccoló)	15.	II. harsona
3.	Oboa (szaxofon, fagott, ütő, esz-klarinét)	16.	I. szárnykürt
4.	I. B-klarinét	17.	I. szárnykürt
5.	I. B-klarinét	18.	II. szárnykürt
6.	II. B-klarinét	19.	Mélyszárnykürt
7.	II. B-klarinét	20.	Mélyszárnykürt
8.	III. B-klarinét	21.	Eufónium
9.	I. F-vadászkürt	22.	F-tuba
10.	II. F-vadászkürt	23.	B-tuba
11.	III. F-vadászkürt	24.	Kisdob
12.	I. B-trombita	25.	Nagydob
13.	II. B-trombita	26.	Réztányér

149. ábra Zenekari alakzat

197. A zenekari fordulatok, mozgások

A zenekari fordulatok, mozgások a „Helyben járás" és az „Állj!" a karmester vagy karmester-helyettes botjelére történik.

A zene nélküli „Jobbra át", „Balra át", „Hátra arc", „Rendes lépés" „Helyben járás" és „Állj!" a karmester vagy karmesterhelyettes, illetve a zenekarvezető vezényszavára történik.

198. A zenekar tevékenysége a szervezett és az ideiglenes jelleggel létrehozott díszalegységek díszelgéséhez

A zenekar sorakozzon a megindulási helyen (a díszalegység előtt).

A térelfoglalás végrehajtására elhangzó vezényszó befejező részével egy időben – a karmesterhelyettes botjelére – a zenekar játsszon történelmi indulót. Például: Müller József: Fejérvári; Dávid Péter: László király; Bochó István: I. Honvéd gyalogezred; Sriczl József: IV. Honvédkerület.

Amikor az elöljáró a díszalegységet 40-50 lépésre megközelítette, a karmester (vagy a karmesterhelyettes) jelére a zenekar első sorának trombitásai vegyék fel a hangszert, majd az újabb jelre háromszor fújják a „Vigyázz" jelet, ezzel egy időben a karmester lépjen helyettese mögé két lépésre.

Az elöljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „Tisztelegj" részére a zenekar tagjai a karmesterhelyettes botjelére vegyék fel a hangszert, és a jelentéstételig fogadási indulót játsszanak. A jelentéstétel után a karmester vezényelje a vendég nemzetének himnuszát és a magyar himnuszt, majd a zenekar a karmesterhelyettes botjelére játsszon fogadási indulót (mindaddig, amíg a vendég, vagy a díszalegység-parancsnok az arcvonal közepére vissza nem ér és köszön).

A fogadás megszüntetésére elhangzott vezényszó befejező „Lábhoz!" részére a zenekar tagjai a karmester-helyettes botjelére vegyék alaphelyzetbe a hangszerüket, majd egy újabb jelre a zenekar dobosai játsszák a „Hátra arc" jelet.

A „Hátra arc!" végrehajtása után a zenekar, a dobosok játékára nyolc ütemig lépjen előre, álljon meg, és hajtson végre „Hátra arc"-ot, majd a karmester-helyettes botjelére vegye fel a hangszert.

A díszmenethez történő térkiürítéshez a zenekar játssza a „Hunyadi induló"-t, a 4. ütemben hajtson végre „Balra át"-ot. Az 5. ütemtől kezdve vonuljon középre az elöljáró vonaláig, a karmester-helyettes botjelére kezdje meg a helyben járást, majd a 28. ütemre álljon meg. Fejezze be az induló játszását, hajtson végre „Jobbra át"-ot, majd ütemváltás nélkül – a díszalegység menetalakzatának megalakításáig játssza Kraul Antal: „Zrínyi induló"-ját, a díszmenetre történő áttéréssel egy időben, ütemváltás nélkül a zenekar – a tiszteletadás megszüntetéséig – játssza Kraul Antal: „Magyar díszmenet" indulót, majd hajtson végre díszelvonulást.

199. A zenekar tevékenysége különböző jellegű és szintű katonai rendezvényeken

A zenekar a megindulási helyen – a díszalegység előtt – sorakozzon.

A térelfoglalás végrehajtására elhangzott vezényszó befejező „Indulj!" részével egy időben a karmester (karmesterhelyettes) botjelére a zenekar – a térelfoglalás befejezéséig – történelmi indulót játsszon.

A csapatzászló fogadását az alaki szabályzat előírásai szerint kell végrehajtani.

Amikor az elöljáró a díszalegységet 40-50 lépésre megközelítette, a karmester (karmesterhelyettes) jelére a zenekar első sorának trombitásai vegyék fel a hangszert, majd az újabb jelre háromszor fújják a „Vigyázz" jelet, ezzel egy időben a karmester lépjen helyettese mögé két lépésre.

Az elöljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „Tisztelegj!" részére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszert és a karmester (karmester-helyettes) botjelére – a jelentéstételig – fogadási indulót játsszanak. A jelentés megtétele után a zenekar – a köszöntésig (üdvözlésig) – folytassa az induló játszását.

A köszöntés (üdvözlés) elhangzása után a karmester vezényelje a Himnuszt.

A zászlókíséret parancsnokának a csapatzászló kiléptetésére adott vezényszava „Indulj!" részére a karmester (karmester-helyettes) botjelére – a zászlókísérő szakasz helyben járásáig – a dobosok „gyalogmenet"-et játsszanak.

A vezénylő parancsnoknak a tiszteletadást megszüntető vezényszava „Vigyázz! Lábhoz!" részére a zenekar tagjai a karmester vagy karmesterhelyettes jelére vegyék alaphelyzetbe a hangszerüket.

A zenekar a rendezvény lefolyása közben a meghatározottak, illetve az ünnepség konkrét tervének megfelelően tevékenykedjen a rendezvény jellegének megfelelően.

A vezénylő parancsnok „Dandár (Ezred)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!" vezényszavával egy időben a karmester (karmester-helyettes) jelére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszerüket, a karmester vezényelje el a Szózatot.

A vezénylő parancsnoknak a térkiürítésre adott vezényszava „Indulj!" részére a zenekar játsszon menetindulót. Amikor a díszalegység a díszmenet megkezdésének vonalához (az irányjelzőkhöz) ért, a karmester (karmester-helyettes) adjon jelet a menetinduló megszüntetésére, és a díszmenetindulóra, történő áttérésre. Az áttérést ütemváltás nélkül kell végrehajtani. Ha szükséges, a menetinduló és a díszmenetinduló között a zenekar ütősei ütemváltás nélkül játsszák a menetütemet.

A díszalegység elvonulása után a karmester (karmesterhelyettes) adjon jelet a díszmenetinduló megszüntetésére és a hangszerek alaphelyzetbe vételére. A zenekar ütősei a térelfoglalás befejezéséig játsszák a menetütemet.

A vezénylő parancsnoknak a tiszteletadást elrendelő vezényszava „Tisztelegj!" részére a karmester (karmesterhelyettes) jelére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszerüket.

A zászlókíséret parancsnokának a zászló elvitelére adott vezényszava „Indulj!" részére a zenekar játssza a fogadási indulót. Amikor a zászlókíséret 40-50 lépésre eltávolodott az arcvonaltól, a zenekar szüntesse meg a játékot.

A vezénylő parancsnoknak a térkiürítésre adott vezényszava „Indulj!" részére a zenekar kezdje meg a menetinduló játszását. Amikor a dandár (ezred), utolsó díszalegysége a zenekar előtt elhaladt, a zenekar az induló ütemére lépjen előre 8-10 lépést. A karmester (karmester-helyettes) botjelére álljon meg, és 2-6 ütem eljátszása után szüntesse meg a játékot, majd ütemváltás nélkül kezdje meg az elvonulózene játszását. Az „A" rész 5. ütemére a zenekar kezdje meg a díszelvonulást (a karmester és karmesterhelyettes díszlépésben, a zenekar rendes lépésben). Az elvonuló zene 12. ütemére a zenekar álljon meg, a karmester (karmester-helyettes) teljesítsen tiszteletadást, a zenekar tagjai a hangszereket – a „Fel" alaphelyzethez viszonyítva – 20-25 cm-re emeljék meg és játsszák el az elvonulózene „B" részét.

Az elvonulózene „B" részének befejezése után a zenekar hajtson végre „Balra át"-ot, kezdje meg a Rákóczi-induló játszását, és vonuljon el az elöljáró előtt. A Rákóczi-induló második periódusának végén, vagy a karmester (karmesterhelyettes) botjelére szüntesse meg a játékot. Az ütősök folytassák a menetütem játszását, a zenekar többi tagja ütemezve (két ütemben) hajtsa végre a „Hangszert le!" fogást.

200. Kürtjelek

1. A „Vigyázz" jele

A „Vigyázz" jelére a honvédek (alakzaton kívül) forduljanak a hang irányába, és önállóan – alakzatban a parancsnok vezényszavára – álljanak „Vigyázz" állásba.

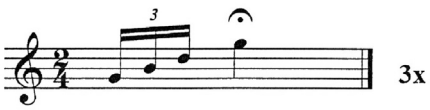

150. ábra A „Vigyázz" jele

2. „Pihenj", „Tovább" és „Lefúvás" jele
A „Pihenj" jelére a honvédek folytassák az előző tevékenységet.

151. ábra A „Pihenj", „Tovább" és „Lefúvás" jele

3. Az „Őr és ügyeleti szolgálatok gyülekező" jele
Az őr és ügyeleti szolgálatban lévők sorakozzanak.

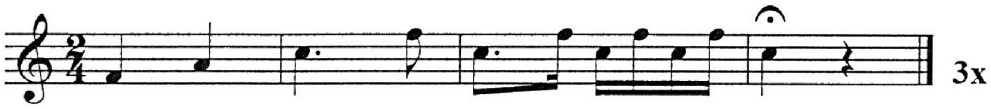

152. ábra Az „Őr és ügyeleti szolgálatok gyülekező" jele

4. Az „Őrség menete" jele
Az „Őrség menete" jelére az őr- és ügyeleti szolgálat hajtsa végre a térkiürítést és a díszmenetben történő elvonulást.

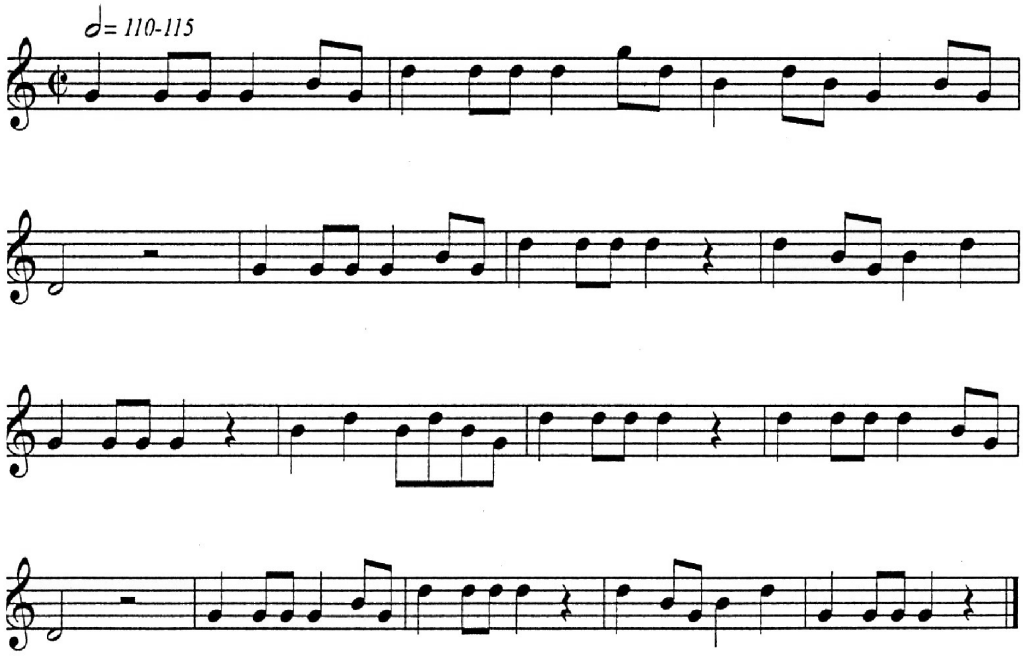

153. ábra Az „Őrség menete" jele

5. A „Futólépés" jele

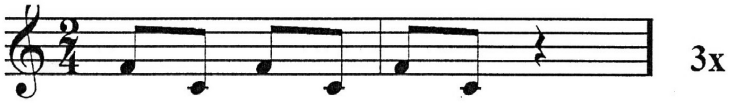

154. ábra A „Futólépés" jele

6. „Kossuth" díszjel

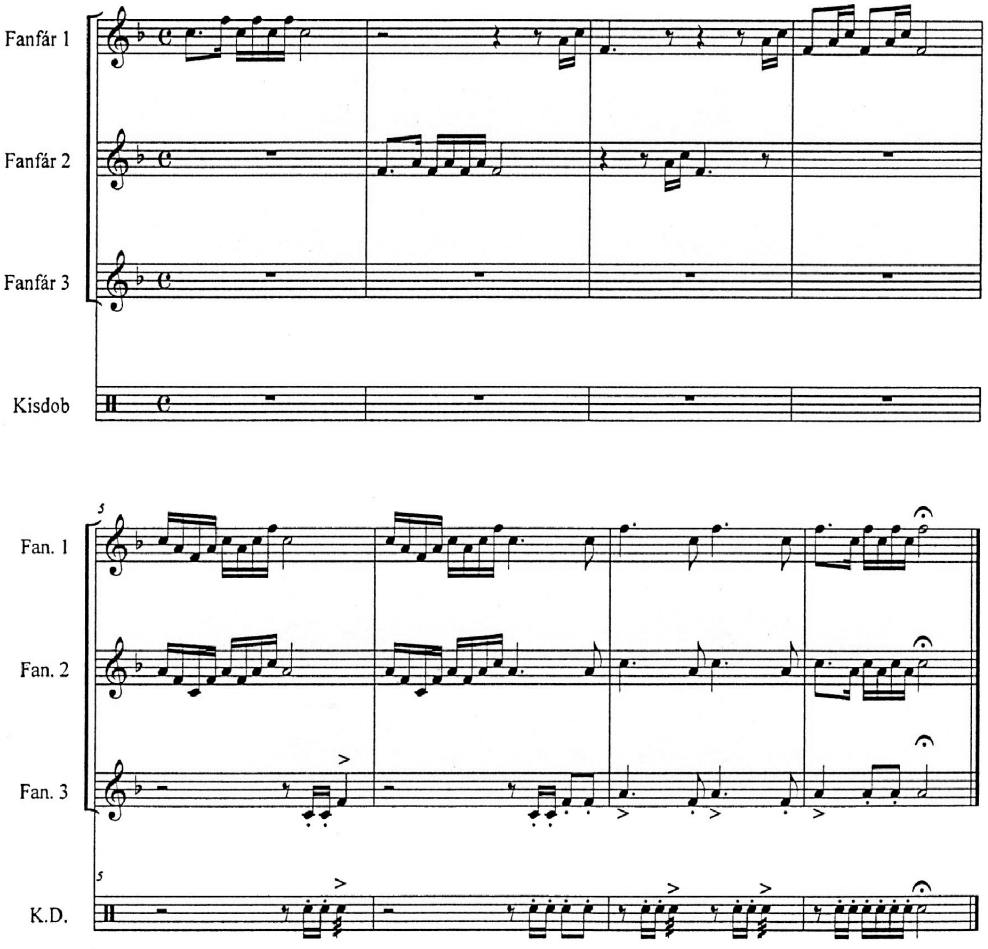

155. ábra A „Kossuth" díszjel

7. A „Tüzelj" jele

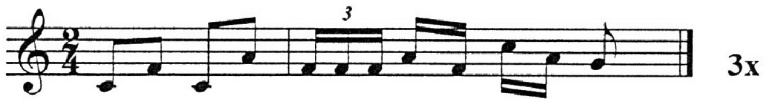

156. ábra A „Tüzelj" jele

8. A „Tüzet szüntess" jele

157. ábra A „Tüzet szüntess" jele

9. A „Riadó, sorakozó" jele

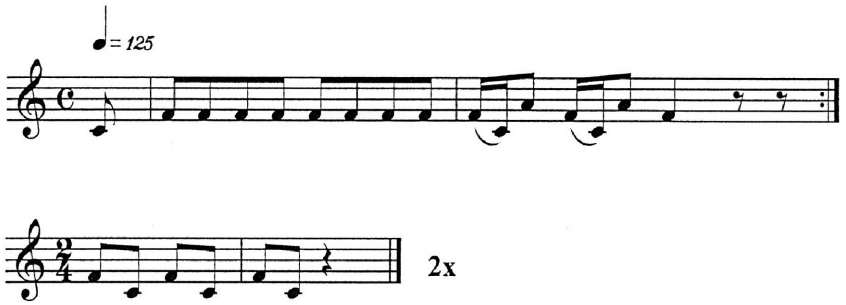

158. ábra A „Riadó, sorakozó" jele

10. Az „Ébresztő" jele

Az „Ébresztő jelére az alegység-ügyeletesek vezényszóval rendeljék el az ébresztőt, például: „Első század! Ébresztő, fel!"

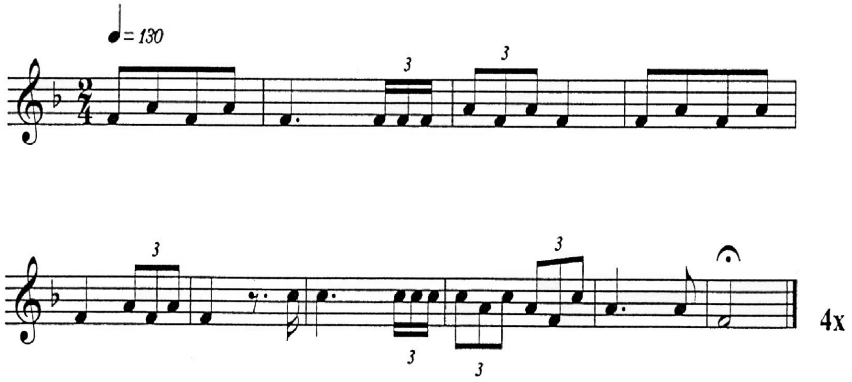

159. ábra Az „Ébresztő" jele

11. A „Takarodó" jele (melyet minden esetben a „Lefúvás" jele kövessen kivétel a kegyeleti szertartás)

A „Takarodó" jelére az alegység-ügyeletesek vezényszóval rendeljék el a takarodót, például: „Harmadik század! Takarodó!"

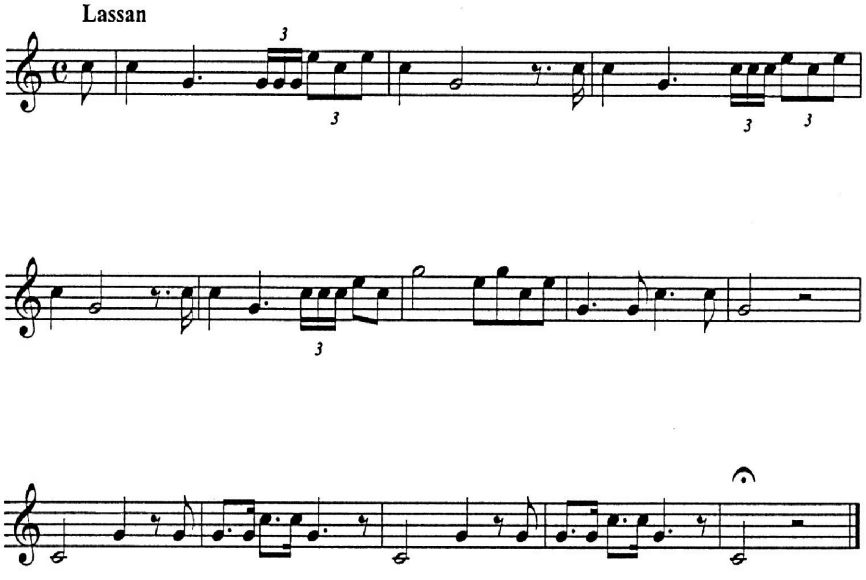

160. ábra A „Takarodó" jele

12. Imához

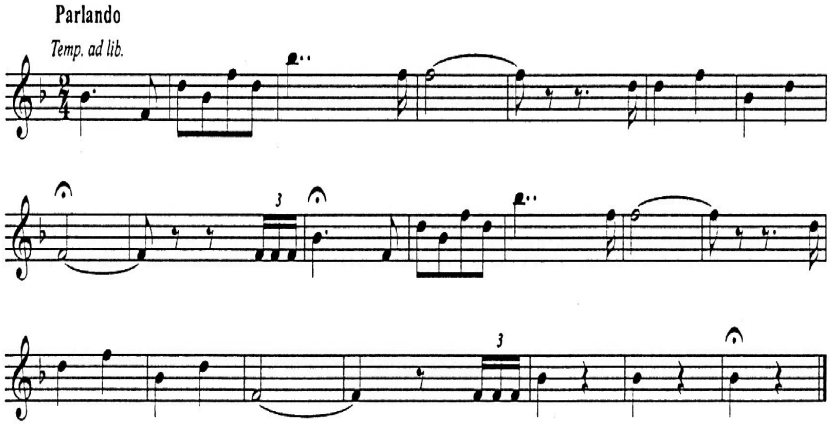

161. ábra Az „Imához" jele

13. Ich hatt' einen Kameraden

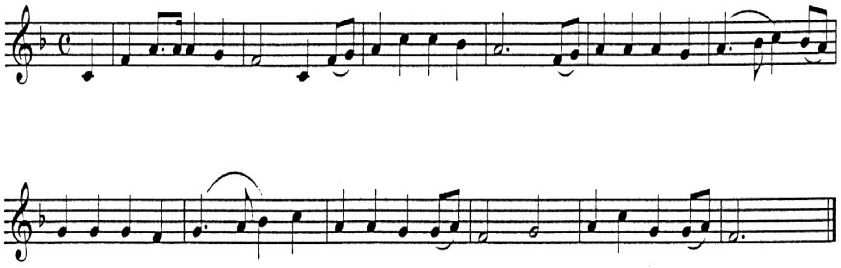

162. ábra Az „Ich hatt' einen Kameraden" jele

14. Az „MH díszjele"

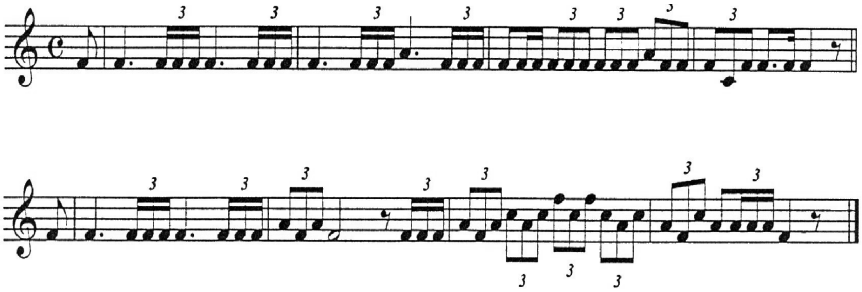

a) Egy szólamú

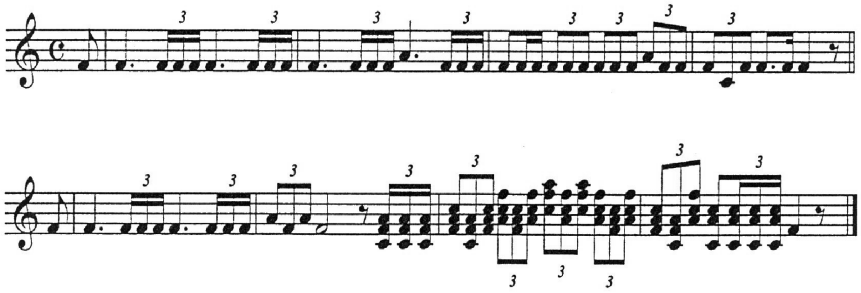

b) Több szólamú

163. ábra Az „MH díszjele" egy, illetve több szólamban

15. Il Silencio

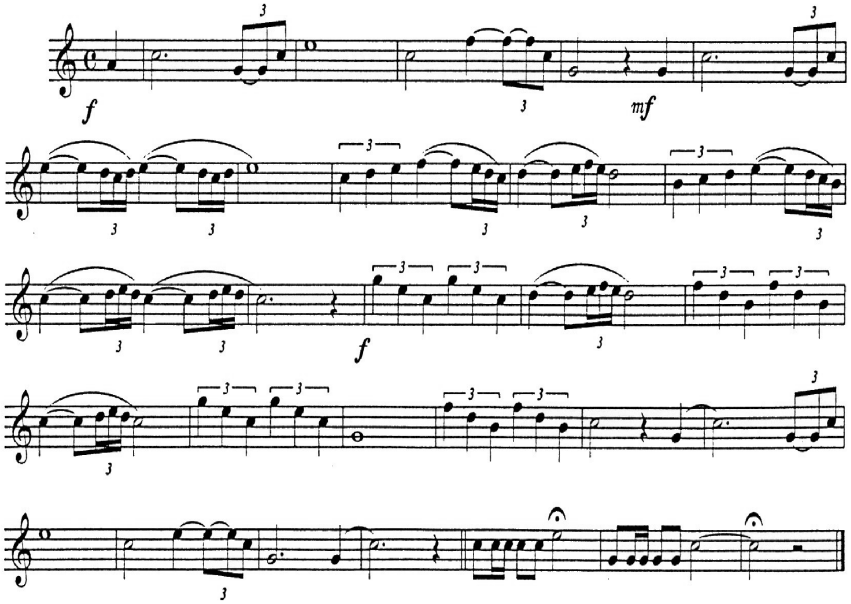

164. ábra Az „Il Silencio" jele

16. Koszorúzófanfár

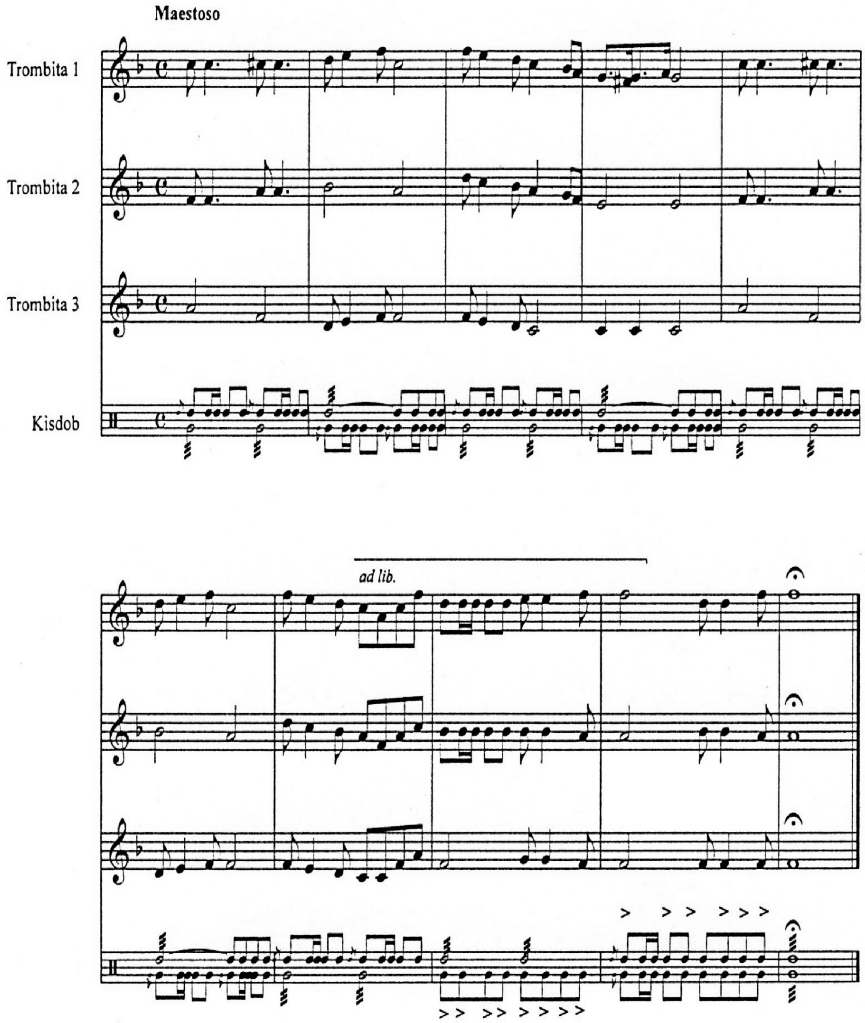

165. ábra A „Koszorúzófanfár" jele

17. Rákóczi-fanfár

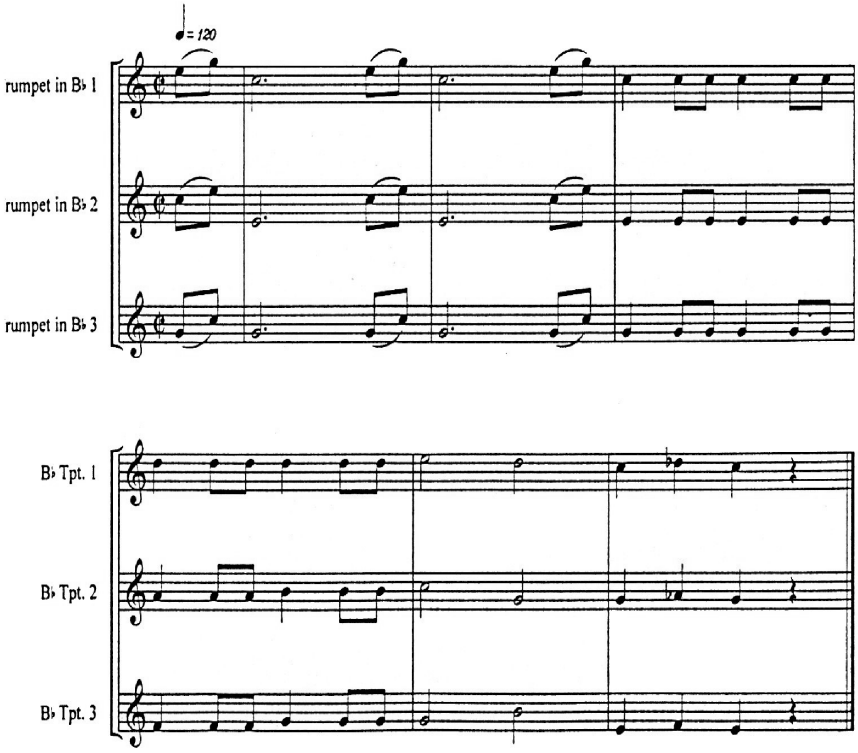

166. ábra A „Rákóczi-fanfár" jele

18. Orosz-fanfár

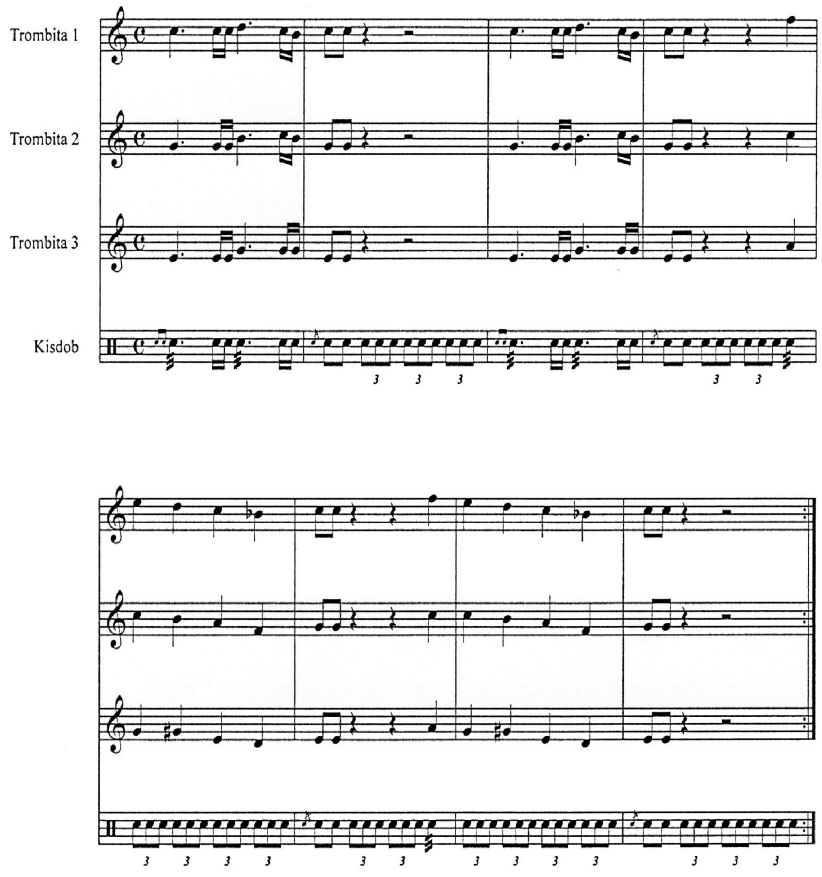

167. ábra Az „Orosz-fanfár" jele

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Általános vezetési jelek, jelzések

Kézzel
A jelzést adó katona forduljon arccal a jelzést vevő személy(ek) felé. Jobb karját emelje fel függőlegesen, zárt ujjakkal, tenyérrel előre és tartsa ebben a helyzetben mindaddig, amíg a jelzést meg nem ismétlik.

Zászlóval
Ugyanaz, jobb kezében tartott sárga zászlóval.

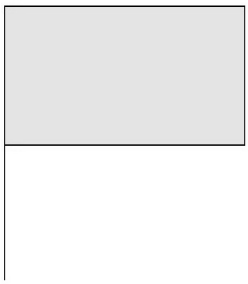

Zseblámpával
Fehér pontsorozat

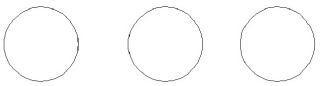

168. ábra A „Figyelem” jele

Kézzel

Jobb karját emelje fel függőlegesen, körözzön vele háromszor a feje felett, majd egy gyors mozdulattal engedje le.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében tartott sárga és piros zászlóval.

Zseblámpával

Zseblámpáját fehér fénnyel a feje felett – félkört leírva – jobbra és balra lengesse.

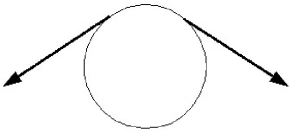

169. ábra. „Parancsnokok gyülekező”

Kézzel

Jobb kezébe vett sapkáját emelje fel függőlegesen, körözzön vele háromszor a feje felett, majd egy gyors mozdulattal engedje le.

Zászlóval

Ugyanaz, piros zászlóval.

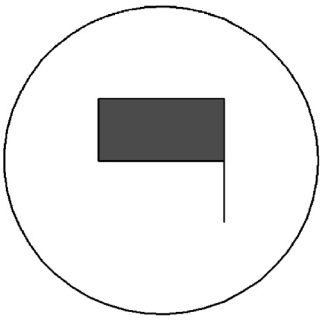

Zseblámpával

Ugyanaz, piros fényű lámpával.

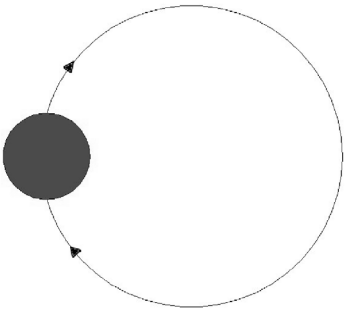

170. ábra „Alegység-gyülekező”

Kézzel

Jobb karját egymást követően háromszor emelje fel függőlegesen, majd gyorsan engedje le.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében piros zászlóval.

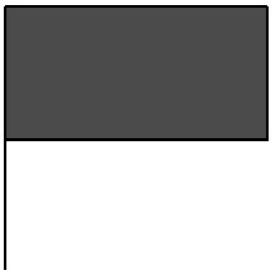

Zseblámpával

Piros pontsorozat.

171. ábra „Futás!”

Kézzel

Jobb karját emelje fel függőlegesen, tenyérrel előre, mozgassa jobbra és balra kis szögben.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga zászlóval.

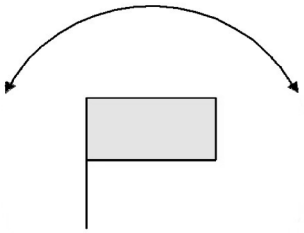

Zseblámpával

Zöld pontsorozat.

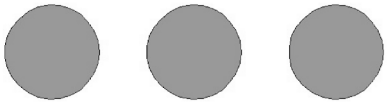

172. ábra „Nem értettem!”

Kézzel

Mindkét karját emelje függőlegesen és tartsa ebben a helyzetben a végrehajtás megkezdéséig.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

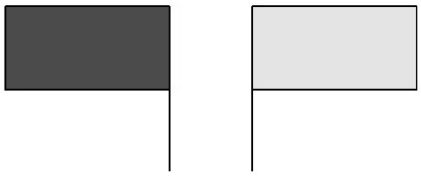

Zseblámpával

Zseblámpáját fehér fénnyel vállmagasságban jobbra és balra lengesse.

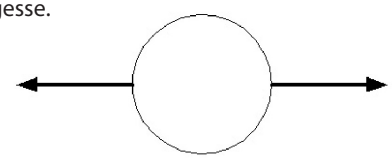

173. ábra „Járműhöz!”

Kézzel

Mindkét karját emelje fel függőlegesen, majd engedje le oldalt.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

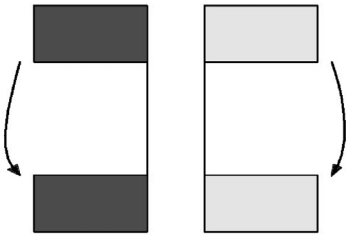

Zseblámpával

Zseblámpáját fehér fénnyel függőlegesen mozgassa.

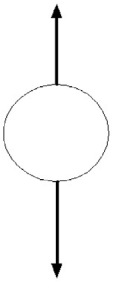

174. ábra „Járműre!", „Járműbe!"

Kézzel
Jobb karjával körözzön a teste előtt.

Zászlóval
Ugyanaz sárga zászlóval.

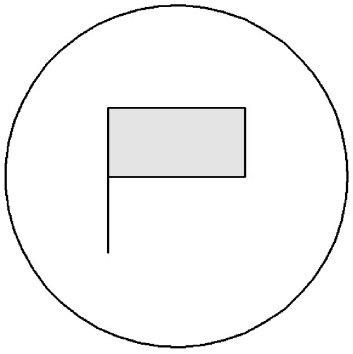

Zseblámpával
Ugyanaz fehér fényű zseblámpával.

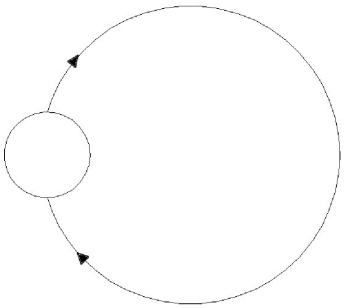

175. ábra „Motort indíts!”

Kézzel
Leeresztett karjait lengesse maga előtt.

Zászlóval
Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

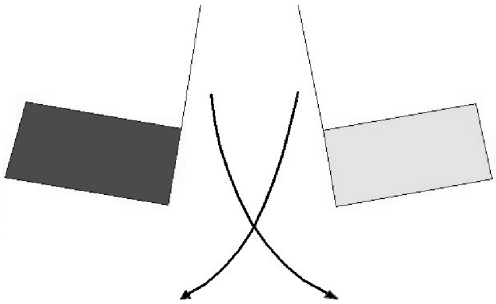

Zseblámpával
Zseblámpáját piros fénnyel, félkört leírva lengesse a teste előtt.

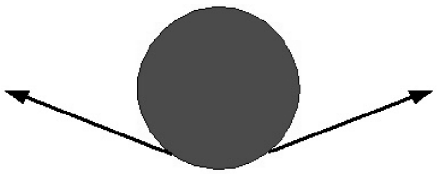

176. ábra „Motort állíts!”

a) b)

Kézzel

Jobb karját emelje fel függőlegesen, forduljon a mozgás irányába és mutasson az adott irányba.

Zászlóval

Ugyanaz, bal kezében tartott sárga zászlóval.

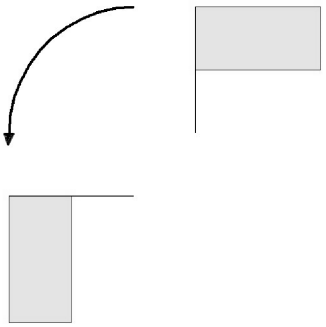

Zseblámpával

Zseblámpáját zöld fénnyel függőlegesen mozgassa.

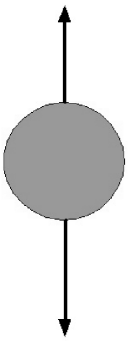

177. ábra „Indulj!”

Kézzel

Bal karját emelje fel függőlegesen, majd maga előtt gyorsan rántsa le. Ezt a végrehajtásig ismételni kell.

Zászlóval

Ugyanaz, bal kezében tartott piros zászlóval.

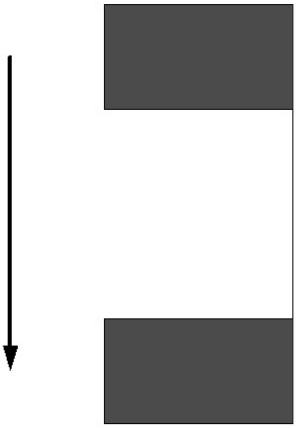

Zseblámpával

Zseblámpáját piros fénnyel függőlegesen mozgassa.

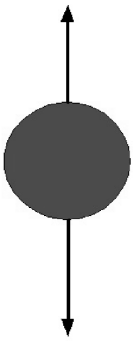

178. ábra „Állj!" (Fékezz!)

Kézzel

Bal karját emelje fel függőlegesen, jobb karját pedig vízszintes helyzetből felfelé és lefelé lengesse.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

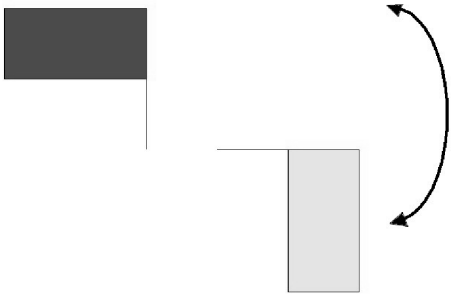

Zseblámpával

Zseblámpáját zöld fénnyel függőlegesen, síkban nyolcast leírva lengesse.

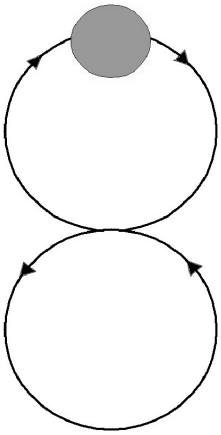

179. ábra „Növeld a távközt!”

Kézzel

Jobb karját emelje fel függőlegesen, bal karját oldalt vízszintesen tartva lengesse.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

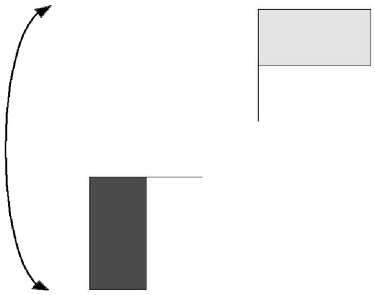

Zseblámpával

Zseblámpáját piros fénnyel függőlegesen, síkban nyolcast leírva lengesse.

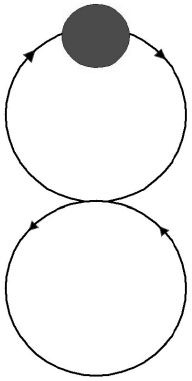

180. ábra „Csökkentsd a távközt!”

Kézzel
Tartsa mindkét karját vízszintesen oldalt, a jelzés vételéig.

Zászlóval
Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

Zseblámpával
Zseblámpáját zöld fénnyel válla magasságában lengesse maga előtt.

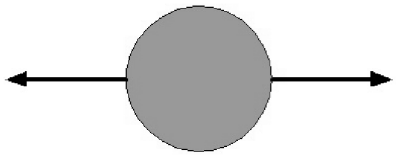

181. ábra „Járművonalba!”

Kézzel

„Szakaszoszlopvonalba!" Mindkét karját lengesse a feje felett keresztbe.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

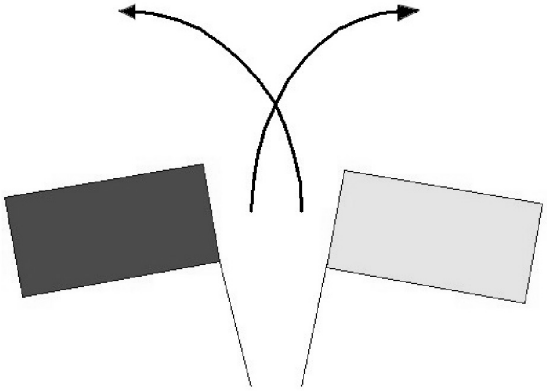

Zseblámpával

Zseblámpáját zöld fénnyel feje felett jobbra és balra , félkört leírva lengesse.

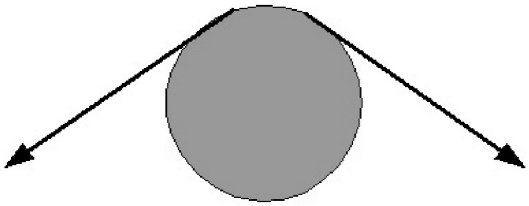

182. ábra „Oszlopvonalba!" (szakasz)

Kézzel

„Századoszlopvonalba!" Mindkét karját tartsa a feje felett keresztben.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval.

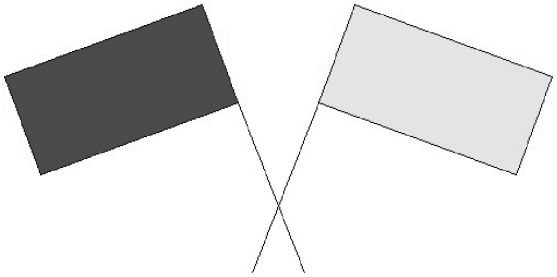

Zseblámpával

Zseblámpáját zöld fénnyel a feje fölött jobbra, félkört leírva lengesse. Eredeti helyzetébe való visszahozáskor a lámpát el kell oltani vagy a fényét el kell takarni.

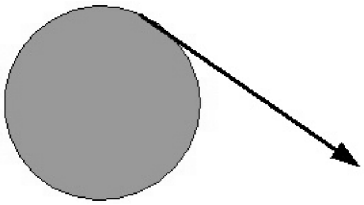

183. ábra „Oszlopvonalba!" (század)

Kézzel

Emelje fel jobb karját vállmagasságba, alkarját engedje le függőlegesen (ismételje a jelzés vételéig).

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga zászlóval.

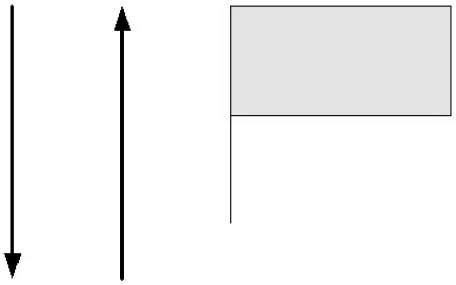

Zseblámpával

Zseblámpáját zöld fénnyel tartsa mozdulatlanul, majd adja az „Indulj!" jelzést.

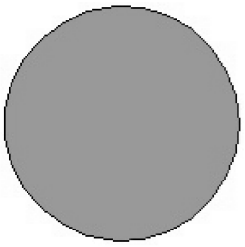

184. ábra „Oszlopba!"

Kézzel

Bal karját nyújtsa ki oldalt vízszintesen, jobb karjával körözzön a feje felett.

Zászlóval

Ugyanaz, bal kezében piros, jobb kezében sárga zászlóval.

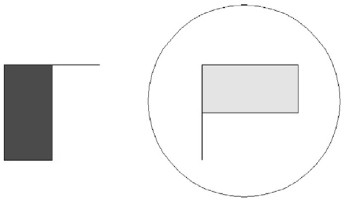

Zseblámpával

Zöld fényű zseblámpájával körözzön a teste előtt.

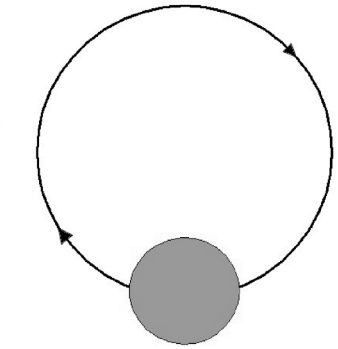

185. ábra „Az egész hátra arc!”

Kézzel

Jobb karját nyújtsa oldalt vízszintesen, a balt emelje fel és feje felett lengesse jobbra és balra.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében sárga, bal kezében piros zászlóval. A jelzés vétele után tartsa a piros zászlót 45°-os szögben a járművön.

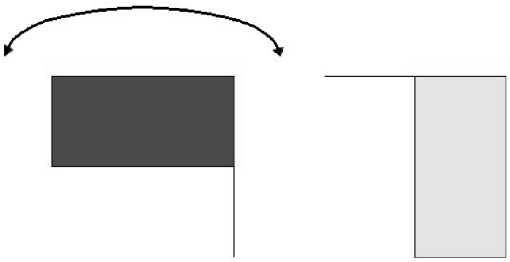

Zseblámpával

Zseblámpáját piros fénnyel lengesse teste előtt, válla magasságában jobbra és balra.

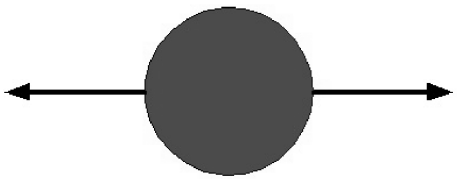

186. ábra „Meghibásodás!" (Kényszermegállás)

A járművek irányítására szolgáló jelzések

Kézzel

Függőleges helyzetben felfelé tartott alkarját, tenyérrel maga felé fordítva, mozgassa kis szögben.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében tartott piros zászlóval.

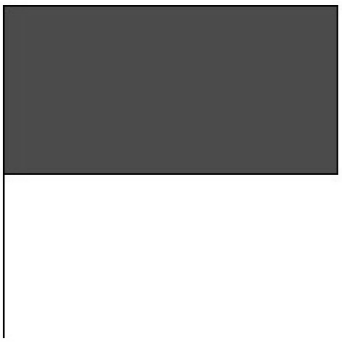

Zseblámpával

–––

187. ábra „Előre!" (Hozzám!)

Kézzel

Függőleges tenyérrel előre tartott alkarját mozgassa kis szögben folyamatosan előre.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében tartott piros zászlóval.

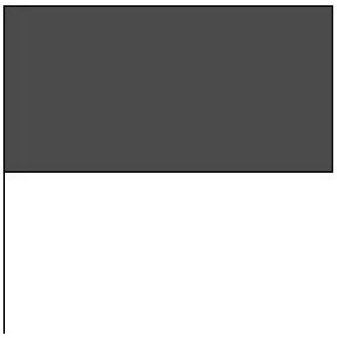

Zseblámpával

– – –

188. ábra „Hátramenet!”

Kézzel

Jobb alkarját tartsa felfelé függőleges helyzetben.

Zászlóval

Ugyanaz, jobb kezében tartott piros zászlóval

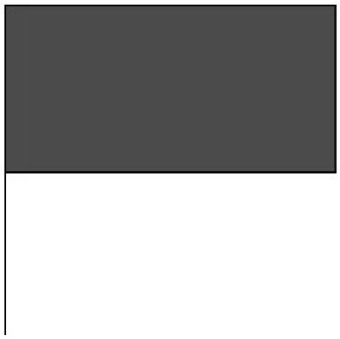

Zseblámpával

– – –

189. ábra „Lassíts!”

Kézzel
Jobb karját nyújtsa ki vízszintesen.

Zászlóval
Ugyanaz, jobb kezében tartott piros zászlóval

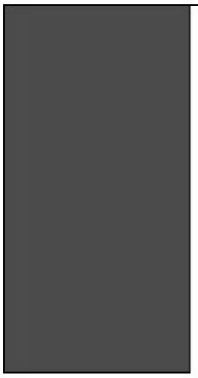

Zseblámpával
– – –

190. ábra „Jobbra!”

Kézzel
Bal karját nyújtsa ki vízszintesen.

Zászlóval
Ugyanaz, bal kezében tartott piros zászlóval.

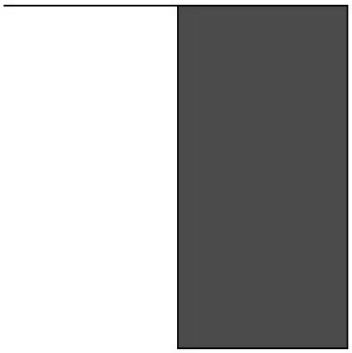

Zseblámpával
–––

191. ábra „Balra!"

2. számú melléklet

Irányjelzők tevékenysége

Katonai rendezvényeken – dandár, ezred, zászlóalj sorakozók alkalmával, állami ünnepek – tisztavatás, tiszthelyettes-avatás végrehajtása alkalmával az alegységek díszmenetének, a távolságtartás megkönnyítésére irányjelzőket kell alkalmazni, akik:
– az irányjelzők a végrehajtás helyszínére az alegységek mögött vonulnak be és az alakzat bal szárnyán – egyes vagy kettes oszlopban – foglalják el helyüket;
– a vezénylő parancsnok vezényszavára hajtsák végre a menet utáni megállást, az alakzat rendezését;
– a vezénylő parancsnok vezényszavainak megfelelően tevékenykednek, fegyverfogásokat nem hajtják végre.

A vezénylő parancsnok adja a következő vezényszavakat: „Dandár! (Ezred!) Vigyázz!", „Díszmenet!"
Amíg a parancsnoki állomány végrehajtja az alegység elé történő menetét és megállását, az irányjelzők hajtsák végre a „Fegyvert szíjra!" vezényszóra történő ténykedést.
A vezénylő parancsnok a következő vezényszavakat adja: „Oszlop! A dandártörzsre!", „Zászlóaljanként (század, szakasz) egy irányjelző távköz!" „Dandártörzs irány utánam! Lépés! Indulj!"

Az irányjelző „Díszlépés"-ben kezdje meg menetét. Az első irányjelző vezesse az irányjelzők oszlopát a meghatározott jelek vonalára. A jel elérésekor az első irányjelző lépjen oldalt (jobbra vagy balra), lépjen ki az irányjelzők oszlopa elől. Várja meg, míg az irányjelzők oszlopa elhalad mellette.
A zene nagydob ütemére ütemkivárással forduljon a kivonuló alegységek felé, a fordulat végrehajtást követően ütemkivárással a fegyvert önállóan a zene ütemére vegye „Szíjra" helyzetből „Lábhoz" helyzetbe. Igazodjon ki, majd álljon „Pihenj!" állásba.

Irányjelzők bevonása

Az irányjelzők bevonása önálló tevékenység. Amikor a díszmenetet végrehajtó alegységek utolsó sora elhalad az irányjelző előtt, ütemkivárással vegye a fegyvert „Lábhoz" helyzetből „Szíjra" helyzetbe.
Ütemkivárással hajtsa végre a fordulatot, majd a zene, nagydob ütemére, díszmenetben, az utolsó alegység mögött 15-20 lépéssel meneteljen. Az irányjelzők többi tagja a fent leírtak szerint az első irányjelzőre zárkózzon fel.
Az utolsó irányjelző felzárkózása után 15-20 lépéssel az irányjelző-parancsnok vezényeljen „Pihenj!"-t. Az állomány térjen át rendes lépésre, és vonuljon a kijelölt helyre.

3. számú melléklet

Csapatzászlóval végrehajtandó fogások, mozdulatok

A csapatzászló összetétele és alapalakzata

A csapatzászló 3 fő (tiszt, zászlós, tiszthelyettes) jobb és bal oldali kísérő, illetve a csapatzászlóvivő.
A kísérők felszereléséhez tartozik a Kossuth-kard vagy -pisztoly.
A csapatzászló alapalakzata a vonal, egyes díszelgési helyszínek az csak az oszlopban történő mozgást teszik lehetővé.

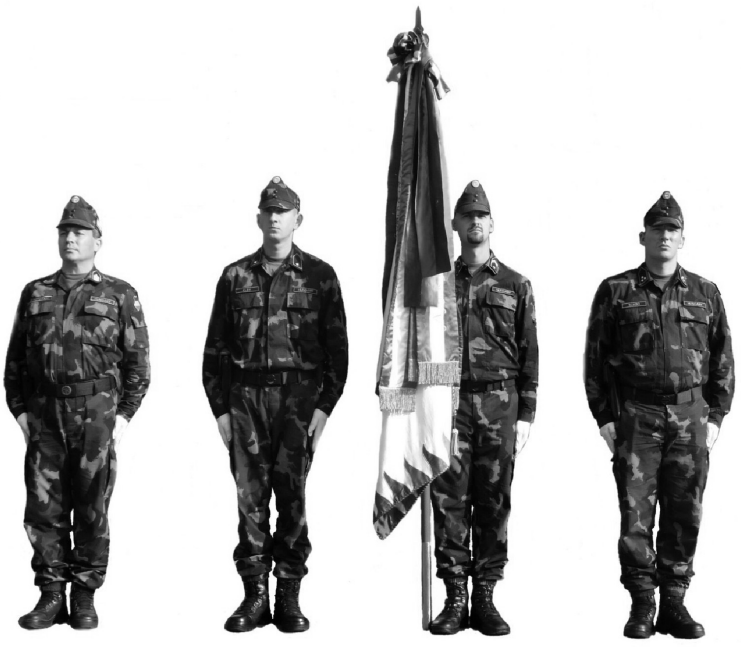

192. ábra A zászlóvivők (zászlókísérő parancsnok) vonalalakzata

Az alegység sorakozásakor a csapatzászló a vezénylő parancsnok mögött két lépésre, az első szakaszparancsnok előtt szintén két lépésre vonalban áll.
A csapatzászlóvivő jobb alkarja és felkarja 90 fokot bezárva, könyökét jobb teste mellé szorítva markolja a zászló rúdját.
A zászlórúd függőlegesen állva jobb csizma orra mellett legyen.

A csapatzászló megindulása és megállása

A „Díszzászlóalj! Irány utánam, lépés! Indulj!" vezényszó"- Lépés!" részére a zászlóvivő a következőket hajtsa végre:
1. ütem: bal kezét lendítse teste előtt, markolja meg a zászlórudat jobb kézfeje fölött;
2. ütem: jobb kezének szorításán lazítson és csúsztassa le a zászlórúdon;
3. ütem: mindkét karjának segítségével emelje meg a zászlórudat, billentse előre, majd egy határozott gyors mozdulattal félkörívet leírva lendítse fej fel lett a bal vállára úgy, hogy a zászlórúd 45 fokos szögben álljon;
4. ütem: bal kezével engedje el a zászlórudat, azt nyújtsa ki úgy, hogy párhuzamos legyen a rúddal és markolja meg. Ezután jobb kezével engedje el a rudat, majd vigye alapállásba.

193. ábra A vezényszó „Lépés" részének elhangzása utáni helyzet

A vezényszó" Indulj!" részére kezdjék meg a menetet, mozgassák kezüket.
Díszmenet esetén a kezek leszorulnak.

A „Zászlóalj állj!" vezényszóra a zászlóvivőnek a következőket kell végrehajtania:
1. ütem: bal kezét csúsztassa a zászlórúdon bal válláig, jobb kezét teste előtt lendítve markolja meg a zászlórudat, úgy, hogy karja nyújtott legyen;
2.ütem: bal kezével mozgassa a zászlórudat előre úgy, hogy az félkörívet írjon le, majd amikor az függőleges helyzetbe ér karjainak segítségével helyezze azt jobb csizmájának orra mellé;
3. ütem: jobb kezét csúsztassa a zászlórúdon, bal kézfeje alá, úgy, hogy alkarja és felkarja 90 fokot zárjon be. Bal kezével engedje el a zászlórudat és vigye alapállásba.

Fordulatok állóhelyben csapatzászlóval

A „Díszzászlóalj!(Díszszázad!)" „Jobbra át!" vezényszó „Jobbra-!" részére a zászlóvivő a kísérők mozgásával egy időben bal kezét lendítse át teste előtt, markolja meg a zászlórudat, jobb kézfeje alatt kb. 40 centiméterre, és mindkét kezével emelje meg függőlegesen. Jobb alkarja feküdjön a zászlórúdra, azzal párhuzamos legyen. A vezényszó „-át!" részére mindhárman hajtsanak végre „Jobbra át"-ot, majd zászlóaljnál kettő lépést, század és szakasz köteléknél egy lépést lépjenek előre úgy, hogy egy vonalba kerüljenek a kötelék arcvonalával. Lábzárással egy időben a zászlóvivő a zászlórudat függőlegesen lefelé mozgatva helyezze azt jobb csizmájának orra mellé, és bal kezét vigye alapállásba.
A „Díszzászlóalj!(Díszszázad!)" „Balra át!" vezényszóra a zászlóvivő mozgása nem változik, értelemszerűen megegyező a „Jobbra át" vezényszó végrehajtásával.
A díszalegység vonalból oszlopba, tehát menet alakzatba történő fordításakor a „Díszzászlóalj!(Díszszázad!)" „Balra át!" vezényszó „balra-!" részére a zászlóvivő emelje meg a zászlórudat a leírt módon. A vezényszó "-át!" részére mindhárman hajtsanak végre hátra arcot, majd tegyenek előre zászlóaljnál kettő, századnál és szakasznál egy lépést, majd ütemből hajtsanak végre jobbra átot. A lábzárás után a kísérők a leírt módon lépjenek a zászlóvivő mellé.

A zászlóvivő a fordulat végrehajtása után helyezze a zászlórudat a földre jobb csizmája mellé bal kezét, vigye alapállásba.
A „Díszzászlóalj!(Díszszázad)" „Jobbra át!" vezényszóra a hátra arc és a lépések után balra forduljanak és az ismert mozgással, foglalják el a helyüket a kísérők a további tevékenység, megegyezik az előbbiekben leírtakkal.

Csapatzászló tevékenysége díszmenetkor

A „Díszzászlóalj!(Díszszázad)! Vigyázz!" vezényszó elhangzása után a bal láb földre helyezésével egy időben mindhárman karjukat szorítsák testük mellé, a két kísérő zárjon a zászlóvivőhöz úgy, hogy válluk összeérjen és kezdjék meg a díszmenetet. Fövetést nem kell végrehajtaniuk.
A „Díszzászlóalj!(Díszszázad)! Pihenj!" vezényszó elhangzása után nyitódjanak szét a szabályos térközre, térjenek át rendes lépésre és folytassák a menetet.

4. számú melléklet

Jelmagyarázat

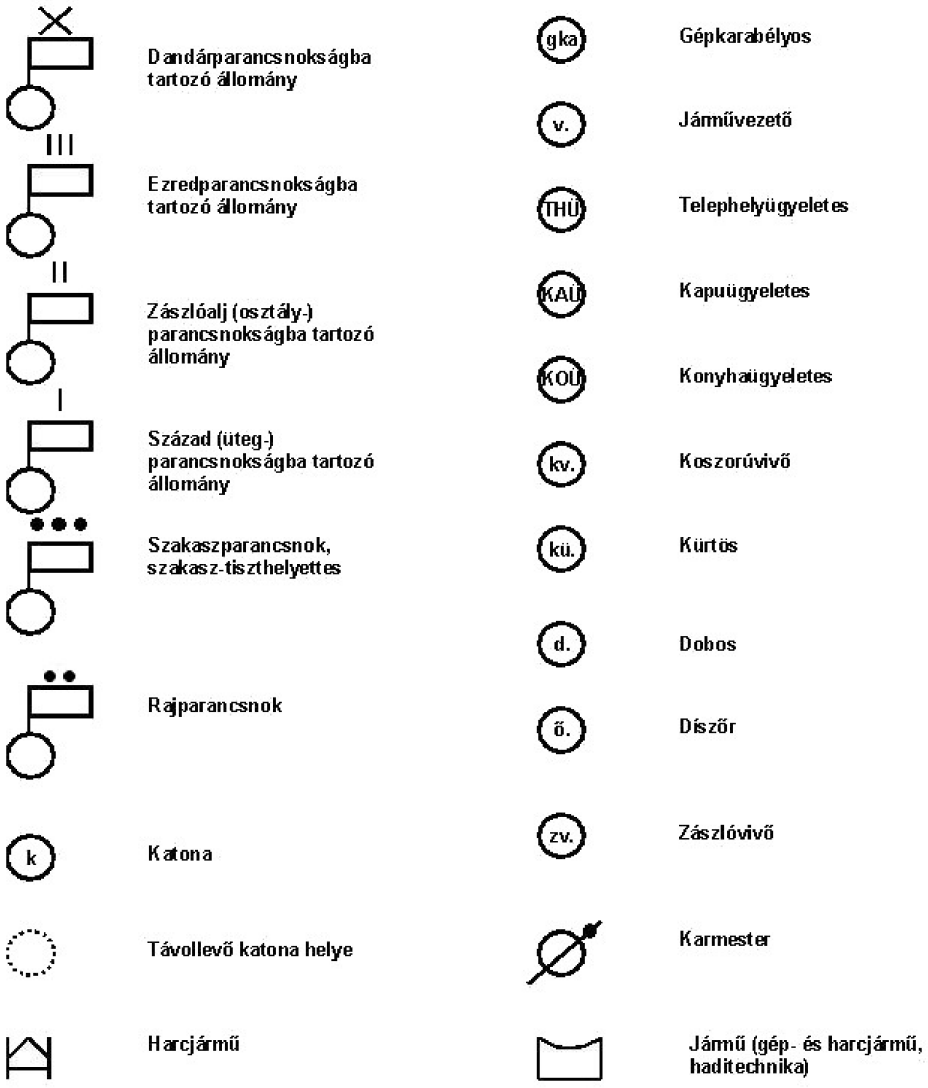

VIII. Közlemények

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közleménye a közvetítői névjegyzékbe bejegyzettekről és a közvetítői névjegyzékből töröltekről

I.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 4. §-ában és 6. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi – a közvetítői névjegyzékbe 2009. július 1. és 2009. december 31. között bejegyzettek nyilvános adatait tartalmazó – névsort teszi közzé:

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Gégöl Gazsó	1118 Budapest, Villányi út 83–85/H. telefonszám: 209-1943 faxszám: 488-5666 mobilszám: 06 (20) 598-1686 e-mail cím: gazso.gegol@gmail.com	2009. 07. 06.	munkajogi viták szerzői jogviták médiajoggal kapcsolatos polgári jogviták
dr. Molnár Tibor	2045 Törökbálint, Deák F. u. 46. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 955-6435 e-mail cím: molnartibor@tvnetwork.hu	2009. 11. 17.	
Pap Anikó Margit	6900 Makó, Aradi u. 23. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 271-4550 e-mail cím: aniko@jgypk.u-szeged.hu	2009. 07. 23.	
Schifferné dr. Dékány Alexandra Beatrix	7623 Pécs, József A. u. 3. fszt. 4. telefonszám: (72) 216-706 faxszám: (72) 216-706 mobilszám: 06 (30) 277-0622 e-mail cím: dekany.alexandra@gmail.com	2009. 08. 13.	polgári jogviták gazdasági jogviták családjogi viták
dr. Imre András	6722 Szeged, Nemestakács u. 12/A. telefonszám: 62-424-510, 62-424-559 faxszám: (62) 559-781 mobilszám: 06 (30) 995-3333 e-mail cím: imrea@jogitanacs.hu	2009. 07. 23.	cégjogi viták követeléskezeléssel kapcsolatos polgári jogviták bankjogi viták ingatlanjogi viták
dr. Hajász Bertalan András	6722 Szeged, Nemestakács u. 12/A. telefonszám: (62) 424-510 faxszám: (62) 559-781 mobilszám: 06 (30) 915-3227 e-mail cím: hajasz@jogitakacs.hu	2009. 07. 23.	társasági jogviták polgári jogviták bankjogi viták
dr. Bugya József	6722 Szeged, Nemestakács u. 12/A. telefonszám: (62) 424-510, (62) 424-559 faxszám: (62) 559-781 mobilszám: e-mail cím:	2009. 07. 23.	követeléskezeléssel kapcsolatos polgári jogviták pénzügyi jogviták ingatlanjogi viták cégjogi viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Bozsár Gabriella	1147 Budapest, Kerékgyártó u. 59. telefonszám: 221-8371 faxszám: mobilszám: 06 (30) 412-7847 e-mail cím: g.bozsar@gmail.com	2009. 07. 06.	munkajogi viták családi jogviták, szülő-gyermek konfliktusok válási jogviták
dr. Sas Ágnes Eszter	1026 Budapest, Endrődi S. u. 70/B telefonszám: 200-4023 faxszám: 200-4023 mobilszám: 06 (30) 924-2783, 06 (20) 525-7176 e-mail cím: sasagi55@t-online.hu	2009. 07. 06.	kereskedelmi, gazdasági, pénzügyi jogviták szerződésekből fakadó jogviták nemzetközi szerződésekből fakadó jogviták
Szeriné Kiss Andrea Judit	2100 Gödöllő, Antalhegyi út 45. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 330-1036 e-mail cím: akisshun@gmail.hu	2009. 07. 23.	családjogi (párkapcsolati, válási) viták oktatással kapcsolatos polgári jogviták gazdasági jogviták
dr. Gyarmati Judit	1037 Budapest, Táborhegyi út 1. telefonszám: 388-7511 faxszám: 353-1695 mobilszám: 06 (20) 935-5247 e-mail cím: gyarmatijuditdr@t-online.hu	2009. 07. 06.	polgári jogviták családi jogviták gazdasági jogviták ingatlanjogi viták
Molnárné Faragó Gabriella	1117 Budapest, Bogdánfy u. 7/D telefonszám: 688-6990, 365-1243, 365-1241 faxszám: 381-0660 mobilszám: e-mail cím: fg.gabi@gmail.com	2009. 07. 23.	családi jogviták (kapcsolattartás, válás stb.)
Szentpétery Ágnes Eszter	1035 Budapest, Raktár u. 39–41. 3/1/2/11. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 430-3437 e-mail cím: szentpetery.agnes@gmail.com	2009. 07. 06.	
Sátori Sándor	1039 Budapest, Széchenyi u. 4. telefonszám: 368-3874, 250-9015, 413-6821 faxszám: 240-3592 mobilszám: 06 (30) 941-6382 e-mail cím: satori@satori.hu	2009. 07. 06.	építésüggyel kapcsolatos polgári jogviták ingatlan-értékbecsléssel összefüggő polgári jogviták
dr. Varga Béla	1116 Budapest, Fehérvári út 108–112. telefonszám: 203-2663 faxszám: 203-2663 mobilszám: 06 (30) 588-9675 e-mail cím: dr.varga_bela@free-mail.hu	2009. 07. 06.	gazdasági társaságokkal kapcsolatos jogviták ingatlanjogi viták kötelmi jogi viták munkajogi viták polgári jogviták
Kisberk Ágnes Franciska	1193 Budapest, Táncsics Mihály u. 7. telefonszám: 282-6512 faxszám: 282-6512 mobilszám: 06 (30) 426-6918, 06 (70) 949-2799 e-mail cím: kisberkagi@gmail.com	2009. 07. 06.	családi jogviták (kamasz, kapcsolattartási, válási és családi együttélési problémák)
dr. Bende Márta	1078 Budapest, Damjanich u. 18. fsz. 4. telefonszám: 78-548-09 faxszám: 78-548-09 mobilszám: 06 (30) 322-4071 e-mail cím: bende.marta@citromail.hu	2009. 07. 06.	építésüggyel kapcsolatos polgári jogviták munkaügyi viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Csehó Annamária	2200 Monor, Wesselényi u. 12. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 919-2714 e-mail cím:	2009. 07. 06.	
dr. Hegedűs Péter	6800 Hódmezővásárhely, Medgyessy Ferenc u. 6/C fszt. 6. telefonszám: (62) 238-793 faxszám: (62) 238-793 mobilszám: 06 (20) 967-3814 e-mail cím: hegedusugyved@vnet.hu	2009. 07. 23.	társasági jogviták környezetvédelemmel kapcsolatos polgári jogviták
Klambauer Edit	2627 Zebegény, Deák F. u. 3. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 578-3546 e-mail cím: marcusaurelius8@free-mail.hu	2009. 07. 23.	családi jogviták
dr. Rátki Judit Erzsébet	1022 Budapest, Marczibányi tér 10. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 337-6026 e-mail cím: judit.ratki@gmail.com	2009. 10. 13.	
Vidi Veronika	8446 Kislőd, György u. 12. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 347-7084 e-mail cím: vidiveronika@gmail.com	2009. 07. 23.	polgári jogviták családi jogviták civil szervezetekkel kapcsolatos polgári jogviták
Hajdu Katalin	1117 Budapest, Prielle K. u. 19/A. telefonszám: 382-7150 faxszám: 206-7420 mobilszám: 06 (30) 641-4135 e-mail cím: iroda@mediatoriroda.hu	2009. 07. 23.	
Szurmai János	2000 Szentendre, Ady E. út 1. III/14. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 747-2603 e-mail cím: szurmai@neo-play.com	2009. 07. 24.	önkormányzatokkal kapcsolatos polgári jogviták gazdasági jogviták sporttal kapcsolatos polgári jogviták
dr. Gáspár Lajos	1085 Budapest, József krt. 37–39. II. em. 10. telefonszám: 235-0024, 317-8175 faxszám: 235-0025 mobilszám: 06 (30) 941-8471 e-mail cím: gasparla@t-online.hu	2009. 08. 13.	
dr. Berkics Sarolta	7621 Pécs, Jókai Mór u. 6. telefonszám: (72) 224-495 faxszám: (72) 224-495 mobilszám: 06 (30) 261-5475 e-mail cím: dr.berkics.sarolta@gmail.com	2009. 08. 13.	gazdasági (üzleti) jogviták családjogi (párkapcsolati) viták
Trescsik Erika	6000 Kecskemét, Szalag u. 32. telefonszám: (76) 322-076 faxszám: mobilszám: 06 (20) 934-2644 e-mail cím: treeri@gmail.com	2009. 08. 13.	párkapcsolati és válási jogviták gazdasági jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Molnár Mónika	8500 Pápa, Fűzfa u. 23. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 975-9092 e-mail cím: kisszuh@free-mail.hu	2009. 08. 13.	családi jogviták
dr. Almási György Norbert	6000 Kecskemét, Szabadság tér 5. II. em. 7. telefonszám: (76) 401-072 faxszám: (76) 401-072 mobilszám: 06 (20) 434-7303 e-mail cím: almasi.gyorgy@t-online.hu	2009. 08. 13.	gazdasági jogviták polgári jogviták
Szabóné dr. Kiss Éva	6600 Szentes, Kossuth u. 8. telefonszám: (63) 318-091 faxszám: (63) 318-091 mobilszám: 06 (30) 275-2520 e-mail cím: kissevadr@invitel.hu	2009. 08. 13.	családjogi viták ingatlanjogi viták gazdasági jogviták polgári jogviták
Póli Róbert Imre	6300 Kalocsa, Kossuth L. u. 29. telefonszám: faxszám: mobilszám: (70) 779-7135 e-mail cím: alz@free-mail.hu	2009. 08. 13.	
Milicz Ákos	1192 Budapest, Zalaegerszeg u. 16. fszt. 2. telefonszám: 36 (1) 239-5788 faxszám: 36 (1) 239-5788 mobilszám: 06 (30) 456-8010 e-mail cím: milicz@t-online.hu	2009. 12. 31.	oktatással kapcsolatos polgári jogviták vállalkozások közötti pénzügyi, gazdasági jogviták nonprofit szervezetek működésével és tevékenységével összefüggő polgári jogviták
Menkó Mariánna	1025 Budapest, Nagybányai út 49. telefonszám: 200-1822 faxszám: mobilszám: 06 (30) 331-1852 e-mail cím: menko@t-online.hu	2009. 08. 13.	párkapcsolati és válási jogviták
Gyurkó István	1042 Budapest, József A. u. 33. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 254-9904 e-mail cím:	2009. 09. 25.	gazdasági jogviták válási és párkapcsolati jogviták
Lorencsics Zoltánné	7700 Mohács, Duna u. 20. I. em. 6. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 254-0929 e-mail cím: lorka2@free-mail.hu	2009. 09. 25.	
dr. Mihály Katalin Julianna	1143 Budapest, Besnyői u. 13. telefonszám: 787-2448 faxszám: mobilszám: 06 (30) 298-4380, 06 (70) 908-8982 e-mail cím: katalin.mihaly@drmk.hu	2009. 09. 25.	gazdasági jogviták (felszámolás, csőd) kötelmi jogviták dologi jogviták kártérítési jogviták társasági jogviták munkajogi viták (közalkalmazotti jogviszony, felsőoktatás) postai szabályozással kapcsolatos jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Magasházy Katalin Mária	1081 Budapest, Népszínház u. 17. telefonszám: 334-2760 faxszám: 334-2760 mobilszám: 06 (30) 942-3408 e-mail cím: magashazykata@t-online.hu	2009. 09. 25.	
Hortolányi Zsuzsanna Mária	8000 Székesfehérvár, Lépcső u. 3. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 254-1604 e-mail cím: hortol@t-online.hu	2009. 09. 25.	családjogi viták (gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, párkapcsolat, házasság)
Nemecz Emese	1123 Budapest, Kékgolyó u. 8. I/1. telefonszám: 789-5919 faxszám: mobilszám: 06 (20) 211-2384 e-mail cím: nemeczemese@yahoo.com	2009. 09. 25.	vagyonjogi viták családjogi viták munkajogi viták
Előry Örsné	1098 Budapest, Pöttyös u. 9/B telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 233-2206 e-mail cím: zsomlyai@gmail.com	2009. 09. 25.	kötelmi jogviták kártérítési jogviták gazdasági társaságokkal kapcsolatos jogviták
Csere István	2092 Budakeszi, Erkel F. u. 87. telefonszám: (23) 452-247 faxszám: mobilszám: 06 (20) 967-9147 e-mail cím: csere.i@t-online.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári viták
Lacka Gyuláné	2030 Érd, Burkoló u. 15. telefonszám: faxszám: 336-0196 mobilszám: 06 (20) 326-1111 e-mail cím: laczkaagnes@gmail.com	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári viták
Lauth Gábor	2030 Érd, Csaba u. 73. telefonszám: faxszám: 336-0196 mobilszám: 06 (30) 341-7275 e-mail cím: lauthgabor@mkpszk.sulinet.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári viták
Pap Judit	1028 Budapest, Zrínyi u. 23. telefonszám: 336-0194, 376-8661 faxszám: 336-0196 mobilszám: 06 (30) 961-7222 e-mail cím: pszk2@t-online.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári viták
Ötvös Zoltán Ernő	1026 Budapest, Bimbó út 127/C telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 560-3932 e-mail cím: otvos.zoltan@masodikkerulet.hu	2009. 09. 25.	
Rósa Viktor	2083 Solymár, Toldi u. 13/C telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 949-2017 e-mail cím: rosav@free-mail.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Paller Zsuzsanna Katalin	8600 Siófok, Bányász u. 12. telefonszám: (84) 313-492 faxszám: (84) 313-492 mobilszám: 06 (70) 944-8354 e-mail cím: pallerzsuzsa@t-online.hu	2009. 09. 25.	
Horváth-Bócsi Irén	4400 Nyíregyháza, Törzs u. 86. IV/15. telefonszám: (42) 210-007 faxszám: (42) 210-007 mobilszám: 06 (20) 595-3559 e-mail cím: kistanar@free-mail.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári jogviták családi jogviták párkapcsolati jogviták
Laczka Istvánné	2030 Érd, Burkoló u. 15. telefonszám: faxszám: 336-0196 mobilszám: 06 (20) 326-1096 e-mail cím: laczka.maria@mkpszk.sulinet.hu	2009. 09. 25.	oktatással kapcsolatos polgári jogviták
Maruzs Jánosné	1111 Budapest, Zenta u. 5. telefonszám: 315-0669 faxszám: mobilszám: 06 (20) 982-1430 e-mail cím: maruzs.janosne@chello.hu	2009. 09. 25.	
Nagy László	9025 Győr, Brigád u. 34. telefonszám: (96) 310-907 faxszám: mobilszám: 06 (30) 595-2032 e-mail cím: nagyl@autoforumriegler.hu	2009. 09. 25.	gazdasági, szerződéses, kártérítési, adósságkezelési jogviták családjogi viták munkajogi viták üzleti jogviták
dr. Rácz Zsuzsanna	1033 Budapest, Hévízi út 5/A telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 314-0401 e-mail cím: zsuzsanna.racz@acenet.hu	2009. 10. 13.	
Gelencsér István	8372 Cserszegtomaj, Pajtika u. 27. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 547-6514 e-mail cím: kalendarium1@free-mail.hu	2009. 09. 25.	párkapcsolati és válási jogviták
Gyurkóné Vincze Melinda	1042 Budapest, József Attila u. 33. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 837-0083 e-mail cím: vinmelinda@gmail.com	2009. 09. 25.	válási és párkapcsolati jogviták gazdasági jogviták
Dévényi György	1158 Budapest, Pestújhelyi út 82. telefonszám: 410-6507 faxszám: 410-6507 mobilszám: 06 (30) 338-4191 e-mail cím: gy_devenyi@t-online.hu	2009. 09. 25.	
Berényi Margit	2234 Maglód, Bethlen Gábor u. 5. telefonszám: (29) 325-689, (29) 325-689 faxszám: mobilszám: 06 (20) 253-2738 e-mail cím: bergita@free-mail.hu	2009. 09. 25.	családjogi viták gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos jogviták oktatással kapcsolatos polgári jogviták egyéb polgári jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Mohainé dr. Mravik Ágota	2112 Veresegyház, Bánóczi u. 2/A. telefonszám: (28) 387-564 faxszám: (28) 387-564 mobilszám: 06 (30) 311-7784, 06 (30) 521-8827 e-mail cím: mravika@invitel.hu	2009. 11. 12.	válási jogviták párkapcsolati jogviták gazdasági jogviták
dr. Naszádos Krisztina	1137 Budapest, Pozsonyi út 35. telefonszám: 269-3767, 269-4412 faxszám: 269-1276 mobilszám: 06 (30) 948-4484 e-mail cím: krisztina.naszados@nkkb.hu	2009. 10. 13.	polgári jogviták hírközléssel kapcsolatos polgári jogviták munkajogi viták
Horváth Ilona	2421 Nagyvenyim, Földvári u. 45. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 262-2005 e-mail cím: horvathili@invitel.hu	2009. 10. 13.	párkapcsolati és válási jogviták
Pál Judit	7400 Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 48. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 685-2945 e-mail cím: pal.judit@-online.hu	2009. 10. 13.	párkapcsolati jogviták válási jogviták szülő-gyerek közötti jogviták
dr. Rúzs-Molnár Krisztina	6722 Szeged, Rákóczi tér 1. telefonszám: (62) 544-183 faxszám: (62) 544-183 mobilszám: e-mail cím: ruzsmk@juris.u-szeged.hu	2009. 10. 28.	munkajogi viták (versenyszféra és közszféra munkajoga) polgári jogi szerződésekből fakadó viták, társasági jogviták, családi jogviták
Hegyaljai István	1046 Budapest, Türr István u. 23. telefonszám: 369-0875 faxszám: 369-0875 mobilszám: 06 (30) 222-0044 e-mail cím: hegyaljai.istvan@chello.hu	2009. 11. 10.	
Talamasz Csilla	1082 Budapest, Baross u. 109. 3/21. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 296-9947 e-mail cím: mediator.talamasz@gmail.com	2009. 10. 13.	
Bot Péter	1171 Budapest, Perec u. 75. telefonszám: 256-2376 faxszám: mobilszám: 06 (20) 544-4400 e-mail cím: open2001@t-online.hu	2009. 12. 01.	
dr. Bálint Andrea Lilla	1025 Budapest, Ruthén u. 32/1. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 958-5414 e-mail cím: balintandy@gmail.com	2009. 10. 28.	
dr. Tarr Krisztina Mária	2016 Leányfalu, Puszta Sándor u. 12. telefonszám: (26) 400-229 faxszám: mobilszám: 06 (30) 380-6655 e-mail cím: tk75@fibermail.hu	2009. 10. 28.	családjogi viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Berta Anikó	1048 Budapest, Homoktövis u. 91. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 320-6905 e-mail cím: angie07@vipmail.hu	2009. 10. 28.	családi jogviták üzleti jogviták
dr. Garbaisz Krisztina Katalin	2141 Csömör, Vágóhíd u. 14. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 558-4964 e-mail cím: humanjog@gmail.com	2009. 10. 28.	munkajogi viták polgári jogi viták családi jogviták ingatlanjogi viták
dr. Müller Anikó Krisztina	2600 Vác, Hanusz u. 20. telefonszám: (27) 303-565 faxszám: (27) 303-565 mobilszám: 06 (30) 492-5120 e-mail cím: muller.aniko@drmuller.hu	2009. 10. 28.	
Vadász Péter	1141 Budapest, Kengyel u. 3–5. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 279-0791 e-mail cím: peter.vadasz@free-mail.hu	2009. 10. 30.	családi jogviták (párkapcsolat, válás, gyermek-szülő kapcsolattartás) gazdasági jogviták
Lánczi Judit	1114 Budapest, Eszék u. 20. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 458-9139 e-mail cím: lanczi.skill@yahoo.com	2009. 10. 30.	munkaügyi jogviták családi jogviták (párkapcsolatok, szülő-gyermek kapcsolat, válás)
dr. Tóth Zoltán	1042 Budapest, Virág u. 27. IX/53. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 254-2550 e-mail cím: toothzoltaan@gmail.com	2009. 11. 04.	családi jogviták öröklési jogviták kártérítési jogviták ingatlanjogi viták munkajogi viták
Süle Judit	1024 Budapest, Margit krt. 73. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 938-7504 e-mail cím: Judit.sule@gmail.com	2009. 11. 03.	családjogi viták (válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás) munkajogi viták
dr. Burai Judit Cintia	4025 Debrecen, Miklós u. 14. telefonszám: (52) 315-110 faxszám: (52) 315-110 mobilszám: 06 (20) 373-7871 e-mail cím: drburai@t-online.hu	2009. 11. 03.	polgári jogviták családi jogviták gazdasági jogviták
Gál Attila	2400 Dunaújváros, Duna sor 9. 1. 2. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 926-4010 e-mail cím: info@egyensulyert.hu	2009. 11. 04.	családjogi viták (házassági ügyek) személyi és vagyonjogi viták (önkormányzatok és civil szervezetek, személyek közötti jogviták) polgári jogviták
Lajkó László Ferencné	1163 Budapest, Mátészalka u. 13. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 708-1547 e-mail cím:	2009. 11. 05.	gazdasági jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. P. Tóth Zsuzsánna Eszter	1028 Budapest, Tárkony u. 28. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 941-7777 e-mail cím: ptothzs@gmail.com	2009. 11. 12.	gazdasági jogviták
Kálnay-Mónus Krisztina Orsolya	1117 Budapest, Bogdánfy Ö. u. 8/B telefonszám: 06 (1) 385-3027 faxszám: 06 (1) 385-3027 mobilszám: 06 (30) 828-3134 e-mail cím: monuskrisztina@gmail.com	2009. 11. 06.	cégjogi viták családjogi (párkapcsolati és válási) viták
Juhász Jánosné	4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 83. telefonszám: (52) 214-400 faxszám: mobilszám: 06 (70) 551-8860 e-mail cím: juhaszjanosne@citromail.hu	2009. 11. 10.	családjogi viták
dr. Buzsáki Emőke Nóra	4400 Nyíregyháza, Vay Ádám krt. 4–6. telefonszám: (42) 786-570 faxszám: (42) 786-570 mobilszám: 06 (20) 573-0695 e-mail cím: buzsakiemoke@chello.hu	2009. 11. 16.	polgári jogviták munkaügyi jogviták családi jogviták társasági és cégjog
Zimmermann Ágnes	8145 Nádasdladány, Sallai u. 53. telefonszám: faxszám: mobilszám: (20) 230-2192 e-mail cím: agnes.zimmermann@gmail.com	2009. 11. 16.	
Klesitz Angella	8000 Székesfehérvár, Liptói u. 15. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 464-8130 e-mail cím: kleangi@gmail.com	2009. 12. 31.	családi (gyermekelhelyezés, kapcsolattartás), szülő-gyermek jogviták házassági-párkapcsolati jogviták közösségi jogviták gazdasági jogviták
Cserna Károly	2344 Dömsöd, Némedi út 3/B telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 948-3862 e-mail cím: anrecs@free-mail.hu	2009. 11. 30.	
dr. Varju Márta Erzsébet	1123 Budapest, Alkotás u. 37. fszt. 3. telefonszám: 202-7400 faxszám: 202-7400 mobilszám: 06 (30) 940-3066 e-mail cím: alterna@alterna.hu	2009. 11. 17.	
Holler Ildikó	1157 Budapest, Nyírpalota u. 85. V. em. 33. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 981-6623 e-mail cím: holleri@free-mail.hu	2009. 11. 17.	párkapcsolati és válási jogviták gazdasági jogviták
Lehoczky Miklós Márton	9100 Tét, Fő u. 94. telefonszám: faxszám: (96) 561-061 mobilszám: e-mail cím: m.lehoczky@free-mail.hu	2009. 11. 17.	családi jogviták (családsegítés, gyermekjóléti)

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Csernyiné Tóth Éva	3300 Eger, Vörösmarty út 11/A. telefonszám: (36) 319-902 faxszám: mobilszám: 06 (70) 367-5792 e-mail cím: csernyieva@citromail	2009. 11. 17.	oktatással kapcsolatos polgári jogviták családjogi viták (gyermekelhelyezés, kapcsolattartás) munkajogi viták személyek közötti polgári jogviták civil szervezetek közötti polgári jogviták
Hunyadné Szüts Veronika	2000 Szentendre, Deli Antal u. 3/A telefonszám: (26) 301-433 faxszám: mobilszám: 06 (30) 525-9222 e-mail cím: veronika.szuts@taxart.hu	2009. 11. 25.	
Kosara Csaba	1025 Budapest, Felső Zöldmáli út 23. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 584-4325 e-mail cím: csaba_kosara@yahoo.de	2009. 12. 31.	
Balogh Erika	1147 Budapest, Fűrész u. 12/A telefonszám: 221-8206 faxszám: mobilszám: e-mail cím: balogh.erika7@chello.hu	2009. 11. 23.	párkapcsolati és válási jogviták
Horváth Beatrix	1126 Budapest, Németvölgyi út 32/B telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 580-5552 e-mail cím:	2009. 11. 23.	családi jogviták (párkapcsolat) gazdasági jogviták
Szigeti Kata	8000 Székesfehérvár, Mancz János u. 14. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 998-3700 e-mail cím: szigetikata.mail@gmail.com	2009. 11. 25.	családjogi viták (gyermekelhelyezés, párkapcsolat, házasság, válás)
Iványi Klára Ágnes	1071 Budapest, Dembinszky u. 48. telefonszám: 303-8973 faxszám: 314-4998 mobilszám: 06 (20) 206-4693 e-mail cím: ivanyi@neki.hu	2009. 11. 25.	emberi jogokkal és kisebbségekkel kapcsolatos polgári jogviták munkajogi viták családi jogviták oktatással kapcsolatos polgári jogviták
dr. Windischné dr. Várszegi Réka	1158 Budapest, Szűcs István u. 64. telefonszám: 334-2918 faxszám: 313-8414 mobilszám: 06 (70) 381-8864 e-mail cím: varszegi.reka@free-mail.hu	2009. 11. 25.	polgári jogviták családjogi viták munkajogi viták
dr. Hermánné Fogarassy Éva	1028 Budapest, Úrbéres u. 63. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 936-6331 e-mail cím: h.fogarassy.eva@gmail.com	2009. 12. 01.	családi jogviták (szülő-gyermek, kamasz, párkapcsolati) oktatással, ifjúsággal összefüggő polgári jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
dr. Erdélyi György	1088 Budapest, Szentkirályi u. 34. telefonszám: 318-9867 faxszám: 267-5455 mobilszám: 06 (30) 952-2917 e-mail cím: egy@t-online.hu	2009. 12. 28.	gazdasági jogviták családjogi viták (házassági vagyonjog) polgári jogviták
Gergőné Lukács Ágnes	2040 Budaörs, József A. u. 22. telefonszám: (23) 417-718 faxszám: mobilszám: 06 (30) 473-2290 e-mail cím: gergone.agnes@gmail.com	2009. 12. 01.	családi (együttélés, kamasz-szülő, párkapcsolati, válási) jogviták üzletviteli, pénzügyi jogviták pénzügyi jogviták
dr. Gyulainé Várszegi Judit Piroska	9028 Győr, Szőnyi Márton u. 12. telefonszám: (96) 423-985 faxszám: mobilszám: 06 (70) 562-0780 e-mail cím: gyulainejudit@gmail.com	2009. 11. 30.	oktatással (ifjúsággal) kapcsolatos polgári jogviták családi (kamasz-szülő) jogviták
dr. Csóka Szilárd Imre	9021 Győr, Bajcsy-Zsilinszky u. 21. telefonszám: (96) 526-272 faxszám: (96) 526-271 mobilszám: 06 (30) 599-8877 e-mail cím: info@emerco.hu	2009. 11. 30.	
Kollár Ágnes	2100 Gödöllő, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 981-4816 e-mail cím: akollar@vnet.hu	2009. 12. 01.	polgári jogviták (gazdasági, munkaügyi, öröklési, tulajdoni, birtok, válás) elszámolási jogviták
Maczkó Lászlóné dr. Faragó Éva	3066 Bokor, Béke út 5. telefonszám: 32-383-005 faxszám: mobilszám: 06 (30) 597-8348 e-mail cím: lamaczko@free-mail.hu	2009. 12. 01.	
Pakai Anikó	6726 Szeged, Temesvári krt. 36. 13. em./89. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 678-5375 e-mail cím: anikopakai@gmail.com	2009. 12. 01.	párkapcsolati jogviták családi (válási) jogviták fogyasztóvédelemmel kapcsolatos polgári jogviták
Metz Éva	7634 Pécs, Monostor u. 20. telefonszám: (72) 256-293 faxszám: mobilszám: 06 (70) 636-4247 e-mail cím: metz@inyt.pte.hu	2009. 12. 01.	családi jogviták gazdasági jogviták
dr. Simon Gergely	5000 Szolnok, József A. út 83. telefonszám: (56) 412-759/12 faxszám: mobilszám: e-mail cím: jogiosztaly@teljeseletert.hu	2009. 12. 03.	polgári jogviták
Jávor Pál László	1071 Budapest, Peterdy u. 24. telefonszám: 322-2312 faxszám: mobilszám: 06 (20) 552-2964 e-mail cím: javorpal@gmail.com	2009. 12. 07.	családi jogviták gazdasági jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Pipis István	5900 Orosháza, Ond u. 2. II/7. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 347-95 e-mail cím: pipisi@free-mail.hu	2009. 12. 07.	családjogi viták munkaügyi jogviták kötelmi jogviták személyi jogviták
dr. Erdős Péterné	1037 Budapest, Góbé u. 11/3. telefonszám: 367-5643 faxszám: mobilszám: 06 (30) 257-5763 e-mail cím: gabriella.erdos@hu.pwc.com	2009. 12. 07.	gazdasági jogviták pénzügyi jogviták
Nichs Andrea	1136 Budapest, Hollán E. u. 49. V. em. 3. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 989-5101 e-mail cím: andrea.nichs@sanomabp.hu	2009. 12. 29.	családi jogviták (párkapcsolat, válás) szervezetek közötti polgári jogviták gazdasági jogviták
dr. Kutassy Jenő	1134 Budapest, Váci út 51/A telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 960-7126 e-mail cím: mediacio.kutassy@gmail.com	2009. 12. 08.	
dr. Koncz Marina	2316 Tököl, Maléter Pál u. 3/2. telefonszám: (24) 496-819 faxszám: (24) 496-819 mobilszám: 06 (20) 531-996 e-mail cím: drkoncz@hdsnet.hu	2009. 12. 31.	közbeszerzéssel kapcsolatos polgári jogviták párkapcsolati (válási) jogviták polgári jogviták
Schler Attila Zsoltné	9022 Győr, Batthyány tér 6/B telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 334-7453 e-mail cím:	2009. 12. 11.	
dr. Görbe Lászlóné	9141 Ikrény, József A. u. 15. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 992-0181 e-mail cím:	2009. 12. 11.	családjogi viták munkajogi viták
Rónai Györgyike Éva	1171 Budapest, Postakocsi u. 21. telefonszám: 253-5292 faxszám: mobilszám: 06 (30) 604-0336 e-mail cím: rogy@t-online.hu	2009. 12. 11.	családi (válási) jogviták személyek közötti jogviták üzleti jogviták
Máténé Gábor Anna	1112 Budapest, Péterhegyi út 52. telefonszám: 310-2319 faxszám: 310-2319 mobilszám: 06 (30) 984-8865 e-mail cím: mga@free-mail.hu	2009. 12. 11.	üzleti jogviták családi (párkapcsolati) jogviták
Pistyur Gabriella	2000 Szentendre, Egres út 87. telefonszám: (26) 313-764 faxszám: mobilszám: 06 (20) 242-1297 e-mail cím: pistyurgabriella@free-mail.hu	2009. 12. 11.	családjogi (válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, párkapcsolati) viták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Ujvári Gyöngyi	8000 Székesfehérvár, Országzászló tér 2. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 490-8841 e-mail cím: ujvari.gyongyi@datatrans.hu	2009. 12. 11.	családi jogviták gazdasági jogviták
Gruhala Péter	1171 Budapest, Strázsahegy u. 38. telefonszám: 258-7389 faxszám: 258-7389 mobilszám: 06 (20) 317-0710 e-mail cím: pgruhala@nonot.hu	2009. 12. 21.	informatikával kapcsolatos polgári jogviták
dr. Kopasz Marianna Mária	1026 Budapest, Orló u. 16. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 816-4308 e-mail cím: marianna.kopasz@gmail.com	2009. 12. 23.	családi (párkapcsolat, válás) jogviták üzleti jogviták fogyasztóvédelemmel kapcsolatos polgári jogviták környezetvédelemmel kapcsolatos polgári jogviták önkormányzatokkal kapcsolatos polgári jogviták
Morgan-Alföldi Alíz Magdolna	2030 Érd, Talabor u. 28/A. telefonszám: (23) 374-875 faxszám: mobilszám: 06 (30) 626-1494 e-mail cím:	2009. 12. 22.	üzleti jogviták családi (ifjúsági) jogviták
Lósné Mocskonyi Judit	5540 Szarvas, Bethlen G. u. 6/A telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 323-9171 e-mail cím: mocskonyijudit@free-mail.hu	2009. 12. 21.	
Fischer Imre	8145 Nádasdladány, Sallai u. 53. telefonszám: (22) 443-062 faxszám: mobilszám: 06 (70) 339-5656 e-mail cím: imre.fischer@gmail.com	2009. 12. 21.	
Matla Gabriella	8046 Bakonykúti, Ady Endre u. 7. telefonszám: (22) 950-598 faxszám: mobilszám: 06 (30) 478-9665 e-mail cím: matlagab@citromail.hu	2009. 12. 28.	családjogi viták kötelmi jogviták
Kis Tünde	8312 Balatonederics, Kossuth u. 2. telefonszám: (87) 466-447 faxszám: (87) 466-447 mobilszám: 06 (30) 418-7823 e-mail cím: tunde.kis@free-mail.hu	2009. 12. 28.	
dr. Tóth Rudolf	3300 Eger, Menház út 78. telefonszám: faxszám: (36) 518-694 mobilszám: 06 (30) 690-1849 e-mail cím: toth.rudolf2@chello.hu	2009. 12. 28.	polgári jogviták (vagyonjogi viták, kártérítési jogviták, birtokviták) munkajogi viták építőiparral (beruházással, kivitelezéssel) összefüggő polgári jogviták gazdasági társaságokkal kapcsolatos polgári jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Leleszi István	3530 Miskolc, Papszer u. 44. telefonszám: (46) 411-443 faxszám: (46) 415-534 mobilszám: (70) 380-3432 e-mail cím: leleszist@gmail.com	2009. 12. 31.	ingatlanjogi viták pénzügyi (hitelfelvétellel, lejárt tartozásokkal kapcsolatos) jogviták
dr. Koczka Erika	1194 Budapest, Áchim András u. 110. telefonszám: 348-0063 faxszám: mobilszám: 06 (20) 980-3114 e-mail cím: legal2@t-online.hu	2009. 12. 31.	kötelmi jogviták társasági jogi (csődjogi) viták munkajogi viták
dr. Maráczi Zsolt	1119 Budapest, Bártfai u. 34. telefonszám: 371-1620, 371-1619 faxszám: 209-2622 mobilszám: e-mail cím: office@mkpartners.eu	2009. 12. 31.	munkajogi viták kereskedelmi jogviták polgári jogviták társasági jogviták ingatlanjogi viták informatikával kapcsolatos polgári jogviták licencszerződésekkel kapcsolatos polgári jogviták
Pásztor Klára	1035 Budapest, Vörösvári út 7. telefonszám: 339-1202 faxszám: 339-1202 mobilszám: 06 (30) 599-2842 e-mail cím: ugyfelek@index.hu	2009. 12. 31.	hagyatéki és vagyonjogi viták fogyasztóvédelmi jogviták családjogi viták
Kalló Melinda Éva	8000 Székesfehérvár, Tóvárosi LN. 21. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 616-9923 e-mail cím: m.kallo@free-mail.hu	2009. 12. 31.	családi jogviták oktatással, neveléssel kapcsolatos polgári jogviták
Forrai Mária Melinda	1038 Budapest, Táncsics M. u. 6. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 357-3004 e-mail cím: marcsika_forrai@yahoo.com	2009. 12. 31.	válási és párkapcsolati jogviták
dr. Kállay Tamás	6200 Kiskőrös, Katona J. u. 16. telefonszám: (78) 311-253 faxszám: mobilszám: 06 (20) 977-5023 e-mail cím: HU-DO@koroskabel.hu	2009. 12. 31.	
Mayerné Hajtman Ágnes	1012 Budapest, Attila út 133. telefonszám: 212-9707 faxszám: 212-9707 mobilszám: 06 (20) 395-3647 e-mail cím: hajtmanagi@levego.hu	2009. 12. 31.	
dr. Giró-Szász Beáta Margit	1126 Budapest, Kiss J. altábornagy u. 23. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 359-6735 e-mail cím:	2009. 12. 31.	polgári jogviták családi jogviták
Pehl Tamásné	2310 Szigetszentmiklós, Bánk bán u. 15/2. telefonszám: (24) 441-076 faxszám: (24) 530-425 mobilszám: 06 (70) 615-0269 e-mail cím: pehl2@free-mail.hu	2009. 12. 31.	családi és párkapcsolati jogviták

Név	Elérhetőség	Névjegyzékbe vétel dátuma	Szakterületek
Oláh Henrietta	4481 Nyíregyháza, Mogyoró u. 5/A. telefonszám: (42) 475-416 faxszám: mobilszám: 06 (20) 599-48, 06 (70) 319-6723 e-mail cím: rhinoci@gmail.com	2009. 12. 31.	családi (párkapcsolati, válási, kamasz gyermek) jogviták
Zsolnai Rita	9700 Szombathely, Fraknó u. 16. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 930-4906 e-mail cím: zsolnair@free-mail.hu	2009. 12. 31.	
Hanczné Mester Éva	1051 Budapest, Nádor u. 26. telefonszám: 787-8585 faxszám: 787-8585 mobilszám: 06 (20) 913-7062 e-mail cím: evamester@tfac.hu	2009. 12. 31.	csődjogi viták kereskedelmi jogviták
Czikkelyné Kovács Magdolna	1205 Budapest, Sas u. 4. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 311-5592 e-mail cím: m.kovacs@newcode.hu	2009. 12. 31.	pénzügyi jogviták kereskedelmi jogviták oktatással kapcsolatos polgári jogviták építőiparral kapcsolatos polgári jogviták családjogi viták
Czikkely Tibor Lajos	1063 Budapest, Munkácsy M. u. 27. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 974-0720 e-mail cím: t.czikkely@gmail.com	2009. 12. 31.	kereskedelmi jogviták építőiparral kapcsolatos polgári jogviták mezőgazdasággal kapcsolatos polgári jogviták
Rácz-Szőke Zsanett Izabella	8440 Herend, Rákóczi u. 34. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 364-7630 e-mail cím: szzsanett@hotmail.com	2009. 12. 31.	párkapcsolati és válási jogviták
Hevesiné Kratochwill Katalin	6726 Szeged, Balfasor u. 8/2. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 339-4574 e-mail cím: humanitashkk@invitel.hu	2009. 12. 31.	párkapcsolati és polgári jogviták
Hartmann Lilla	1074 Budapest, Wesselényi u. 17. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 487-3221 e-mail cím: lilla.hartmann@yahoo.com	2009. 12. 31.	
dr. Kollár József	1125 Budapest, Rőzse u. 6–8. 4. ép. 41. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (30) 331-1878 e-mail cím: kollarjozsef@gmail.com	2009. 12. 31.	párkapcsolati és válási jogviták oktatással kapcsolatos polgári jogviták szervezetek közötti polgári jogviták
Gulyás Zsuzsanna	1214 Budapest, Erdősor u. 92. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 434-2116 e-mail cím: gzsuzsanna66@gmail.com	2009. 12. 31.	

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékbe vétel dátuma
MARK-CONT Marketing, Tanácsadó és Vállalkozási Korlátolt Felelősségű Társaság	1031 Budapest, Torma Károly u. 24. telefonszám: 220-3685 faxszám: mobilszám: e-mail cím: info@legitim.hu	2009. 07. 06.
Imre és Társai Ügyvédi Iroda	6722 Szeged, Nemestakács u. 12/A telefonszám: (62) 424-510, (62) 424-559 faxszám: (62) 559-781 mobilszám: e-mail cím: imrea@jogitanacs.hu	2009. 07. 23.
Sátori Sándor Igazságügyi Szakértői, Építésügyi, Ingatlanforgalmi és Gazdasági Korlátolt Felelősségű Társaság	1039 Budapest, Széchenyi u. 4. telefonszám: 368-3874, 250-9015, 413-6821 faxszám: 240-3592 mobilszám: 06 (30) 941-6382 e-mail cím: satori@satori.hu	2009. 07. 06.
Első Magyar Mediátor Iroda Magyarország 2009 Zártkörűen Működő Részvénytársaság	1117 Budapest, Prielle K. u. 19/A fszt. 2. telefonszám: 382-7150 faxszám: 206-7420 mobilszám: 06 (30) 641-4135 e-mail cím: iroda@mediatoriroda.hu	2009. 07. 23.
Almási Ügyvédi Iroda	6000 Kecskemét, Szabadság tér 5. II. em. 7. telefonszám: (76) 401-072 faxszám: (76) 401-072 mobilszám: 06 (20) 434-7303 e-mail cím: almasi.gyorgy@t-online.hu	2009. 08. 13.
Dékány Ügyvédi Iroda	7623 Pécs, József A. u. 3. fszt. 4. telefonszám: (72) 216-706 faxszám: (72) 216-706 mobilszám: 06 (30) 277-0622 e-mail cím: dekany.alexandra@gmail.com	2009. 08. 13.
Ifjúsági Közélet Fejlesztéséért Alapítvány	1192 Budapest, Zalaegerszeg u. 16. fszt. 2. telefonszám: 06 (1) 239-5788 faxszám: 06 (1) 239-5788 mobilszám: 06 (30) 456-8010 e-mail cím: ikf@ikfalapitvany.hu	2009. 12. 14.
SO-MA TEAM Tanácsadó, Szolgáltató Betéti Társaság	1025 Budapest, Nagybányai út 49. telefonszám: 200-1822 faxszám: mobilszám: 06 (30) 331-1852 e-mail cím: menko@t-online.hu	2009. 08. 13.
Dr. Mihály Katalin Ügyvédi Iroda	1143 Budapest, Besnyői u. 13. telefonszám: 787-2448 faxszám: 787-2448 mobilszám: e-mail cím: info@drmk.hu	2009. 09. 25.
Első Magyar Gazdasági Mediátor Iroda Közvetítői és Konzultációs Korlátolt Felelősségű Társaság	1085 Budapest, Üllői út 36. I/2. telefonszám: 280-8939, 880-3341 faxszám: 281-0979 mobilszám: 06 (70) 419-5053 e-mail cím: hammer.agnes@eandh.hu	2009. 09. 25.
Dr. Magasházy Katalin Ügyvédi Iroda	1081 Budapest, Népszínház u. 17. telefonszám: 334-2760 faxszám: mobilszám: 06 (30) 942-3408 e-mail cím: magashazykata@t-online.hu	2009. 09. 25.

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékbe vétel dátuma
MENTAL PREVENT Humán Tanácsadó és Szolgáltató Betéti Társaság	1123 Budapest, Kékgolyó u. 8. I/1. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 211-2384 e-mail cím: nemeczemese@yahoo.com	2009. 09. 25.
II. Kerületi Pedagógiai Szolgáltató Központ	1024 Budapest, Keleti K. u. 37. telefonszám: 325-0403, 336-0196 faxszám: 336-0196 mobilszám: 06 (30) 341-7275 e-mail cím: pszk2@mkpszk.sulinet.hu	2009. 09. 25.
Naszádos és Prónay Ügyvédi Iroda	1137 Budapest, Pozsonyi út 35. telefonszám: 269-3767, 269-4412 faxszám: 269-1276 mobilszám: e-mail cím: titkarsag@nkkb.hu	2009. 10. 13.
TFAC Kereskedelemfinanszírozási Tanácsadó Kft.	1137 Budapest, Visegrádi u. 76. telefonszám: 787-8585 faxszám: 787-8585 mobilszám: 06 (20) 913-7062 e-mail cím: evamester@tfac.hu	2009. 12. 31.
OPEN-2001 Szolgáltató és Kereskedelmi Betéti Társaság	1171 Budapest, Perec u. 75. telefonszám: 256-2376 faxszám: 256-2376 mobilszám: 06 (20) 454-4400 e-mail cím: open2001@t-online.hu	2009. 12. 01.
UNICORNER Tanácsadó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	1074 Budapest, Wesselényi u. 17. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (70) 320-6905 e-mail cím: angie07@vipmail.hu	2009. 12. 01.
Dr. Müller Ügyvédi Iroda	2600 Vác, Hanusz u. 20. telefonszám: (27) 303-565 faxszám: (27) 303-565 mobilszám: 06 (30) 492-5120 e-mail cím: muller.aniko@drmuller.hu	2009. 10. 28.
Egyensúlyért Oktatási és Stresszoldó Betéti Társaság	2400 Dunaújváros, Liget köz 7. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 926-4010 e-mail cím: info@egyensulyert.hu	2009. 11. 04.
„ALTERNA" Oktatási, Ismeretterjesztő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	1123 Budapest, Alkotás u. 37. fszt. 3. telefonszám: 202-7400 faxszám: 202-7400 mobilszám: 06 (30) 940-3066 e-mail cím: alterna@alterna.hu	2009. 11. 18.
TaxArt 2005 Gazdasági-Üzletviteli és Adótanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság	2000 Szentendre, Deli Antal u. 3/A telefonszám: (26) 301-433 faxszám: mobilszám: 06 (30) 525-9222 e-mail cím: infokukactaxart.hu	2009. 11. 25.
Vízvári és Társai Ügyvédi Iroda	1068 Budapest, Benczúr u. 75/C telefonszám: 708-1870 faxszám: mobilszám: 06 (70) 381-8864 e-mail cím: varszegi.reka@free-mail.hu	2009. 11. 25.

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékbe vétel dátuma
EMERIX CONSULT Gazdasági Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság	9024 Győr, Babits Mihály u. 17/A telefonszám: (96) 526-272 faxszám: (96) 526-271 mobilszám: 06 (30) 599-8877 e-mail cím: info@emerco.hu	2009. 11. 30.
IMPLEMENT Tanácsadó Iroda Korlátolt Felelősségű Társaság	2100 Gödöllő, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. telefonszám: faxszám: mobilszám: 06 (20) 981-4816 e-mail cím:	2009. 12. 01.
„TELJES ÉLETÉRT" Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	5000 Szolnok, József A. út 83. telefonszám: (56) 412-759/12 faxszám: mobilszám: e-mail cím:	2009. 12. 04.
Dr. Koncz Marina Ügyvédi Iroda	1191 Budapest, Dobó Katica u. 3. fszt. 3. telefonszám: 707-7195 faxszám: 707-7195 mobilszám: 06 (20) 953-1996 e-mail cím: drkoncz@hdsnet.hu	2009. 12. 31.
NoNoT Üzleti és Mediációs Szolgáltatások Korlátolt Felelősségű Társaság	1171 Budapest, Strázsahegy u. 38. telefonszám: 258-7389 faxszám: 258-7389 mobilszám: 06 (20) 317-0710 e-mail cím: pgruhala@nonot.hu	2009. 12. 21.
KMPL Gazdasági és Társadalomelemző, Tanácsadó Betéti Társaság	1026 Budapest, Orló u. 16. telefonszám: 200-7095 faxszám: mobilszám: 06 (30) 816-4308 e-mail cím: marianna.kopasz@gmail.com	2009. 12. 23.
Budapesti 4. Sz. Ügyvédi Iroda	1077 Budapest, Király u. 67. telefonszám: 318-9867 faxszám: 267-5455 mobilszám: 06 (30) 952-2917 e-mail cím: egy@t-online.hu	2009. 12. 28.
L-NET Számítástechnikai és Ügyviteli Szolgáltató Betéti Társaság	3530 Miskolc, Papszer u. 44. telefonszám: (46) 411-443 faxszám: (46) 415-534 mobilszám: 06 (70) 380-3432 e-mail cím: leleszist@gmail.com	2009. 12. 31.
Dr. Maráczi Zsolt és Társai Ügyvédi Iroda	1119 Budapest, Bártfai u. 34. telefonszám: 371-1620, 371-1619 faxszám: 203-2622 mobilszám: e-mail cím: office@mkpartners.eu	2009. 12. 31.
Giró Szász és Társa Ügyvédi Iroda	1126 Budapest, Kiss J. altábornagy u. 23. telefonszám: 210-4857 faxszám: 210-1161 mobilszám: e-mail cím: giroszasz@t-online.hu	2009. 12. 31.

II.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 11. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján – a közvetítői névjegyzékbe bejegyzetteknek a 2009. július 1. és 2009. december 31. között a közvetítői névjegyzékből való törléséről – az alábbi névsort teszi közzé.

Név	Elérhetőség	Névjegyzékből való törlés dátuma
dr. Bathelt Sándor	1036 Budapest, Kiskorona u. 10. telefonszám: 368-3432, (26) 715-285 faxszám: mobilszám: 06 (20) 9-351-475 e-mail cím: bathelt@axelero.hu	2009. 09. 29.
Nádas Gusztáv	5600 Békéscsaba, Asztalos u. 41. telefonszám: (66) 435-539 faxszám: mobilszám: 06 (30) 390-3555 e-mail cím:	2009. 08. 14.
Balaton Imre	1105 Budapest, Gitár u. 8. telefonszám: 262-4686 faxszám: mobilszám: e-mail cím:	2009. 08. 14.
dr. Szász István	8600 Siófok, Szabadság tér 2–3. fszt. 6. telefonszám: 06 (84) 314-640, 06 (84) 510-454, 06 (84) 312-454 faxszám: 06 (84) 312-454 mobilszám: 06 (30) 993-3202 e-mail cím: drszasz@mail.datanet.hu	2009. 07. 24.
dr. Révy Márton	1112 Budapest, Oltvány árok 20/A telefonszám: 246-2827 faxszám: 246-2827 mobilszám: 06 (70) 216-3857 e-mail cím: revy@intermail.hu	2009. 09. 29.

Név	Közvetítői tevékenység folytatására megjelölt cím	Névjegyzékből való törlés dátuma
Kreczinger és Társai Ügyvédi Iroda	1136 Budapest, Balzac u. 15. félemelet 7. telefonszám: 239-0351, 270-0423 faxszám: 375-0806 mobilszám: 06 (30) 203-4521 e-mail cím:	2009. 11. 11.
SZÁSZ ÜGYVÉDI IRODA	8600 Siófok, Szabadság tér 2–3. fszt. 6. telefonszám: (84) 314-640, (84) 510-454 faxszám: (84) 314-640 mobilszám: 06 (30) 993-3202 e-mail cím: drszasz@mail.datanet.hu	2009. 07. 24.

A névjegyzékből való törléssel egyidejűleg a közvetítők részére kiállított igazolványokat az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium bevonta.

A Nemzeti Közlekedési Hatóság közleménye a Közlekedési Szakértői Névjegyzékről

A közlekedési, hírközlési és vízügyi szakértők működésének engedélyezéséről szóló 33/1999. (X. 15.) KHVM rendeletben foglaltak alapján a 2005. január 1. és 2009. december 31. között nyilvántartásba vett közlekedési szakértők névjegyzékét az alábbiak szerint tesszük közzé:

A szakértők neve alágazati tevékenység szerint	Szakterület	Az engedély száma	Az engedély érvényessége
1.	2.	3.	4.
1. Vasúti szakterület			
Bacsik Ferencné 2471 Baracska, Széchenyi u. 42.	vasúti fuvarozási, szállítmányozási	2/2006.	2011. február 10.
2. Víziközlekedési szakterület			
Dr. Szabó László Csaba 1026 Budapest, Guyon Richard u. 10.	nautikai (belvízi)	1/2005.	2010. február 18.
Dr. Szabó László Csaba 1026 Budapest, Guyon Richard u. 10.	hajózási jogi	2/2005.	2010. február 18.
Mészáros Tibor 2094 Nagykovácsi, Tinódi u. 32.	nautikai (belvízi, sporthajózási)	4/2005.	2010. március 9.
Csákvári István 1137 Budapest, Szent István park 9.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	3/2006.	2011. március 10.
Steiner Gábor 7143 Őcsény, Decsi u. 3.	nautikai (belvízi, sporthajózási)	6/2006.	2011. május 2.
Steiner Gábor 7143 Őcsény, Decsi u. 3.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	7/2006.	2011. május 2.
Szalma Béla 2093 Budajenő, Pacsirta u. 28.	nautikai (tengeri, sporthajózási)	9/2006.	2011. december 19.
Szalma Béla 2093 Budajenő, Pacsirta u. 28.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	10/2006.	2011. december 19.
Szalma Botond 1046 Budapest, Szőnyi István út 42.	nautikai (tengeri, sporthajózási)	11/2006.	2011. december 19.
Szalma Botond 1046 Budapest, Szőnyi István út 42.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	12/2006.	2011. december 19.
Matics Imre 2151 Fót, Kökény utca 11.	nautikai (belvízi, sporthajózási)	6/2007.	2012. november 30.
Kozsdi Béla 2310 Szigetszentmiklós, Árnyas utca 5.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	7/2007.	2012. december 19.
Hegyi András 1144 Budapest, Kerepesi út 96.	nautikai (belvízi, sporthajózási)	1/2008.	2013. január 10.
Molnár Tamás 2475 Kápolnásnyék, Kenessey u. 5.	nautikai (belvízi)	2/2008.	2013. február 1.
Pauza László 1039 Budapest, Himző u. 3.	nautikai (belvízi)	4/2008.	2013. november 17.
Deák István 8600 Siófok, Kandó Kálmán u. 17.	nautikai (belvízi)	5/2008.	2013. november 17.
Deák István 8600 Siófok, Kandó Kálmán u. 17.	hajózási kereskedelmi (fuvarozás)	6/2008.	2013. november 17.

A szakértők neve alágazati tevékenység szerint	Szakterület	Az engedély száma	Az engedély érvényessége
1.	2.	3.	4.
Putzkaller Aladár 1032 Budapest, Zápor u. 63.	nautikai (tengeri)	7/2008.	2013. december 11.
Putzkaller Aladár 1032 Budapest, Zápor u. 63.	hajózási kereskedelmi, tengeri (fuvarozás, szállítmányozás)	8/2008.	2013. december 11.
Dr. Vass Ödön 1116 Budapest, Kondorosi út 13.	hajózási jogi	1/2009.	2014. január 15.
Juhos Gyula 1033 Budapest, Huszti út 37.	nautikai (belvízi)	2/2009.	2014. május 4.
Bencsik Attila 2142 Nagytarcsa, Rákóczi u. 4/A	hajózási kereskedelmi (fuvarozás, szállítmányozás)	3/2009.	2014. május 7.
Bencsik Attila 2142 Nagytarcsa, Rákóczi u. 4/A	nautikai (belvízi)	4/2009.	2014. május 7.
3. Gépjármű-közlekedési szakterület			
Mocsári Péter 1124 Budapest, Bürök u. 30.	közúti fuvarozási, szállítmányozási	11/2005.	2010. szeptember 28.
Hegedűs Benő 1147 Budapest, Öv u. 197/A	közúti fuvarozási, szállítmányozási	12/2005.	2010. december 20.
Winkler Péter 1133 Budapest, Kárpát u. 12.	közúti szállítmányozási	1/2006.	2011. február 6.
Fogarasi László 3508 Miskolc, Dália út 52.	közúti fuvarozási, szállítmányozási	4/2006.	2011. március 31.
Saslics Elemér 1025 Budapest, Szépvölgyi út 136/B	közúti fuvarozási, szállítmányozási	4/2007.	2012. június 13.
4. Egyéb szakterületek			
Dr. Szabó László Csaba 1026 Budapest, Guyon Richard u. 10.	veszélyes áruk szállítása (vízi)	3/2005.	2010. február 18.
Kopiás András 1096 Budapest, Haller u. 64.	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	5/2005.	2010. április 22.
Dr. Papp Ágoston 1126 Budapest, Böszörményi út 9–11.	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	6/2005.	2010. július 27.
Dr. Papp Zoltán 1114 Budapest, Fadrusz u. 26/A	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	7/2005.	2010. augusztus 8.
Miklós Ferencné 1221 Budapest, Bencés u. 24.	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	8/2005.	2010. augusztus 8.
Tordai Ferenc 1132 Budapest, Csanády u. 11.	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	9/2005.	2010. augusztus 17.
Fehér József Kálmán 2217 Gomba, Bartók Béla u. 30.	közlekedésre nevelési, közlekedési oktatási	10/2005.	2010. augusztus 23.
Dr. Jura Attila 1163 Budapest, Bányai Elemér u. 6.	közlekedésgazdasági	5/2006.	2011. március 31.
Dr. Keszei Béla 1119 Budapest, Újházy u. 8.	közlekedésgazdasági	8/2006.	2011. május 31.

A szakértők neve alágazati tevékenység szerint	Szakterület	Az engedély száma	Az engedély érvényessége
1.	2.	3.	4.
Bakos Endre 1119 Budapest, Bikszádi u. 46.	közlekedésgazdasági	1/2007.	2012. június 13.
Dr. Marcsa Ildikó 1112 Budapest, Nagyszalonta u. 42.	közlekedésgazdasági	2/2007.	2012. június 13.
Saslics Elemér 1025 Budapest, Szépvölgyi út 136/B	közlekedésgazdasági	3/2007.	2012. június 13.
Lepp László 1171 Budapest, Rákoskerti u. 9.	közlekedésgazdasági	5/2007.	2012. július 5.
Négyesi György 1141 Budapest, Komócsy u. 8.	veszélyes áruk szállítása (anyagbesorolás)	3/2008.	2013. július 8.
Putzkaller Aladár 1032 Budapest, Zápor u. 63.	veszélyes áruk szállítása (tengeri)	9/2008.	2013. december 11.
Meskó Jánosné 1098 Budapest, Csengettyű u. 19.	veszélyes áruk szállítása (közúti)	5/2009.	2014. június 26.

A Hivatalos Értesítőt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszti.
A szerkesztésért felelős: dr. Latkóczy Antal. A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.
A Hivatalos Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a http://kozlony.magyarorszag.hu honlapon érhető el. Felelős kiadó: dr. Tordai Csaba.
A Hivatalos Értesítő oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.